

ผลของกลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่มีบุคลิกภาพต่างกันในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบ
สะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

นายสุรנית เวชโซ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF SOCIAL SUPPORT GROUP WITH DIFFERENT PERSONALITIES IN REFLECTIVE E-
PORTFOLIO DEVELOPMENT BASED UPON ACTIVITY THEORY ON SELF-EFFICACY IN
CAREER DEVELOPMENT OF UPPER SECONDARY SCHOOL STUDENTS

Mr. Suthanit Wetcho

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Technology and
Communications

Department of Educational Technology and Communications

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2016

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของกลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่มีบุคลิกภาพต่างกันในการพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

โดย

นายสุรณิต เวชโช

สาขาวิชา

เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ ณ สงขลา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ประกอบ กรณ์กิจ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ ณ สงขลา)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศยามน อินสะอาด)

สุรนิต เวชโซ : ผลของกลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่มีบุคลิกภาพต่างกันในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (EFFECTS OF SOCIAL SUPPORT GROUP WITH DIFFERENT PERSONALITIES IN REFLECTIVE E-PORTFOLIO DEVELOPMENT BASED UPON ACTIVITY THEORY ON SELF-EFFICACY IN CAREER DEVELOPMENT OF UPPER SECONDARY SCHOOL STUDENTS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. ดร. ใจทิพย์ ณ สงขลา, 254 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพก่อนและหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีการใช้กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่ 2) ศึกษาทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพก่อนและหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีการใช้กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย 3) เปรียบเทียบผลของการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ที่มีต่อทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ 4) ศึกษาพฤติกรรมการทำงานในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมตามโครงสร้างทฤษฎีกิจกรรมของกลุ่มผู้เรียนที่มีรูปแบบบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือที่แตกต่างกันในกิจกรรมการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 80 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 40 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 40 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ หาค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าสถิติ t- test และการอภิปรายเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีการใช้กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่ไม่แตกต่างจากก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีการใช้กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อยสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig = .00) โดยเฉลี่ย .59 3) ผลของการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมต่อทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพในกลุ่มย่อยสูงกว่ากลุ่มใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig = .02) โดยเฉลี่ย 0.24 4) การอภิปรายพฤติกรรมการทำงานในกลุ่มสนับสนุนทางสังคม ของกลุ่มผู้เรียนที่มีรูปแบบบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือต่างกันในกิจกรรมการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมปรากฏในสรุปผลการวิจัย

ภาควิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ลายมือชื่อนิติต

สาขาวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

ปีการศึกษา 2559

5883387727 : MAJOR EDUCATIONAL TECHNOLOGY AND COMMUNICATIONS

KEYWORDS: SOCIAL SUPPORT / E-PORTFOLIO / ACTIVITY THEORY / CAREER DEVELOPMENT / HELP-SEEKING

SUTHANIT WETCHO: EFFECTS OF SOCIAL SUPPORT GROUP WITH DIFFERENT PERSONALITIES IN REFLECTIVE E-PORTFOLIO DEVELOPMENT BASED UPON ACTIVITY THEORY ON SELF-EFFICACY IN CAREER DEVELOPMENT OF UPPER SECONDARY SCHOOL STUDENTS. ADVISOR: ASSOC. PROF. JAITIP NA-SONGKHLA, 254 pp.

This research aimed to 1) examine self-efficacy skill on career decision before and after developing the reflective e-portfolio based upon the activity theory using a large social support group. 2) examine self-efficacy skill on career decision before and after developing the reflective e-portfolio based upon the activity theory using a small social support group. 3) compare the self-efficacy skill on career decision between big and small social support group. 4) study the working behavior between students with different personalities in reflective e-Portfolio development activity. The sample group included 80 students in grade 11 (Matthayom 5) divided into a control and an experimental group equally by purposive sampling method. Data were statistically analyzed by mean, standard deviation, t-test and qualitative discussion.

The results revealed that 1) the self-efficacy skill on career decision after developing the reflective e-portfolio based upon the activity theory using a large social support group was not significantly different at .05 level. 2) the self-efficacy skill on career decision after developing the reflective e-portfolio based upon the activity theory using a small social support group was significantly higher at .05 levels ($p=.00$) $M= .59$ 3) the self-efficacy skill on career decision of a small social support group was significantly higher than a large group at .05 levels ($p=.02$) $M= .24$ 4) the discussion of the working behavior in the social support groups of students with different personalities in help seeking in the reflective e-Portfolio development activity were discussed in this research.

Department: Educational Technology and Communications Student's Signature

Advisor's Signature

Field of Study: Educational Technology and Communications

Academic Year: 2016

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพพระพุทธเจ้าน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณน่านับการที่ทรงมีต่อวงการศึกษไทย ดังพระสมัญญานาม “พระมิ่งขวัญการศึกษาไทย” ทรงเห็นความสำคัญของการศึกษาที่เป็นพื้นฐานต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่มีคุณภาพดียิ่งขึ้นของประเทศชาติ

ขอขอบกราบขอบคุณสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ได้เอื้อเฟื้อเวลา และทรัพยากรคนอันมีค่า ในการจัดกิจกรรมพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด อันเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในกลุ่มวิจัย และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่อไปในภายภาคหน้า

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ผู้มีส่วนในการทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาแนะนำและการช่วยเหลือที่ดีเยี่ยมจากรองศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ ณ สงขลา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้มอบคำแนะนำและคำปรึกษาที่ดี ทั้งในเชิงวิชาการ หลักคิดในการดำเนินชีวิต ตลอดจนความเชื่อมั่นในความสามารถและกำลังใจที่ดีแก่ผู้วิจัยเสมอมา ตลอดระยะเวลาในการทำวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ประกอบ กรณีกิจ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศยามน อินสอาด กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาให้ข้อคิดและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในเชิงวิชาการ เพื่อนำมาปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ข้าพเจ้าขอกราบบูชาพระคุณครูบาอาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้เมตตาอบรมสั่งสอนทั้งวิชาความรู้และประสบการณ์อันมีค่าเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ที่ได้เอื้อเฟื้อสถานที่ในการจัดกิจกรรมวิจัย ตลอดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ขอขอบคุณเพื่อนๆ กัลยาณมิตรทุกคน ทั้งสิริดา ณัฐมน กมลชนก ผู้คอยช่วยเหลือเกื้อกูล และเพื่อนๆ เทคโนโลยีการศึกษารหัส 58 ที่อยู่เคียงข้างกัน ฟันฝ่าอุปสรรคมาโดยตลอดระยะเวลาการศึกษา

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ ครอบครัวของข้าพเจ้า ผู้อยู่เบื้องหลัง และเป็นกำลังหลักในการสนับสนุนในทุกเรื่อง เป็นทั้งที่ปรึกษา และกำลังใจที่ดีเสมอมา จนผู้วิจัยสำเร็จการศึกษา และประสบความสำเร็จในชีวิต ขอขอบคุณจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และเป็นเสาหลักของแผ่นดิน จวบจนระยะเวลา 100 ปี แห่งการสถาปนาในปี 2560 นี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	13
สารบัญภาพ	15
บทที่ 1	16
บทนำ.....	16
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	16
คำถามการวิจัย	21
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	21
สมมติฐานการวิจัย	22
ขอบเขตการวิจัย.....	24
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	24
กรอบแนวคิดการวิจัย	24
กรอบแนวคิดการวิจัยสำหรับการทดลอง	25
กรอบแนวคิดในการจัดรูปแบบเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎี กิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือก อาชีพ	26
คำอธิบายกรอบแนวคิด.....	27
คำจำกัดความในการวิจัย	27
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	29
บทที่ 2	31

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
1. การวางแผนอาชีพ (Career Planning)	32
2. ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy).....	38
2.1 การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy).....	38
2.2 การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision Self-Efficacy)	39
2.3 แบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision Self-Efficacy).....	41
3. กระบวนการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning).....	43
3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning).....	43
3.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning Theory)	45
5. แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ประเภทสะท้อนความคิด (Reflective E-Portfolio)	50
5.1 แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์	50
5.2 ประเภทของแฟ้มสะสมผลงาน	51
5.3 กระบวนการสะท้อนความคิด (Reflective Approach)	57
5.4 ความหมายของแฟ้มสะสมผลงานประเภทสะท้อนความคิด	60
5.5 เป้าหมายของแฟ้มสะสมผลงานประเภทสะท้อนความคิด	60
5.6 องค์ประกอบของแฟ้มสะสมผลงานแบบสะท้อนคิด	61
5.7 ขั้นตอนของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด	62
5.8 เครื่องมือสำหรับแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด	65
5.9 การประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด.....	67
6. การสนับสนุนทางสังคม (Social Support).....	72
6.1 ประเภทของการให้การสนับสนุน	74
6.2 ช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนผ่านในชีวิต (Life Transition).....	75

6.3 การสนับสนุนทางสังคมในขอบข่ายด้านการศึกษา.....	76
6.4 ความสำคัญของการให้การสนับสนุนทางสังคม.....	77
6.5 ขั้นตอนการให้การสนับสนุนทางสังคม	78
6.6 การสนับสนุนทางสังคมและการรับรู้ความสามารถของตนเอง	79
6.7 รูปแบบการให้การสนับสนุนออนไลน์	81
6.8 ลักษณะบุคลิกภาพที่ส่งผลต่อการสนับสนุนทางสังคม	81
6.9 การจัดขนาดของกลุ่มสนับสนุน (Group Support Size).....	85
7. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	93
7.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ	93
บทที่ 3	96
วิธีการดำเนินการวิจัย	96
1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	98
2. การออกแบบการวิจัย	99
3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	101
4. การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล	102
4.1.1 เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Informed Consent Form)	104
4.1.2 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาเพิ่มสะสม ผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดสำหรับกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่.....	104
4.1.3 เครื่องมือสร้างเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด	115
4.1.4 คู่มือการสร้างเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด	119
4.2.1 แบบสอบถามบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือ.....	121
4.2.2 แบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ	124
4.2.3 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำหน้าที่ตามภาระงานของตนเอง และการทำหน้าที่ตาม ทฤษฎีกิจกรรม	129

4.2.4 แบบประเมินเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด	129
5. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล.....	133
6. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	134
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	135
บทที่ 4	136
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	136
ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านโครงสร้างของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	137
1.1 สถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย (Demographics).....	137
1.2 การวิเคราะห์รูปแบบบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือ.....	138
ตอนที่ 2 นำเสนอผลการวิเคราะห์ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจ เลือกอาชีพก่อนและหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตาม ทฤษฎีกิจกรรม	140
2.1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคะแนนเฉลี่ยทักษะการรับรู้ความสามารถ ของตนเองด้านการตัดสินใจอาชีพของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	140
2.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าเฉลี่ย ระดับคะแนน ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจอาชีพก่อนและหลังทำการ ทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	141
ตอนที่ 3 นำเสนอการเปรียบเทียบผลของการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบ สะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ที่มีต่อ ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ	142
ตอนที่ 4 พฤติกรรมการทำงานตามโครงสร้างทฤษฎีกิจกรรมของกลุ่มผู้เรียนที่มีรูปแบบ บุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือที่แตกต่างกันในกิจกรรมการพัฒนาเพิ่มสะสม ผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด	144
4.2 ข้อมูลร่องรอยการทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรม.....	148
4.3 ระดับคะแนนเฉลี่ยการประเมินเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด.....	151

4.4 พฤติกรรมการทำงานของสมาชิกในกลุ่มที่มีบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือ ที่แตกต่างจากกิจกรรมสะท้อนคิด	152
บทที่ 5	159
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	159
ตอนที่ 1 ผลของการจัดกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงาน อิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรม	162
ตอนที่ 2 ผลของการใช้กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อยในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงาน อิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรม	162
ตอนที่ 3 รูปแบบการทำงานในกลุ่มสนับสนุนทางสังคม ของผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพในการ แสวงหาความช่วยเหลือต่างกัน ในกิจกรรมการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรม.....	165
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	169
ข้อเสนอแนะการวิจัย	169
1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	169
2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	170
รายการอ้างอิง	171
ภาคผนวก ก	187
รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ	187
ภาคผนวก ข	190
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	190
ภาคผนวก ค	222
แบบประเมินที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	222
ตารางสังเคราะห์ ทฤษฎีกิจกรรม (Activity Theory)	242
ภาคผนวก ง.....	250

จดหมายขอความอนุเคราะห์.....	250
ตัวอย่างผลงานเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์.....	250
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	254

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 พฤติกรรมบทบาทการพัฒนาด้านอาชีพในช่วงวัยรุ่น และสำหรับนักเรียน.....	34
ตารางที่ 2 อธิบายการส่งเสริมเพื่อสนับสนุนสุขภาวะของนักเรียนในช่วงเปลี่ยนผ่าน (Symonds, 2015).....	37
ตารางที่ 3 ตารางสังเคราะห์ขั้นตอนของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด	64
ตารางที่ 4 แสดงการสังเคราะห์เกณฑ์การประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์	70
ตารางที่ 5 แสดงรูปแบบการจัดกลุ่มตามวัตถุประสงค์.....	86
ตารางที่ 6 แสดงขั้นตอนของกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย	92
ตารางที่ 7 แสดงแบบแผนการทดลอง	100
ตารางที่ 8 สัญลักษณ์ที่ใช้แทนกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลร่องรอยพฤติกรรม	101
ตารางที่ 9 การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่สอดคล้องกับขั้นตอนการพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด	105
ตารางที่ 10 แสดงการกำหนดกิจกรรมสำหรับการทดลองรายครั้ง.....	110
ตารางที่ 11 การปรับปรุงแผนกิจกรรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ.....	115
ตารางที่ 12 แสดงความสอดคล้องของระบบ Mahara กับขั้นตอนของ.....	117
ตารางที่ 13 ความเหมาะสมของฟังก์ชันการใช้งานที่สอดคล้องกับรูปแบบการจัดกิจกรรม.....	117
ตารางที่ 14 การปรับปรุงข้อคำถามแบบสอบถามบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ	123
ตารางที่ 15 การปรับปรุงข้อคำถามแบบสอบถามแบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ	127
ตารางที่ 16 เกณฑ์รูบรีคในการประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด	129
ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคะแนนเฉลี่ยในแต่ละหัวข้อการประเมินและค่าเฉลี่ยรวมทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจอาชีพ ก่อนและหลังทำการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	140

ตารางที่ 18 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคะแนนเฉลี่ยในแต่ละหัวข้อการประเมิน และค่าเฉลี่ยรวมทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจอาชีพ ก่อนและหลังทำการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	141
ตารางที่ 19 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคะแนนเฉลี่ยในแต่ละหัวข้อการประเมิน และค่าเฉลี่ยรวมทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจอาชีพ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมในกลุ่มสนับสนุนทางสังคม.....	142
ตารางที่ 20 ระดับคะแนนเฉลี่ยทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของกลุ่มบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน ในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย	146
ตารางที่ 21 การทดสอบค่าสถิติแบบแบบนพารามेटริก ระหว่างบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ และกลุ่มบุคลิกภาพอื่นๆ	147
ตารางที่ 22 ระดับคะแนนเฉลี่ยทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย รายกลุ่ม	147
ตารางที่ 23 แสดงระดับคะแนนการทำหน้าที่ตามภาระงานของตนเอง และการทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรม	148
ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ยรวมทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ แยกตามบุคลิกภาพของผู้เรียน ในกลุ่มบุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ และบุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ.....	152

สารบัญภาพ

แผนภาพที่ 1 แสดงแนวคิดการวิจัยสำหรับการทดลอง	25
แผนภาพที่ 2 แสดงการจัดรูปแบบกิจกรรมเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพตามทฤษฎีกิจกรรม.....	26
แผนภาพที่ 3 แสดงการทดสอบโมเดลการให้การสนับสนุนด้านอาชีพและผลลัพธ์ด้านอาชีพ	36
แผนภาพที่ 4 แสดงองค์ประกอบการเรียนรู้ทางสังคม	45
แผนภาพที่ 5 แสดงรูปแบบการจัดการตนเองด้านอาชีพที่ประยุกต์ใช้กับพฤติกรรมการสำรวจ	46
แผนภาพที่ 6 แสดงองค์ประกอบของทฤษฎีกิจกรรม.....	49
แผนภาพที่ 7 การเปรียบเทียบเพิ่มสะสมผลงานแบบดั้งเดิมกับเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์	56
แผนภาพที่ 8 แสดงตัวอย่างกรอบแนวคิดการใช้งานโปรแกรม Mahara.....	67
แผนภาพที่ 9 แสดงการรักษาสมดุลของเพิ่มสะสมผลงานทั้งสองระดับ.....	69
แผนภาพที่ 10 แสดงการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ของการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านสังคม การสนับสนุนทางสังคมและภาวะซึมเศร้า	79
แผนภาพที่ 11 แสดงวงจรการสนับสนุนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล.....	86
แผนภาพที่ 12 แสดงผังมโนทัศน์การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	95
แผนภาพที่ 13 ขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย	97
แผนภาพที่ 14 แสดงสภาพจริงในการจัดกลุ่มตัวอย่างการวิจัย	99
แผนภาพที่ 15 การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล	103
แผนภาพที่ 16 แสดงบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ...	138
แผนภาพที่ 17 แสดงสภาพจริงในการจัดกลุ่มตัวอย่างการวิจัย	139
แผนภาพที่ 18 แสดงระดับคะแนนเฉลี่ยในแต่ละหัวข้อการประเมิน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมในกลุ่มสนับสนุนทางสังคม	144
แผนภาพที่ 19 แสดงการจัดกลุ่มบุคลิกภาพในการทดลอง ที่ใช้ในการอภิปรายข้อมูล	145

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) (2553) ได้ระบุให้ การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้น ความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสม โดยขอบเขต กลุ่มหนึ่งที่สำคัญได้แก่ ความรู้ทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และทักษะในการประกอบ อาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข หลักการจัดการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการ พัฒนาในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ซึ่งได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่ส่งผลให้ ประเทศต่าง ๆ ในโลกต้องเผชิญกับระบบเศรษฐกิจโลกที่มีการแข่งขันอย่างเสรีและไร้พรมแดน ภายใต้ความท้าทายใหม่ในกระแสโลกาภิวัตน์รอบใหม่ในยุคอินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง (Internet of things) อันมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับความรู้ด้านเทคโนโลยี และทักษะด้านอาชีพที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถใน การแข่งขันของประเทศ ส่งเสริมพัฒนาระบบการแนะแนวในสถานศึกษา เพื่อสร้างทางเลือกในการ ตัดสินใจศึกษาด้านอาชีพ และประกอบอาชีพในสาขาที่ตนถนัดและสนใจ และยุทธศาสตร์ที่ 3 ที่ระบุ ถึงการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อสร้างและพัฒนาพลเมืองที่มี คุณภาพมีความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถศึกษา เรียนรู้ และ พัฒนาศักยภาพของตนจนถึงขีดสูงสุดตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ เพื่อการประกอบ อาชีพและการดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขร่วมกับผู้อื่นในสังคม รวมทั้งการกำหนดทิศทางการผลิตและ พัฒนากำลังคนของประเทศตนให้มีทักษะและสมรรถนะระดับสูง

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่น (12-18 ปี) เป็นช่วงวัยที่มี พัฒนาการอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านร่างกาย เชาวปัญญา อารมณ์สังคม และบุคลิกภาพ ซึ่งจาก พัฒนาการดังกล่าว ส่งผลให้เด็กในวัยนี้สามารถใช้เหตุผลในการตัดสินใจ และเริ่มคิดได้แบบผู้ใหญ่ มี ความสนใจในตนเอง และเริ่มมีวัตถุประสงค์แน่วแน่เกี่ยวกับอาชีพ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2556) อย่างไรก็ตามกลุ่มเด็กเหล่านี้จะต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่มีอิทธิพลต่อชีวิต โดย Jason et al. (1992) ได้กล่าวถึงช่วงเปลี่ยนผ่านในโรงเรียน (School Transitions) ที่เป็นช่วงเวลาสำคัญซึ่งอาจ

ส่งผลต่อความเครียดของนักเรียนได้ โดยช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนผ่าน สามารถแบ่งออกได้ เป็นสองกรณี ได้แก่ การเปลี่ยนไม่ตามตาราง เช่น การย้ายโรงเรียน และการเปลี่ยนผ่านตามตาราง ที่จะเกิดขึ้นเมื่อนักเรียนเรียนจบการศึกษาในแต่ละระดับชั้น เช่นเรียนจบระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อเตรียมความพร้อมสู่มหาวิทยาลัย ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในช่วงวัยรุ่นนี้ อาจเกิดขึ้นโดยพื้นฐานจากความสัมพันธ์ในครอบครัว สิ่งแวดล้อม ในโรงเรียน หรือกลุ่มเพื่อน ซึ่งกลุ่มเหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อแรงจูงใจและการเรียนรู้ของพวกเขา ในระยะยาว (Dale H. Schunk & Meece, 2005) ทั้งนี้ Paul Hernandez-Martinez et al. (2011: 4) ได้ระบุถึงประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาในช่วงการเปลี่ยนผ่านของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย แรงจูงใจทางสังคม หลักสูตรที่เข้าศึกษาต่อ และ ความก้าวหน้าของตนเองในการเตรียมตัวสู่เป้าหมาย ระยะยาวที่ได้วางแผนไว้ จึงอาจกล่าวได้ว่าในช่วงเวลานี้เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการเตรียมความพร้อมวางแผนอาชีพเพื่อก้าวสู่กระบวนการตัดสินใจในประเด็นต่างๆ Osipow (1973) ได้ระบุถึงคุณค่าแห่งการพัฒนาการวางแผนด้านอาชีพในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย การพิจารณาถึงปัจจัยด้านความมั่นคง ความมีเกียรติ เงินเดือน ความสนใจ ความก้าวหน้า บรรยากาศในการทำงาน ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ความมีอิสระ และสวัสดิการที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สอดคล้องกับนิยามของการพัฒนาทักษะอาชีพของ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2557) ซึ่งระบุว่าเป็นการพัฒนาความเชี่ยวชาญในอาชีพที่ตนสนใจและมีความถนัด การมีอาชีพซึ่งมาจากรากฐานการเรียนรู้ในระดับพื้นฐาน ซึ่งช่วยส่งเสริมให้เกิดการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพ กระบวนการสำรวจอาชีพเป็นหนึ่งในกิจกรรมที่จำเป็นและมีความหมายในการจัดกิจกรรมแนะแนว ที่มีส่วนเอื้อให้ผู้เรียนเข้าใจในความหมายและความสำคัญของอาชีพ เข้าใจการวางแผนที่สำคัญในแต่ละช่วงวัย ประกอบด้วย การวางแผนการเรียน การวางแผนการทำงาน เป็นต้น รวมทั้งยังมีส่วนช่วยเสริมสร้างความสามารถในการตัดสินใจ ผ่านกระบวนการตัดสินใจวางแผนอาชีพ ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตปัจจุบัน และในอนาคตของตน กระบวนการดังกล่าวนี้สามารถทำได้ผ่านการเลือกสารสนเทศที่ถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริง และรู้จักใช้แหล่งสารสนเทศที่หลากหลาย ใช้ความรู้ของตน ร่วมกับความสัมพันธ์กับผู้อื่น เพื่อพัฒนาแผนการเลือกอาชีพของตน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว (Conger, 1994)

บริบทของสังคมไทยในปัจจุบัน กำลังก้าวไปสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ สำหรับผู้ที่มีความรู้ ความถนัด ความสามารถ ความสนใจ และความต้องการที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน สามารถคิด วิเคราะห์เพื่อเผชิญกับกระแสโลกาภิวัตน์อย่างรู้เท่าทัน และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในระดับสูง ซึ่งจากแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในสังคมดังกล่าว สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2554) จึงได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์การแนะแนวระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ขึ้น โดยระบุถึงความ

จำเป็นของกระบวนการแนะแนวอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล ใช้กระบวนการรู้จักและเข้าใจตนเอง กระบวนการแห่งปัญญาในการแสวงหาข้อมูล การตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหา กระบวนการที่ระบุในแผนดังกล่าวนำไปสู่กระบวนการตัดสินใจด้านอาชีพ โดยคณะกรรมการประสานงานอาชีพแห่งสหรัฐอเมริกา National Occupational Information Coordinating Committee (1989) ได้ให้ความหมายของคำว่า กระบวนการตัดสินใจด้านอาชีพ หมายถึงทักษะในการสำรวจด้านการศึกษาและอาชีพ ที่ระบุให้ผู้เรียนสามารถแสดงความรับผิดชอบในการตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาและอาชีพ บอกจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเอง มองเห็นทางเลือกต่างๆในสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจ

เพื่อให้การพัฒนาทักษะดังที่ได้กล่าวในขั้นต้นเป็นไปอย่างเต็มความสามารถ และสามารถผลักดันให้นักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา นอกจากการเตรียมความพร้อมด้านวิชาการ การเข้าถึงสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาผ่านกระบวนการแนะแนวอาชีพ และการทราบถึงทางเลือกในการตัดสินใจแล้ว ทักษะรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) หนึ่งในทักษะทางปัญญาที่แสดงถึงระดับในการรับรู้ หรือการแสดงออกถึงความสามารถแห่งตน (Bandura, 1997) ยังเป็นอีกหนึ่งทักษะที่จำเป็นต้องพัฒนาควบคู่กันไปด้วย โดยเฉพาะการรับรู้ความสามารถของตนเอง ด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision Self-Efficacy) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ขยายจากทฤษฎีปัญหาทางสังคมของ Bandura เพื่ออธิบายถึงปัจจัยในการพัฒนาด้านอาชีพทั้งภายในและภายนอก ทั้งที่เกิดจากตัวบุคคลและบริบทต่างๆ ที่ก่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ และส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองรวมทั้งผลลัพธ์ที่คาดหวัง ทักษะที่เกิดขึ้นนี้นำไปสู่สมรรถนะในการสร้างความสนใจส่วนบุคคล กำหนดเป้าหมาย และการพัฒนาในด้านอาชีพ โดยมีอิทธิพลสำคัญที่เกิดขึ้นจากการสนับสนุนจากกลุ่มสังคม ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดที่เป็นประโยชน์ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเกิดพฤติกรรมด้านอาชีพอีกด้วย (Choi et al., 2012)

การพัฒนานวัตกรรมเพื่อสร้างมาตรฐานใหม่ให้เกิดขึ้น และการจัดการในองค์กรอย่างเป็นระบบ จำเป็นต้องอาศัยทฤษฎีที่นำมาเป็นตัวกลางในการอธิบาย เพื่อให้ระบบใหม่เกิดขึ้นอย่างเป็นแบบแผน โดยทฤษฎีกิจกรรม (Activity Theory) เป็นหนึ่งในทฤษฎีที่มักจะถูกหยิบยกขึ้นมาใช้ในการอธิบาย และเป็นหนึ่งในกรอบแนวคิดแบบสหสาขาวิชา ที่เกิดขึ้นจากนักวิจัยในหลายศาสตร์ เช่น นักปรัชญาชาวเยอรมัน (Kant and Hegel) นักทฤษฎีวิถุนิยมวิภาษ (Marx) และนักจิตวิทยา (Vygotsky) โดยมุ่งศึกษาการกระทำของคนทั้งในระดับบุคคล และระดับสังคม สิ่งที่ทำให้ทฤษฎีนี้มีความแตกต่างจากทฤษฎีอื่นๆคือ ทฤษฎีนี้ได้รวมการศึกษาเครื่องมือ คน และประวัติศาสตร์เข้าด้วยกัน โดยแต่ละกิจกรรมที่เกิดขึ้น ประกอบด้วย ปฏิสัมพันธ์และความสัมพันธ์ระหว่างกัน Sam

(2012) ได้เสนอตัวอย่างการจัดองค์ประกอบของทฤษฎีกิจกรรม ตามแนวคิดของ Engeström (1999a) อันประกอบด้วย 1) ประชากร (Subject) ในที่นี้อาจเป็นนักเรียนที่เข้าร่วมชุมชน 2) กิจกรรม (Object) เช่นกิจกรรมที่เกิดขึ้น 3) ชุมชน (Community) หมายถึงสิ่งแวดล้อมขนาดใหญ่ ระบบของกิจกรรม และการแบ่งปันของผู้คนในเรื่องเดียวกัน 4) เครื่องมือ (Mediating Artifacts) คือเครื่องมือของกิจกรรม 5) กฎ (Rules) คือข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ 6) การแบ่งงาน (Division of labor) เป็นการอธิบายความต้องการและความแตกต่างของประชากร เช่น กลุ่มคนที่มาจากหลากหลายอาชีพ และ 7) ผลลัพธ์ (Outcomes) คือการได้รับหรือบรรลุเป้าหมายจากการอภิปรายร่วมกัน

องค์ประกอบหนึ่งในการขับเคลื่อนทฤษฎีกิจกรรมให้เกิดผลลัพธ์ตามที่คาดหวัง ได้แก่ การใช้เครื่องมือ (Mediating Artifacts) ในโครงสร้างกิจกรรม โดยหนึ่งในเครื่องมือที่นิยมนำมาใช้ในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง ได้แก่การใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ (E-Portfolio) ซึ่งเป็นการจัดให้นักเรียนได้เห็นแนวทางที่ชัดเจน ในการรวบรวมข้อมูลและใช้ประโยชน์จากสารสนเทศที่สำคัญ เพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง การศึกษา และอาชีพ ซึ่งจะก่อให้เกิดความเข้าใจบทบาทของชีวิต ทราบถึงพัฒนาการด้านการศึกษา ใช้ในการวางแผนสำรวจอาชีพ และความรู้ความเข้าใจในตนเองซึ่งนำไปสู่กระบวนการตัดสินใจ (Van Zandt, Perry and Brawley, 1992 อ้างถึงใน Conger, 1994) ทั้งนี้แฟ้มสะสมงานอิเล็กทรอนิกส์ถูกนำมาใช้กันอย่างกว้างขวางในหลายรูปแบบ โดยหนึ่งในรูปแบบหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สะท้อนความรู้สึก ได้แก่รูปแบบแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ประเภทสะท้อนความคิด (Reflective Portfolio) ซึ่ง Caplan and Turner (2007) ได้แสดงให้เห็นว่าการแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด จะถูกแสดงออกได้ดีที่สุดในรูปแบบการเล่าเรื่อง (Narrative form) ทั้งนี้กระบวนการในแฟ้มสะสมงานรูปแบบดังกล่าวจะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะด้านต่างๆ เช่น ทักษะในการสื่อสาร ทักษะการคำนวณ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดวิเคราะห์ การฝึกฝนมุมมองด้านประวัติศาสตร์ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะในการสื่อสาร ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะความรับผิดชอบ และการมีทัศนคติที่ดีผ่านกระบวนการสะท้อนคิดนี้เอง (Lorraine Stefani, Robin Mason, & Pegler, 2007)

แนวทางการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบจัดการตนเอง โดยคำนึงถึงความแตกต่างในการเรียนรู้ของผู้เรียนในปัจจุบัน ยังถูกนำทางโดยนักวิจัยสองกลุ่ม ประกอบด้วยกลุ่มที่เชื่อว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นจากการประยุกต์ใช้ด้วยตนเองในรูปแบบที่แตกต่างออกไปในแต่ละคน ซึ่งผลการวิจัยในกลุ่มนี้ยังมีความคลุมเครืออยู่ ส่วนนักวิจัยอีกกลุ่มได้ทำการวิจัยไปในแนวทางที่ว่าผลลัพธ์เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การตั้งคำถาม และการตรวจสอบ

ความคิดของผู้อื่น ซึ่งรูปแบบความคิดนี้มีความชัดเจนตรงกับทฤษฎีกิจกรรมอย่างมาก (Engeström, 1999b) การศึกษาในประเด็นนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการแบ่งงาน (Division of labor) ซึ่งเป็นอีกหนึ่งในองค์ประกอบในโครงสร้างของทฤษฎีกิจกรรมที่สำคัญ ซึ่งการจัดลำดับงานนี้ถือเป็นการจัดพฤติกรรมที่เอื้อประโยชน์ต่อกันในสังคม ทั้งนี้พฤติกรรมที่เอื้อต่อสังคมเกิดได้หลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยภายในตัวบุคคล อันได้แก่พัฒนาการทางเซาว์ปัญญา และปัจจัยภายนอก อันได้แก่สภาพแวดล้อม ดังเช่น บรรยากาศของการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งได้ว่า การได้รับการสนับสนุนทางสังคม (Social Support) เช่นการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ได้รับการยอมรับ ได้รับการช่วยเหลือ ตลอดจนคำแนะนำที่ดีจากบุคคลใกล้ชิด อาทิ ครอบครัว ครูอาจารย์ และเพื่อน (ตุลยา จิตตะยโสธร, 2557)

งานวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับขนาดของกลุ่มสนับสนุน (Group Support Size) ทั้งในรูปแบบกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย และศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นความแตกต่างระหว่างบุคคลประกอบด้วยพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือต่างกัน อันประกอบด้วย กลุ่มผู้เรียนที่พึ่งตนเองอย่างมีอิสระ กลุ่มผู้เรียนที่แสวงหาความช่วยเหลือ และกลุ่มผู้เรียนที่หลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ ที่มีต่อการรับการสนับสนุนทางสังคม ซึ่งยังไม่มีงานวิจัยชิ้นใดสามารถตอบคำถามในประเด็นทั้งสองได้อย่างชัดเจน โดยประเด็นในการศึกษาดังกล่าวอยู่ภายใต้การจัดการแบ่งงาน (Division of labor) และการพัฒนาแฟ้มสะสมงานอิเล็กทรอนิกส์ ประเภทสะท้อนความคิด ในฐานะเป็นเครื่องมือ (Mediating Artifacts) เพื่อพัฒนาผลลัพธ์อันได้แก่การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision Self-Efficacy) อันเป็นการแบ่งโครงสร้างของกิจกรรมทางสังคมให้เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

งานวิจัยในครั้งนี้มีกลุ่มประชากรในการศึกษาเป็นกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้กลุ่มนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นตัวแทนของประชากร เนื่องจากเป็นกลุ่มนักเรียนที่มาจากทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ และมาจากแผนการเรียนที่หลากหลาย เพื่อให้การพัฒนาของกลุ่มนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด การใช้เครื่องมือที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพอย่างเต็มที่ผ่านแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ประเภทสะท้อนความคิด การประสานการสนับสนุนผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการสนับสนุนจากเพื่อนในกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคม และการมีกลุ่มเป้าหมายและผลลัพธ์ที่ชัดเจนจึงเป็นโอกาสสำคัญที่ผู้วิจัยจะได้ทำความเข้าใจถึงธรรมชาติด้านความแตกต่างระหว่างบุคคล และเป็นบ่อเกิดของนวัตกรรมใหม่สำหรับองค์กร ในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision Self-Efficacy) ภายใต้การจัดการอย่างเป็นระบบ จากการกำหนดขอบเขตและหน้าที่ที่ชัดเจนภายใต้กรอบ

แนวคิดของทฤษฎีกิจกรรม และนำรูปแบบที่ได้จากการพัฒนาดังกล่าวไปเป็นฐานสำหรับการพัฒนา
นักเรียน ซึ่งสามารถอ้างอิงผลการศึกษาไปสู่กลุ่มประชากรในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่อไป

คำถามการวิจัย

1. การพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมในกลุ่ม
สนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่ส่งผลให้ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจ
เลือกอาชีพสูงขึ้นหรือไม่
2. การพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมในกลุ่ม
สนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อยส่งผลให้ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจ
เลือกอาชีพสูงขึ้นหรือไม่
3. ผลของการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมใน
กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ที่มีต่อทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเอง
ด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพมีความแตกต่างกันอย่างไร
4. กลุ่มผู้เรียนที่มีรูปแบบบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือต่างกันในกิจกรรมการพัฒนา
เพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรม มีพฤติกรรมการทำงานใน
กลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่แตกต่างกันอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพก่อนและหลัง
การพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีการใช้กลุ่ม
สนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่
2. เพื่อศึกษาทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพก่อนและหลัง
การพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีการใช้กลุ่ม
สนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย
3. เพื่อเปรียบเทียบผลของการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตาม
ทฤษฎีกิจกรรมในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ที่มีต่อทักษะการรับรู้
ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ

4. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมตามโครงสร้างทฤษฎีกิจกรรมของกลุ่มผู้เรียนที่มีรูปแบบบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือที่แตกต่างกันในกิจกรรมการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด

สมมติฐานการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสู่การตั้งสมมติฐานการวิจัยดังต่อไปนี้

การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และเพื่อน มีความเกี่ยวข้องกับความรู้สึกร่วมในชุมชนและส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Vieno, Santinello, Pastore, & Perkins, 2007) สอดคล้องกับวิธีการเรียนแบบกลุ่ม ซึ่งพบว่าการเรียนรู้และทำงานแบบร่วมมือแบบกลุ่มมีส่วนช่วยในการเสริมสร้างความสำเร็จทางวิชาการและการสนับสนุนด้านวิชาการจากเพื่อนมากกว่าการทำงานคนเดียว (Bertucci, Conte, Johnson, & Johnson, 2010) ขณะเดียวกันรูปแบบการทำงานแบบกลุ่ม ทั้งในรูปแบบกลุ่มในและกลุ่มนอก ส่งผลทางบวกต่อการพัฒนาทักษะการรับรู้ความสามารถตนเอง Öntaş and Tekindal (2015) นอกจากนี้เพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ ยังมีส่วนช่วยเสริมสร้างกระบวนการพัฒนาการสะท้อนคิด และช่วยส่งเสริมการวางแผนอาชีพอีกด้วย (Campbell & Schmidt, 2005) จากหลักฐานดังกล่าวจึงนำมาสู่สมมติฐานการวิจัยข้อ 1 และ 2 ดังต่อไปนี้

1. ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีการใช้กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่สูงกว่าก่อนการพัฒนา
2. ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีการใช้กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อยสูงกว่าก่อนการพัฒนา

งานวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษากลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อยที่แตกต่างจากกลุ่มใหญ่ โดยกำหนดจำนวนสมาชิกกลุ่มย่อยที่จำนวน 5-8 คน และกลุ่มใหญ่จำนวน 40 คน Albrecht and Adelman (1987: 62) กล่าวถึงขนาดของกลุ่มสนับสนุน ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ต้องพิจารณาสำหรับการจัดโครงสร้างการสนับสนุนทางสังคม โดย Trotzer (1997) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่ากลุ่มแนวโดยส่วนใหญ่มักจะจัดให้มีสมาชิก 10 คน หรือน้อยกว่า และแนะนำจำนวนสมาชิกที่ 6-10 คน สำหรับกลุ่ม

ผู้เรียนในระดับวัยรุ่น สอดคล้องกับ Pai, Sears, and Maeda (2015) ซึ่งได้ศึกษาการวิเคราะห์ อภิमान และยืนยันผลว่าขนาดของกลุ่มย่อยที่ส่งผลทางบวกต่อความสามารถในการถ่ายโอนความรู้ และข้อค้นพบจาก Mennecke (1997) และ Cho et al. (2016) ที่กล่าวว่ากลุ่มเล็กมีขีดความสามารถในการสร้างปฏิสัมพันธ์ และการแบ่งปันข้อมูลมากกว่า จึงนำมาสู่สมมติฐานข้อที่ 3 ดังนี้

3. ผลของการพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมต่อทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพในกลุ่มย่อยสูงกว่ากลุ่มใหญ่

Nadler (1997) แบ่งบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือออกเป็นสองกลุ่มได้แก่ กลุ่มที่แสวงหาความช่วยเหลือ (Dependent Seeking) และกลุ่มที่พึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous Seeking) โดย Komissarouk and Nadler (2014) กล่าวว่ากลุ่มที่พึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomy-oriented help-seeking) เป็นกลุ่มที่แสวงหาความช่วยเหลือจากผู้อื่น เพื่อที่จะเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ในขณะที่กลุ่มที่แสวงหาความช่วยเหลือ (Dependency-oriented help-seeking) หรือกลุ่มที่ต้องการให้ผู้อื่นเข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือทั้งหมดนั้น หากเกิดปัญหาในรูปแบบเดิมซ้ำอีก ก็ยังคงต้องการความช่วยเหลือจากบุคคลเหล่านั้นเช่นเดิม นอกจากนี้ยังมีกลุ่มที่หลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (Avoidant help-seeking) อีกด้วย Stefanou, Perencevich, DiCintio, and Turner (2004) กล่าวว่าทำให้การสนับสนุนแก่ผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomy Support) เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนถึงความมีส่วนร่วมในสิ่งแวดล้อมของการเรียนรู้นั้นๆ เช่น โอกาสในการเลือกวิธีการทำงานด้วยตนเอง การตั้งกฎกติการ่วมกัน ความมีอิสระในการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย เช่น การเลือกเขากลุ่ม หรือกำหนดวันในการส่งงาน เป็นต้น ดังนั้นในการกำหนดบทบาทในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมระหว่างกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ตามองค์ประกอบของทฤษฎีกิจกรรม ซึ่งแต่ละกลุ่มมีกลุ่มบุคลิกภาพทั้งสองรูปแบบอยู่ด้วยกัน จึงนำมาสู่สมมติฐานการวิจัยข้อ 4 ดังนี้

4. กลุ่มผู้เรียนที่มีรูปแบบบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือต่างกันในกิจกรรมการพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรม มีพฤติกรรมการทำงานในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง เป็นนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2559 คณะแผนการเรียน ที่ได้รับทุนการศึกษาจากทั่วทุกภูมิภาค และเข้าร่วมกิจกรรมค่ายแนะแนวและเตรียมความพร้อมเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยความร่วมมือกับคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) ในช่วงเดือนมีนาคม 2560 ใช้การสุ่มตัวอย่างสำหรับการทดลองแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 80 คน โดยจัดนักเรียนเข้ากลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม จำนวน 40 คน และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม จำนวน 40 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ การใช้กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ รูปแบบบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือ และรูปแบบเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรม
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยกรอบแนวคิดการวิจัยสำหรับการทดลอง และกรอบแนวคิดในการจัดรูปแบบเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ

กรอบแนวคิดการวิจัยสำหรับการทดลอง

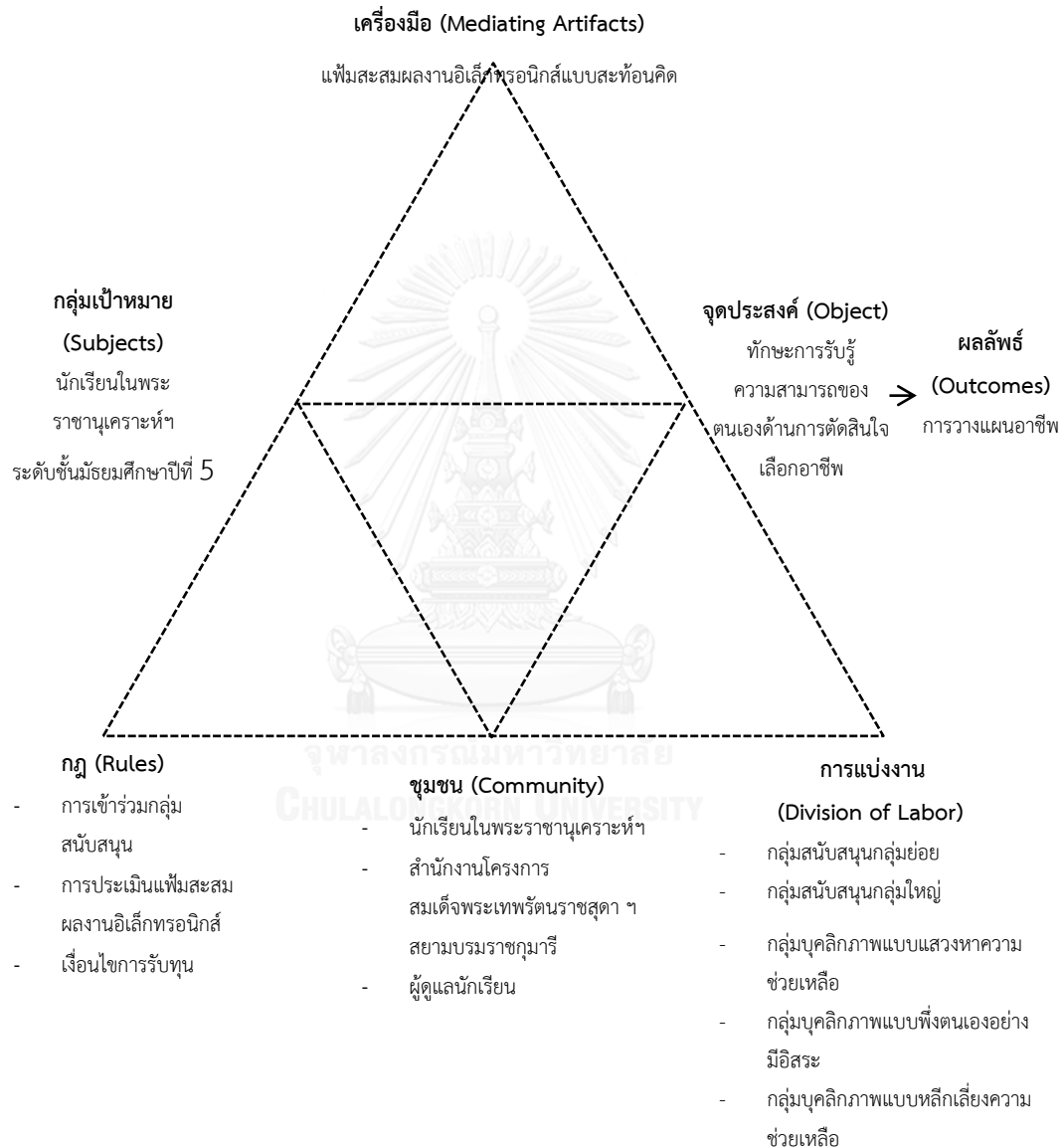

แผนภาพที่ 1 แสดงแนวคิดการวิจัยสำหรับการทดลอง

กรอบแนวคิดในการจัดรูปแบบแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรม เพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ

ทฤษฎีกิจกรรมเพื่อใช้อธิบายระบบ

Activity Theory as a system descriptive tool

แผนภาพที่ 2 แสดงการจัดรูปแบบกิจกรรมแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพตามทฤษฎีกิจกรรม

คำอธิบายกรอบแนวคิด

การแบ่งกลุ่มสนับสนุนทางสังคมของนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ออกเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มย่อย (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มใหญ่ (กลุ่มควบคุม) โดยทั้งสองกลุ่มมีผู้เรียนที่มีลักษณะบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือที่แตกต่างกัน ทั้งในรูปแบบกลุ่มที่แสวงหาความช่วยเหลือ กลุ่มที่พึ่งตนเองอย่างมีอิสระ และกลุ่มที่หลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ โดยผู้เรียนทั้งสองกลุ่มมีหน้าที่ในการพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด ตามบทบาทที่แตกต่างกันตามทฤษฎีกิจกรรม ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวส่งผลต่อทักษะรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ

คำจำกัดความในการวิจัย

1. **กลุ่มสนับสนุนทางสังคม** คือการจัดการสื่อสารเพื่อให้การสนับสนุนแก่ผู้เรียน โดยครูและสมาชิกในกลุ่มสนับสนุน ทั้งในด้านอารมณ์สังคม (Socioemotional Aid) ด้านเครื่องมือ (Instrumental Aid) และด้านข้อมูล (Informational Aid) เพื่อเป็นแนวทางในส่งเสริมการรับรู้และควบคุมประสบการณ์ ในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด
2. **กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย** คือกลุ่มทดลองในการวิจัย มีจำนวนสมาชิกกลุ่มละ 5-8 คน (คละรูปแบบบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือตามหลักความน่าจะเป็น 5 กลุ่ม) แสดงบทบาทเด่นในการสร้างปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมในการอภิปราย สมาชิกในกลุ่มมีลักษณะผูกพันกลมเกลียว สามารถถกประเด็นปัญหาาร่วมกันได้ โดยสมาชิกแต่ละคนแสดงบทบาทหน้าที่ในกลุ่มที่แตกต่างกัน ครูมีหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ และให้การสนับสนุนด้านอารมณ์และสังคม โดยจัดให้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนข้อมูลของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม และการอภิปรายการทำงานตามหน้าที่ในโครงสร้างทฤษฎีกิจกรรมในกลุ่มย่อยร่วมกัน
3. **กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่** คือกลุ่มควบคุมในการวิจัย มีจำนวนสมาชิก 40 คน (คละรูปแบบบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือ) มีขนาดการสื่อสารขนาดใหญ่ มีความซับซ้อนในเครือข่ายสังคม เป็นทรัพยากรขนาดใหญ่ การให้การสนับสนุนคนในกลุ่มนี้เน้นไปที่การสนับสนุนด้านข้อมูลเป็นหลัก และจัดให้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนข้อมูลของสมาชิกในกลุ่มใหญ่ และตรวจสอบการทำงานที่ร่วมกันโดยครูเป็นผู้นำ

4. **บุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือ** คือการแบ่งบุคลิกภาพตามความต้องการในการขอรับการสนับสนุนหรือความช่วยเหลือของผู้เรียนแต่ละคน ประกอบด้วย กลุ่มที่แสวงหาความช่วยเหลือ (Dependent Seeking) เป็นลักษณะของกลุ่มคนที่ต้องการพึ่งพาคนอื่น แม้ว่าจะสามารถประสบความสำเร็จได้ด้วยตนเองก็ตาม กลุ่มที่พึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous Seeking) เป็นลักษณะของกลุ่มคนที่แสวงหาทางแก้ไขอย่างมีอิสระด้วยตนเอง ไม่ต้องการความช่วยเหลือทั้งหมด โดยจะนำแนวทางมาแก้ปัญหาด้วยตนเอง แม้ว่าผลที่ตามมาอาจจะเป็นความล้มเหลวก็ตาม และกลุ่มที่หลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (Avoidant Help-Seeking) สามารถวัดได้โดยใช้แบบสอบถามที่ปรับปรุงจาก Komissarouk and Nadler (2014) ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 14 ข้อ ประกอบด้วยระดับความมั่นใจ 7 ระดับ จาก -3 (ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง) จนถึงระดับ 3 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง)
5. **แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด** เป็นการรวบรวมผลงานและงานเขียนซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สะท้อนกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง และสรุปประสบการณ์ ผ่านมุมมองความคิดเห็นและความรู้สึกจากภาระงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความซื่อสัตย์ ซึ่งจัดทำด้วย Mahara ePortfolio System โดยมีรายละเอียดขั้นตอนจากการสังเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 5 ชั้น ได้แก่ 1) การเก็บรวบรวม (Collection) 2) การคัดเลือกข้อมูลและประสบการณ์ (Selection) 3) การสะท้อนความคิด (Reflection) 4) การประเมิน (Evaluation) และ 5) การลงมือปฏิบัติและเชื่อมโยง (Take Action and Connect)
6. **ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ** คือความมั่นใจในความสามารถของตนเอง และความเชื่อมั่นในการแสดงออกทางพฤติกรรม รูปแบบความคิด และการแสดงออกที่เกี่ยวข้องกับด้านอาชีพ ซึ่งทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่กระบวนการวางแผน และกระบวนการตัดสินใจด้านอาชีพสามารถวัดได้โดยใช้แบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision Self-Efficacy Scale) ที่ปรับปรุงจาก Taylor and Betz (1983) จำนวน 50 ข้อ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) ประกอบด้วยระดับความมั่นใจ 5 ระดับ จาก 1 (ไม่มั่นใจ) จนถึงระดับ 5 (มั่นใจมากที่สุด)

7. **ทฤษฎีกิจกรรม** คือทฤษฎีที่ใช้ในการอธิบายโครงสร้างของกิจกรรม ซึ่งมองกิจกรรมเป็นหน่วยวิเคราะห์พฤติกรรมของกลุ่ม ผ่านตัวกระทำส่งผ่าน (Mediate Action) โดยโครงสร้างทฤษฎีกิจกรรมที่นำมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นทฤษฎีกิจกรรมของ Engeström (1999a) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 ประการ ได้แก่ 1) กลุ่มเป้าหมาย (Subjects) คือ นักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 2) จุดประสงค์ (Object) คือ ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ 3) ชุมชน (Community) ประกอบด้วยนักเรียนในพระราชานุเคราะห์สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และผู้ดูแลนักเรียน 4) เครื่องมือ (Mediating Artifacts) คือ แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด (Reflective E-Portfolio) 5) กฎ (Rules) ประกอบด้วยการสมัครเข้าร่วมกลุ่มสนับสนุน เกณฑ์การประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ และเงื่อนไขในการรับทุน 6) การแบ่งงาน (Division of Labor) ประกอบด้วยกลุ่มสนับสนุนกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ และผู้เรียนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือและกลุ่มที่พึ่งตนเองอย่างมีอิสระ 7) ผลลัพธ์ (Outcomes) คือการวางแผนอาชีพ
8. **พฤติกรรมการทำงานของสมาชิกในกลุ่ม** คือพฤติกรรมการทำงานของสมาชิกที่มีบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือที่แตกต่างกันจากกิจกรรมสะท้อนคิด เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากร่องรอยการสะท้อนคิดในกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคม โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานที่ตามภาระงานของตนเอง และการทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ ได้พัฒนาแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดมีทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงขึ้น
2. การใช้เทคนิคกลุ่มสนับสนุนทางสังคมเป็นแนวทางสำหรับผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ

3. การจัดโครงสร้างกลุ่มสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามแนวทฤษฎีกิจกรรมเป็นแนวทางสำหรับการจัดรูปแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนา นักเรียน เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพด้านอื่น ๆ เช่น การสำรวจและการวางแผนอาชีพ
4. สามารถนำไปประยุกต์ใช้สำหรับการจัดกิจกรรมเพิ่มสะสมผลงานแบบสะท้อนคิดเพื่อพัฒนา ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพสำหรับกลุ่มประชากรใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลของกลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่มีบุคลิกภาพต่างกันในการพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การวางแผนอาชีพ (Career Planning)
2. ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy)
3. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning)
4. ทฤษฎีกิจกรรม (Activity Theory)
5. แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด (Reflective E-Portfolio)
6. การสนับสนุนทางสังคม (Social Support)
 - ลักษณะบุคลิกภาพที่ส่งผลต่อการสนับสนุนทางสังคม (Social Support and Personality)
 - การจัดขนาดของกลุ่ม (Group Size)
7. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การวางแผนอาชีพ (Career Planning)

นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2558) ได้กล่าวถึงการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพภายหลังการสำเร็จการศึกษาแต่ละระดับ เริ่มตั้งแต่การศึกษาภาคบังคับ เมื่ออายุครบ 15 ปีบริบูรณ์ก็สามารถเข้าสู่อาชีพได้ตามกฎหมาย จนกระทั่งจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับปริญญาแล้วแต่จำเป็นต้องเตรียมตัว และเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาชีพโดยการทำความเข้าใจและเข้าใจตนเองตามลำดับขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 เริ่มสำรวจความชอบและความสนใจที่แท้จริงของตนเอง

ขั้นที่ 2 สำรวจความสัมฤทธิ์ผลทั่วไป

ขั้นที่ 3 สำรวจจุดเด่นและจุดด้อย หรือข้อจำกัดของตนเอง

ขั้นที่ 4 ค้นหาทักษะของตนเอง

ขั้นที่ 5 สำรวจค่านิยมของตนเอง

ขั้นที่ 6 สำรวจความสัมพันธ์ที่มีต่อบุคคลอื่น

ขั้นที่ 7 สำรวจบุคลิกภาพของตนเอง

ขั้นที่ 8 สำรวจสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ขั้นที่ 9 ความต้องการที่แท้จริงของตนเอง

การเรียนรู้เกี่ยวกับการวางแผนและการจัดการด้านอาชีพ เป็นทักษะที่จะสามารถนำไปใช้ได้ตลอดชีวิต การบูรณาการการศึกษาด้านอาชีพจึงมีความสำคัญอย่างมากในการปูทางสู่นาคตของวัยรุ่น ซึ่งตรงกับแนวทางปรัชญาการแนะแนวอาชีพที่ระบุว่า

1. มนุษย์ทุกคนมีความแตกต่างทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา จึงส่งผลให้แต่ละคนมีความสนใจ ความถนัดและความสามารถ ตลอดจนบุคลิกภาพที่ไม่เหมือนกัน แต่ทุกคนมีความสามารถพิเศษ (Talent) ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องค้นหาให้พบและพัฒนาให้ถูกทาง
2. พฤติกรรมทุกอย่างมีสาเหตุ เพื่อให้เข้าใจที่มาของพฤติกรรมแต่ละบุคคล จึงต้องหาสาเหตุที่แท้จริง เพื่อที่จะให้ความช่วยเหลือหรือเข้าใจตัวผู้รับบริการได้ดีขึ้น
3. แต่ละบุคคลย่อมต้องการความช่วยเหลือไม่ว่าเวลาใดก็เวลาหนึ่ง การจัดแนะแนวอาชีพเป็นการเตรียมความพร้อมให้การช่วยเหลือตลอดเวลา
4. บุคคลย่อมมีศักดิ์ศรีและรักในตนเอง มีสิทธิ และเกียรติเท่าเทียมกับผู้อื่น การแนะแนวอาชีพจึงเป็นการช่วยเหลือเบื้องต้น ให้เขาได้ช่วยตัวเองได้ต่อไป (Help him to help himself)

5. มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ายิ่ง การช่วยพัฒนาคน ถือเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ศุภมาส เจือกโวัน (2551) ระบุว่าวัยรุ่นเป็นวัยของการเตรียมตัวในด้านอาชีพ จึงควรพิจารณาถึงความถนัดและความสนใจของตนเอง ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพนั้นๆ และไตร่ตรองอย่างรอบคอบ โดยวัยรุ่นเป็นวัยที่จะต้องวางแผนและเลือกแนวทางที่จะศึกษานำไปสู่การประกอบอาชีพในอนาคต ทั้งนี้ควรคำนึงถึงปัจจัยต่างๆที่อาจส่งผลต่อการตัดสินใจวางแผนและเลือกอาชีพของตนเองประกอบด้วย

1. ความถนัดส่วนตัว ควรพิจารณาอย่างถ่องแท้ ซึ่งความชอบและความสนใจอาจไม่ใช่ความถนัดก็ได้ แม้ว่าความถนัดจะต้องอาศัยการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ แต่ความรู้เบื้องต้นและพื้นฐานก็ยังคงเป็นสิ่งสำคัญต่อการทำงาน

2. ความสนใจ ความชอบ โดยทั่วไปวัยรุ่นมักจะยึดถือความชอบ และความสนใจมากกว่าความถนัด ความรักในอาชีพก็มีส่วนที่สำคัญอย่างไรก็ตามหากไม่ถนัดเลยก็ไม่สามารถทำให้อาชีพนั้นเจริญก้าวหน้าได้

3. การเลือกอาชีพตามความคาดหวังของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง คำแนะนำจากพ่อแม่และผู้ปกครองเป็นสิ่งที่ดี ซึ่งเปี่ยมด้วยความรักความเมตตา แต่การตัดสินใจในขั้นสุดท้ายควรเลือกอาชีพที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของตนมากที่สุด

4. การเลือกอาชีพตามเพื่อน เพื่อนมีอิทธิพลอย่างมากในช่วงชีวิตวัยรุ่น โดยเพื่อนอาจให้ข้อคิดเห็นที่แตกต่างกันในแต่ละคน เราจึงควรพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่ตรงกับตนเองมากที่สุด

5. โอกาสที่จะเข้าทำงาน เราควรคำนึงถึงโอกาสในการเข้าทำงานหลังจากสำเร็จการศึกษาที่เราเลือก เป็นอีกหนึ่งปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ

6. สุขภาพ การเลือกอาชีพพึงคำนึงถึงปัญหาด้านสุขภาพด้วย เช่นในกลุ่มคนสายตาสั้น หรือคนที่มีปัญหาสุขภาพ เช่นโรคภูมิแพ้ ไม่ควรทำอาชีพที่อาจต้องเผชิญกับภาวะต่างๆเหล่านี้

7. สติปัญญาหรือความสามารถ วิชาชีพแต่ละวิชาชีพ ใช้ระดับสติปัญญาที่แตกต่างกัน เราจึงควรเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับระดับสติปัญญาของตนเอง ซึ่งอาจพิจารณาได้จากผลการเรียน เป็นต้น

8. ทุนทรัพย์ ในการเตรียมตัวประกอบอาชีพนั้นควรคำนึงถึงทุนทรัพย์ด้วย หรือหาแหล่งทุนที่สนับสนุนการเรียนของตน

9. ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพ จำเป็นอย่างมากในการศึกษาลักษณะของงาน คุณสมบัติ แนวโน้ม รายได้ผลตอบแทน ข้อจำกัด โอกาสก้าวหน้า โดยนำข้อมูลหลายๆด้านมาเปรียบเทียบเพื่อการตัดสินใจ

Lent and Brown (2013) ได้นำเสนอบทบาทพฤติกรรมการพัฒนาด้านอาชีพในแต่ละช่วงวัย โดยบทบาทพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องในช่วงวัยรุ่น และสำหรับนักเรียน มีรายการพฤติกรรมที่ต้อพัฒนาดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 พฤติกรรมบทบาทการพัฒนาด้านอาชีพในช่วงวัยรุ่น และสำหรับนักเรียน

ช่วงในการพัฒนา และ บทบาทของชีวิต	รายการพฤติกรรม
การเติบโต (Growth) ช่วงวัยรุ่น, นักเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาทักษะการกำกับตนเอง (เช่น การตั้งเป้าหมาย การเรียน การบริหารจัดการเวลา) - พัฒนาพฤติกรรมและทัศนคติในการทำงานเชิงบวก - พัฒนาทักษะทางสังคม - พัฒนาทักษะในการแก้ปัญหา - พัฒนาทักษะในการตัดสินใจ - พัฒนาด้านวิชาการ - พัฒนากิจกรรมนอกเหนือหลักสูตร - พัฒนาในขอบเขตงานที่ตนเองสนใจในเบื้องต้น - พัฒนาความทะเยอทะยานด้านอาชีพและการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง โดยปราศจากการวางแผน เช่น วันหนึ่งฉันจะสามารถเป็น ได้
การสำรวจ (Exploration) ช่วงวัยรุ่น, นักเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ความต่อเนื่องของการเติบโตด้านการเรียนหรืองาน - พัฒนาความพร้อมและทักษะที่จำเป็นต่อการจ้างงาน - สำรวจเส้นทางอาชีพ (เช่น การอ่านค้นคว้า การสำรวจ การประเมินความสามารถและความสนใจของตนเอง) - หาประสบการณ์ด้านอาชีพเพิ่มเติม (เช่น การฝึกงาน หรือทำงานอาสาสมัคร) - ตัดสินใจด้านอาชีพ (จากการกิจกรรม หรือวิชาเลือก)

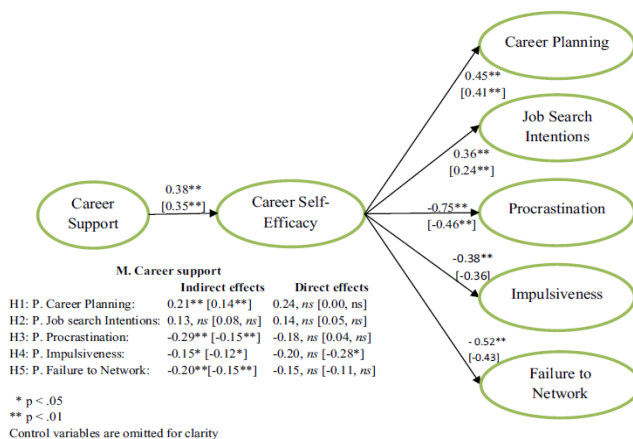
-
- นำการตัดสินใจไปใช้ (เช่นสมัครงาน ฝึกงาน หรือเข้าศึกษาต่อ)
 - จัดการกับช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนผ่าน (เช่นเปลี่ยนระดับชั้น หรือก้าวเข้าสู่รั้วมหาวิทยาลัย)
 - ตั้งเป้าหมายและวางแผนอาชีพเพิ่มเติม (เช่น ฉันทอยากเป็น ฉันทวางแผนไว้ว่า...)
-

Brown and Brooks (1991) ได้อธิบายถึงการแสวงหาข้อมูลด้านอาชีพว่า เป็นการแสวงหาความหลากหลายของข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอาชีพ เช่น ธรรมชาติของการทำงาน การศึกษาและการฝึกงาน การตรวจสอบความต้องการพื้นฐานในอาชีพนั้นๆ มุมมองของนายจ้าง บรรยากาศในการทำงาน รายได้หรือผลประโยชน์ และเป็นการประเมินความสนใจ คุณค่า และวิถีชีวิตของผู้แสวงหาในการจัดสรรตัวเลือกตัดสินใจ การหาข้อมูลด้านอาชีพมีประโยชน์ในการหาทางเลือกเกี่ยวกับอาชีพ ความสนใจและทักษะที่ต้องใช้หรือพัฒนา เป็นการสร้างทางเลือกใหม่ๆด้านอาชีพ ลดช่องว่างในการตัดสินใจ ช่วยให้ผู้แสวงหาได้เปิดประสบการณ์เกี่ยวกับโลกของการทำงาน และสร้างแรงจูงใจในการตัดสินใจด้านอาชีพ โดยการแสวงหาข้อมูลด้านอาชีพสามารถหาได้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่นหนังสือในห้องสมุด ซึ่งสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลออนไลน์ที่มีความทันสมัย สื่อเสียง การสัมภาษณ์ ประสบการณ์ หรือจากระบบให้ความช่วยเหลือต่างๆ

ในการศึกษาองค์ประกอบและทักษะที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนด้านอาชีพ พบว่า Merino-Tejedor, Hontangas, and Boada-Grau (2016) ได้ยืนยันถึงการทดสอบการประยุกต์ใช้ความสามารถด้านอาชีพ (Career Adapt-Abilities Scale (CAAS)) ซึ่งมีความสัมพันธ์กับทักษะการกำกับตนเอง และการเสริมทักษะด้านอาชีพในงานวิจัย ประกอบด้วย 4 มิติ ได้แก่ ความใส่ใจ (Concern) การควบคุม (Control) ความใฝ่รู้ (Curiosity) และความมั่นใจ (Confidence)

Stringer, Kerpelman, and Skorikov (2012) ได้ย้ำถึงความสำคัญของการเตรียมตัวด้านอาชีพ จากการศึกษาในระยะยาว ในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกลุ่มนักเรียนเกรด 12 จนกระทั่งถึงระยะเวลา 4.5 ปี หลังสำเร็จการศึกษา พบว่าความมั่นใจในอาชีพ (Career Confidence) เป็นตัวแปรที่สำคัญที่จะเป็นตัวทำนายการเปลี่ยนแปลงระหว่างช่วงเวลาดังกล่าว

ขณะเดียวกัน Renn, Steinbauer, Taylor, and Detwiler (2014) ได้ทดสอบโมเดลการให้การสนับสนุนด้านอาชีพโดยที่ปรึกษาที่มีต่อการวางแผนด้านอาชีพ การหางาน และพฤติกรรมการเอาชนะตนเองในการหางาน (แผนภาพที่ 3) โดยเก็บข้อมูลจากการสำรวจในระยะเวลา 8 เดือน พบว่าการสนับสนุนด้านอาชีพส่งผลทางบวกต่อการวางแผนอาชีพ การหางาน แต่ส่งผลทางลบต่อการเอาชนะตนเองในการหางาน ขณะเดียวกันทักษะที่เป็นสื่อกลางระหว่างการสนับสนุนด้านอาชีพและผลลัพธ์ดังกล่าว คือทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) สอดคล้องกับ Swanson and Fouad (2010) ซึ่งระบุว่าทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองจะถูกเปลี่ยนเป็นพฤติกรรมที่เป็นเป้าหมาย และนำไปสู่ระดับความสำเร็จในการทำงานในที่สุด ซึ่งทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองมีผลอย่างมากต่อการคาดการณ์พฤติกรรมในอนาคต

แผนภาพที่ 3 แสดงการทดสอบโมเดลการให้การสนับสนุนด้านอาชีพและผลลัพธ์ด้านอาชีพ

การพัฒนาทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองผ่านการสนับสนุนด้านอาชีพมีความสำคัญอย่างมาก ซึ่งจะนำไปสู่ทักษะจำเป็นเช่นการวางแผนอาชีพ ซึ่งสามารถกระทำได้ผ่านกระบวนการแนะแนวอาชีพ (Career Guidance) ซึ่งเป็นประโยชน์กับคน 3 กลุ่ม ได้แก่ การช่วยเหลือผู้เรียน ให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนต่อหรือประกอบอาชีพ สนับสนุนนายจ้างในการเตรียมความพร้อมและพัฒนา นักเรียนให้เป็นลูกจ้างในทิศทางที่นายจ้างต้องการ สนับสนุนการทำงานผ่านนโยบาย โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ และลดความไม่สอดคล้องในเรื่องทักษะแรงงานกับความต้องการของตลาด สุดท้ายการให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของการพัฒนางานแนะแนวประกอบด้วย การมีกฎหมายหรือนโยบาย การพัฒนาเครื่องมือ การมีระบบข้อมูลและสารสนเทศ และการมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ จะช่วยให้การวางแผนและเตรียมความพร้อมมีประสิทธิภาพสูงขึ้น (สุภกร บัวสาย, 2556)

Symonds (2015: 169-173) ได้อธิบายถึงการส่งเสริมเพื่อสนับสนุนสุขภาวะของนักเรียนในช่วงเปลี่ยนผ่าน โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้านได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านกลยุทธ์การสอน ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการตนเอง ด้านสังคม และความร่วมมือในการจัดการศึกษากับครอบครัว ภายใต้

ปัจจัย 4 ประการ ได้แก่ การระบุตัวตน (identity), การรู้คุณค่าแห่งตน (Self-Esteem), ความสามารถ (Competence), อิสระในตนเอง (Autonomy) และการสนับสนุนทางสังคม (Social Support) โดยสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 อธิบายการส่งเสริมเพื่อสนับสนุนสุขภาวะของนักเรียนในช่วงเปลี่ยนผ่าน (Symonds, 2015)

	การบริหารจัดการ	กลยุทธ์	หลักสูตร	การจัดการตนเอง	ด้านสังคม	ความร่วมมือในการจัดการศึกษากับครอบครัว
การระบุตัวตน (identity)	รับและแบ่งปันข้อมูล เช่น ครูกับ ผู้ปกครอง จัดการแนะแนว	จัดการประชุม ครูเก็บข้อมูล จากกิจกรรม กระตุ้นผู้เรียน เพิ่มกฎกติกา ผ่านกิจกรรม	ใช้ข้อมูลตัวตน ของนักเรียน เพื่อลดแรงกดดัน และช่วยวางแผน เส้นทางอาชีพ	เชื่อมโยงการฝึกฝนกับ องค์กรวิชาชีพ พัฒนาทักษะที่จำเป็น และทักษะสำหรับตลาดงาน	ใช้ข้อมูลนักเรียนในการจับคู่บัดดี้ ผู้ให้คำปรึกษา และจัดกิจกรรมในองค์กร	ครอบครัวและโรงเรียนร่วมกัน แลกเปลี่ยนข้อมูลของนักเรียน
การรู้คุณค่าแห่งตน (Self-Esteem)	รับและแบ่งปันข้อมูล วินิจฉัย เด็กกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนถาม-ตอบ ให้กำลังใจ ประเมินเชิงบวก	สร้างชิ้นงานเล็ก ๆ จัดส่งเสริมทักษะ การรับรู้คุณค่าแห่งตน	สร้างการจัดการตนเองที่ดีซึ่งนำมาสู่ทักษะการรู้คุณค่าแห่งตน	ให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ใช้โปรแกรม กระบวนการกลุ่มเล็ก	ช่วยผู้ปกครองสร้างความเข้าใจในการพัฒนาทักษะ
ความสามารถ (Competence),	ครูประเมินความสามารถ ผู้เรียน ให้ความรู้ วางกฎ และแจ้งแผนงาน	ใช้คำถามปลายเปิด อภิปรายจุดแข็ง จุดอ่อน กระตุ้นให้นักเรียน พยายาม แต่หลีกเลี่ยงการกดดัน	ส่งเสริมนักเรียนที่มีพรสวรรค์ และกลุ่มต่ำ สร้างทักษะการรับมือกับความเปลี่ยนแปลง เช่นด้านวิชาการ	สอนการจัดการตนเอง ในหลายแง่มุม เช่น วิชาการ สังคม องค์กร สอนการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงผ่าน	ให้โอกาสเรียนรู้ทักษะทางสังคม เรียนรู้การทำงานเป็นทีม สร้างความท้าทายในการทำงานอย่างมั่นใจ	จัดโปรแกรมการฝึกอบรม ผู้ปกครองเพื่อสนับสนุนบุตรหลานของตนเอง สร้างการมีส่วนร่วม ในการวางแผน
อิสระในตนเอง (Autonomy)	ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน	จัดกระบวนการกลุ่ม ให้นักเรียนรับผิดชอบงาน	จัดโปรแกรมการมีส่วนร่วม ในชุมชน โรงเรียน	ช่วยให้นักเรียนมีทักษะทางสังคมมากยิ่งขึ้น	ช่วยเหลือสนับสนุน เครือข่ายเพื่อน	ช่วยผู้ปกครองส่งเสริมความสัมพันธ์

การสนับสนุนทางสังคม (Social Support)	สร้างแฟ้มข้อมูลส่วนตัวให้นักเรียนดูความต้องการการสนับสนุน	ให้นักเรียนทำความรู้จักให้การสนับสนุนกลุ่มและเดี่ยว	สร้างความสัมพันธ์ เช่น การรู้จักเพื่อนใหม่ จัดโปรแกรมการมีส่วนร่วม จัดแสดงผลงาน	สอนทักษะทางสังคม พัฒนาความสัมพันธ์ เช่น ทำงานกลุ่ม เพื่อนช่วยเพื่อน	ทำงานผ่านการอภิปราย ใช้กิจกรรมทางสังคม สร้างคุณค่าของตนในการทำงาน กลุ่ม	ช่วยครูโดยการกระตุ้นให้ผู้ปกครองส่งเสริมคุณค่าและให้ข้อมูลแก่เด็กขณะอยู่บ้าน
--------------------------------------	---	---	---	---	---	--

2. ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy)

ผู้คนส่วนใหญ่มักจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับกับควบคุมสถานการณ์ต่างๆ และคิดถึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตของตนเอง ซึ่งการพัฒนาความสามารถในการทำนายเหตุการณ์ต่างๆ อย่างแม่นยำ ขึ้นอยู่กับทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งเกี่ยวข้องกับความคิด และความมั่นใจในการแสดงของของตน ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองนี้แตกออกเป็นทักษะย่อยๆ ในด้านต่างๆ มากมาย การทบทวนวรรณกรรมในการวิจัยในครั้งนี้จึงขอหยิบยกเฉพาะวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) และทักษะย่อยคือ การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision Self-Efficacy) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy)

การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) หมายถึง ความมั่นใจในความสามารถแห่งตน และความเชื่อมั่นในการแสดงออกทางพฤติกรรม รูปแบบความคิด และการแสดงออกทางอารมณ์ (Bandura, 1986) นอกจากนี้ Bandura (1997) ยังกล่าวถึงทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจอาชีพ โดยระบุว่าผู้คนส่วนใหญ่มักจะหลีกเลี่ยงการตัดสินใจเลือกอาชีพเนื่องจากความไม่แน่ใจเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งส่งผลต่อการที่ทำให้คนเหล่านั้นยังไม่ตัดสินใจ หรือเลื่อนการตัดสินใจออกไปจนกระทั่งถึงเวลาบีบบังคับ การตัดสินใจด้านอาชีพไม่เพียงแต่เป็นการเลือกอาชีพเท่านั้น แต่ยังช่วยในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา เมื่อเผชิญกับสิ่งที่ไม่สามารถทำนายได้อีกด้วย

บุคคลที่ขาดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีลักษณะที่ขาดความเชื่อมั่นในความสามารถที่จะทำกิจกรรมต่างๆ พยายามหลีกเลี่ยงและมีท่าทียอมแพ้ และคิดว่าตนเองไม่สามารถดำเนินกิจกรรมดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพได้ เช่น หลีกเลี่ยงจากชั้นเรียนหากเชื่อว่าไม่สามารถทำได้ดี (Perry & Bussey, 1984)

แม้ว่าทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) จะเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญที่สามารถทำให้เกิดแรงจูงใจในกลุ่มผู้เรียนได้ แต่อย่างไรก็ตามการพัฒนาทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองอาจไม่สามารถกระทำได้ในมิติเดียว หากแต่ยังต้องมีตัวแปรอื่นๆเข้ามาสนับสนุนด้วย เช่น การสนับสนุนด้านการเงิน และการสนับสนุนจากสังคม เป็นต้น (Morgan, 2014: 5) สอดคล้องกับการศึกษาของ Lent, Ezeofor, Morrison, Penn, and Ireland (2016) ซึ่งได้นำรูปแบบการจัดการตนเองด้านอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive model of career self-management) มาประยุกต์ใช้ และได้ย้มาถึงโครงสร้างการสนับสนุนทางสังคม ในฐานะองค์ประกอบหนึ่งซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ

Bandura (1997) องค์ประกอบในการสร้างทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเอง ประกอบด้วย

1. ประสบการณ์ที่สำเร็จของตนเอง (Enactive mastery experiences)
2. การสังเกตประสบการณ์จากผู้อื่น (Vicarious experiences comparisons)
3. การพูดชักจูง (Verbal persuasions and allied types of social influences)
4. การกระตุ้นทางอารมณ์ (Physiological and affective states)

หนึ่งในกระบวนการพัฒนาทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเอง คือกระบวนการฝึกทักษะการเขียน ซึ่งการมอบหมายงานเขียนให้กับผู้เรียน ยังช่วยพัฒนาการกำกับตนเอง (Self-regulatory) ซึ่งสามารถเกิดขึ้นระหว่างการทำภาระงานต่างๆ เช่น การประเมินตนเอง การวางแผนและตั้งเป้าหมาย การประยุกต์ใช้ และผลลัพธ์ที่คาดหวัง นำไปสู่ความมั่นใจในกระบวนการและความสามารถในการเรียนรู้ของตนเองได้ (Zimmerman, Bonner, & Kovach, 2009)

2.2 การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision Self-Efficacy)

บุคคลที่ขาดความมั่นใจในการตัดสินใจ ขาดการระบุตัวตนที่ชัดเจน หรือชอบพึ่งพิงปัจจัยภายนอกเพื่อช่วยในการตัดสินใจเรื่องราวต่างๆ จำเป็นต้องพัฒนาทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision Self-Efficacy) (Taylor & Betz, 1983) ซึ่งสามารถทำได้ผ่านการทำกิจกรรมในบริบทของโรงเรียน เช่น การฝึกฝนจัดการวางแผนที่ดี และเตรียมความพร้อมของตนเอง ก่อนที่จะถึงช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนผ่าน โดยใช้กลุ่มสนับสนุนต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเพื่อน (Peer Group) ที่จะแสดงบทบาทหลักในการสร้างทักษะนี้ขึ้น (Dale H. Schunk & Meece, 2005)

ในด้านความเกี่ยวข้องกับทักษะอาชีพ Taylor and Popma (1990) กล่าวว่าทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision Self-Efficacy) เป็นตัวทำนายการไม่ตัดสินใจด้านอาชีพ (Career Indecision) Creed, Patton, and Prideaux (2007) รายงานผลการศึกษากายการทำนายการเปลี่ยนผ่านในการวางแผนและการสำรวจอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในช่วงเวลาระหว่างเกรด 8 และ เกรด 10 พบว่าทักษะที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาดังกล่าว คือทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพ ซึ่งพบว่าเมื่อนักเรียนมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้นส่งผลต่อการวางแผนและการสำรวจอาชีพในระดับที่สูงขึ้น

Gianakos (2001) ได้ระบุว่ากระบวนการพึ่งพาส่งผลทางบวกต่อการพัฒนาทักษะดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษาวิเคราะห์ห่อภิมาณของ Choi et al. (2012) ภายใต้กรอบแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาด้านอาชีพพบว่าตัวแปรด้านการสนับสนุนจากเพื่อน (Peer Support) ส่งผลทางบวกต่อทักษะดังกล่าว และปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาทักษะนี้ ได้แก่ การรับรู้เกี่ยวกับตนเอง (Self-concept) และการระบุตัวตนด้านอาชีพ (Vocational identity) ส่วนปัจจัยที่ไม่ได้เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลอย่างนัยสำคัญต่อการพัฒนาทักษะนี้ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านเพศ และการการแข่งขัน นอกจากนี้ Dodd (2013) และ Isik (2013) ได้ชี้ให้เห็นว่าการให้ผลป้อนกลับ (Feedback) มีส่วนช่วยในการส่งเสริมความสนใจและพัฒนาตัวเลือกด้านอาชีพซึ่งมีผลกับทักษะดังกล่าวอีกด้วย

พันธุ์ทิพย์ พชรพงศ์ (2556) ได้ศึกษาการรับรู้ความสามารถแห่งตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าความสามารถแห่งตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพมีความแตกต่างกันในแต่ละระดับชั้นของผู้เรียน ในด้านข้อมูลอาชีพ ส่วนตัวแปรด้านการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนส่งผลต่อการตั้งเป้าหมายที่แตกต่างกัน

Xu, Hou, Tracey, and Zhang (2016) กล่าวว่าทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ เกิดขึ้นจากกระบวนการสะสมข้อมูล (Information Collecting) เกี่ยวกับตนเองและโลกแห่งอาชีพ จากนั้นจึงนำข้อมูลดังกล่าวมาประกอบการตัดสินใจ โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างอาชีพที่สนใจกับปัจจัยด้านการศึกษาของตนเอง

2.3 แบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision Self-Efficacy)

ในการศึกษาการวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพจากงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีการใช้แบบวัดสองลักษณะ ประกอบด้วยแบบวัดฉบับเต็ม ซึ่งมีข้อคำถามทั้งหมด 50 ข้อ และฉบับสั้น ซึ่งมีข้อคำถาม 25 ข้อ

- แบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ ฉบับเต็ม
The Career Decision Self-Efficacy (CDSE) พัฒนาโดย Taylor and Betz (1983) ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งสิ้น 50 ข้อ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วยระดับความมั่นใจ 5 ระดับ จากไม่มั่นใจ (1) จนถึงระดับมั่นใจมากที่สุด (5) ใช้ประกอบด้วยการประเมิน 5 ด้าน ได้แก่การประเมินตนเอง (Self-Appraisal) ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ (Occupational Information) การตั้งเป้าหมาย (Goal Selection) การวางแผน (Planning) และการแก้ปัญหา (Problem Solving) ซึ่งพบในงานวิจัยของ Gianakos (2001), พันธุ์ทิพย์ พัทธพงศ์ (2556)
- แบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ ฉบับสั้น
The Career Decision Self-Efficacy – Short Form (CDSE-SF) ที่พัฒนาโดย Betz, Klein, and Taylor (1996) ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งสิ้น 25 ข้อ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วยระดับความมั่นใจ 5 ตัวเลือก ได้แก่ ไม่มั่นใจ (1) มั่นใจน้อย (2) ค่อนข้างมั่นใจ (3) มั่นใจมาก (4) และมั่นใจมากที่สุด (5) ซึ่งพบในงานวิจัยของ Dodd (2013), Isik (2013), Joslyn (2014)

ฐานทฤษฎีของแบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ

หลังจากที่ Bandura (1976) ได้เผยแพร่แนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเอง โดยประยุกต์จาก ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning) ซึ่งแสดงถึงความเชื่อมั่นในความสามารถของตน และการแสดงออกที่นำไปสู่ความสำเร็จอย่างมั่นใจแล้วนั้น แนวคิดของทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเอง ได้ขยายวงกว้างสู่ขอบเขตจิตวิทยาและการ

ปรึกษาด้านอาชีพเป็นครั้งแรกโดย Hackett and Betz (1981) หลังจากนั้นจึงเริ่มมีการประยุกต์ใช้อย่างกว้างในเรื่องเฉพาะทางมากยิ่งขึ้น เช่น ใช้เฉพาะรายวิชาใดวิชาหนึ่ง เช่น วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือกำหนดหัวข้ออย่างเฉพาะเจาะจง อย่างไรก็ตามขอบเขตที่ได้รับความนิยมอย่างสูงในการพัฒนา คือขอบเขตด้านอาชีพซึ่งปรากฏชัดเจนในการพัฒนาแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองอย่างเฉพาะเจาะจงในด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพในปี 1983 โดย (Taylor & Betz, 1983)

ในการพัฒนาแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพนี้ ผู้พัฒนาได้เลือกนำฐานทฤษฎีวุฒิภาวะทางอาชีพ (Career Maturity) ซึ่งหมายถึง ความสามารถส่วนบุคคลในการสร้างตัวเลือกอาชีพที่เหมาะสมให้กับตนเอง โดยคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ เช่น ความสามารถในการตัดสินใจด้านอาชีพ และคำนึงถึงองค์ประกอบตัวเลือกด้านอาชีพตามความเป็นจริงในสภาวะนั้นๆ

Levinson, Ohler, Caswell, and Kiewra (1998) ได้สังเคราะห์มาตรวัดทางจิตวิทยาที่มีผู้ใช้ในการประเมินวุฒิภาวะทางอาชีพ ออกเป็น 6 หัวข้อหลัก ได้แก่ มาตรวัดวุฒิภาวะอาชีพ (Career Maturity), มาตรวัดการพัฒนาด้านอาชีพ (Inventory Career Development), มาตรวัดความกังวลด้านอาชีพในกลุ่มผู้ใหญ่ (Inventory Adult Career Concerns Inventory), มาตรวัดการประเมินการตัดสินใจด้านอาชีพ (Assessment of Career Decision Making), มาตรวัดความเชื่อด้านอาชีพ (Career Beliefs Inventory) และมาตรวัดการตัดสินใจด้านอาชีพ (Career Decision Scale) ทั้งนี้ทฤษฎีวุฒิภาวะทางอาชีพ (Career Maturity) และการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจอาชีพ (Career Decision-Making Self-Efficacy) ล้วนเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาด้านอาชีพ (Career Development) (Prideaux & Creed, 2001)

ในการพัฒนาแบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ ผู้พัฒนาได้ผนวกนำรูปแบบสมรรถนะที่ส่งเสริมวุฒิภาวะทางอาชีพ ของ Crites (1973) ซึ่งใช้แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา 5 สมรรถนะย่อย มาเป็นหัวข้อรองในการประเมินได้แก่

1. การประเมินตนเอง (Self-Appraisal)
2. การหาข้อมูลด้านอาชีพ (Occupational Information)
3. การเลือกเป้าหมาย (Goal Selection)
4. การวางแผนอนาคต (Planning)
5. การแก้ปัญหา (Problem Solving)

การประยุกต์ใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ

แม้ว่าแบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพจะถูกพัฒนาเพื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้พบได้รายงานการนำแบบวัดไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มตัวอย่างระดับมัธยมศึกษาเช่นเดียวกันในรายงานของผู้พัฒนาแบบวัด อันประกอบด้วย Fouad & Smith, 1996 อ้างถึงใน Taylor and Betz (1983) นำแบบวัดฉบับนี้ไปประยุกต์ใช้ โดยคัดเลือกข้อคำถาม 12 ข้อที่เกี่ยวข้องกับขอบเขตการวิจัย และเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับเกรด 7 และเกรด 8 ที่มีอายุตั้งแต่ 12-15 ปี และรายงานค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบวัดที่ระดับ .79 นอกจากนี้ Brown, Darden, Shelton, and Dipto, 1999 อ้างถึงใน Taylor and Betz (1983) ยังได้นำแบบวัดดังกล่าวไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 381 คน และได้รายงานค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบวัดที่ระดับ .78

3. กระบวนการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning)

3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning)

ทฤษฎีทางสังคมวิทยา ถูกนำมาใช้ในการอธิบายพฤติกรรมทางสังคมบางลักษณะ โดยอาศัยเรื่องของบรรทัดฐาน (norm) และบทบาท (role) ซึ่งคำว่าบทบาทมีความหมายถึง สิ่งที่บรรยายให้เห็นส่วนที่แตกต่างกันซึ่งผู้คนแสดงออกในการปฏิสัมพันธ์ เช่น นิสิต เพื่อน และบรรทัดฐานทางสังคม (social norm) เป็นการกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อกำกับพฤติกรรมมนุษย์ในสังคม จูทาร์ตัน เอื้ออำนวย (2549) ทั้งนี้ในการที่จะกำหนดบทบาทและบรรทัดฐานทางสังคมขึ้นมาใหม่ จำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจในเรื่องจิตวิทยาสังคม เพื่อช่วยในการอธิบายพฤติกรรมที่อาจจะเกิดขึ้น เมื่อแต่ละบุคคลจำเป็นต้องแสดงบทบาทที่แตกต่างกัน

จูทาร์ตัน เอื้ออำนวย (2549) ได้อธิบายในหัวข้อจิตวิทยาสังคม ซึ่งเป็นวิชาที่ใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการศึกษาพฤติกรรมทางสังคม (Social behavior) เพื่อช่วยในการทำความเข้าใจและวิเคราะห์พฤติกรรมทางสังคมใน 3 ระดับ คือ 1) ระดับบุคคล (individual level) ใช้ในการอธิบายพฤติกรรมมนุษย์ ถึงบุคลิกภาพเฉพาะตัวของปัจเจกบุคคล 2) ระดับระหว่างบุคคล (interpersonal) มุ่งศึกษาพฤติกรรมของบุคคลในสภาพแวดล้อมที่มีผู้อื่นร่วมอยู่ด้วย 3) ระดับสังคม (societal level) เป็นการอธิบายพฤติกรรมสังคมที่เกิดขึ้นใต้บริบทของความเปลี่ยนแปลงในสังคมนั้นๆ

Bandura (1976) นักจิตวิทยาชาวอเมริกันได้กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning) ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถเกิดขึ้นจากบุคคลอื่น ผ่านการสังเกต (Observation) หรือการเลียนแบบพฤติกรรม (Modeling) จากประสบการณ์ของผู้อื่น โดยไม่จำเป็นต้องลงมือทดลองด้วยตนเอง ทั้งนี้กระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมในสังคม โดยกระบวนการสังเกตหรือเลียนแบบดังกล่าวประกอบด้วย

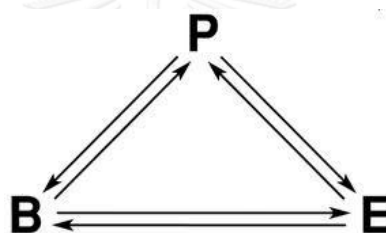
1. กระบวนการตั้งใจ (Attention Process) Bandura กล่าวว่าคนเราไม่สามารถเรียนรู้จากการสังเกตได้ดีเท่าที่ควรหากปราศจากความตั้งใจ ความตั้งใจของผู้สังเกตเป็นตัวแปรที่ส่งผลให้สามารถเรียนรู้พฤติกรรมได้รวดเร็วและแม่นยำ ทั้งนี้องค์ประกอบของตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการตั้งใจของผู้เรียน เช่น ลักษณะคุณเฉพาะตัว บุคลิกภาพ และปฏิสัมพันธ์
2. กระบวนการจดจำ (Retention Process) ความสามารถในการจดจำที่ดีในการเข้ารหัสสัญลักษณ์ (Symbolic Coding) ที่เกิดจากภาพพจน์ในใจ (Imaginal) และคำพูด (Verbal) โดยเปลี่ยนการจัดเก็บไว้ในความทรงจำระยะยาว
3. กระบวนการทำซ้ำ (Reproduction Process) เป็นการแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบและแปลงสัญลักษณ์ที่เก็บมาเป็นการกระทำ
4. กระบวนการจูงใจ (Motivational Process) เชื่อว่าแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอกส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมออกมา ทั้งนี้การได้รับการเสริมแรงหรือรางวัล หรือนำประโยชน์บางสิ่งมาให้แก่ตัวแบบเป็นการส่งเสริมให้ผู้อื่นเกิดการเลียนแบบพฤติกรรมนั้นๆ

โสภา ชูพิกุลชัย (2522) กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning) ว่าเป็นกระบวนการขัดเกลาอุปนิสัยและพฤติกรรมของแต่ละบุคคลด้วยการฝึกหัด โดยอาศัยสิ่งแวดล้อมในสังคมเป็นเครื่องช่วย ซึ่งมีขอบเขตอันเกิดจากท้องถิ่นที่อยู่ ครอบครัว การเลียนแบบและความต้องการความสำเร็จ โดยกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมจะก่อให้เกิดการเชื่อมโยงที่สำคัญหรือการรวมตัวระหว่างบุคคลกับสังคมรอบๆตัว ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิ่ง 2 สิ่งได้แก่

- 1) การเน้นเกี่ยวกับผลกระทบที่ต่างกันในเรื่องการเรียนรู้ทางสังคม ต่อแบบฉบับเฉพาะของเด็กและผู้ใหญ่ ในเรื่องบุคลิกภาพและพฤติกรรม
- 2) การเน้นเกี่ยวกับผลกระทบของโครงสร้างทางสังคมที่มั่นคงต่อการที่จะใช้การฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางสังคมที่แน่นอนลงไป

3.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning Theory)

ทฤษฎีดังกล่าวภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็น การเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning Theory) โดย Bandura (1986) ได้แสดงกรอบแนวคิดที่ชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมเกิดจากปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ภายใต้องค์ประกอบ 3 ส่วน (Triadic Reciprocity) ประกอบด้วย พฤติกรรม (Behavior) ปัญญาและองค์ประกอบส่วนบุคคล (Cognitive and other Personal factors) และสภาพแวดล้อม (Environmental) (แผนภาพที่ 4)

แผนภาพที่ 4 แสดงองค์ประกอบการเรียนรู้ทางสังคม
เชิงพุทธิปัญญา 3 ส่วน (Triadic Reciprocity)

นอกจากนี้ Bandura (1997) ยังได้ระบุว่าทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นองค์ประกอบหนึ่งของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning Theory) ซึ่งครอบคลุมสาเหตุเหนือปัจจัยอื่นๆ เพราะเกี่ยวข้องกับตัวเลือกในด้านการทำกิจกรรม กระบวนการสร้างแรงจูงใจ และความเชื่อในความสามารถแห่งตนจะนำมาสู่การพัฒนาทักษะต่างๆที่จำเป็นสำหรับโครงสร้างความรู้ของตนเอง

ทั้งนี้ Lent, Brown, and Hackett (1994) ได้นำทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาที่มีต้นฉบับจาก Bandura (1986) มาประยุกต์ใช้ในขอบข่ายของการพัฒนาด้านอาชีพ ความสนใจด้านวิชาการ และการแสดงออก โดยแบ่งองค์ประกอบหลักเป็นสามด้าน ประกอบด้วย 1) การอธิบายความสนใจ 2) การตัดสินใจจากตัวเลือก และ 3) การแสดงออกถึงความพยายามในการศึกษา ซึ่งต่อมา Lent and Brown (2013) ได้นำเสนอโมเดลเกี่ยวกับการประยุกต์ด้านการสำรวจและวางแผนอาชีพ (แสดงในแผนภาพที่ 5) ซึ่งได้ให้ข้อเสนอเกี่ยวกับพฤติกรรมตัดสินใจเข้าร่วมกระบวนการ

สำรวจอาชีพ และการตัดสินใจด้านอาชีพ ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อผู้เข้าร่วม 1) มีความเชื่อที่ดีเกี่ยวกับการสำรวจ และการวางแผนอาชีพ 2) มีความคาดหวังทางบวกเกี่ยวกับผลลัพธ์ในการวางแผนและการตัดสินใจ จากตัวเลือก 3) ตั้งเป้าหมายของพฤติกรรมที่จะเข้าร่วมอย่างชัดเจน 4) ได้รับบรรยากาศการสนับสนุน อย่างเพียงพอ (เช่น ครอบครัว เพื่อน หรือผู้ให้คำปรึกษาในหลักสูตร) 5) มีความเชื่อที่ดีเกี่ยวกับ บุคลิกภาพทางบวก เช่น ความซื่อสัตย์ การเปิดรับสิ่งใหม่ๆ และความมั่นคงในอารมณ์ เป็นต้น

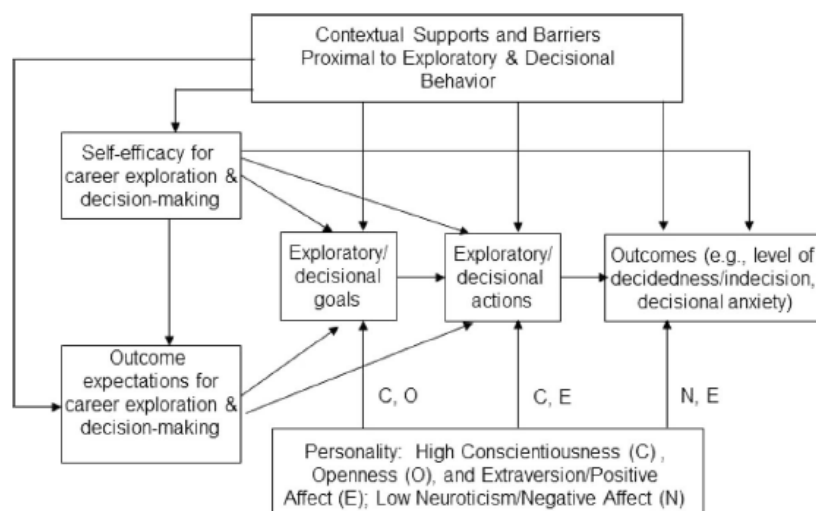

Figure 2. Model of career self-management as applied to career exploration and decision-making behavior.

แผนภาพที่ 5 แสดงรูปแบบการจัดการตนเองด้านอาชีพที่ประยุกต์ใช้กับพฤติกรรมสำรวจ และการตัดสินใจด้านอาชีพ

ดูลยา จิตตะยโสธร (2557) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ว่าเป็นพฤติกรรมที่บุคคลทำ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือผู้อื่น ผ่านกระบวนการถ่ายทอดทางสังคมและขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ดังนั้นหากสังคมมีการช่วยเหลือเกื้อกูล หรืออาจเรียกได้อีกอย่างว่าบรรยากาศของการได้รับการ สนับสนุนทางสังคม เช่น ปฏิสัมพันธ์ที่ดี การได้รับการยอมรับ ได้รับการช่วยเหลือ ย่อมเป็น แบบอย่างที่ดีในการหล่อหลอมสังคม สอดคล้องกับ โยธิน ศันสนยุทธ and และจุมพล พูลภัทรชีวิน (2529: 96-98) ได้ระบุถึงพฤติกรรมสนับสนุนสังคม ว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ซึ่งมีลักษณะต่างๆ ประกอบด้วย พฤติกรรมที่พึ่งพา (dependent behavior) หรือพฤติกรรมแสวงหาดูแลเอาใจใส่ (care seeking behavior) กับพฤติกรรมให้ พึ่งพา (nurturant behavior) หรือพฤติกรรมให้ความดูแลเอาใจใส่ (care giving behavior)

- พฤติกรรมที่พึ่งพา (dependent behavior) เป็นพฤติกรรมที่ใช้เป็นสื่อกลาง เพื่อให้ได้มาเพื่อ จุดหมายจงใจบางประการ ซึ่งเป็นพฤติกรรมพึ่งพาเพื่อขอความช่วยเหลือให้ทำได้สำเร็จ

(instrumental dependency) หรืออาจเป็นการแสวงหาความสุข ความพึงพอใจ ซึ่งสามารถเรียกพฤติกรรมเหล่านี้ว่า ความพึ่งพาด้านอารมณ์ (emotional dependency)

- พฤติกรรมให้พึ่งพา (nurturant behavior) เป็นการให้ความเอาใจใส่ หรือให้ความช่วยเหลือ ให้ความสนใจ และความรัก

สิทธิโชค วรานุสันติกุล (2546) ยังได้แสดงความคิดเห็นในทิศทางเดียวกันเกี่ยวกับพฤติกรรมการสนับสนุนทางสังคม ว่าเป็นพฤติกรรมที่เอื้อต่อการประสานงาน ซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งการช่วยเหลือกันนี้เกิดมีองค์ประกอบและเงื่อนไขใน 4 ประเด็นได้แก่ ได้กล่าวถึงพฤติกรรมการช่วยเหลือหรือพฤติกรรมที่เอื้อต่อการประสานงาน ซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์ โดยมีเงื่อนไขในตัวเองใน 4 ประเด็นสำคัญได้แก่

- 1) การช่วยเหลือกันและกันของมนุษย์เป็นไปเพื่อหวังผลตอบแทนแลกเปลี่ยนกัน (Reciprocity Norm) ในภายภาคหน้า ทั้งนี้การแลกเปลี่ยนผลตอบแทนที่ต่างฝ่ายต่างคำนวณคุณค่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการช่วยเหลือด้วยเหมือนกัน
- 2) พฤติกรรมการช่วยเหลือกันเกิดจากหลักของการได้แรงเสริม หรือรางวัล เช่น เมื่อเราแสดงพฤติกรรมการช่วยเหลือจนเป็นที่น่าพึงพอใจของเขา ทำให้มีโอกาสสูงในการให้ความช่วยเหลือคนต่อไปอีก
- 3) การช่วยเหลือเป็นการดำรงเผ่าพันธุ์ของตนเองให้อยู่รอด โดยเริ่มจากกลุ่มเครือญาติ ไปตามลำดับของความใกล้ชิด
- 4) การให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเกิดจากแรงจูงใจที่จะทำดีด้วยใจจริง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเห็นใจ (Empathy) ของผู้ที่ช่วยเหลือ หากมีความเห็นใจมากก็จะมีแนวโน้มช่วยโดยไม่หวังผลตอบแทน

Conroy, Elliot, and Thrash (2009: 392) ได้ระบุว่าพฤติกรรมทางสังคมระหว่างบุคคล ซึ่งมีความหมายในทางเดียวกับคำว่าพฤติกรรมแสวงหาความช่วยเหลือ (Help Seeking) หมายถึงกลยุทธ์ที่ผู้เรียนที่เรียนรู้โดยการกำกับตนเอง (Self-Regulated Learners) ใช้เมื่อต้องการความช่วยเหลือหรือต้องการการสนับสนุนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตนเอง เช่นการขอคำแนะนำ หรือวิธีการดำเนินการ เป็นต้น

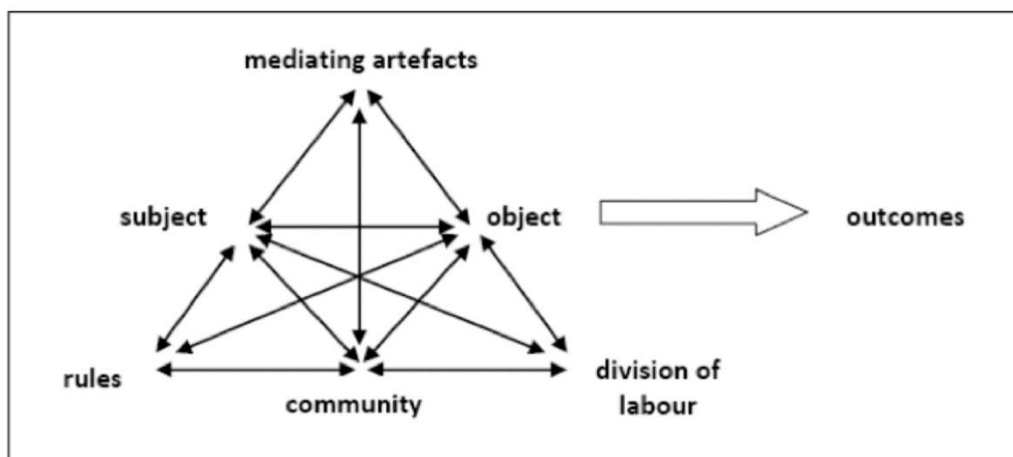
ทฤษฎีดังกล่าวสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับบริบทการเรียนรู้ต่างๆ โดยเฉพาะบริบท การศึกษาด้านอาชีพ ซึ่ง Lent et al. (1994) ได้นำเสนอทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาที่ ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาด้านอาชีพ (Social Cognitive Career Theory, SCCT) โดยระบ ุองค์ประกอบหลักได้แก่ การอธิบายการพัฒนาความสนใจ ตัวเลือกในการตัดสินใจ และการแสดงออก ด้านการศึกษาและบริบทด้านอาชีพ โดยโมเดลนี้ นำมาจากโมเดลการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา ของ Bandura (1997) ซึ่งกระบวนดังกล่าวเน้นถึงทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งมีความ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทั้งสามองค์ประกอบที่กล่าวมา

4. ทฤษฎีกิจกรรม (Activity Theory)

ทฤษฎีกิจกรรม (Activity Theory) เป็นกรอบแนวคิดแบบสหสาขาวิชา ที่เกิดขึ้นจากนักวิจัย ในหลายศาสตร์ เช่น นักปรัชญาชาวเยอรมัน (Kant and Hegel) นักทฤษฎีวิวัฒนิยมวิภาษ (Marx) และนักจิตวิทยา (Vygotsky) โดยมุ่งศึกษาการกระทำของคนทั้งในระดับบุคคล และระดับสังคม สิ่ง ที่ทำให้ทฤษฎีนี้มีความแตกต่างคือ ทฤษฎีนี้ได้รวมการศึกษาเครื่องมือ คน และประวัติศาสตร์เข้า ด้วยกัน โดยกิจกรรมที่เกิดขึ้น ประกอบด้วย ปฏิสัมพันธ์และความสัมพันธ์ระหว่างกันและกัน (Sam, 2012)

Engeström, Miettinen, and Punamaki (1999: 20) ได้กล่าวถึงการศึกษาทฤษฎีกิจกรรม ซึ่งถูกแบ่งออกเป็นสองลักษณะ ตามรูปแบบแนวคิดเกี่ยวกับระบบการจัดการตนเองของกลุ่มเป้าหมายที่ แตกต่างกันประกอบด้วย 1) การศึกษาในมุมมองการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายเกิดจากตัวบุคคล (Individual applications) และ 2) การศึกษาโดยความเชื่อว่ามีผลลัพธ์เกิดจากการเรียนรู้ร่วมกัน ตั้ง คำถามและทดสอบความคิดระหว่างกันและกันในระบบกิจกรรม

Engeström (1999a) เป็นผู้เสนอองค์ประกอบของทฤษฎีกิจกรรม อันประกอบด้วย ได้แก่ 1) กลุ่มเป้าหมาย (Subjects) ในที่นี้อาจเป็นนักเรียนที่เข้าร่วมชุมชน 2) จุดประสงค์ (Object) เช่น กิจกรรมที่เกิดขึ้น 3) ชุมชน (Community) คือสิ่งแวดล้อมขนาดใหญ่ของระบบของกิจกรรม และการ แบ่งปันข้อมูลในเรื่องเดียวกัน 4) เครื่องมือ (Mediating Artifacts) คือเครื่องมือของกิจกรรม 5) กฎ (Rules) คือข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ 6) การแบ่งงาน (Division of Labor) เป็น การจัดหน้าที่ความต้องการและความแตกต่างของประชากร เช่น กลุ่มคนที่มาจากหลากหลายอาชีพ 7) ผลลัพธ์ (Outcomes) คือการบรรลุเป้าหมายที่ได้จากการอภิปรายร่วมกัน (แผนภาพที่ 6)

แผนภาพที่ 6 แสดงองค์ประกอบของทฤษฎีกิจกรรม

จากการสังเคราะห์การวิจัยองค์ประกอบของทฤษฎีกิจกรรม จากงานวิจัยต่างๆ จำนวน 12 เล่มประกอบด้วย ขจรศักดิ์ สวงนสัจย์ (2554), ภาณุพงษ์ วิยะบุญ (2555), AL-HAMADI, AL-OTAIBI, and AL-OUED (2008), Baran and Cagiltay (2010), Khanova (2012), Keengwe and Kang (2013), Sochowski (2013), Su, Feng, Hsu, and Yang (2013), Abidin, Uden, and Alias (2014), Dennen (2014), Said et al. (2014) และ Westberry and Margaret (2015) พบว่า ส่วนมากเป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เมื่อมุ่งอธิบายโครงสร้างของระบบกิจกรรม โดยแบ่งองค์ประกอบของทฤษฎีแตกต่างกันออกไปตามบริบทของตนเอง

Yamagata-Lynch (2007) กล่าวว่าทฤษฎีกิจกรรม เป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยเรื่องตัวกระทำส่งผ่าน (Mediate Action) มองกิจกรรมเป็นหน่วยในการวิเคราะห์พฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งถูกนำมาประยุกต์ใช้ทั้งในรูปแบบของกรอบแนวคิด และใช้เป็นเทคนิคในการวิเคราะห์ข้อมูล เช่นงานวิจัยของ ภาณุพงษ์ วิยะบุญ (2555) ได้นำระบบกิจกรรมไปใช้ในการวิเคราะห์ความขัดแย้งภายในการทำกิจกรรมทางวิชาการของครู เป็นต้น

ในด้านการกำหนดบทบาทหน้าที่ในกลุ่ม Trotzer (1997) กล่าวว่าสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มแสดงบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกันออกไป โดยหน้าที่ของสมาชิกแบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบได้แก่

1. ผู้รับบริการ (The Client) ผู้รับบริการจะถูกจัดเข้าสู่กระบวนการให้คำปรึกษา โดยความช่วยเหลือจะเกิดขึ้นเพื่อประโยชน์ในกระบวนการให้คำปรึกษา

2. ผู้ช่วยเหลือ (The Helper) ประโยชน์ของกระบวนการกลุ่มคือสมาชิกในกลุ่มสามารถแสดงบทบาทได้ ทั้งเป็นผู้ขอความช่วยเหลือและผู้ให้ความช่วยเหลือ ผ่านการฟัง การแบ่งปัน การให้ผลป้อนกลับ หรือเสนอทางเลือกที่น่าสนใจ
3. ตัวแบบ (The Model) การที่มีผู้แสดงบทบาทเป็นตัวอย่างอยู่ในกลุ่มทำให้สมาชิกในกลุ่มรู้สึกมีคุณค่า และเรียนรู้ที่จะรับผิดชอบ
4. ผู้ตรวจสอบ (The Reality check) เป็นผู้ที่สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างจริงจัง รู้สึกเห็นอกเห็นใจสมาชิกคนอื่นๆ และเสนอทางเลือกโอกาสในการทำงานอย่างมีเหตุผล

5. แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ประเภทสะท้อนความคิด (Reflective E-Portfolio)

5.1 แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์

แฟ้มสะสมผลงาน เป็นการสะสมหลักฐานอย่างเป็นระบบระเบียบ ที่ครูและนักเรียนใช้เพื่อกำกับความก้าวหน้าทางด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติของนักเรียน ซึ่งเป็นหลักฐานในการรายงานความสามารถของนักเรียนตามความจริง และมีความหมาย โดยแฟ้มสะสมผลงานจะประกอบไปด้วยผลงานที่แสดงถึงความก้าวหน้าของนักเรียน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเรียนรู้ของตน และผลงานที่เลือกเก็บ (Cole, 2000)

Ash (2000) ได้ระบุตัวอย่างที่ถูกพัฒนาจากการใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ประกอบด้วย

- 1) การสื่อสาร (Communication) การสนับสนุนจากเนื้อหาวิชาจากกลุ่มสาระต่างๆ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ มุมมอง และความคิดเห็นมาถ่ายทอดเพื่อให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ได้
- 2) การยอมรับตนเองและผู้อื่น (Acceptance of Self and Others) การตระหนักถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเอง ช่วยให้พวกเขาได้สะท้อนมองเห็นการเติบโตของตนเอง รวมทั้งยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม และรับผิดชอบต่อสังคม
- 3) การสะท้อนตนเอง (Self-Reflection) การสะท้อนเหตุการณ์ในอดีต เป็นการเข้าถึงการกระทำในสิ่งแวดล้อมต่างๆ ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากความผิดพลาด และสิ่งที่ประสบความสำเร็จของตนเอง

4) การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) การเข้าใจเนื้อหาต่างๆเชิงลึกผ่านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการฝึกแก้ปัญหา ช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ

5) การตัดสินใจคุณค่าและจริยธรรม (Value and Ethics) ผู้ที่มีจริยธรรมที่ดี ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเท่าเทียม ความร่วมมือ การยอมรับตนเองและผู้อื่น เป็นการสร้างคุณค่าในการตัดสินใจในโลกแห่งความเป็นจริง

6) การแก้ปัญหาคัดแย้ง (Conflict Resolution) การตัดสินใจผ่านกระบวนการร่วมมือ และเข้าใจบริบทต่างๆ นำไปสู่การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ทั้งความหลากหลายทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ช่วยในการพัฒนาทักษะหลายด้าน เช่นทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้การประเมินตนเองของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่าหลังการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ นักศึกษาวิชาชีพครูมีการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 (ประกอบ กรณีกิจ, 2550)

5.2 ประเภทของแฟ้มสะสมผลงาน

ทั้งนี้ Ash (2000) ได้แบ่งแฟ้มสะสมผลงานออกเป็นสองรูปแบบใหญ่ และจำแนกเป็นรูปแบบย่อยๆ ตามตามการใช้งานและเป้าหมายดังนี้

1. แฟ้มสะสมผลงานประกอบการเรียนการสอน (Instructional Portfolios)

แสดงผลงานที่ได้รับมอบหมาย และภาระงานต่างๆ ซึ่งรวมทั้งเอกสารฉบับร่าง บันทึกการระดมความคิดเห็น ความคิดเห็นและผลป้อนกลับจากครูผู้สอน การสะท้อนตนเอง ซึ่งช่วยในการสร้างการเห็นคุณค่าในตัวเองนักเรียนเอง และเป็นการสื่อสารกับผู้ปกครองถึงพัฒนาการในการเรียน แบ่งออกเป็น1.1) รูปแบบการเขียนแบบบทความ (Journal) ผ่านกระบวนการสะท้อนคิด และ 1.2) รูปแบบบทเรียนหรือการกำหนดธีม (Unit or Theme) ของแฟ้มสะสมผลงาน โดยใช้ระยะเวลาที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมผลงานให้ครบถ้วน ซึ่งทั้งสองรูปแบบสามารถกระทำได้ทั้งแบบเดี่ยวแบบกลุ่มเล็ก หรือทั้งชั้นเรียน

2. แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการประเมิน (Assessment Portfolios)

เป็นแฟ้มสะสมผลงานที่แสดงระดับความเข้าใจหรือการเรียนรู้ของนักเรียน โดยกำหนดช่วงเวลาชัดเจน ควบคู่ไปกับการประเมินตนเอง การประเมินจากเพื่อน และครูในกระบวนการสะท้อนคิด โดยประกอบด้วยประเภทย่อยๆ ได้แก่

2.1) รูปแบบเหตุการณ์ (Event) แสดงการสะท้อนคิดการเข้าร่วมเหตุการณ์สำคัญ เช่น การทัศนศึกษา กิจกรรมต่างๆ ที่แสดงให้เห็นถึงการเกิดการเรียนรู้

2.2) รูปแบบโครงการ (Project) เพื่อให้นักเรียนนำความรู้จากการทำงานไปใช้ได้ทั้งกระบวนการ ตั้งแต่การวางแผน การเก็บรวบรวมข้อมูล และการทำงานจริงในโครงการ

2.3) รูปแบบเดิมพันการสำเร็จการศึกษา (High Stakes/Graduation) เป็นรูปแบบที่ใช้นำเสนอตนเองตั้งแต่เข้าศึกษาจนสำเร็จการศึกษา ซึ่งเป็นที่นิยมในสหรัฐอเมริกา หรืออาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การสำเร็จการศึกษาโดยการแสดงผลงานเพื่อสำเร็จการศึกษา (Graduation by Exhibition)

2.4) รูปแฟ้มสะสมผลงานในโรงเรียนเพื่อการพัฒนาอาชีพ (K-12 Career Portfolio) เป็นรูปแบบการเก็บรวบรวมข้อมูล และผลงานของนักเรียนตลอดการศึกษา เพื่อประเมินการเจริญเติบโตในการเรียนรู้ของนักเรียน

2.5) รูปแบบกลุ่ม (Whole Group) เป็นการแสดงผลของการทำงานร่วมกันในกลุ่ม ซึ่งสามารถประเมินความสามารถในการทำงานของตนเองในกลุ่ม การแก้ไขปัญหา และทักษะกระบวนการทำงานในศตวรรษที่ 21

2.6) รูปแบบรายวิชา (Subject Area) หรืออาจเรียกว่าแฟ้มสะสมผลงานเนื้อหา เพื่อแสดงถึงความรู้และเนื้อหาที่ได้รับในรายวิชานั้นๆ

2.7) รูปแบบแฟ้มสะสมผลงานดีเด่น (Showcase Portfolio) เพื่อแสดงชิ้นงานที่ดีที่สุดของนักเรียน และบ่งบอกถึงระดับมาตรฐานที่นักเรียนบรรลุ

รูปแบบการใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ในชั้นเรียน Ash (2000) ได้แบ่งรูปแบบการใช้ ออกเป็น 3 ระดับได้แก่

1. แบบครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher-Centered) โดยครูเป็นผู้กำหนดรูปแบบของแฟ้มสะสมผลงาน ทั้งในการออกแบบ คำโครง และโครงสร้าง โดยผู้เรียนมีหน้าที่เก็บรวบรวมชิ้นงานใส่ในแฟ้มสะสม ผลงานตามที่ได้รับมอบหมาย
2. รูปแบบผสม (Mixed Approach) โดยครูและนักเรียนแบ่งปันความรับผิดชอบร่วมกัน โดยผู้เรียน เป็นผู้เลือกผลงาน หรืออาจมีผู้ปกครองช่วยเหลือด้วย จากนั้นครูเป็นผู้เลือกชิ้นงานเป็นคนสุดท้าย และสร้างกระบวนการสะท้อนคิดและการทำงานร่วมกัน
3. แบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Centered) นักเรียนมีหน้าที่รับผิดชอบทำแฟ้มสะสม ผลงานของตนเอง ทั้งในการสำรวจชิ้นงาน ออกแบบ วางคำโครง และโครงสร้างของแฟ้มสะสม ผลงาน ตลอดจนรับผิดชอบกระบวนการสะท้อนคิดตนเอง และเพื่อน โดยผู้ปกครองเป็นผู้ติดตาม ความสำเร็จของผู้เรียนในสิ่งที่พวกเขาคิดทำและเข้าใจ

บุรุษย์ ศิริมหาสาคร (2545) ได้แบ่งประเภทของแฟ้มสะสมผลงานตามจุดประสงค์การใช้งาน ประกอบด้วย

1. แฟ้มสะสมผลงานส่วนบุคคล (Personal Portfolio) เพื่อแสดงบุคลิกภาพส่วนตัวของ นักเรียนแต่ละคน ให้ครูรู้จักความสามารถพิเศษ ความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติหรือ พรสวรรค์ของนักเรียน
2. แฟ้มสะสมผลงานของโครงการ (Project Portfolio) เป็นแฟ้มที่แสดงถึงความพยายามใน การทำโครงการจนประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายบุคคล
3. แฟ้มสะสมผลงานเชิงวิชาการ (Academic Portfolio) เป็นแฟ้มที่แสดงถึงความรู้ ความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนตามหลักสูตร เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการประเมินผล การเรียน ประกอบด้วย
 - 3.1 แฟ้มสะสมผลงานรายบุคคล
 - 3.2 แฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน
 - 3.3 แฟ้มสะสมผลงานของโรงเรียน

4. แฟ้มสะสมผลงานเชิงวิชาชีพ (Professional Portfolio) เป็นแฟ้มที่แสดงถึงความรู้ความสามารถของบุคคล เพื่อใช้ในการสมัครเข้าเรียนต่อระดับอุดมศึกษา หรือสมัครเข้าทำงาน หรือขอเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น

- 4.1 แฟ้มสะสมผลงานของนักเรียนเพื่อการเรียนต่อ
- 4.2 แฟ้มสะสมผลงานด้านการสอน (Teacher Portfolio)
- 4.3 แฟ้มสะสมผลงานของผู้บริหาร (Principal Portfolio)
- 4.4 แฟ้มสะสมผลงานของพนักงานในองค์กรธุรกิจ

ทั้งนี้ในการเลือกรูปแบบการใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ มีคำถามที่ต้องพิจารณาดังนี้

1. ผู้เรียนอายุเท่าไร และอยู่ในระดับชั้นใด
2. ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และรู้สิ่งที่คาดหวังต่อพวกเขาหรือไม่
3. สามารถดูแลควบคุมความปลอดภัยในการใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์หรือไม่
4. แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์จะคงอยู่ถาวรหรือไม่
5. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ซอฟต์แวร์ และฮาร์ดแวร์ในระดับใด โดยอุปกรณ์และเครื่องมือจัดเก็บข้อมูลที่สนับสนุนการทำงานของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย อุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องสแกนเนอร์ กล้องดิจิทัล กล้องวิดีโอ และเครื่องมือจัดเก็บข้อมูล เช่น ฮาร์ดไดรฟ์ เซิร์ฟเวอร์

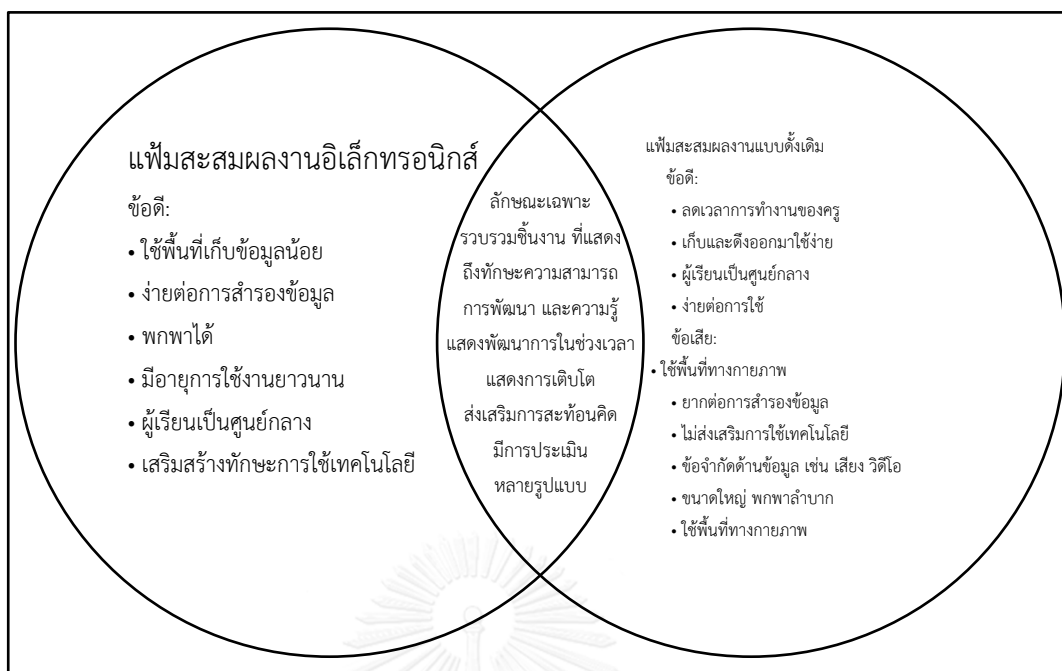
Barrett (2010) ได้จัดหมวดหมู่ของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ออกเป็น 3 ขอบข่าย ได้แก่

1. แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการพัฒนา (Developmental) เช่น แฟ้มสะสมผลงานโครงการ (Project Portfolio) เพื่อแสดงกระบวนการทำงานในโครงการต่างๆ
2. แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด (Reflective) เช่น แฟ้มสะสมผลงานการเรียนรู้ (Learning Portfolio) เพื่อแสดงความรู้ความเข้าใจและความสามารถของนักเรียนในช่วงเวลานั้นๆ
3. แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการนำเสนอ (Representational) เช่น แฟ้มสะสมผลงานดีเด่น (Showcase Portfolio) เพื่อแสดงผลงานที่โดดเด่น เช่น แฟ้มสะสมผลงานภาพถ่าย เป็นต้น

Kimeldorf (2016) ได้กล่าวถึงแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์สามารถสะท้อนทักษะต่างๆ จากการเก็บรวบรวมชิ้นงานโดยมีหัวข้อที่สำคัญประกอบด้วย

- 1) แสดงทักษะที่ใช้ความรู้ในขอบข่ายของตนเอง ประกอบด้วยการใช้ข้อมูลต่างๆ เช่น กราฟ ตาราง แผนภูมิ ผลการสอบ การใส่ตัวชิ้นงาน นวัตกรรม เอกสารที่เป็นทางการ รูปภาพที่แสดงถึงทักษะนั้นๆ เช่น การทำงานเป็นทีม การเรียนการสอน รูปขณะนำเสนอผลงาน เป็นต้น
- 2) แสดงผลงานโดยทั่วไป เช่น หลักฐานการเรียนรู้ บันทึกความก้าวหน้า จดหมายแนะนำ เกียรติยศหรือรางวัลที่เคยได้รับ
- 3) แสดงทักษะการสื่อสาร โดยใช้ บทสัมภาษณ์ ตัวอย่างงานเขียน กิจกรรมนอกเหนือหลักสูตร จดหมายข่าว วารสารที่ตนเองสร้างขึ้น เป็นต้น
- 4) แสดงประวัติการศึกษาและฝึกอบรม ทั้งในรูปแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น ใบวุฒิบัตร เกียรติบัตร แผ่นพับจากการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการหรือการฝึกอบรม ตัวอย่างชิ้นงาน เอกสารการฝึกงาน เอกสารทุนการศึกษา ผลงานภาษาที่สอง เป็นต้น
- 5) แสดงทักษะทางเทคโนโลยี เช่น การสร้างงานนำเสนอ รูปภาพ ผลงานมัลติมีเดีย
- 6) องค์ประกอบอื่นๆ เช่น สารบัญ เอกสารทางการทหาร ใบผลการเรียน ประวัติส่วนตัว

Ash (2000) ได้สรุปลักษณะเฉพาะ ข้อดีและข้อเสียของแฟ้มสะสมผลงานทั้งในรูปแบบแฟ้มสะสมผลงานแบบดั้งเดิม และแฟ้มสะสมผลงานแบบอิเล็กทรอนิกส์ดังนี้

แผนภาพที่ 7 การเปรียบเทียบเพิ่มสะสมผลงานแบบดั้งเดิมกับเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์

ในการจัดทำเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ครูและนักเรียน จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็น เพื่อเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมจากการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบดั้งเดิมไปสู่รูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเตรียมนักเรียนไปสู่เป้าหมายดังกล่าว นักเรียนควรมีพื้นฐานความรู้ด้านเทคโนโลยีที่จำเป็นโดยรายงานการศึกษาจาก Apple Classrooms of Tomorrow (ACOT) (Dwyer, Ringstaff, & Sandholtz, 1991) ได้กำหนดระดับของการใช้เทคโนโลยีดังนี้

1. ระดับพื้นฐาน (Entry) การใช้เทคโนโลยีที่ประสบความสำเร็จในระดับพื้นฐาน เช่น ใช้ซอฟต์แวร์ต่างๆ
2. ระดับเลือกใช้ (Adoption) เช่น การนำเทคโนโลยีพื้นฐานไปใช้ในวิชาชีพของตนได้
3. การประยุกต์ใช้ (Adaptation) คือความสามารถในการเลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาชิ้นงานหรือผลิตภัณฑ์
4. การจัดสรร (Appropriation) เป็นระดับของการจัดสรรและบริหารจัดการเทคโนโลยี เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
5. การประดิษฐ์ (Invention) เป็นการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ โดยนำเทคโนโลยีไปใช้อย่างยืดหยุ่น และสร้างปฏิสัมพันธ์ผ่านการร่วมมือกัน

การสร้างแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองแล้ว ยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาต่อ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านอาชีพในอนาคต โดย Yu (2011) ได้ยืนยันจากการศึกษาวิจัยว่านายจ้างสนใจที่จะใช้แฟ้มสะสมงานอิเล็กทรอนิกส์ เป็นเครื่องมือในการพิจารณาคัดเลือกคนเข้าทำงาน และใช้ประโยชน์ในการพิจารณาในขั้นสุดท้าย ซึ่งแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์จะให้ข้อมูลเชิงลึกที่เป็นประโยชน์แก่พวกเขา เช่น งานเขียนสะท้อนการเรียนรู้เป็นต้น

5.3 กระบวนการสะท้อนความคิด (Reflective Approach)

ความหมายของการสะท้อนคิด

Dewey, 1993 อ้างถึงใน Rhoads and Howard (1998) ได้ให้นิยามของการสะท้อนคิด (Reflective Thinking) เป็นการกระทำที่ผ่านการพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ ถึงความเชื่อ หรือ ความรู้ใดๆ ภายใต้การแสดงออกของแต่ละบุคคล การสืบเสาะ และความคิดของบุคคลนั้นๆ ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญในการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ โดยกิจกรรมการสะท้อนคิด ประกอบด้วยขั้นตอน ได้แก่ 1) ชั้นแห่งความสงสัย เป็นชั้นที่แสดงความลัง และเริ่มต้นความคิดในการค้นหาแนวทางเพื่อคลายความสงสัยนั้นๆ และ 2) เป็นขั้นตอนของการแสวงหา สืบเสาะหาความจริงเพื่อคลายความสงสัยนั้น

ทั้งนี้กระบวนการสะท้อนคิดเป็นไปใน 3 ทิศทาง (Killion & Todnem, 1991) ประกอบด้วย

1. การสะท้อนคิดระหว่างการปฏิบัติงาน Reflection in action - During เพื่อสะท้อนการทำงานในการระหว่างการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้มีกระบวนการที่เกิดขึ้น ได้แก่การควบคุมตนเอง (Self-control) มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเน้นกระบวนการทำงานและเพิ่มความพยายามในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มองเห็นภาพ (Imagery) จดจ่อกับการทำงาน (Attention focusing) มีกลยุทธ์ในการทำงาน (Task Strategies) พร้อมทั้งสังเกตตนเอง (Self-observation) รวมถึงกระบวนการบันทึกตนเอง (Self-recording) และการทดลองด้วยตนเอง (Self-experimentation) ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถเปลี่ยนแปลงลักษณะการทำงานของตนเองได้

2. Reflection on action - After เพื่อตอบสนองต่อประสบการณ์ที่ผ่านพ้นไปแล้ว ผ่านการย้อนสะท้อนการกระทำ ความคิด และผลงาน เพื่อประเมินผลตามตัวชี้วัดที่ใช้ระบุความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการทำงาน ประกอบด้วยกระบวนการได้แก่ การตัดสินตนเอง (Self-judgment) การประเมินตนเอง (Self-evaluation) การระบุแหล่งที่มาอย่างไม่เป็นทางการ (Casual attribution) การตอบสนองตนเอง (Self-reaction) ความพึงพอใจและผลกระทบต่อตนเอง (Self-satisfaction/affect) การตอบสนองการป้องกันและการปรับตัว (Adaptive-defensive response)
3. Reflection for action - Before เป็นการสะท้อนก่อนการดำเนินงาน เพื่อตั้งเป้าหมายและระบุขั้นตอนในการทำงาน ซึ่งมีส่วนช่วยในการตั้งเป้าหมายเพื่อสร้างการรับรู้ความสามารถของตนเอง และสัญญาตญาณความสนใจ (self-efficacy and intrinsic interest) โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์งาน (Task Analysis) การตั้งเป้าหมาย (Goal setting) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning) การสร้างแรงจูงใจในตนเอง (Self-motivation) การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-efficacy) ผลลัพธ์ที่คาดหวัง (Outcome expectations) สัญญาตญาณความสนใจและการตัดสินคุณค่า (Intrinsic interest/value) และการกำหนดเป้าหมาย (Goal Orientation)

วงจรการสะท้อนคิด (Reflective Thinking Cycle)

กระบวนการสะท้อนคิดเริ่มต้นจากปัญหา โดย Bella (2004) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการพัฒนาวิชาชีพโดยวิธีการทำงานร่วมกันในวงจรการสะท้อนคิดดังนี้

- 1.) การกำหนดเป้าหมาย (Focus Stage) โดยการใช้ปัญหา หรือประสบการณ์เป็นตัวนำ
- 2.) การสืบเสาะ (Inquiry Stage) โดยเริ่มต้นจากการใช้คำถามกระตุ้นความคิด เพื่อช่วยในการตรวจสอบ ชี้แจงปัญหาหรือประสบการณ์การนั้นๆ
- 3.) หาข้อมูลอ้างอิง (Referencing Stage) ค้นหาปัญหาหรือรูปแบบสถานการณ์ที่คล้ายกันในช่วงเวลาที่ผ่านมา
- 4.) กำหนดกลยุทธ์ (Strategy Stage) ตรวจสอบรายการการแก้ปัญหาทั้งหมดที่เป็นไปได้

5.) การนำไปใช้ (Implementation Stage) นำกลยุทธ์ดังกล่าวไปใช้งาน และสะท้อนการวางแผน และการปรับใช้งานในอนาคต

Cauce, Reid, Landesman, and Gonzales (1990: 87) ได้ให้ข้อเสนอแนะถึงเครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาการสนับสนุนทางสังคมสำหรับเด็ก ว่าควรประกอบด้วยเครื่องมือที่สามารถช่วยให้เด็กได้แสดงออกได้อย่างเต็มที่มากกว่าหนึ่งประเภท เช่น การพูด การใช้ภาพ และการลงมือทำ ซึ่งหนึ่งในกระบวนการดังกล่าวคือการสะท้อนคิด (Reflective Approach) ซึ่ง Conrad and Donalson (2011) ระบุว่า การสะท้อนคิด (Reflective Approach) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจผ่านกิจกรรมด้วยตนเองอย่างลึกซึ้ง และสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการสะท้อนคิดไปประยุกต์ใช้ในประสบการณ์การเรียนรู้ของตนต่อไป ซึ่งกิจกรรมสะท้อนคิดนี้สามารถประยุกต์ใช้ได้ทั้งในรูปแบบเดี่ยวและกลุ่ม สอดคล้องกับ Cole (2000) ซึ่งระบุว่า การสร้างแฟ้มสะสมผลงานที่ให้ผลลัพธ์ตามความต้องการมากที่สุด ผู้เรียนต้องแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้ของตน ซึ่งเป็นการสะท้อนภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีตัวอย่างคำถามในการสะท้อนคิดเช่น ทำไมงานชิ้นนี้จึงเป็นงานที่ดีที่สุด นักเรียนทำงานชิ้นนี้ให้สำเร็จได้อย่างไร นักเรียนสามารถทำอะไรให้แตกต่างไปจากเดิม และจากจุดดังกล่าวนี้ นักเรียนจะไปทางไหนต่อ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม กระบวนการเขียน อาจทำได้ยากในกลุ่มที่ขาดประสบการณ์ เพราะกระบวนการเขียนถูกมองให้เป็นเรื่องส่วนบุคคล แม้ว่ากระบวนการดังกล่าวอาจเกิดขึ้นจากปัจจัยการหล่อหลอมจากความคิดและการสนทนากับผู้อื่นภายนอก อย่างไรก็ตาม การเขียนสามารถพัฒนาได้ โดยการใช้กระบวนการร่วมมือ (Collaborative) หรือกิจกรรมทางสังคม (Social Activity) โดยให้เพื่อนหรือสมาชิกในกลุ่มเข้ามามีบทบาทร่วมกัน ดังเช่นในการทดลองของ Brooklyn College ซึ่งใช้กระบวนการเพื่อนสอนเพื่อน (Peer tutoring) โดยสมาชิกที่ทำหน้าที่ทั้งสองบทบาทได้รับประโยชน์ร่วมกัน เพื่อเติมเต็มชุมชนให้สมบูรณ์ด้วยการสร้างสมาชิกที่อุดมด้วยความรู้ (Bruffee, 1983) การพัฒนาการสะท้อนความคิดและการให้การสนับสนุนทางสังคม สามารถเชื่อมโยงควบคู่กับการพัฒนาทักษะด้านไอซีที เฉพาะอย่างยิ่งในรูปแบบออนไลน์ โดย McNair and Galanouli (2002) ได้พัฒนาทักษะทั้งสองพร้อมๆกัน เพื่อเตรียมความพร้อมนักศึกษา ป.บัณฑิตที่จะก้าวออกไปเป็นครู ผ่านการใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ประเภทสะท้อนความคิด นอกจากนี้ Collin and Karsenti (2012) ยังได้ระบุถึงการศึกษาบทบาทของปฏิสัมพันธ์ออนไลน์ซึ่งให้ผลทางบวกต่อกระบวนการสะท้อนคิด เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา แบ่งปันประสบการณ์ และเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน ให้ตนเองได้เปิดรับมุมมองที่แตกต่างจากผู้อื่นเพื่อกลับมาขย้อมมองผลงานของตนเอง และฝึกการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นและกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป สอดคล้องกับ Boud (2010):

33) ที่ได้กล่าวถึงคุณลักษณะสำคัญของการสะท้อนคิดซึ่งได้เปลี่ยนแปลงไปจากบริบทของตนเองสู่บริบทของกลุ่มหรือองค์กรส่วนรวม ซึ่งทั้งนี้การสะท้อนคิดมีแนวโน้มเป็นการกระทำเพื่อกลุ่ม เช่นการแบ่งปันเรื่องราวความสนใจกับสมาชิกในกลุ่มของตนเอง และใช้ในการเชื่อมต่อการเรียนรู้ระหว่างตนเองกับสมาชิกในกลุ่มหรือองค์กร

5.4 ความหมายของแฟ้มสะสมผลงานประเภทสะท้อนความคิด

Ivory Research (2016) ได้ให้ความหมายของแฟ้มสะสมผลงานประเภทสะท้อนความคิดว่าเป็นชุดของงานเขียนซึ่งสรุปประสบการณ์โดยรวมของนักเรียนที่ได้รับจากการฝึกฝนผ่านงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งใช้ในการประเมินการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการลงมือปฏิบัติ และความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ซึ่งสามารถจัดเก็บได้หลายรูปแบบ เช่น ชิ้นงานเขียน สมุด เอกสาร หรือในรูปแบบออนไลน์ก็ตาม แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ประเภทสะท้อนความคิด แตกต่างจากชิ้นงานเขียนทั่วไปตรงที่งานเขียนทั่วไปมุ่งเน้นไปที่การบรรลุวัตถุประสงค์เป็นหลัก แต่งานเขียนแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ประเภทสะท้อนความคิด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สะท้อนกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง ผ่านมุมมอง ความคิดเห็นและความรู้สึกด้วยความซื่อสัตย์ต่อตนเองมากกว่าการบรรลุผลลัพธ์ที่คาดหวังเพื่อคะแนนในการสอบ

Matthews, Karls, Doberneck, and Springer (2015) กล่าวว่า การใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ จะเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้สร้างการมีส่วนร่วมในชุมชน ผ่านการสะท้อนเรื่องราวของทุนการศึกษา และการฝึกปฏิบัติในการมีส่วนร่วมกับชุมชน การได้รับผลป้อนกลับจากสมาชิกในชุมชน การได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ๆที่ผ่านการคัดกรองจากเพื่อนแล้ว และได้รับข้อมูลเชิงลึกจากกระบวนการเขียนสะท้อนคิดของตนและคนในชุมชน

5.5 เป้าหมายของแฟ้มสะสมผลงานประเภทสะท้อนความคิด

หลักสูตรครุศาสตร์ ในระดับมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยซานดิเอโก ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดเป้าหมายของการใช้แฟ้มสะสมผลงานประเภทสะท้อนความคิด ซึ่งถูกระบุไว้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาดังต่อไปนี้ 1) แฟ้มสะสมผลงานประเภทสะท้อนความคิดจะเป็นการแสดงออกถึงความสามารถในการบรรลุผลการเรียนรู้ เช่นตัวอย่างชิ้นงานที่สะท้อนว่านักเรียนได้เรียนรู้และสามารถทำสิ่งเหล่านั้นได้ 2) เป็นการแสดงถึงความสามารถในการนำความรู้ไปใช้จริงจากการเรียนที่ผ่านมามาตลอดหลักสูตร3) แสดงพัฒนาการและการเติบโตในด้านการเรียนรู้ ผ่านชิ้นงานต่างๆ 4) แสดงถึงความสามารถจากการฝึกฝนในด้านทฤษฎีสู่การปฏิบัติ Department of Administration Rehabilitation & Postsecondary Education (2011: 5)

5.6 องค์ประกอบของแฟ้มสะสมผลงานแบบสะท้อนคิด

ประกอบ ภารกิจ และพิทักษ์ โสตถยาคม (2554) ได้ศึกษารูปแบบแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้และการวางแผนพัฒนาตนเองของครูพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับครู ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) จุดมุ่งหมายของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์
- 2) เนื้อหาของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์
- 3) การพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์
- 4) การวางแผนพัฒนาตนเองในแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์
- 5) บทบาทผู้เกี่ยวข้องกับแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์
- 6) เครื่องมือในการพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์
- 7) การประเมินผลแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์

Ivory Research (2016) กล่าวว่าแฟ้มสะสมผลงานแบบสะท้อนคิด ประกอบด้วย องค์ประกอบโดยทั่วไป 5 ประการได้แก่

- 1) ตัวอย่างของชิ้นงาน (Sample of your work) ซึ่งมีความหลากหลายตามขอบเขตที่ศึกษา เช่นวิชาศิลปะอาจใช้หลักฐานภาพถ่าย ถู้อะไรผลงาน นักศึกษาวิชาชีพครูอาจใช้แผนการสอน เป็นต้น ทั้งนี้หลักสำคัญคือการคัดเลือกจากชิ้นงานที่ดีที่สุด ซึ่งสามารถอธิบายถึงความลึกและความหลากหลายในการฝึกปฏิบัติของตนเอง
- 2) รายการบทความ (Journal Entries) รายการบทความที่ไม่เป็นทางการสามารถนำมาใช้ประกอบได้ โดยผู้เรียนเขียนสะท้อนความคิดเกี่ยวกับทักษะที่ได้รับการพัฒนาจากชิ้นงานดังกล่าว หรือสะท้อนถึงความยากง่าย หรือความท้าทายของชิ้นงาน หรือความเชี่ยวชาญที่ได้จากการทำงานดังกล่าวเพิ่มเติม
- 3) รายงานเหตุการณ์สำคัญ (Critical Incidents Reports) เป็นการสรุปสั้นๆถึงช่วงเวลาสำคัญที่นักเรียนเกิดพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกความเชี่ยวชาญใหม่ๆ

- 4) หลักฐานความสำเร็จ (Evidence of Achievement) ในส่วนนี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงผลงานที่ประสบความสำเร็จของตน เช่น ผลการศึกษาที่บรรลุตามวัตถุประสงค์ คอมเมนต์หรือผลป้อนกลับจากครูหรือผู้ให้คำปรึกษา
- 5) หนังสือแนะนำตัว (Personal Statement) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สรุปทักษะหรือความสามารถที่ได้รับการพัฒนาจากประสบการณ์ต่างๆ หรืออธิบายความเชี่ยวชาญของตนที่ได้รับจากการฝึกฝนในขอบเขตงานของตนเอง

5.7 ขั้นตอนของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด

ขั้นตอนของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์

ประกอบ กรณีกิจ (2550) แบ่งขั้นตอนของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูออกเป็น 7 ขั้นตอนได้แก่

1. การเตรียมเครื่องมือและเตรียมผู้เกี่ยวข้อง
2. การกำหนดจุดมุ่งหมายและเนื้อหาของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์
3. การเก็บรวบรวมผลงานหรือหลักฐานในแฟ้มสะสมผลงานชั่วคราว และการสะท้อนคิดในการจัดการเรียนรู้
4. การประเมินตนเอง
5. การคัดเลือกผลงานหรือหลักฐานเพื่อจัดทำแฟ้มสะสมผลงานดีเด่น
6. การนำเสนอแฟ้มสะสมผลงานดีเด่น
7. การประเมินแฟ้มสะสมผลงานดีเด่น

Urish (2008) ได้แบ่งขั้นตอนของแฟ้มสะสมผลงานแบบสะท้อนคิดออกเป็นสามขั้นตอนได้แก่ 1) การเก็บรวบรวม (Collection) 2) การคัดเลือกข้อมูล (Selection) และ 3) การสะท้อนความคิด (Reflection) นอกจากนี้ยังควรจัดให้มีการประเมินเข้ามาเกี่ยวข้องอีกด้วย

(Hegarty, 2011) ได้แบ่งขั้นตอนของแฟ้มสะสมผลงานแบบสะท้อนคิดออกเป็น 3 ขั้นตอนประกอบด้วย

- 1) เลือกและอธิบายประสบการณ์ (Take notice & describe the experience) โดยระบุว่า กำลังทำอะไร มีความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความต้องการอะไรจากประสบการณ์ที่คัดเลือกมา

- 2) วิเคราะห์ประสบการณ์ (Analyze the experience) ว่าประสบการณ์ที่คัดเลือกมามีประโยชน์และเอื้อต่อการเรียนรู้หรือไม่
- 3) ลงมือปฏิบัติ (Take Action) เป็นการสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ดังกล่าว และวางแผนว่าจะนำประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ต่อไปอย่างไรได้บ้าง

Parkes, Dredger, and Hicks (2013) ได้แบ่งขั้นตอนของแฟ้มสะสมผลงานประเภทสะท้อนความคิดออกเป็น 4 ขั้นตอน โดยเพิ่มขั้นตอนการเชื่อมโยง เพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์ การสะท้อน และหลักฐานการเรียนรู้เข้าด้วยกันเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของตนเอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) การเก็บรวบรวม (Collection) เป็นการรวบรวมผลงาน หรือสิ่งประดิษฐ์จากหลักสูตร ตลอดทั้งปี หรือประสบการณ์ตรงในภาคสนาม ซึ่งมีส่วนช่วยในการเรียนรู้ หรือ พัฒนาการภายใต้องค์ความรู้ใหม่ๆ
- 2) การคัดเลือกข้อมูล (Selection) เป็นการคัดเลือกผลงานหรือสิ่งประดิษฐ์ของตนจากการเก็บรวบรวมในขั้นตอนที่ 1 เพื่อการประเมินและเลือกสรรหลักฐานที่แสดงพัฒนาการ การเติบโตได้ดีที่สุดของตนเอง
- 3) การสะท้อนความคิด (Reflection) เป็นการสะท้อนคิดจากเหตุการณ์ต่างๆ โดยเล่าเรื่องราวประสบการณ์ของตนเองที่มีส่วนเสริมสร้างการเรียนรู้ของตน
- 4) การเชื่อมโยง (Connect) เป็นการรวบรวมความคิดระหว่างประสบการณ์ การสะท้อนคิด และหลักฐานหรือชิ้นงานที่แสดงถึงการเรียนรู้เข้าด้วยกัน เพื่อสร้างภาพลักษณ์แห่งตน และฝึกการคิดอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับประสบการณ์และสิ่งที่ได้เรียนรู้

Malthouse and Roffey-Barentsen (2013: 26-39) ซึ่งได้เสนอขั้นตอนของการสะท้อนคิด (Reflective Practice) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) เลือกประสบการณ์ที่เหมาะสม (Experience) 2) การสะท้อนคิด (Reflection) 3) ประเมินตนเอง (Professional Practice) และ 4) ลงมือปฏิบัติ (Action Plan) ในขณะที่ Eynon, Gambino, and Török (2015) ได้เสนอขั้นตอนออกเป็น 4 ขั้น ได้แก่ 1) อธิบาย (Describe) เลือกข้อมูลที่เหมาะสม 2) วิเคราะห์ (Analyze) เรียงลำดับข้อมูลและเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน 3) ประเมิน (Appraise) สะท้อนข้อมูลดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้หรือไม่ และ 4) เชื่อมโยง (Transform) ไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้

จากการทบทวนงานวิจัยและวรรณกรรมดังกล่าวสามารถสรุปเป็นตารางสังเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ตารางสังเคราะห์ขั้นตอนของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด

Urish (2008)	Hegarty (2011)	Parkes et al. (2013)	Malthouse and Roffey-Barentsen (2013: 26-39)	Eynon et al. (2015)
การเก็บรวบรวม (Collection)	-	การเก็บรวบรวม (Collection)	-	-
การคัดเลือกข้อมูล (Selection)	เลือกและอธิบายประสบการณ์ (Take notice & describe the experience)	การคัดเลือกข้อมูล (Selection)	เลือกประสบการณ์ที่เหมาะสม (Experience)	อธิบาย (Describe)
การสะท้อนความคิด (Reflection)	วิเคราะห์ประสบการณ์ (Analyze the experience)	การสะท้อนความคิด (Reflection)	การสะท้อนคิด (Reflection)	วิเคราะห์ (Analyze)
จัดให้มีการประเมินควบคู่ด้วย	-	-	ประเมินตนเอง (Professional Practice)	ประเมิน (Appraise)
-	ลงมือปฏิบัติ (Take Action)	-	ลงมือปฏิบัติ (Action Plan)	-
-	-	การเชื่อมโยง (Connect)	-	เชื่อมโยง (Transform)

จากตารางสังเคราะห์ผู้วิจัยสามารถสรุปขั้นตอนของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด โดยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การเก็บรวบรวม (Collection)
2. การคัดเลือกข้อมูลและประสบการณ์ (Selection)
3. การสะท้อนความคิด (Reflection)
4. การประเมิน (Evaluation)
5. การลงมือปฏิบัติและเชื่อมโยง (Take Action and Connect)

5.8 เครื่องมือสำหรับแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด

Baris and Tosun (2013) ได้กล่าวถึงแนวทางการคัดเลือกเครื่องมือสำหรับแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะต้องลดข้อจำกัดในด้านเวลา และสร้างสิ่งแวดล้อมที่เป็นมิตรต่อผู้ใช้งาน ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. การตั้งเป้าหมายของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ และระบุกลุ่มเป้าหมาย
 - แฟ้มสะสมผลงานถูกออกแบบในลักษณะใด เพื่อจุดประสงค์ใด และใครเป็นผู้ใช้
2. การเลือกวิชาหรือเนื้อหาของแฟ้มสะสมผลงาน
 - แพลตฟอร์มและหน้าตาของแฟ้มสะสมผลงานเป็นอย่างไร มีการนำเสนอข้อมูลอะไรบ้าง และการกำหนดการเข้าถึงข้อมูลเป็นอย่างไร
3. การใช้แฟ้มสะสมผลงาน
 - รูปแบบของเนื้อหาที่นำเสนอในแฟ้มสะสมผลงานเป็นอย่างไร การกำหนดระดับปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอยู่ในระดับใด และการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ร่วมด้วย
4. การนำเสนอแฟ้มสะสมผลงาน
 - แฟ้มสะสมผลงานถูกนำเสนอในช่องทางใด เช่น แผ่นดิสก์ เว็บไซต์ ฯลฯ

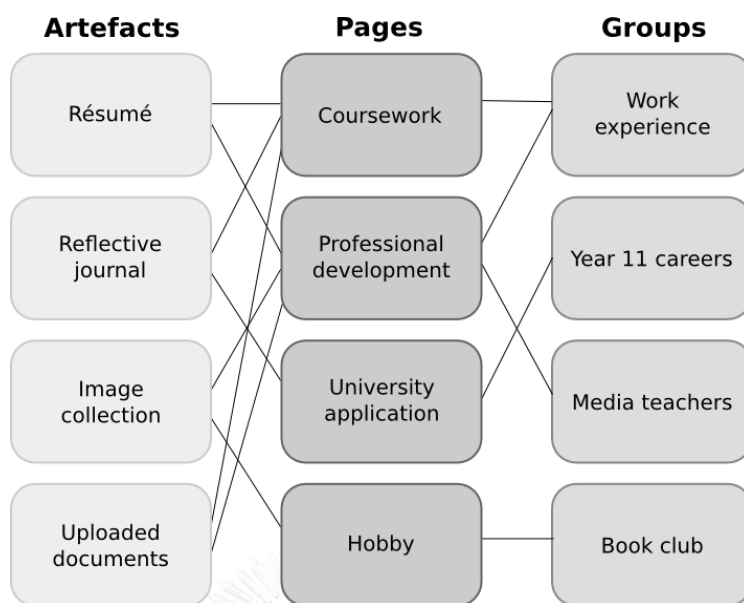
Parkes et al. (2013) ได้สรุปเครื่องมือที่เป็นประโยชน์กระบวนการของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ประเภทสะท้อนความคิด ประกอบด้วย

- 1) ทวิตเตอร์ (Twitter/ Tweets) มีลักษณะพิเศษ ที่ไม่เพียงแต่การสังเคราะห์ข้อความ เรียบเรียงผ่าน 140 ตัวอักษรเท่านั้น แต่ยังเป็นการเชื่อมต่อไปยังเครือข่ายอื่นๆด้วย

- 2) สื่อวิดีโอ (Video Collages) เป็นหลักฐานแสดงการเติบโตจากการเรียนรู้จากการทำงาน โดยใช้ระยะเวลาสั้นๆ 3 นาที เพื่อสะท้อนความคิดดังกล่าว
- 3) บล็อก และวิดีโอบล็อก (Weekly Blogs and Vlogs) เพื่อเป็นมาตรฐานในการฝึกฝน การสะท้อนคิด นักเรียนสามารถใช้บล็อกในการสื่อสารกับผู้ดูแล ทีมงาน และผู้เกี่ยวข้อง ผ่านการใช้บล็อกและวิดีโอบล็อก โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมินการเติบโตของตนเองในรายสัปดาห์

Tang, Chen, Yang, Chung, and Lee (2016) กล่าวว่าเฟซบุ๊ก (Facebook) สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการให้การสนับสนุนทางสังคมได้ทั้งสามรูปแบบ ซึ่งเปิดโอกาสให้สามารถให้คำแนะนำ ให้ข้อมูล และผลป้อนกลับ ซึ่งจะนำไปสู่การแก้ปัญหาได้ นอกจากนี้เฟซบุ๊กยังเป็นช่องทางในการ ขอคำแนะนำจากเพื่อนได้อย่างรวดเร็ว เช่น การส่งอีโมชันต่างๆก็เป็นอีกช่องทางหนึ่ง นอกจากนี้ เฟซบุ๊กยังเสริมสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่น่าเชื่อถือและปลอดภัยในการแบ่งปันช่วงเวลาที่มีความสุขกับกลุ่มเพื่อน และเป็นช่องทางที่สะดวกในการส่งต่อการสนับสนุนในด้านข้อมูล ด้านอารมณ์ หรือแม้แต่ด้านเครื่องมือก็ตาม

โปรแกรม Mahara เป็นอีกเครื่องมือหนึ่งในการใช้สร้างแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีลักษณะเปิดให้ใช้งานได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย (Free open software) โดยมีคุณสมบัติการทำงานที่สนับสนุนการพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ที่สำคัญ ประกอบด้วย 1) การสร้างแฟ้มประวัติ 2) การเขียนบทความสะท้อนความคิด 3) การเก็บสะสมภาพ 4) การรวบรวมเอกสารที่สำคัญ และคุณสมบัติที่สนับสนุนการให้การสนับสนุนทางสังคมแบบกลุ่ม ประกอบด้วย 1) การสร้างความร่วมมือแบบกลุ่ม (Group Collaboration Tools) 2) การให้ผลป้อนกลับแบบกลุ่มส่วนบุคคล (Public or Private Feedback) 3) การเชื่อมต่อกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Networking for Learner Communities) ("MAHARA E-PORTFOLIO SYSTEM," 2016)

แผนภาพที่ 8 แสดงตัวอย่างกรอบแนวคิดการใช้งานโปรแกรม Mahara

5.9 การประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด

โชติกา ภาษีผล และพิทักษ์ โสตถยามคม (2555) ได้กล่าวถึงการประเมินความก้าวหน้าระหว่างเรียน (Formative Assessment) โดยการให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อชี้แนะจุดแข็งและจุดอ่อน ตลอดจนแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งผู้ที่ให้ข้อมูลประกอบด้วยครู เพื่อนนักเรียน และผู้ปกครอง โดยในรูปแบบแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วยสองประเภทได้แก่

- 1) ข้อมูลย้อนกลับทั่วไป (Feedback) ได้แก่ข้อความที่อธิบายการกระทำหรือผลงานของผู้เรียนว่าถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดีอย่างไร โดยอ้างอิงเกณฑ์รูบริคที่ครูและนักเรียนร่วมกันพัฒนา เพื่อให้ผู้เรียนทราบได้ทันทีว่า เหตุใดตนถึงได้ผลการประเมินเช่นนี้ เพื่อปรับปรุงผลงานของตนในครั้งต่อไป
- 2) ข้อมูลชี้แนะเพื่อปรับปรุง (Feedforward) ได้แก่ข้อความหรือข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาหรือปรับปรุงผลงานในอนาคต โดยไม่กล่าวถึงข้อดีหรือข้อเสียของผลงาน

Murphy (1994) ได้อธิบายประโยชน์ของการใช้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อประเมินงานเขียน ในด้านภาษาศาสตร์ ในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยกล่าวว่าการใช้แฟ้มสะสมเป็นการเปิดโอกาสให้

1. ประเมินและวิเคราะห์งานเขียนของนักเรียนในเงื่อนไขที่แตกต่างกัน ในกลุ่มผู้อ่านที่หลากหลาย และหลากหลายวัตถุประสงค์
2. เป็นการแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการเช่นเดียวกับผลลัพธ์
3. ใช้การสะท้อนคิดเพื่อแสดงวาทศิลป์และรูปแบบทางวัฒนธรรมที่นักเรียนได้เลือกนำมาใช้งานเขียนและการเรียนรู้
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนในกระบวนการประเมิน และตั้งเกณฑ์การประเมินผล เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้จากเกณฑ์ที่ตั้งไว้

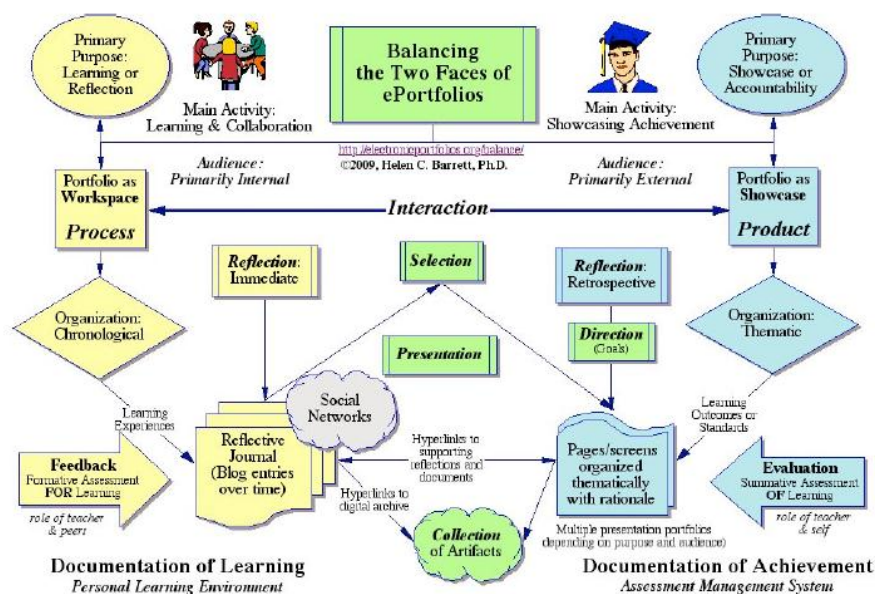
การสะท้อนคิดเป็นหนึ่งหัวใจของแฟ้มสะสมผลงาน ซึ่งใช้ในการประเมินผู้เรียนทั้งในรูปแบบการประเมินความก้าวหน้า (formative assessment) และการประเมินผลสรุป (summative assessment) ซึ่งเกิดขึ้นในหลายช่วงเวลา ได้แก่ ปัจจุบันกาล (Present Tense) เกิดขึ้นเมื่อผลงาน (artifact) ได้ถูกบรรจุไว้ในรูปแบบดิจิทัล ในช่วงอดีตกาล (Past Tense) ผ่านการเชื่อมโยงผลงานโดยใช้ไฮเปอร์ลิงก์ (hyperlinks) และในช่วงอนาคตกาล (Future Tense) ผ่านการมองอนาคตผ่านการตั้งเป้าหมาย ซึ่ง Barrett (2010) ได้แบ่งการสะท้อนคิดในแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบ่งออกเป็นสองระดับ ได้แก่

- 1) การสะท้อนคิดกระบวนการทำงาน (Portfolio as process) ผ่านการใช้รูปแบบบล็อก ที่เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งภาพและเสียง เพื่อสะท้อนการเรียนรู้ในระหว่างที่เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ในช่วงขณะนั้น
- 2) การสะท้อนคิดที่ตัวผลงาน (Portfolio as product) เป็นการสะท้อนผ่านผลงานที่นำมาแสดง โดยการตั้งเป้าหมายของการเรียนรู้ ทั้งในระยะสั้นผ่านการเขียนบทความและบล็อกสะท้อนคิด และในระยะยาวเพื่อใส่ไว้ในแฟ้มสะสมผลงาน เพื่อแสดงให้เห็นว่าเราได้บรรลุผลลัพธ์หรือเป้าหมายตามที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งการสะท้อนคิดในแฟ้มสะสมผลงานแบบนี้เป็นที่นิยมมากกว่าแบบแรก

อย่างไรก็ตามการสะท้อนคิดทั้งสองระดับมีความสำคัญเช่นเดียวกัน และใช้ทักษะที่ต่างกััน ดังปรากฏใน แผนภาพแสดงการรักษาสมดุลของแฟ้มสะสมผลงานทั้งสองระดับ

Balancing the Two Faces of E-Portfolios

Helen C. Barrett

แผนภาพที่ 9 แสดงการรักษาสมดุลของแฟ้มสะสมผลงานทั้งสองระดับ

The Missouri Department of Elementary and Secondary Education (2014) ได้นำเสนอระดับของการประเมินแฟ้มสะสมผลงานออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1. การประเมินผลงานที่คัดเลือก (work samples selected) ควรสร้างเกณฑ์ในการประเมินอย่างชัดเจน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจส่วนประกอบของแฟ้มสะสมผลงาน โดยอาจใช้แบบประเมินการปฏิบัติงาน แบบตรวจสอบรายการ หรือใช้รูบรีคในการประเมินก็ได้
2. การประเมินการสะท้อนคิดต่อผลงานนั้นๆ (reflections on the work samples) เป็นการประเมินการสะท้อนคิดของนักเรียน ที่ได้สะท้อนทั้งผ่านกระบวนการทำงานและผลงาน
3. การประเมินตัวแฟ้มสะสมผลงาน (portfolio itself) เป็นการตรวจสอบว่าแฟ้มสะสมผลงานนั้นๆ สามารถสะท้อนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ได้จริงหรือไม่ เช่น หลักฐานแสดงการเติบโต ความหลากหลายของชิ้นงาน การจัดการแฟ้มสะสมผลงาน ความสมดุลระหว่างกระบวนการกับผลงาน

นอกจากนี้การประเมินการเรียนรู้จากการปฏิบัติตามสภาพจริง ไม่มีค่าเฉลี่ยที่ถูกต้องแน่ชัด โดยส่วนใหญ่มักจะเป็นลักษณะปลายเปิดที่ผู้เรียนสามารถใช้ความคิดขั้นสูงสร้างสรรค์ผลงานขึ้นมา โดยเกณฑ์การประเมินแบบรูบริค เป็นเครื่องมือหนึ่งในการให้คะแนนที่มีการระบุรายการคุณลักษณะที่ต้องประเมินในสองลักษณะได้แก่ ผลงานและกระบวนการทำงาน โดยจากการวิจัยเรื่องระบบจัดการแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ได้มีการนำเสนอเกณฑ์การประเมินรูบริคตามกรอบมาตรฐาน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้มีหัวข้อในการประเมินที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วย การใส่รายการบรรณานุกรม รายการอ้างอิง และปัญหาด้านลิขสิทธิ์ ในด้านความรู้ ประกอบด้วย การสะท้อนคิด การนำความรู้ไปใช้ การเชื่อมโยงประสบการณ์ ในด้านปัญญา ประกอบด้วย การจัดระบบ ความครอบคลุม ความคิดสร้างสรรค์ การออกแบบและความเรียบร้อยสมบูรณ์ และในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ประกอบด้วย การวางแผนการดำเนินงาน การทำงานเป็นกลุ่ม การแสวงหาความรู้ การใช้สื่อและโปรแกรม การใช้ภาษา และการออกแบบและความเรียบร้อยสมบูรณ์ (ประกอบ กรณีกิจ & จินตวีร์ คล้ายสังข์, 2557)

โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์เกณฑ์การประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ ตามที่ปรากฏในตารางที่ 4 แสดงการสังเคราะห์เกณฑ์การประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์

เกณฑ์การประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์	ประกอบและ จิตวีร์ (2557)	ประกอบและ พิทักษ์ (2551)	โชติกาและ พิทักษ์ (2555)	ธีรพล เพ็ชรเพ็ง (2556)	Ash (2000)	The Missouri Department of Elementary and Secondary Education (2014)
การเลือกหลักฐานหรือตัวอย่างผลงาน		✓	✓			✓
ความสอดคล้องระหว่างผลงานกับจุดมุ่งหมาย				✓		✓

เกณฑ์การประเมิน แฟ้มสะสมผลงาน อิเล็กทรอนิกส์	ประกอบ และ จิตวีร์ (2557)	ประกอบและ พิทักษ์ (2551)	โชติกาและ พิทักษ์ (2555)	ธีรพล เพียร เพ็ง (2556)	Ash (2000)	The Missouri Department of Elementary and Secondary Education (2014)
ของแฟ้มสะสม ผลงาน						
การทำงานเป็น กลุ่ม	✓					
การคิดวิเคราะห์	✓					
การคิดแก้ปัญหา	✓					
การสะท้อน ความคิด	✓	✓	✓		✓	✓
การเลือกใช้สื่อ มัลติมีเดีย	✓	✓	✓			✓
การเขียน คำอธิบาย ผลงาน/เชื่อมโยง ประสบการณ์	✓		✓			✓
การวางแผน/ กำหนดเค้าโครง และข้อความ	✓	✓	✓	✓	✓	
ความคิด สร้างสรรค์	✓					
ไวยากรณ์และ การสะกดคำ	✓	✓			✓	
การประเมินด้าน คุณธรรม จริยธรรม	✓					

เกณฑ์การประเมิน แฟ้มสะสมผลงาน อิเล็กทรอนิกส์	ประกอบ และ จิตวีร์ (2557)	ประกอบและ พิทักษ์ (2551)	โชติกาและ พิทักษ์ (2555)	ธีรพล เพ็ชร เพ็ง (2556)	Ash (2000)	The Missouri Department of Elementary and Secondary Education (2014)
ความเรียบร้อย สมบูรณ์ของแฟ้ม สะสมผลงาน	✓	✓	✓		✓	✓

จากการสังเคราะห์เกณฑ์การประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ ผู้วิจัยได้แบ่งเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสมสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย 7 เกณฑ์การประเมิน ซึ่ง 6 เกณฑ์ประเมินนำมาจาก การสังเคราะห์ ได้แก่ 1) การเลือกหลักฐานหรือตัวอย่างผลงาน 2) การออกแบบเลือกใช้มีลต์มีเดีย 3) การวางแผน/ กำหนดเค้าโครงและข้อความ 4) การเขียนคำอธิบายผลงาน/ เชื่อมโยงประสบการณ์ 5) ความเรียบร้อยสมบูรณ์ของแฟ้มสะสมผลงาน 6) การสะท้อนคิด และเพิ่มเติมอีก 1 เกณฑ์ประเมินที่สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ 7) การทำงานตามหน้าที่ในระบบกิจกรรม

6. การสนับสนุนทางสังคม (Social Support)

Albrecht and Adelman (1987: 19) กล่าวถึงกระบวนการสนับสนุนทางสังคม ว่าเป็นการสื่อสารทั้งในรูปแบบวจนภาษาและอวจนภาษาระหว่างผู้รับและผู้ให้บริการ เพื่อลดความไม่แน่นอนในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งในระดับตนเอง ผู้อื่น หรือความสัมพันธ์ต่างๆ ตลอดจนเป็นการทำงานเพื่อส่งเสริมการรับรู้และควบคุมประสบการณ์ของตนเองอีกด้วย การสนับสนุนทางสังคมเป็นประเด็นที่มีความน่าสนใจ ซึ่งช่วยอธิบายความสัมพันธ์ของมนุษย์ที่มีความเกี่ยวข้องทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ และมีคุณค่าอย่างมาก ในการค้นหาคำตอบ เช่น ทำไมผู้คนถึงแสวงหาการสนับสนุนจากผู้อื่นเมื่อเกิดความเครียดในชีวิต ทำไมเราถึงต้องให้การสนับสนุนผู้อื่น และอะไรที่เป็นระบบหรือมีความผิดปกติที่เกิดขึ้นในปฏิสัมพันธ์นั้นๆ ทั้งนี้คำตอบดังกล่าว นำมาสู่การพัฒนาคุณภาพในการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์อย่างลึกซึ้ง

จากการศึกษาเกี่ยวกับการให้การสนับสนุนที่ผ่านมา มีประเด็นซึ่งเป็นข้อสรุปที่น่าสนใจสามประการ ได้แก่ 1.) การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนอย่างมีประสิทธิภาพเกิดขึ้นเพื่อสร้างการติดต่อสัมพันธ์ และเป็นกระบวนการค้นหาความหมายเพื่อตีความสถานการณ์หรือเหตุการณ์ในชีวิตในเวลาเดียวกัน 2.) ปฏิสัมพันธ์ที่ประสบความสำเร็จ จะมีการให้การสนับสนุนเกิดขึ้น เมื่อมีการลดความไม่แน่นอน ทั้งในสถานการณ์และความสัมพันธ์ ที่สามารถควบคุม จัดการกับสิ่งที่ทำให้เกิดความเครียด และสร้างความใกล้ชิดระหว่างผู้มีปฏิสัมพันธ์ได้ 3.) การให้และการรับการสนับสนุนเป็นกระบวนการต่างตอบแทนที่เกิดขึ้นในระบบโครงสร้างทางสังคม ทั้งในกลุ่มที่มีความสัมพันธ์แบบเกาะแน่นในสังคมจากทางครอบครัวและเพื่อน และกลุ่มความสัมพันธ์แบบหลวม เช่น คนรู้จัก เพื่อนของเพื่อน ผู้ร่วมงาน และคนทั่วไปในสังคม

Pearson (1990: 26) ได้แสดงให้เห็นว่าแนวคิดของคำว่า การสนับสนุนทางสังคม สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในกลุ่มบุคคลที่ดำเนินชีวิตตามปกติ และบุคคลที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ โดยถูกพูดถึงอย่างมากในขอบเขตด้านสุขภาพ ขอบเขตทางสังคม และในด้านพฤติกรรมศาสตร์ ในการประยุกต์ใช้การสนับสนุนทางสังคมนี้ สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การเสริมสร้างสุขภาพจิตด้วยระบบสนับสนุนทางสังคมในชุมชน การส่งเสริมคนท้องถื่นเพื่อเป็นผู้สนับสนุนในสังคม และการจัดตั้งกลุ่มให้การสนับสนุน โดยมีสถานการณ์และเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาและการสนับสนุนทางสังคมสามประการ ได้แก่

- ช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนผ่านในชีวิต (Life Transition) เช่น การเคลื่อนย้าย การเปลี่ยนระดับการศึกษา การหย่าร้าง การเปลี่ยนงาน ที่ส่งผลให้ชีวิตหยุดชะงัก หรือเกิดเหตุการณ์ที่ต้องแยกจากกัน
- การเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ต่างๆ หรือการเปลี่ยนสถานะ (Changes in Situation) เช่น การสูญเสียคู่สมรส การย้ายถิ่นฐาน หรือเรื่องที่ต้องตกลงภายในครอบครัว
- ทักษะ พฤติกรรม หรือลักษณะเฉพาะตัว (Attitude, Behavior or Other Characteristics) ที่ส่งผลทางลบ เช่น ความโกรธ การขาดทักษะทางสังคม และกลุ่มที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน

6.1 ประเภทของการให้การสนับสนุน

Barrera (1986) ได้จัดประเภทของการให้การสนับสนุนออกเป็น 3 ประเภทกว้างๆ ประกอบด้วย

- 1) การเติมเต็มในสังคม (Social Embeddedness) หมายถึงการเชื่อมต่อสัมพันธ์ที่บุคคลหนึ่ง มีความสำคัญหรือมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นในสิ่งแวดล้อมทางสังคม เช่นการรู้จักกลุ่มเพื่อนใหม่ๆ
- 2) การรับรู้ด้านการสนับสนุนทางสังคม (Perceived Social Support) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการประเมินในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่นการความพยายามและความมั่นใจในการทำงานร่วมกันในกลุ่ม
- 3) การให้การสนับสนุน (Enacted Support) เป็นให้การสนับสนุนจากคนหนึ่งสู่อีกคนหนึ่ง เช่น ครู ครอบครัว และเพื่อน

Cauce, Felner, and Primavera (1982) ได้แบ่งการสนับสนุนทางสังคมในมิติของความสัมพันธ์ ประกอบด้วย 1) การสนับสนุนแบบกลุ่มทางการ (Formal Support) ซึ่งเกิดจากกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา และครู 2) การสนับสนุนแบบกลุ่มไม่เป็นทางการ ได้แก่การสนับสนุนจากเครือข่ายผู้ใหญ่คนอื่นๆ และกลุ่มเพื่อน 3) การสนับสนุนจากครอบครัว (Family Support) ซึ่งอาจเกิดจากครอบครัว หรือญาติ

House (1987) ได้กล่าวถึงการสนับสนุนทางสังคม ในสามประเภทประกอบด้วย การสนับสนุนด้านอารมณ์ การสนับสนุนด้านเครื่องมือ และการสนับสนุนด้านเครื่องมือ สอดคล้องกับ Thiots (2011: 53) ได้แบ่งการสนับสนุนทางสังคมออกเป็นสามประเภท ประกอบด้วย

- 1) การสนับสนุนด้านอารมณ์และสังคม (Socioemotional Aid) คือการมอบความรัก การดูแล เอาใจใส่ การมองเห็นคุณค่า เห็นอกเห็นใจ และรู้สึกในการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
- 2) การสนับสนุนด้านเครื่องมือ (Instrumental Aid) เป็นการให้การสนับสนุนโดยการกระทำ หรือเครื่องมือ เพื่อเติมเต็มบทบาทความรับผิดชอบให้กับผู้ได้รับการสนับสนุน เช่น สนับสนุนอุปกรณ์ของใช้ การสนับสนุนด้านการเงิน เป็นต้น
- 3) การสนับสนุนด้านข้อมูล (Informational Aid) เป็นการสนับสนุนด้านข้อมูลหรือข่าวสาร ทั้งในรูปแบบข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น การให้ผลป้อนกลับซึ่งเอื้อประโยชน์ต่อสถานการณ์ในชีวิตที่ ผู้ได้รับการสนับสนุนประสบพบเจอในขณะนั้น

Lehman and Concicao (2014: 66) ได้แบ่งการให้การสนับสนุนในบริบทออนไลน์ เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและรักษาระดับการคงอยู่ของนักเรียนออกเป็น 3 ประเภท ประกอบด้วย

- 1) การสนับสนุนด้านทรัพยากรบุคคล (Human Resource Support) การสนับสนุนในด้านนี้อาจเกิดจากครู ครอบครัว หรือเพื่อนนักเรียน ผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น อีเมลล์ สไกป์ กระดานสนทนา ระบบจัดการการเรียนรู้ (LMS) หรือช่องทางเครือข่ายสังคมต่างๆ ซึ่งช่องทางที่กล่าวมาเป็นช่องทางสำหรับแจ้งข่าวสาร สอบข้อสงสัย หรือให้ผลป้อนกลับ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ
- 2) การสนับสนุนจากสถาบัน (Institutional Support) มีส่วนอย่างมากในการช่วยเหลือด้านข้อมูล และด้านเทคนิค และช่วยแก้ปัญหาจุดบกพร่องต่างๆ ซึ่งอาจเป็นไปได้ในลักษณะการตั้งโต๊ะให้ความช่วยเหลือ ซึ่งในบริบทออนไลน์อาจใช้กระดานข้อความ หรือการประชุมผ่านวิดีโอคอนเฟอร์เรนซ์ เป็นต้น
- 3) การดูแลสนับสนุนตนเอง (Self-Care) หมายถึงการเตรียมความพร้อมสำหรับตนเอง ความสามารถในการสะท้อนตนเอง เช่นพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ และความตระหนักในการขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นตามความจำเป็น

6.2 ช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนผ่านในชีวิต (Life Transition)

ช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนผ่านในชีวิตสามารถเกิดขึ้นได้หลากหลายช่วง ซึ่งมีความรุนแรงและความลึกของสถานการณ์แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล บางช่วงเวลาเกี่ยวข้องกับความเปลี่ยนผ่านทางกายภาพ เช่น การเปลี่ยนชุมชนที่อยู่อาศัย หรือบางช่วงเวลาอาจเป็นการเปลี่ยนผ่านทางสังคม เช่น เปลี่ยนพฤติกรรมที่กระทำอยู่ในชีวิตประจำวัน ซึ่งทั้งด้านกายภาพ และด้านสังคม มีความเชื่อมโยงกันอย่างแนบแน่น

Pearson (1990: 26-27) กล่าวว่า การสนับสนุนทางสังคมมีบทบาทต่อการเปลี่ยนผ่านในชีวิต ดังตัวอย่างที่เห็นได้ชัดว่า กลุ่มผู้ให้การสนับสนุน มักจะเป็นแรงผลักดันให้กับผู้ที่ต้องเปลี่ยนผ่าน ซึ่งอาจจะมีความรู้ไม่เพียงพอ หรือความรู้เดิมไม่เหมาะกับการใช้ในสถานการณ์นั้นๆ ดังตัวอย่างในกลุ่มนักศึกษาใหม่ ซึ่งต้องเผชิญกับการปรับตัวอย่างมาก การเตรียมความพร้อม และได้รับข้อมูลที่เพียงพอ อาจช่วยอำนวยความสะดวกให้พวกเขาเผชิญกับสิ่งต่างๆ ได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ Tao, Dong, Pratt, Hunsberger, and Pancer (2015: 123) ยังได้แสดงถึงความสำคัญในช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนผ่าน

เช่น การเข้ามหาวิทยาลัย ซึ่งนำมาสู่การสร้างความสัมพันธ์ใหม่ๆ ซึ่งทำให้การสนับสนุนทางสังคม ส่งผลทางบวกต่อการปรับตัวและรับมือกับสถานการณ์ใหม่ๆ

เพื่อนเป็นตัวแปรที่แสดงบทบาทสำคัญในช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนผ่าน ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด สามารถแทรกซึมไปในกระบวนการให้การสนับสนุนได้เป็นอย่างดีในช่วงเวลาแห่งความยากลำบาก ซึ่งสามารถเป็นแหล่งพึ่งพิง ที่บางครั้งสถาบันครอบครัวอาจไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการ เช่นเดียวกันนี้ได้ เช่น ในกรณีของผู้ป่วย ซึ่งความสัมพันธ์แบบเพื่อนทำให้ผู้ป่วยกล้าที่จะเปิดใจ และ พุดแสดงออกถึงความรู้สึกอย่างมีอิสระ ซึ่งความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนอาจสร้างการสนับสนุนที่มี คุณภาพมากกว่าพี่น้องและบุคคลในครอบครัวได้อีกด้วย (Albrecht & Adelman, 1987) เช่นเดียวกับ Bostock and Wood (2015) ซึ่งได้ระบุถึงความสัมพันธ์ทางบวกกับเพื่อนซึ่งมีความสำคัญในช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนผ่าน โดยกลุ่มเพื่อนสามารถเป็นผู้ให้การสนับสนุนทั้งในด้าน อารมณ์และสังคม

6.3 การสนับสนุนทางสังคมในขอบข่ายด้านการศึกษา

แม้ว่าการศึกษาด้านการสนับสนุนทางสังคมจะถูกพบอย่างกว้างขวางในวงการด้านสุขภาพ อย่างไรก็ตาม Song, Son, and Lin (2012) ได้รายงานถึงบทบาทของการให้การสนับสนุนทางสังคม ในการอธิบายธรรมชาติของปรากฏการณ์ด้านสังคมสำหรับขอบเขตอื่นๆเพิ่มเติม ในส่วนของบริบท ด้านการศึกษา ผู้วิจัยพบว่าได้มีการนำการสนับสนุนทางสังคมมาประยุกต์ใช้เช่นเดียวกัน ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีผู้ให้ความหมายและคำนิยามดังต่อไปนี้

สถาบันนโยบายด้านการอุดมศึกษา (Institution Higher Education Policy: IHEP) Smith (2010: 2) ได้ให้คำนิยามของคำว่า การสนับสนุนทางสังคม ว่าเป็นกลยุทธ์ที่ส่งเสริมการอุปถัมภ์ และการเสริมสร้างเครือข่ายทางสังคม การเชื่อมต่อภายในองค์กร และความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วม อีกทั้ง ความมั่นใจในตนเอง และเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในด้านวิชาการ ซึ่งการสนับสนุนทางสังคมนี้ หมายรวมถึง ความสัมพันธ์ที่ติระหว่างบุคลากร และการเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างเพื่อนที่แข็งแกร่ง โดยทั้งสองเครือข่ายนี้จะช่วยเติมเต็มนักเรียนสู่ความสำเร็จในเชิงวิชาการ

ทั้งนี้การยื่นหยัดอยู่ในรั้วมหาวิทยาลัย ยังคงต้องพึ่งพาการรับรู้ของนักเรียนในด้านวิชาการ ควบคู่กับด้านสังคมด้วย ซึ่งจะเป็นส่วนเสริมสู่ความรู้สึกในการเป็นเจ้าของร่วม ทั้งนี้ยังเกี่ยวข้องกับ พื้นฐานทางวัฒนธรรมและประสบการณ์ของนักเรียน ซึ่งเด็กด้อยโอกาสอาจถูกละเลยได้ในจุดนี้ได้

การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความรู้สึกในการเป็นเจ้าของจึงมีความสำคัญ ทั้งการระบุตัวตนในกลุ่มนักเรียน การสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของของกลุ่ม การตั้งพันธกิจในองค์กรหรือแม้แต่วิธีการผู้สอนใช้จึงมีส่วนสำคัญ ในการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับสถาบันและระดับของผู้เรียน เพื่อเพิ่มความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วม นำไปสู่การประสบความสำเร็จของผู้เรียนในที่สุด การสนับสนุนทางสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้สึกในการเป็นเจ้าของร่วม และการยืนหยัดอยู่ในรั้วมหาวิทยาลัย ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 รูปแบบ ได้แก่ ความสัมพันธ์เชิงบวกกับเพื่อน บุคลากรและผู้ให้คำปรึกษา และครอบครัวและการสนับสนุนจากชุมชน

นอกจากนี้คำว่า การสนับสนุนทางสังคม ยังถูกพบในรายงานการวิจัยในบริบทด้านการศึกษา เรื่องการสนับสนุนทางสังคม ความก้าวหน้าทางวิชาการ และความสำเร็จของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา (Middle Grades) ในชิคาโก โดยระบุนิยามการสนับสนุนทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือ ตั้งแต่ระดับ ตัวบุคคล ระดับกลุ่มในสังคม หรือแม้แต่ในระดับชุมชนหรือสังคมก็ตาม โดยคำว่า การสนับสนุนทางสังคมเพื่อส่งเสริมความสำเร็จทางวิชาการนี้ ได้ออกแบบความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบุคคลต่างๆที่สามารถให้ความช่วยเหลือเกื้อกูล เป็นประโยชน์ต่อการเรียนได้ (V. E. Lee, Smith, Perry, & Smylie, 1999: 9) สอดคล้องกับ Lent, Taveira, Sheu, and Singley (2009) ได้รายงานผลการศึกษาระยะยาว ในกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยจำนวน 252 คนว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) และการสนับสนุนจากสิ่งแวดล้อม (Environmental Support) มีผลต่อการทำนายเป้าหมายและผลสำเร็จทางด้านวิชาการ

6.4 ความสำคัญของการให้การสนับสนุนทางสังคม

V. E. Lee et al. (1999) ยังได้กล่าวถึงความสำคัญของการให้การสนับสนุนทางสังคม ในส่วนของการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยพบว่า การเพิ่มแรงสนับสนุนทางสังคม มีส่วนช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ในเรื่องใดๆก็ตามได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กที่ประสบปัญหาในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในกระบวนการเรียนรู้จะเป็นเครื่องมือที่มีค่าในการช่วยเหลือเด็กกลุ่มนี้ นอกจากนี้การสนับสนุนทางสังคมอย่างด้วยสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับนักเรียน ทั้งยังสร้างความมั่นใจในการผลักดันสู่ความสำเร็จอีกด้วย

Jason et al. (1992) ได้แสดงถึงความเชื่อมั่นในกระบวนการให้การสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียน สำหรับนักเรียนที่ช่วงในช่วงเปลี่ยนผ่าน ทั้งที่เกิดขึ้นในกลุ่มทางการ ไม่เป็นทางการ และจากกลุ่มครอบครัว โดยการสนับสนุนจากครู เพื่อน และครอบครัวนั้น จะช่วยในการปรับตัวสำหรับนักเรียน โดยเฉพาะความสัมพันธ์ที่ดีจากเพื่อน ซึ่งสามารถช่วยในการพัฒนาทักษะทางสังคมได้ การสนับสนุนทางบวกนำไปสู่การประสบความสำเร็จทางวิชาการ แต่อย่างไรก็ตามควรระวังถึงการสนับสนุนที่มีอิทธิพลในเชิงลบ ซึ่งอาจเป็นการทำลายแรงจูงใจและความสามารถของผู้เรียนได้เช่นกัน

การได้รับการประเมินเชิงบวกจากบุคคลใกล้ชิด และบทบาทของความสัมพันธ์ที่ดีมีส่วนช่วยในการสนับสนุนด้านอารมณ์ได้ อย่างไรก็ตามแนวคิดนี้อาจไม่สามารถใช้ได้กับทุกสถานการณ์ โดยบุคคลที่เข้ามามีบทบาทในการสนับสนุน อาจไม่เป็นที่ยอมรับจากคนกลุ่มนี้ได้เช่นกัน เช่นในกลุ่มผู้ปกครอง หรือกลุ่มคนที่มีพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เป็นต้น (Thoits, 1985: 58)

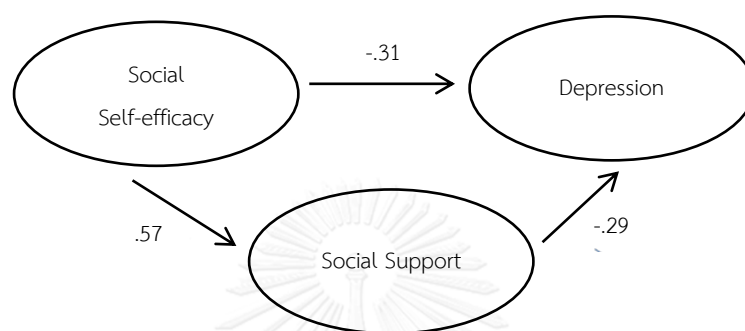
6.5 ขั้นตอนการให้การสนับสนุนทางสังคม

Lehman and Concicao (2014) ได้อธิบายขั้นตอนในการใช้กลยุทธ์การสนับสนุนในบริบทออนไลน์ดังต่อไปนี้

1. ส่งจดหมายต้อนรับ เพื่อให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับคอร์สก่อนเริ่มใช้งาน 1-2 สัปดาห์
2. ทำกิจกรรมละลายพฤติกรรมในขณะปฐมนิเทศ
3. มอบหมายงานและอธิบายรูปแบบการสื่อสาร ในรูปแบบเสียง วิดีโอ หรือเอกสาร
4. ติดตามความคืบหน้าของงาน ผ่านการส่งข้อความ และเทคโนโลยีสื่อสารต่างๆ
5. ให้การสนับสนุนด้านเทคนิคตามความจำเป็น หรือให้นักเรียนหาทางแก้ปัญหาจากแหล่งทรัพยากรต่างๆ
6. ให้การสนับสนุนด้านอารมณ์และจิตใจ ผ่านอีเมลล์ หรือในกระดานสนทนา
7. ให้ข้อมูลเชิงลึก เช่น ผลป้อนกลับ การชมเชยและการเสริมแรง
8. แบ่งปันแหล่งเรียนรู้ในกระดานสนทนา และสร้างความท้าทายผ่านคำถาม
9. ให้ผลป้อนกลับ เพื่อสะท้อนผลการทำงานรายบุคคล
10. ให้ผลป้อนกลับ เพื่อสะท้อนผลการทำงานรายกลุ่ม

6.6 การสนับสนุนทางสังคมและการรับรู้ความสามารถของตนเอง

Bandura (1997) กล่าวว่าทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านสังคม โดยการจัดการสนับสนุนทางสังคมความสามารถช่วยลดภาวะซึมเศร้าทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยได้เสนอการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ของทั้งสามองค์ประกอบไว้ดังนี้

แผนภาพที่ 10 แสดงการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ของการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านสังคม การสนับสนุนทางสังคมและภาวะซึมเศร้า

Vieno et al. (2007) ได้รายงานผลจากการวิจัยว่าการให้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เพื่อน และโรงเรียน ช่วยเสริมสร้างสำนึกรวมต่อชุมชนในโรงเรียน (Sense of Community) ซึ่งเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับการพัฒนาทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเอง Self-Efficacy) เนื่องจากการสนับสนุนทางสังคม เป็นการมอบความรักและการยอมรับในกลุ่ม ซึ่งจำเป็นอย่างมากในช่วงวัยรุ่น นอกจากนี้การสนับสนุนทางสังคม ยังช่วยลดปัญหาต่างๆ นำไปสู่ความสำเร็จในการศึกษา และช่วยนำทางในช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนผ่าน ผ่านการใช้กระบวนการกลุ่ม การแสดงออก กิจกรรมต่างๆ และการสร้างเครือข่าย ระหว่างคนทั้งสามกลุ่ม

Smith (2010: 3) ได้รายงานกระบวนการสร้างการสนับสนุนทางสังคมและการรับรู้ความสามารถของตนเอง เพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนสู่ระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นความท้าทายแม้ในกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถสูง ตลอดจนกลุ่มนักเรียนที่ขาดโอกาส ซึ่งจะได้รับประโยชน์อย่างมากจากการพัฒนากระบวนการทั้งสองนี้ โดยกระบวนการสร้างการสนับสนุนทางสังคมสามารถทำได้โดย

1. ช่วยเหลือนักเรียนโดยการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรในองค์กรหรือสถาบัน และกระตุ้นให้พวกเขากล้าร้องขอและรู้สึกภูมิใจเมื่อได้รับความช่วยเหลือ
2. ทำงานร่วมกับนักเรียนและครอบครัว เพื่อประเมินความสัมพันธ์ในครอบครัว เพื่อพัฒนาหรือรักษาระดับการสนับสนุนเมื่อพวกเขาต้องออกจากบ้านเพื่อศึกษาต่อ
3. ถ้านักเรียนยังอาศัยอยู่ที่บ้าน ในระหว่างการเรียนในรั้วมหาวิทยาลัย ให้ทำความเข้าใจกับทางบ้านถึงบรรยากาศการเรียนในรั้วมหาวิทยาลัย และการเปลี่ยนผ่านทางสังคมที่นักเรียนต้องเผชิญ
4. เชื่อมนักเรียนเข้าสู่ระบบการปรึกษาโดยเพื่อน (peer-mentored) และการอำนวยความสะดวกโดยเพื่อน (peer-facilitated) ซึ่งจัดการติวเข้ม หรือการสนับสนุนด้านวิชาการ
5. กระตุ้นให้นักเรียนเข้าสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ เช่นการลงทะเลียนวิชาเดียวกัน การเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างประสบการณ์ร่วมกัน
6. กระตุ้นให้นักเรียนเข้าร่วมโปรแกรมหรือค่ายต่างๆในช่วงเปลี่ยนผ่าน

สำหรับการสร้างการรับรู้ความสามารถของตนเองมีวิธีการดังต่อไปนี้

1. สร้างความเชื่อมั่นในความสามารถแห่งตนเอง และกระตุ้นให้เกิดความท้าทายใหม่ๆ
2. กระตุ้นให้นักเรียนเข้าร่วมเป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่เพื่อน (peer-mentored)
3. เชิญชวนนักเรียนให้นำเสนอ พูดและสนทนา โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีระดับการศึกษาเดียวกัน ซึ่งอาจได้รับประโยชน์ในการเข้าศึกษาต่อ
4. ช่วยเหลือนักเรียนในช่วงเปลี่ยนผ่านทางวิชาการไปสู่อีกระดับหนึ่ง
5. สร้างความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยสู่นักเรียนโดยตรง

Gordon (2011) รายงานผลการศึกษาทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาความช่วยเหลือ พบว่ากลุ่มที่มีทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองสูง มีแนวโน้มขอรับความช่วยเหลือหรือสนับสนุนมากกว่ากลุ่มที่มีทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำกว่า อย่างไรก็ตามผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น เพื่อน ครู และผู้ใหญ่ในหน่วยงานที่รับผิดชอบ ควรจัดให้มีการสนับสนุนด้านต่างๆ เช่น การสนับสนุนด้านเครื่องมือและอินเทอร์เน็ต การสนับสนุนด้านข้อมูล เช่น ให้แนวทางการทำงาน หรือให้คำใบ้เพื่อช่วยเหลือนักเรียนทั้งสองกลุ่มในการทำงานให้ประสบสำเร็จ

6.7 รูปแบบการให้การสนับสนุนออนไลน์

การได้รับการสนับสนุนในรูปแบบออนไลน์ เป็นวิธีการใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับเงื่อนไขรูปแบบการสื่อสารที่สะดวกสบายซึ่งมีองค์ประกอบได้แก่ 1) ผู้เข้าร่วมเข้าร่วมวงสนทนาด้วยความเต็มใจ และสามารถพูดคุยเกี่ยวกับประเด็นทุกข้อร้อนของตนเองได้ 2) การสนทนาสามารถมุ่งประเด็นไปที่เรื่องราวและความรู้สึกเกี่ยวกับประสบการณ์ของบุคคลนั้นได้ และ 3) ประสบการณ์เหล่านั้นสามารถถูกอภิปรายหรือพิจารณาความใหม่ได้ ทั้งนี้จากเงื่อนไขดังกล่าวเป็นที่ชัดเจนว่า ปฏิสัมพันธ์ออนไลน์สามารถตอบสนองเงื่อนไขดังกล่าวได้ดีกว่ารูปแบบการสื่อสารแบบเผชิญหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อได้เปรียบในการจัดสิ่งแวดล้อมให้ผู้เข้าร่วมรู้สึกปลอดภัย และกล้าที่จะแสดงความรู้สึกถึงส่วนตัวของตนเองออกมา (Caplan & Turner, 2007) สอดคล้องกับ Burleson and Goldsmith (1988) ซึ่งระบุว่า การสนับสนุนออนไลน์เป็นการจัดบรรยากาศหรือสถานการณ์ที่ปลอดภัยให้กับผู้เข้าร่วม

นอกจากนี้การให้การสนับสนุนกลุ่มออนไลน์ เปิดโอกาสให้บุคคลสร้างเครือข่ายเฉพาะในการเข้าถึงทรัพยากรที่หลากหลาย โดย Chewing and Montemurro (2016) ได้ทำการศึกษาโครงสร้างการให้การสนับสนุนในรูปแบบออนไลน์ในกลุ่มผู้ปกครองของเด็กสมาธิสั้น พบว่าโครงสร้างของเครือข่ายคู่ (Dual Network Structure) เป็นโครงสร้างที่สนับสนุนความสัมพันธ์ที่หลากหลาย และช่วยเพิ่มระดับของปฏิสัมพันธ์ ในขณะที่ยังคงเป็นกลุ่มที่สร้างเนื้อหาเริ่มแรก จะกลายเป็นสมาชิกให้การสนับสนุนที่ยั่งยืนในเครือข่าย ซึ่งโครงสร้างในเครือข่ายนี้สามารถจัดรูปแบบการสนับสนุนได้ 4 รูปแบบ ประกอบด้วย ทางตรง ทางอ้อม สร้างความสัมพันธ์ และการทำงาน

6.8 ลักษณะบุคลิกภาพที่ส่งผลต่อการสนับสนุนทางสังคม

ศาสตร์ด้านจิตวิทยาสังคม ให้ความสำคัญกับการพิจารณาถึงความแตกต่างทางพฤติกรรมในแต่ละคน โดยเฉพาะลักษณะบุคลิกภาพที่แสดงออกในสถานการณ์ที่ต่างกัน แม้ว่าการวิจัยที่ผ่านมาจะมีการศึกษาเพื่อทำนายพฤติกรรมด้านบุคลิกภาพในหลายแง่มุม อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมที่แสดงออกมานั้น สามารถเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทและสถานการณ์ที่เผชิญ การอธิบายปรากฏการณ์ในช่วงเวลาในขณะนั้น จึงเป็นสิ่งที่จะช่วยให้เราเข้าใจถึงพฤติกรรมในสถานการณ์ที่แสดงออกอย่างแท้จริง (Leary & Hoyle, 2009)

Nadler (1997) กล่าวว่าบุคคลแต่ละคนมีความต้องการการสนับสนุน และช่วยเหลือที่แตกต่างกัน คนบางกลุ่มอาจทำงานได้ดีภายใต้การสนับสนุนจากบุคคลอื่น หรือเป็นกลุ่มที่ต้องการพึ่งพาคนอื่น (Reliance on others) ในขณะที่เดียวกันคนอีกกลุ่มหนึ่งอาจจะทำงานได้ดี เมื่อได้แสวงหากระบวนการทำงานอย่างมีอิสระด้วยตนเอง หรืออาจเรียกว่าเป็นกลุ่มที่พึ่งพาตนเอง (Reliance on Self) การแสวงหาการสนับสนุนหรือความช่วยเหลือของแต่ละบุคคลจึงมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะบุคลิกภาพ หากเราให้การสนับสนุนแก่ผู้ใดโดยไม่คำนึงถึงปัจจัยด้านนี้เลย อาจส่งผลให้การสนับสนุนนั้น เป็นการลดความพยายามหรือความตั้งใจของผู้นั้นได้ โดย Nadler ได้แบ่งลักษณะของบุคลิกภาพออกเป็นสองกลุ่มได้แก่

1. กลุ่มที่แสวงหาความช่วยเหลือ (Dependent Seeking) เป็นลักษณะของกลุ่มคนที่ต้องการพึ่งพาคนอื่น แม้ว่าจะสามารถประสบความสำเร็จได้ด้วยตนเองก็ตาม
2. กลุ่มที่พึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous Seeking) เป็นลักษณะของกลุ่มคนที่แสวงหาทางแก้ไขอย่างมีอิสระด้วยตนเอง ไม่ต้องการความช่วยเหลือทั้งหมด โดยจะนำแนวทางมาแก้ปัญหาด้วยตนเอง แม้ว่าผลที่ตามมาอาจจะเป็นความล้มเหลวก็ตาม

นอกจากนี้ Nadler (1997) ยังกล่าวว่าบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือมีความใกล้เคียงกับรูปแบบความผูกพัน (Attachment Style) ซึ่งทั้งสองแนวคิดถูกผูกพันรวมอยู่ในขอบข่ายทฤษฎีทางจิตวิทยาแบบเดียวกัน โดยกลุ่มที่มีความผูกพันใกล้ชิด (Secure Individual) เป็นกลุ่มที่มีความเชื่อว่าจะมีบุคคลคอยช่วยเหลือหรือสนับสนุนตน เมื่อต้องการความช่วยเหลือจากพวกเขา ขณะที่กลุ่มที่ไม่ผูกพัน (insecure Individual) จะไม่ได้พัฒนาความเชื่อดังกล่าว

Komissarouk and Nadler (2014) ได้กล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะการขอความช่วยเหลือของคนทั้งสองกลุ่มว่า กลุ่มที่พึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomy-oriented help-seeking) เป็นกลุ่มที่แสวงหาความช่วยเหลือจากผู้อื่น เพื่อที่จะเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยมีแนวโน้มที่จะพึ่งตนเอง หากต้องประสบปัญหาในรูปแบบเดิมในครั้งถัดไป ในขณะที่กลุ่มที่แสวงหาความช่วยเหลือ (Dependency-oriented help-seeking) หรือกลุ่มที่ต้องการให้ผู้อื่นเข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือทั้งหมดนั้น หากเกิดปัญหาใน รูปแบบเดิมซ้ำอีก ก็ยังคงต้องการความช่วยเหลือจากบุคคลเหล่านั้นเช่นเดิม

นอกจากนี้ยังมีผู้ที่แบ่งลักษณะของบุคลิกภาพ ในทิศทางเดียวกัน ประกอบด้วย Golestaneh and Askari (2013) กล่าวว่าปัจจัยด้านบุคลิกภาพส่งผลต่อกระบวนการแสวงหาความช่วยเหลือของนักเรียน โดยนักเรียนในกลุ่มที่แสวงหาความช่วยเหลือ (Help Seeking) ใช้กลยุทธ์ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง และลดอุปสรรคในการเรียน อย่างไรก็ตามยังมีนักเรียนอีกกลุ่มหนึ่งที่มีบุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (Help Avoidance) ซึ่งในกลุ่มนี้มีความสนใจที่จะหาคำตอบด้วยตนเองมากกว่าการพยายามทำความเข้าใจในชิ้นงาน ไม่ต้องการความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นเพราะคิดว่าตนเองด้อยกว่าเพื่อนร่วมชั้น หรืออาจมีความเชื่อว่าการช่วยเหลือจากคนอื่นไม่เป็นประโยชน์สำหรับตนเอง

การทำความเข้าใจถึงความแตกต่างของบุคลิกภาพ ดังเช่น พฤติกรรมการแสวงหาความช่วยเหลือ ทั้งในกลุ่มที่ต้องการความช่วยเหลือ และไม่ต้องการความช่วยเหลือนั้น สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดบรรทัดฐานสำหรับสังคมนั้นๆ (Sharkin, Plageman, & Coulter, 2005) ทั้งนี้ พฤติกรรมการแสวงหาความช่วยเหลือ (Help Seeking) มีบริบทที่ประกอบด้วย 1) ผู้คน 2) ความต้องการในการช่วยเหลือ 3) ผู้ให้ความช่วยเหลือที่มีศักยภาพ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการให้ความช่วยเหลือ ภายใต้บริบทของคนกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดย Nadler (2002) ได้นำเสนอโมเดลที่แสดงความสัมพันธ์ด้านความช่วยเหลือระหว่างกลุ่ม โดยระบุว่าพฤติกรรมแสวงหาความช่วยเหลือในกลุ่มสูงมีความคาดหวังที่จะรักษาระดับในกลุ่มของตนเอง และไม่เต็มใจที่จะขอหรือยอมรับความช่วยเหลือจากคนในกลุ่มต่ำ แต่ทั้งนี้คนในกลุ่มสูงมีแนวโน้มที่จะเปิดกว้างก็ต่อเมื่อ 1) มีระดับความต้องการความช่วยเหลือสูงจริงๆ 2) รูปแบบการแสวงหาความช่วยเหลือเป็นรูปแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ หรือ 3) เรื่องที่ขอความช่วยเหลือเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับส่วนกลาง เช่น ขอความช่วยเหลือเมื่อรถติดโคลน หรือขอคำแนะนำด้านการเงิน เป็นต้น ในขณะที่คนในกลุ่มสูงถูกคาดหวังในการให้ความช่วยเหลือต่อกลุ่มที่แสวงหาความช่วยเหลือในกลุ่มต่ำ มากกว่าให้ความช่วยเหลือแบบพึ่งตนเอง ทั้งนี้การช่วยเหลือแก่คนในกลุ่มต่ำไม่ได้มีความคาดหวังที่จะพัฒนาและลดช่องว่างทางสังคมระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำในอนาคต

Nadler (1997) กล่าวว่าพฤติกรรมการแสวงหาและรับการช่วยเหลือหรือสนับสนุนในกลุ่มที่พึ่งตนเองอย่างมีอิสระ มักเกิดขึ้นในกลุ่มคนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับตนเอง ซึ่ง Stefanou et al. (2004) ได้ระบุถึงกลยุทธ์ในการการสนับสนุนทางปัญญาสำหรับกลุ่มที่พึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Cognitive Autonomy Support) สามารถทำได้โดยการเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถอภิปรายด้วยวิธีการและหาทางออกในการแก้ปัญหาได้หลากหลาย มีเวลาเพียงพอในการตัดสินใจ มีอิสระในการแก้ปัญหา ประเมินข้อผิดพลาดด้วยตนเอง ได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูล โดยที่ครูมีบทบาทในการ

พุดน้อยลง ฟังมากขึ้น และมีโอกาสในการถาม หากเป็นการสนับสนุนในระดับองค์กรควรเปิดโอกาสให้สมาชิกมีอิสระในการเลือกกลุ่ม เลือกวิธีการประเมิน และรับผิดชอบต่อกำหนดส่งงานด้วยตนเอง ทั้งนี้จากกลยุทธ์ดังกล่าวสามารถสรุปเป็นขั้นตอนดังนี้

1. นักเรียนคัดเลือกสื่อหรือเครื่องมือที่ใช้สำหรับงาน
2. นักเรียนเลือกวิธีการตามความสามารถที่ถนัด
3. แสดงผลงานในรูปแบบของตนเอง
4. ทำการอภิปรายตามที่ตนเองต้องการ
5. จัดการกับสื่อและเครื่องมือที่ตนเองเลือก

ขณะเดียวกัน Chatzisarantis, Hagger, and Brickell (2008) กล่าวว่าทำให้การสนับสนุนกลุ่มที่พึ่งตนเองอย่างมีอิสระ มีความเกี่ยวข้องกับทฤษฎีการกำหนดใจตนเอง (Self-Determination Theory) ซึ่งจะทำให้การสนับสนุนในประเด็นได้แก่ 1) การให้ผู้อื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอทางเลือกและการตัดสินใจ 2) การรู้เหตุผลและความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรม และ 3) ความสามารถในการลดแรงกดดันจากความรู้สึกและมุมมองของผู้อื่น

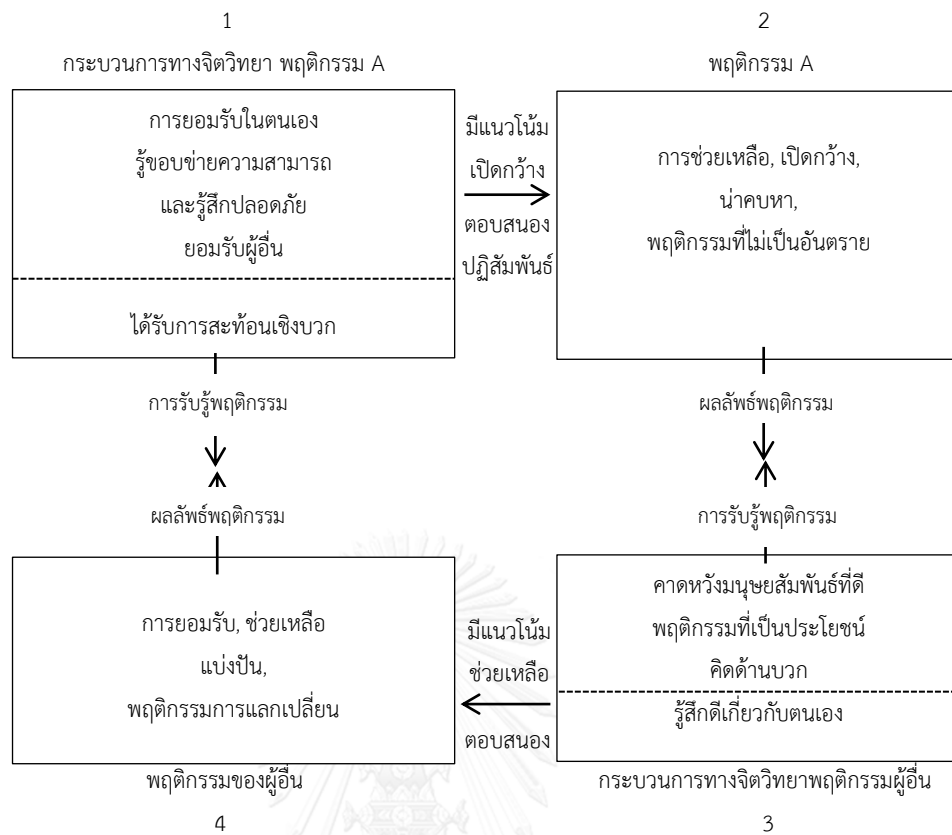
จากการศึกษาการออกแบบจัดกลุ่มตัวอย่างเพื่อการทดลองระหว่างกลุ่มที่แสวงหาความช่วยเหลือ และกลุ่มที่พึ่งตนเองอย่างมีอิสระ พบว่ามีทั้งการจัดเข้ากลุ่มตามความสมัครใจและแบ่งลักษณะบุคลิกภาพด้านการแสวงหาความช่วยเหลือผ่านการตอบแบบสำรวจ Nadler and Halabi (2006) ได้จัดการทดลองโดยให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 56 คน เลือกเข้ากลุ่มด้วยตนเอง ประกอบด้วย 1) กลุ่มที่ไม่ต้องการความช่วยเหลือ 2) กลุ่มที่แสวงหาความช่วยเหลือ หรือ 3) กลุ่มที่พึ่งตนเองอย่างมีอิสระ ในขณะที่ Komissarouk and Nadler (2014) ได้แบ่งรูปแบบการจัดกลุ่มการแสวงหาความช่วยเหลือโดยใช้ แบบสอบถามจำนวน 27 ข้อ โดยเริ่มจากการให้ผู้เข้าร่วมได้จินตนาการถึงสถานการณ์ที่ต้องเผชิญกับปัญหา และต้องการทางแก้เพื่อบรรลุเป้าหมายด้วยตนเอง โดยตอบแบบสำรวจโดยวิธีวิธีการที่ตรงกับตนเองมากที่สุด ข้อคำถามแต่ละข้อประกอบด้วยคะแนน 7 ระดับ เริ่มต้นจาก -3 (ไม่ตรงกับตนเองทั้งหมด) ถึงระดับ 3 (ตรงกับตนเองมากที่สุด) โดยคำถาม 9 ข้อแรก ประเมินแนวโน้มการรับมือกับความยากลำบากด้วยการพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (เช่น ฉันคิดว่าวิธีการที่ดีที่สุดในการจัดการกับปัญหาคือการได้รับการฝึกฝนหรือฝึกอบรม ซึ่งจะ使我ฉันแก้ไขปัญหได้ด้วยตนเอง) คำถาม 9 ข้อในชุดต่อมาเป็นการประเมินแนวโน้มลักษณะวิธีการในกลุ่มที่แสวงหาความช่วยเหลือ (เช่น "ฉันชอบที่จะพึ่งพาคนอื่นที่มีความเข้าใจในที่มีความเข้าใจในเรื่องนี้มากกว่าการจัดการด้วยตนเอง) และคำถาม 9 ข้อในชุดสุดท้ายเป็นการประเมินแนวโน้มของกลุ่มที่ไม่แสวงหา

ความช่วยเหลือ (เช่น ถึงแม้ว่าบางครั้งที่อาจทำลายโอกาสในการประสบความสำเร็จของฉัน ฉันก็ยังจะพยายามที่จะรับมือกับปัญหาด้วยตนเอง)

6.9 การจัดขนาดของกลุ่มสนับสนุน (Group Support Size)

การจัดกลุ่ม (Group) หมายถึง บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปที่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ภายใต้ข้อตกลงในกลุ่ม ซึ่งเป็นการโต้ตอบกันแบบเผชิญหน้า หรือใช้เทคโนโลยีการสื่อสารเป็นเครื่องมือ ซึ่งโครงสร้างของกลุ่มประกอบด้วย 1) บรรทัดฐานของกลุ่ม (norms) 2) บทบาทหน้าที่ (Roles) 3) สถานะของสมาชิก (Status System) และ 4) โครงสร้างการสื่อสาร (Communication Structure) (Burn, 2004) นอกจากนี้การจัดกลุ่มยังมีประโยชน์ในการแบ่งปันประสบการณ์ร่วมกันภายใต้ความเชี่ยวชาญหรือความชำนาญที่แตกต่างกัน ถูกใช้เป็นเครื่องมือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ หรือเป็นการเอื้อประโยชน์ในการเรียนรู้ระหว่างกันได้ (Thomson & Kahn, 1970) และกระบวนการกลุ่มทั้งกลุ่มใน (in-group) และกลุ่มนอก (out-group) ยังช่วยเสริมสร้างการพัฒนาทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองอีกด้วย (Öntaş & Tekindal, 2015)

กลุ่มทางสังคม (Social Group) หมายถึงกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไปมาทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีจุดประสงค์เดียวกัน และมองว่าพฤติกรรมร่วมกันนั้นเป็นสิ่งที่มีความหมาย ภายใต้กฎ กติกา เป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน ทั้งนี้ส่วนหนึ่งของความสำเร็จในการจัดกลุ่มทำงานร่วมกัน คือมีมิติลักษณะประชากรของกลุ่ม (Population Traits) ซึ่งหมายถึงลักษณะต่างๆของบุคคลที่มารวมเข้าเป็นกลุ่ม ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัว เช่น ระดับสติปัญญา ทักษะคิด ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม และส่งผลต่อบุคลิกภาพโดยรวมของกลุ่ม (Group Syntality) (พงพันธ์ พงษ์โสภา, 2542) ทั้งนี้ในการจัดตั้งกลุ่มทางสังคมควรคำนึงถึงปัจจัยด้านขนาดของกลุ่ม ซึ่งส่งผลต่อ การจัดการด้านการติดต่อสื่อสารของสมาชิกในกลุ่มด้วย (Nursten, 1979) ได้อธิบายวงจรการสนับสนุนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล (Supportive Cycle of Interpersonal Relations) (แผนภาพที่ 11) ว่านักเรียน A ซึ่งมีพฤติกรรมในด้านบวกเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่น ส่งผลให้เขาได้รับการตอบสนองอย่างเป็นมิตรและมีความรู้สึกปลอดภัยในการทำงาน พฤติกรรมในการช่วยเหลือและสนับสนุนผู้อื่นของ A ส่งผลให้ A มีแนวโน้มได้รับปฏิสัมพันธ์และการสนับสนุนที่ดีตอบแทน

แผนภาพที่ 11 แสดงวงจรการสนับสนุนสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล

นอกจากนี้ในการจัดขนาดของกลุ่มนั้น ผู้จัดควรจะทราบถึงวัตถุประสงค์ของกลุ่มก่อน เพื่อสร้างรูปแบบการสื่อสารที่เหมาะสมกับสมาชิกมากที่สุด โดยมหาวิทยาลัย Wake Forest (WFU) ได้แบ่งการจัดกลุ่มตามวัตถุประสงค์ ออกเป็น 8 ประเภท (Chaney, 2014) ประกอบด้วย

ตารางที่ 5 แสดงรูปแบบการจัดกลุ่มตามวัตถุประสงค์

ประเภทของกลุ่ม	วัตถุประสงค์โดยรวม	ตัวอย่าง
กลุ่มปฐมภูมิ (Primary Group)	ให้ความรัก สร้างการ สนับสนุน การรู้สึกเป็นเจ้าของ ร่วม และสร้างความมั่นใจแก่สมาชิกในกลุ่ม	ครอบครัว และเพื่อน สนิท
กลุ่มสังคม (Social Group)	แบ่งปันความสนใจร่วมกันภายใต้บรรยากาศที่เป็น มิตร และสร้างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม	ทีมกีฬา กลุ่มงาน อดิเรก กลุ่มเพื่อน

กลุ่มช่วยเหลือตนเอง (Self-Help Group)	เสนอการให้การสนับสนุนและให้กำลังใจสมาชิกที่ต้องการความช่วยเหลือเพื่อแก้ไขปัญหา	กลุ่มบำบัด เช่น กลุ่มที่ควบคุมน้ำหนัก หรือกลุ่มที่ติดสุรา
กลุ่มเรียนรู้ (Learning Group)	ช่วยให้สมาชิกสร้างการเรียนรู้และพัฒนาทักษะต่างๆ	เพื่อร่วมชั้น กลุ่มในชั้นเรียน กลุ่มอภิปราย หนังสือ กลุ่มปฏิบัติการ กลุ่มออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ
กลุ่มให้บริการ (Service Group)	สนับสนุนผู้คนภายนอกกลุ่ม	กลุ่มกีฬา ตำรวจ มูลนิธิ องค์กรการกุศล
กลุ่มประชาสังคม (Civic Group)	สนับสนุนผู้คนที่อยู่ในกลุ่ม	กลุ่มสหภาพแรงงาน เพื่อนบ้าน สมาคมในชุมชน
กลุ่มทำงาน (Work Group)	เพื่อช่วยให้บรรลุลงานหรือหน้าที่ในนามกลุ่มธุรกิจหรือองค์กร	คณะกรรมการ ทีมงาน
กลุ่มสาธารณะ (Public Group)	เพื่ออภิปรายประเด็นสำคัญเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะ หรือเป็นเรื่องที่ต้องตัดสินใจ	การอภิปราย สาธารณะ การประชุม กลุ่มรัฐบาล

ทั้งนี้การแบ่งขนาดของกลุ่มสามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มใหญ่และกลุ่มเล็ก ซึ่งขนาดของกลุ่มที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับประเภทของกิจกรรมที่ใช้ และความสามารถของสมาชิกในการแสดงปฏิสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มขนาดเล็ก (Small Group) มีข้อได้เปรียบในการเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างเสรี เกิดการตัดสินใจภายในกลุ่มง่ายขึ้น รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการสนับสนุนทางสังคม ซึ่งกลุ่มขนาดเล็กจะช่วยดึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจได้ดี ในขณะที่เดียวกันกลุ่มขนาดเล็กอาจเป็นการสร้างความขัดแย้งเกี่ยวกับรู้สึกในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้ ในขณะที่กลุ่มขนาดใหญ่ (Big Group) สามารถเข้าถึงทรัพยากรขนาดใหญ่เพื่อนำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อการทำงานได้ ซึ่งมีรูปแบบปฏิสัมพันธ์ที่เป็นทางการ และเคร่งครัดในด้านการจัดสรรเวลามากกว่า ซึ่งข้อจำกัดของกลุ่มขนาดใหญ่คือ สมาชิกในกลุ่มอาจไม่เห็นคุณค่าในความสามารถของแต่ละคน เนื่องจากผลงานที่ออกมาถูกแสดงในลักษณะของกลุ่ม (Kehoe, 2013)

ในด้านการจัดขนาดของกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการให้การสนับสนุนทางสังคมนั้น Albrecht and Adelman (1987: 62) รายงานว่า ขนาดของกลุ่มสนับสนุน ซึ่งหมายถึงจำนวนสมาชิกในกลุ่ม เป็นหนึ่งในปัจจัยของโครงสร้างการให้การสนับสนุนทางสังคมที่ต้องพิจารณา ซึ่ง Bamburg (2007: 214) กล่าวว่า การให้การสนับสนุนด้านข้อมูล มักจะถูกส่งในรูปแบบกลุ่มขนาดใหญ่ ในขณะที่การให้การสนับสนุนด้านอารมณ์และสังคม มักจะถูกส่งในรูปแบบกลุ่มเล็ก ซึ่งสามารถส่งข้อความโดยตรงถึงกันได้ โดยไม่ต้องกระจายข้อความดังกล่าวสู่คนจำนวนมาก นอกเหนือจากการศึกษาวรรณกรรมในเรื่องการจัดขนาดของกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางสังคมดังกล่าวแล้ว ยังมีผู้วิจัยอีกจำนวนหนึ่งได้ศึกษาการจัดขนาดของกลุ่มในบริบทที่แตกต่างออกไปดังต่อไปนี้

Trotzer (1997) กล่าวว่ารูปแบบของกลุ่มมีหลายรูปแบบ โดยรูปแบบของกลุ่มแนะแนว (Guidance Group) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาการเติบโต ความสามารถในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาต่างๆ ประกอบด้วย กลุ่มแนะแนวกลุ่มใหญ่และกลุ่มเล็ก โดยมีรายละเอียดของแต่ละกลุ่มดังนี้

กลุ่มแนะแนวกลุ่มใหญ่ (Large-group guidance) เป็นการจัดการความช่วยเหลือเกี่ยวกับการวางแผนและการตัดสินใจ ผ่านการป้อนข้อมูลที่จำเป็น โดยข้อมูลดังกล่าวต้องไม่ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจผิด รูปแบบส่วนใหญ่นิยมการนำเสนอเป็นหลัก ตามด้วยการอภิปรายและถามคำถาม ถึงแม้จะเป็นกลุ่มใหญ่แต่ยังรักษาระดับของการส่งผ่านข้อมูลไว้ โดยระยะเวลาในการทำกิจกรรมอาจอยู่ระหว่าง 15 นาทีถึงหนึ่งชั่วโมง

กลุ่มแนะแนวกลุ่มเล็ก (Small-group guidance) เป็นการจัดการความช่วยเหลือเกี่ยวกับการวางแผนและการตัดสินใจรายกลุ่มย่อย ซึ่งการทำกิจกรรมกลุ่มย่อยมีประโยชน์มากกว่าการให้การแนะแนวแบบเดี่ยว เนื่องจากผู้เรียนสามารถอภิปรายประเด็นปัญหาาร่วมกัน การถาม-ตอบซึ่งมักจะได้รับความสนใจมากกว่า ในกลุ่มใหญ่ โดยครูเป็นผู้ให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ และสร้างปฏิสัมพันธ์ผ่านการอภิปรายมากกว่าการสอนหรือนำเสนอ นอกจากนี้ Trotzer ยังได้กล่าวเพิ่มเติมว่าจำนวนสมาชิกในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่มีตัวเลขที่ตายตัวแต่โดยมากกลุ่มในการแนะแนวจะจัดให้มีสมาชิก 10 คนหรือน้อยกว่า และแนะนำจำนวนสมาชิกที่ 6-10 คน สำหรับกลุ่มผู้เรียนในระดับวัยรุ่นและกลุ่มผู้ใหญ่

โยธิน ศันสนยุทธ (2536: 130-136) กล่าวว่าจำนวนบุคคลในกลุ่ม หรือขนาดของกลุ่ม (Group Size) มีผลสำคัญต่อกระบวนการกลุ่ม เช่น คนในกลุ่มใหญ่มีโอกาสในการเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาได้มากกว่า หรือมีโอกาสในการพบคนที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันขนาดกลุ่ม

ใหญ่อาจเป็นการซ่อนตัวของสมาชิกในกลุ่มได้ ดังนั้นขนาดของกลุ่มจึงมีผลทั้งในทางบวกและทางลบ ต่อกระบวนการกลุ่ม ซึ่งส่งผลต่อสภาพแวดล้อมและลักษณะส่วนบุคคลดังนี้

1. ขนาดของกลุ่มต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิก พบว่าขนาดกลุ่มใหญ่ทำให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มลดลง และสมาชิกมีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นน้อย โดยการสื่อสารกลุ่มจะเพิ่มมากขึ้นกว่าการสื่อสารต่อสมาชิกคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ
2. ขนาดของกลุ่มต่อความเป็นผู้นำ พบว่ากลุ่มใหญ่ ส่งผลต่อความต้องการผู้นำ และการยอมรับให้ผู้นำเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมต่างๆ
3. ขนาดของกลุ่มต่อปฏิภรียาของสมาชิก พบว่าสมาชิกของกลุ่มที่ใหญ่กว่าจะเอาใจใส่ต่อกลุ่มน้อยกว่า รู้สึกเครียดมากกว่า และได้รับความพอใจน้อยกว่าสมาชิกของกลุ่มเล็ก ขณะเดียวกันสมาชิกในกลุ่มเล็กจะถูกถือความสำคัญมากกว่า และเกาะรวมกันอย่างเหนียวแน่น
4. ขนาดของกลุ่มและความสอดคล้องกัน พบว่ากลุ่มใหญ่มีความเห็นสอดคล้องในหัวข้ออภิปรายได้ยากกว่า แต่มีแรงกดดันที่จะก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันสูง ในขณะที่กลุ่มเล็กมีแนวโน้มทำทางเป็นของตัวเองซึ่งแตกต่างจากกลุ่มอื่น
5. ขนาดของกลุ่มและการกระทำของกลุ่ม พบว่าทรัพยากรที่ใหญ่ขึ้น (ความสามารถ ความรู้ ความคิดเห็น) ทำให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพขณะเดียวกันก็อาจทำให้ปัญหาเกิดมากขึ้นเช่นเดียวกัน

การจัดขนาดของกลุ่มที่เหมาะสม ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น ระดับอายุ ประสบการณ์ของผู้นำ ประเภทของกลุ่ม และปัญหาที่ต้องการแก้ไข เช่น ในกลุ่มเด็กอาจมีจำนวนสมาชิก 3-4 คน ขณะที่กลุ่มวัยรุ่นสามารถมีสมาชิกในกลุ่มเพิ่มขึ้นได้ถึง 6 หรือ 8 คน ทั้งนี้ควรคำนึงถึงขนาดของกลุ่มที่จะทำให้สมาชิก สามารถโต้ตอบปฏิสัมพันธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม (Corey, 1997: 116)

อุทัย บุญประเสริฐ (2531) กล่าวถึงขนาดของกลุ่มว่ากลุ่มโดยทั่วไปมักจะมีจำนวน 1-5 คน และเมื่อกลุ่มเริ่มมีสมาชิกตั้งแต่ 3 คน ขึ้นไป กลุ่มจะเริ่มมีคนวงใน (Inner group) และคนวงนอก (Outsider) กลุ่มที่มีขนาดพอดีๆมักจะมีจำนวนสมาชิกประมาณ 7-8 คน กลุ่มงานขนาดใหญ่มักจะมีจำนวนสมาชิกประมาณ 11-15 คน ทั้งนี้ขนาดของกลุ่มที่เปลี่ยนแปลงไป จะส่งผลต่อความกลมเกลียว

สมานฉันท์ของกลุ่ม โดยกลุ่มที่ใหญ่ขึ้นจะมีระดับความกลมเกลียวสมานฉันท์ลดลง เนื่องจากขาดปฏิสัมพันธ์และการติดต่อที่สมบูรณ์

ขนาดของกลุ่มและช่วงเวลาในการให้คำปรึกษาหรือสนับสนุนต้องปรับให้เข้ากับช่วงความสนใจ ความสามารถและพัฒนาการทางสังคมทั่วไปของเด็ก เช่นเด็กเล็กควรจัดให้มีขนาดกลุ่มเล็ก (5-6 คน แทน 7-8 คน) และใช้ระยะเวลาสั้นลง 40-50 นาที (พรพิศ วาณิชยการ, 2528)

Fisher and Ellis (1990) ระบุว่าลักษณะของกลุ่มที่ดีควรมีขนาดของกลุ่มที่เล็กพอที่จะทำให้ทุกคนในกลุ่มทำความรู้จักและมีปฏิสัมพันธ์ต่อทุกคนในกลุ่มได้ โดยจำนวนสมาชิกในกลุ่มควรเริ่มต้นที่ 3 คน เนื่องจากจำนวนสมาชิกดังกล่าวจะสามารถเพิ่มความซับซ้อนของเครือข่ายสังคม สร้างการพึ่งพาอาศัยระหว่างกัน และสร้างความรับผิดชอบ อันเนื่องจากแรงกดดันในสังคม

Mennecke (1997) ได้รายงานว่าจากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าขนาดของกลุ่มส่งผลต่อความสามารถในการส่งต่อข้อมูลระหว่างกัน อย่างไรก็ตามจากการศึกษาทดลองแบ่งการจัดกลุ่มเป็นสองประเภท ได้แก่กลุ่มเล็ก (สมาชิก 4 คน) และกลุ่มใหญ่ (สมาชิก 7 คน) ในการใช้ระบบการสนับสนุนแบบกลุ่มกลับได้ผลที่แตกต่างออกไปโดยพบว่าขนาดของกลุ่มไม่ส่งผลต่อการส่งต่อข้อมูลซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ระดับของโครงสร้างกลุ่มแบบมีโครงสร้างพบการแบ่งปันข้อมูลมากกว่ารูปแบบไม่มีโครงสร้าง

Cho et al. (2016) ได้ศึกษาผลของการใช้ขนาดกลุ่มเพื่อนที่แตกต่างกันในกระบวนการให้ผลป้อนกลับและการสนับสนุนด้านพื้นฐานชีวิต จากการทดลองได้แบ่งกลุ่มจากค่าเฉลี่ยออกเป็นสองประเภท ได้แก่กลุ่มมาตรฐาน (Standard Group) มีสมาชิก 4 คน และกลุ่มใหญ่ (Large Group) มีสมาชิก 8 คน ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มทั้งสองมีคะแนนหลังการอบรมไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามพบว่ากลุ่มมาตรฐานมีระดับการให้ผลป้อนกลับที่สูงกว่า และสมาชิกในกลุ่มใหญ่ส่วนใหญ่ต้องการขนาดสมาชิกที่เล็กลงเมื่อเทียบกับจำนวนสมาชิกในกลุ่มของตนเอง

แม้ว่าจะมีงานวิจัยหลายชิ้นได้กำหนดขนาดของกลุ่มในหลากหลายรูปแบบ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยยังไม่พบงานวิจัยชิ้นใดที่สามารถระบุชัดถึงวิธีการแบ่งสัดส่วนขนาดของกลุ่มใหญ่และกลุ่มเล็กจากจำนวนประชากรทั้งหมดที่ต้องการศึกษา (Corporation, 1990) ซึ่งการแบ่งกลุ่มอาจใช้การประมาณค่าจากสัดส่วนจริง เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนใกล้เคียงกัน เช่น การศึกษาของ Cho et al. (2016) ได้แบ่งประชากรทั้งหมดในการศึกษา 115 คนออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 57 และ 58 คน จากนั้นจึงจัดเข้ากลุ่มแบบสุ่ม ได้จำนวนกลุ่มใหญ่ (จำนวนสมาชิก 7-10 คน) 7 กลุ่ม และจำนวนกลุ่ม

เล็ก (จำนวนสมาชิก 3-5 คน) 14 กลุ่ม เป็นต้น และอีกหนึ่งแนวคิดที่น่าสนใจ คือการวัดขนาดของ กลุ่มจากเส้นทางสื่อสารที่เป็นไปได้ทั้งหมด (Communication lines) แม้ว่าคนส่วนใหญ่มักจะคิดว่า จำนวนสมาชิกในกลุ่มเล็กจะต้องอยู่ระหว่าง 4 -15 คน อย่างไรก็ตาม Chaney (2014) ได้นำเสนอ วิธีการในการตรวจสอบหาขนาดของกลุ่มโดยวัดจากเส้นทางสื่อสารที่เป็นไปได้ทั้งหมดโดยคำนวณจาก สูตร $N \times N - N = CL$

$$N \times N - N = CL$$

$2 \times 2 - 2 = 2$	
$3 \times 3 - 3 = 6$	
$10 \times 10 - 10 = 90$	
$15 \times 15 - 15 = 210$	

แผนภาพที่ 11 แสดงเส้นทางสื่อสาร (Communication lines)

โดย N แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่ม

CL แทน เส้นทางสื่อสารทั้งหมด

เช่น ในเส้นทางการสื่อสารกลุ่มเล็ก เมื่อมีสมาชิก 2 คน สามารถเส้นทางสื่อสารทั้งสิ้น 2 เส้นทาง เมื่อมีสมาชิก 3 คน สามารถเส้นทางสื่อสารเพิ่มเป็น 6 เส้นทาง เมื่อมีสมาชิก 10 คน สามารถเส้นทางสื่อสารทั้งสิ้น 90 เส้นทาง โดยกลุ่มขนาดเล็กที่มีเส้นในการสื่อสารไม่มากส่งผลต่อ ปฏิสัมพันธ์ และความสัมพันธ์ในสังคม ซึ่งแตกต่างจากการจัดกลุ่มขนาดใหญ่ เช่น กลุ่มในระดับ องค์กร ซึ่งมีรูปแบบเส้นทางในการสื่อสารมากและยากต่อการสื่อสารมากกว่า

ข้อค้นพบจากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดกลุ่ม ทำให้เห็นว่าการจัดกลุ่มเล็ก หรือกลุ่มย่อย มีจุดเน้นที่บทบาทการสร้างปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมในการอภิปราย สมาชิกในกลุ่มมีลักษณะผูกพันกลมเกลียว สามารถถกประเด็นปัญหาพร้อมกันได้ โดยสมาชิกแต่ละคนแสดง บทบาทหน้าที่ในกลุ่มที่แตกต่างกัน ครูมีหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เน้นการสร้าง ปฏิสัมพันธ์ และให้การสนับสนุนด้านอารมณ์และสังคม ในขณะที่กลุ่มใหญ่ ซึ่งมีเส้นทางสื่อสารขนาดใหญ่กว่า มีความซับซ้อนในเครือข่ายสังคม ทำให้เกิดเป็นทรัพยากรขนาดใหญ่ การให้การสนับสนุนคน ในกลุ่มนี้จึงเน้นไปที่การสนับสนุนด้านข้อมูลเป็นหลัก และจัดให้มีการอภิปรายตามสมควร ซึ่งบทบาท การแสดงออก และหน้าที่ที่แตกต่างกันของทั้งสองกลุ่ม ผู้วิจัยสามารถนำมาสรุปเป็นขั้นตอนของกลุ่ม สนับสนุนทางสังคมที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย โดยปรับปรุงจากขั้นตอนการให้การ สนับสนุนออนไลน์ของ Lehman and Concicao (2014) เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางสำหรับงานวิจัย ในครั้งนี้ได้ดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงขั้นตอนของกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย

กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่	กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย
อาสาสมัครเข้ากลุ่ม	อาสาสมัครเข้ากลุ่ม
ชี้แจงวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ร่วมกัน	ชี้แจงวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ร่วมกัน
ครูแนะนำโครงสร้างของกิจกรรม	ครูและสมาชิกร่วมกันกำหนดโครงสร้างของกิจกรรม
ชี้แจงหน้าที่ของแต่ละคน	สมาชิกในกลุ่มร่วมกันกำหนดหน้าที่ของแต่ละคน
มอบหมายภาระงาน	มอบหมายภาระงาน
ครูติดตามความคืบหน้าของการทำงานรายกลุ่ม	สร้างความท้าทายผ่านคำถามร่วมกัน ครูติดตามความคืบหน้าของการทำงานรายบุคคล
ครูให้การสนับสนุนด้านข้อมูล	ครูและสมาชิกให้การสนับสนุนด้านข้อมูล
ครูให้การสนับสนุนด้านเทคนิค	ครูและสมาชิกให้การสนับสนุนด้านอารมณ์สังคม
สมาชิกแบ่งปันชิ้นงานในกระดานสนทนา	ครูให้การสนับสนุนด้านเทคนิค สมาชิกแบ่งปันชิ้นงานในกระดานสนทนา
ครู (หน้าที่) ให้ผลป้อนกลับรายกลุ่ม	ครูและสมาชิกแลกเปลี่ยนข้อมูลเชิงลึก
ครูและสมาชิก (หน้าที่) ชมเชย เสริมแรง	ครูและสมาชิก (หน้าที่) ให้ผลป้อนกลับรายบุคคล
ครูตรวจสอบการทำหน้าที่ในระบบกิจกรรม	ครูและสมาชิก (หน้าที่) ชมเชย เสริมแรง สมาชิกทุกคนในกลุ่มร่วมกันตรวจสอบการทำหน้าที่ในระบบกิจกรรม

7. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ และพรสุข ตันตระรุ่งโรจน์ (2555) ได้ศึกษาการเสริมสร้างการรับรู้ความสามารถของตนเองและความรู้แบบบูรณาการด้านการออกแบบสื่อดิจิทัลของนิสิตครูด้วยการสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการกำกับตนเองในการเรียนรู้แบบแบบโครงการออนไลน์ในโครงการวิจัยในชั้นเรียน ด้วยการทดลองในระยะเวลา 7 สัปดาห์ พบว่าคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการออกแบบสื่อดิจิทัลหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และในด้านการมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มแบบโครงการออนไลน์พบว่า 1) ผู้เรียนมีการเลือกใช้ช่องทางสื่อสารอื่นๆ เช่น อีเมล Facebook และโทรศัพท์ส่วนตัว 2) ในภาพรวมสมาชิกไม่ได้กำหนดหน้าที่ในกลุ่มอย่างชัดเจน แต่จะช่วยกันทำงานและอาสาทำงานที่ตนเองถนัด 3) การคัดเลือกผลงานพบว่ามีสองแบบ ได้แก่ การคัดเลือกผลงานเพื่อรวบรวมออกแบบพัฒนา และการร่วมกันคัดเลือกผลงานที่ดีที่สุดเพื่อปรับปรุง และ 4) ผู้เรียนส่วนใหญ่ (91.81) มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการทำงานโครงการออนไลน์ระดับดีขึ้นไป

ไพศาล แยมวงษ์ (2555) ได้ศึกษาการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่าการสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากกับความพึงพอใจในชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการสนับสนุนทางสังคมซึ่งประกอบด้วย การสนับสนุนจากอาจารย์ ครอบครัว และเพื่อนส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ความพึงพอใจในชีวิตได้ร้อยละ 63.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10

ฤติมา รักษารักษ์ และงามลมัย ผิวเหลือง (2558) ได้ศึกษาอิทธิพลของความหยุนตัวของนิสิตรอพินิจ จากปัจจัยส่วนบุคคล การสนับสนุนทางสังคม การเห็นคุณค่าในตนเอง และการควบคุม ผลการศึกษาพบว่า การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านอารมณ์ การควบคุมตนเองด้านอารมณ์ การเห็นคุณค่า ในตนเองด้านการมีอำนาจในตน ด้านการมีความสำคัญ ด้านการมีคุณความดี และด้านการมีความสามารถร่วมกันมีอิทธิพลทางบวกต่อความหยุนตัวของนิสิตรอพินิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001

7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

Yasin (2011) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคม และความสำเร็จทางวิชาการในกลุ่มนักเรียน ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่า การสนับสนุนทางสังคมส่งผลต่อความสำเร็จทางวิชาการอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งองค์ประกอบแห่งความสำเร็จทางวิชาการนี้ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับประเด็นทางวิชาการเพียงแง่มุมเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนที่ดีจากผู้อื่น เช่น ครอบครัว หรือเพื่อน ซึ่งสามารถสร้างความสำเร็จให้แก่ นักเรียนได้

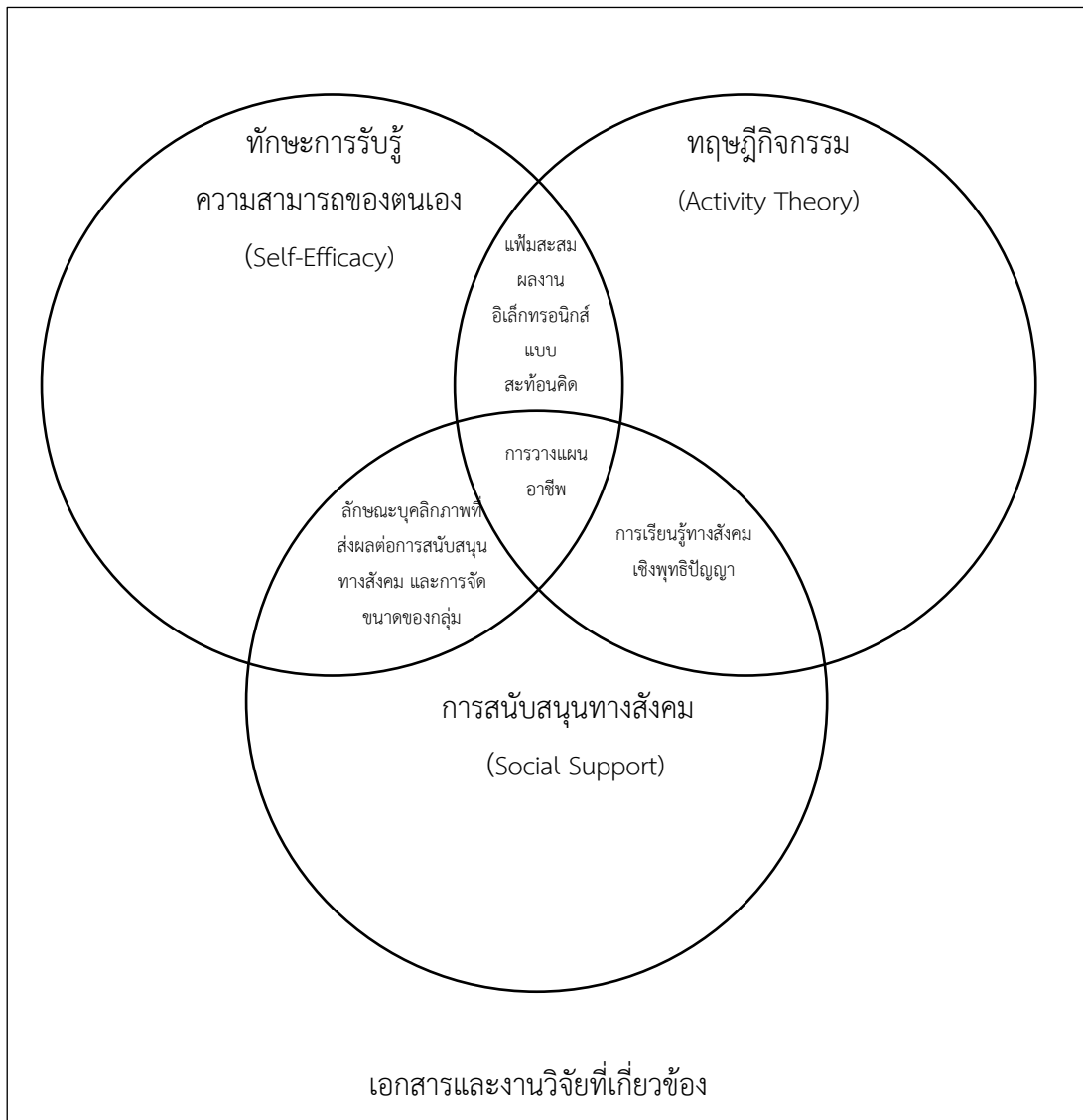
Wright, Perrone-McGovern, Boo, and White (2014) ได้ศึกษาตัวแปรที่ส่งผลทางบวกต่อการได้รับการสนับสนุนทางสังคม และทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองทั้งในด้านวิชาการ และการตัดสินใจด้านอาชีพ พบว่าความใกล้ชิดผูกพัน เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะเสริมสร้างทั้งสองทักษะนี้ และบุคคลที่มีพฤติกรรมห่างเหินมักจะได้รับการสนับสนุนทางสังคมในระดับที่ต่ำกว่า และส่วนใหญ่จะพบอุปสรรคในการจัดการด้านอาชีพ

Tezci, Sezer, Gurgan, and Aktan (2015) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของนักเรียนกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคม ในกลุ่มนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ผลการศึกษาพบว่าระดับของการสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจของกลุ่มนักศึกษา และยังชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างแรงจูงใจภายนอก แรงจูงใจภายใน และแรงจูงใจต่อรายวิชา ต่อกลุ่มคนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมรอบตัวอย่างเพียงพอ

Zhao (2012) ได้แสดงผลจากการศึกษาผลของการใช้การสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ พบว่าการสนับสนุนทางสังคมสามารถทำให้เกิดผลสองประการ โดยการสนับสนุนเชิงบวก (ประกอบด้วย 5 แง่มุม ได้แก่ ครอบครัว, ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น, สถานะทางเศรษฐกิจ, การฝึกอบรมด้านอาชีพ และโอกาสในการได้งาน) ส่งผลทางอ้อมต่อการพิจารณาเลือกอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพ ในขณะที่การสนับสนุนเชิงลบ (ประกอบด้วย 6 แง่มุม ได้แก่ การได้รับการดูแลที่ไม่เป็นธรรม การขาดหลักประกันในสังคม การถูกแบ่งแยกในการจ้างงาน การขาดโอกาส ความยากจน และบรรยากาศในการทำงานที่ไม่ดี) ส่งผลทางตรงต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเสริมสร้างการรับรู้ความสามารถของตนเองผ่านการทำงานออนไลน์ และเน้นย้ำถึงความสำคัญของการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิต ความมุ่งมั่นในการปรับตัว ความสำเร็จทางวิชาการและด้านการตัดสินใจวางแผน และเลือกอาชีพ ทั้งนี้การตอบคำถามรูปแบบการจัดกลุ่มสนับสนุนทางสังคมภายใต้ระบบกิจกรรมในงานวิจัยในครั้งนี้ จะช่วยสร้างความชัดเจนในการจัดรูปแบบกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

จากประเด็นทั้งหมดในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปเป็นผังมโนทัศน์แสดงความเชื่อมโยงแต่ประเด็นสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ดังแผนภาพดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 12 แสดงผังมโนทัศน์การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของกลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่มีบุคลิกภาพต่างกันในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ออกแบบการวิจัย
3. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
 - เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Informed Consent Form)
 - แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดสำหรับกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่
 - เครื่องมือสร้างเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด
 - คู่มือการสร้างเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด
 - 4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
 - แบบสอบถามบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือ
 - แบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจอาชีพ
 - แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานที่ตามภาระงานของตนเอง และการทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรม
 - แบบประเมินเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด
5. ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
6. วิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

แผนภาพที่ 13 ขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย

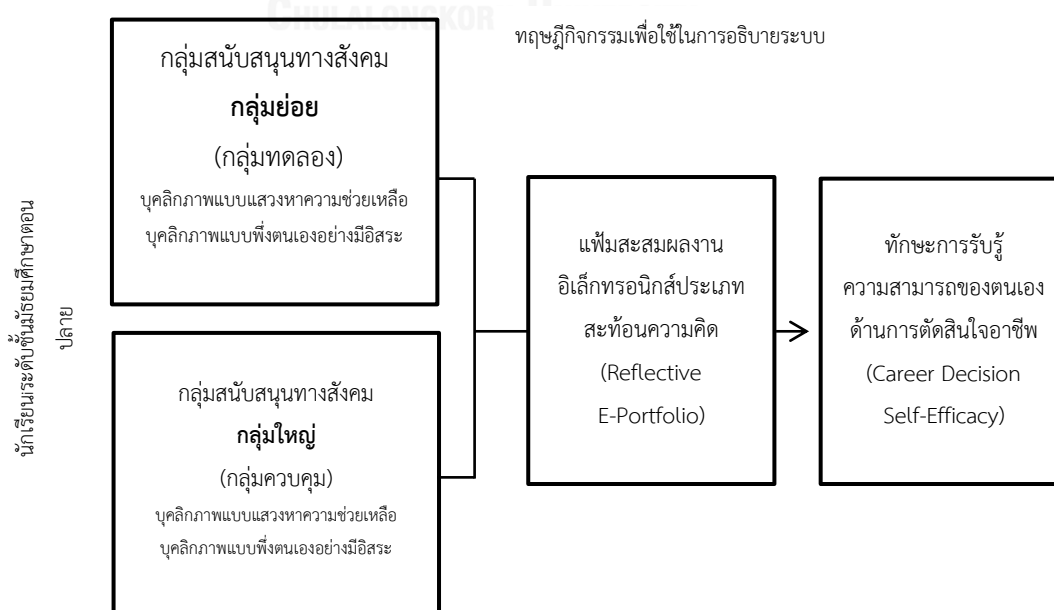

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเอาข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์มาประยุกต์ใช้ในการงานวิจัยในครั้งนี้ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัย บทความ ตำราและวารสารทั้งในและต่างประเทศ เกี่ยวกับทฤษฎีกิจกรรม ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด และการสนับสนุนทางสังคม
2. สังเคราะห์องค์ประกอบของทฤษฎีกิจกรรมจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. สังเคราะห์ขั้นตอนของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด
4. สังเคราะห์ขั้นตอนของกลุ่มสนับสนุนทางสังคม
5. ศึกษาการสร้างและการพัฒนาเครื่องมือสำหรับแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด
6. ศึกษาการใช้แบบวัดเพื่อประเมินลักษณะบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือ
7. ศึกษาการใช้แบบวัดเพื่อประเมินทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

2. การออกแบบการวิจัย

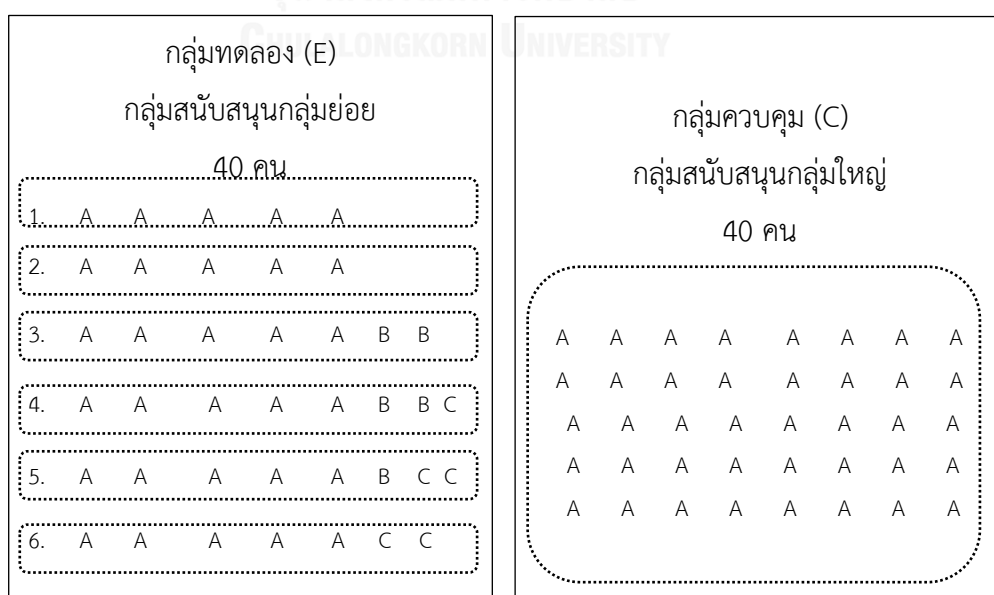
การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มทดลอง (Experiment group) 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม (Control group) 1 กลุ่ม ศึกษาด้วยวิธี วัดสองครั้ง (The Pretest-Posttest Design with Nonequivalent Groups)

E	O ₁	X	O ₂
C	O ₃	-	O ₄

สัญลักษณ์แสดงแบบแผนการทดลอง

E	แทน	กลุ่มทดลอง (Experiment group)
C	แทน	กลุ่มกลุ่มควบคุม (Control group)
O	แทน	การวัดค่าตัวแปรตามครั้งที่... (Pretest-Posttest)
X	แทน	ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรจัดกระทำ (Treatment variable)

ในขั้นแรกผู้วิจัยจัดให้ผู้เรียนทำแบบสอบถามรูปแบบในการแสวงหาความช่วยเหลือ เพื่อแบ่งรูปแบบการแสวงหาความช่วยเหลือออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ บุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ บุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ และบุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ จากนั้นจึงจัดเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ได้การจัดแสดงในแผนภาพ

แผนภาพที่ 14 แสดงสภาพจริงในการจัดกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

โดยกำหนดสัญลักษณ์แทนบุคลิกภาพดังนี้

สัญลักษณ์ A แทนผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous Seeking)

สัญลักษณ์ B แทนผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพบุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ (Dependent Seeking)

สัญลักษณ์ C แทนผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพบุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (Avoidance Help-Seeking)

เมื่อเข้าสู่กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จัดให้มีการวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเอง ด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ 2 ครั้งก่อนและหลังการทดลอง และจัดกระทำการจัดกิจกรรมสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อยในกลุ่มทดลอง (E)

ตารางที่ 7 แสดงแบบแผนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	การทดสอบก่อนการทดลอง	การทดลอง	การทดสอบหลังการทดลอง
E กลุ่มสนับสนุน กลุ่มย่อย	ทักษะการรับรู้ ความสามารถของ ตนเองด้านการ ตัดสินใจเลือกอาชีพ	X การจัดกิจกรรมการ สนับสนุนทางสังคม กลุ่มย่อย เพิ่มสะสมผลงาน อิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด	ทักษะการรับรู้ ความสามารถของ ตนเองด้านการ ตัดสินใจเลือกอาชีพ
C กลุ่มสนับสนุน กลุ่มใหญ่	ทักษะการรับรู้ ความสามารถของ ตนเองด้านการ ตัดสินใจเลือกอาชีพ	เพิ่มสะสมผลงาน อิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด	ทักษะการรับรู้ ความสามารถของ ตนเองด้านการ ตัดสินใจเลือกอาชีพ

3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง เป็นนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2559 คณะแผนการเรียน ที่ได้รับทุนการศึกษาจากทั่วทุกภูมิภาค และเข้าร่วมกิจกรรมค่ายแนะแนวและเตรียมความพร้อมเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยความร่วมมือกับคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) ในช่วงเดือนมีนาคม 2560 ใช้การคัดเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 80 คน โดยจัดนักเรียนเข้ากลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่มตามขั้นตอนดังนี้

1. ให้ผู้เรียนทำแบบสอบถามรูปแบบในการแสวงหาความช่วยเหลือ (กลุ่มที่แสวงหาความช่วยเหลือ กลุ่มที่พึ่งตนเองอย่างมีอิสระ และกลุ่มที่หลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ) โดยไม่แจ้งผลการวัดบุคลิกภาพกับผู้เรียน
2. ทำการคัดเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยจัดให้มีกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม 40 คน และคณะบุคลิกภาพในกลุ่มทดลองตามสภาพจริง จำนวน 1 กลุ่ม 40 คน (โดยมีสมาชิก 5-8 คน 6 กลุ่ม) โดยใช้สัญลักษณ์ตัวอักษรแทนรูปแบบบุคลิกภาพ และตัวเลขแทนกลุ่มและลำดับที่ เพื่อใช้ในการอภิปรายผลดังนี้

ตารางที่ 8 สัญลักษณ์ที่ใช้แทนกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลร่องรอยพฤติกรรม

รูปแบบกลุ่ม	สัญลักษณ์
1. กลุ่มผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระเท่านั้น	G1,G2
2. กลุ่มผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ และแบบแสวงหาความช่วยเหลือ	G3
3. กลุ่มผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ และแบบแสวงหาความช่วยเหลือ และแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ	G4,G5
4. กลุ่มผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ และแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ	G6

รูปแบบบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือ	สัญลักษณ์
1. แบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ	A
2. แบบแสวงหาความช่วยเหลือ	B
3. แบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ	C
<ul style="list-style-type: none"> • สำหรับการระบุลำดับของกลุ่มตัวอย่างแต่ละรูปแบบบุคลิกภาพ ใช้สัญลักษณ์ 01-05 	

เช่น G3A01 หมายความว่า ตัวอย่างในการวิจัยที่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระที่อยู่ในกลุ่มผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ และแบบแสวงหาความช่วยเหลือ ลำดับที่ 1

4. การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

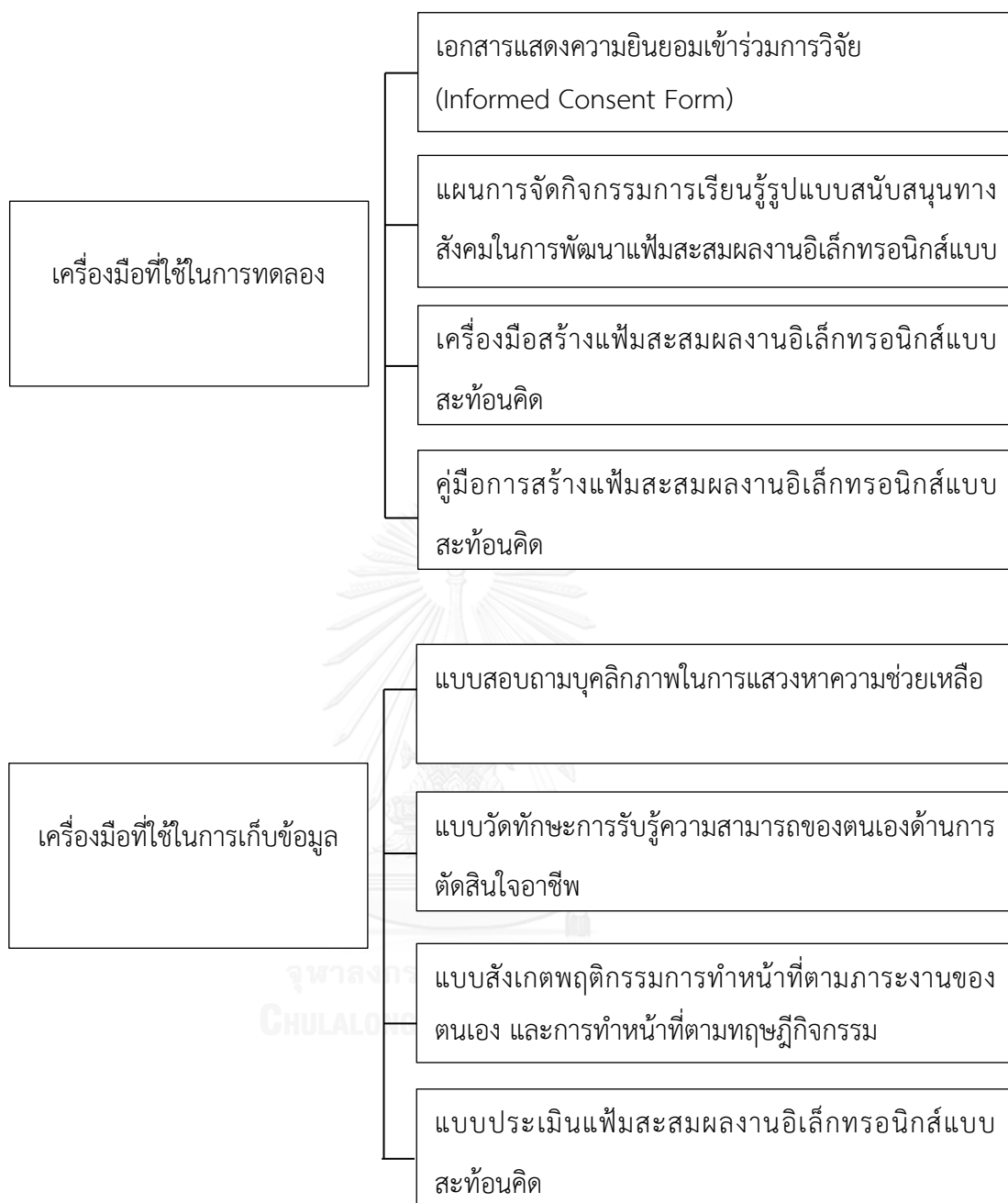
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ชนิด คือเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Informed Consent Form)
2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดสำหรับกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่
3. เครื่องมือสร้างเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด
4. คู่มือการสร้างเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1. แบบสอบถามบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือ
2. แบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจอาชีพ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำหน้าที่ตามภาระงานของตนเอง และการทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรม
4. แบบประเมินเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด

แผนภาพที่ 15 การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือประกอบด้วย

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่

4.1.1 เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Informed Consent Form)

เพื่อให้การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เป็นไปอย่างถูกต้องตามจรรยาบรรณของการวิจัย ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างตอบรับในใบยินยอม (Consent Form) โดยกลุ่มตัวอย่างรับทราบความต้องการของการวิจัยและยินยอมให้ข้อมูลที่ตรงประเด็นในการวิจัยด้วยความสมัครใจ (ทิพย์ศิริ กาญจนวาสี, 2559) โดยคำนึงถึงหลักการดังนี้

- 1) กลุ่มตัวอย่างอยู่ในขอบข่ายของการวิจัย
- 2) กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลที่เพียงพอในการตัดสินใจ ทั้งข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัย และกระบวนการวิจัย
- 3) การยินยอมของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปตามความสมัครใจ

โดยผลของการตอบคำถามจะต้องไม่มีผลลบหรือผลตกค้างที่ทำให้ผู้ตอบต้องได้รับอันตราย ความวิตกกังวล ความเครียด หรือผลกระทบทางลบใดๆ ผู้วิจัยจะต้องเก็บความลับอย่างเคร่งครัด และนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม

ทั้งนี้เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัยปรากฏในภาคผนวก ข

4.1.2 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดสำหรับกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่

มีรายละเอียดและขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคมทั้งในรูปแบบกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาขั้นตอนของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด

จากการสังเคราะห์งานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด จากงานวิจัยของ Urish (2008), Hegarty (2011), Parkes et al. (2013) และ Eynon et al. (2015) ผู้วิจัยสามารถแบ่งขั้นตอนการทำงานออกเป็น 5 ขั้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การเก็บรวบรวม (Collection)
2. การคัดเลือกข้อมูลและประสบการณ์ (Selection)
3. การสะท้อนความคิด (Reflection)
4. การประเมิน (Evaluation)
5. การลงมือปฏิบัติและเชื่อมโยง (Take Action and Connect)

ขั้นตอนที่ 4 สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด

ตารางที่ 9 การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่สอดคล้องกับขั้นตอนการพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด

ขั้นตอนของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด	กลุ่มสนับสนุนทางสังคม	กลุ่มสนับสนุนทางสังคม
	กลุ่มใหญ่ (กลุ่มควบคุม)	กลุ่มย่อย (กลุ่มทดลอง)
ขั้นเตรียมความพร้อม	อาสาสมัครเข้ากลุ่ม	อาสาสมัครเข้ากลุ่ม
	ชี้แจงวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ร่วมกัน	ชี้แจงวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ร่วมกัน
	ครูแนะนำโครงสร้างของกิจกรรม	ครูและสมาชิกร่วมกันกำหนดโครงสร้างของกิจกรรม
	ชี้แจงหน้าที่ของแต่ละคน	สมาชิกในกลุ่มร่วมกันกำหนดหน้าที่ของแต่ละคน
	มอบหมายภาระงาน	มอบหมายภาระงาน

การเก็บรวบรวม (Collection)	ครูติดตามความคืบหน้าของการทำงาน รายกลุ่ม ครูให้การสนับสนุนด้านข้อมูล ครูให้การสนับสนุนด้านเทคนิค	สมาชิกในกลุ่มสร้างความทำ ทหายผ่านคำถามร่วมกัน ครูติดตามความคืบหน้าของการทำงานรายบุคคล ครูและสมาชิกให้การสนับสนุน ด้านข้อมูล ครูและสมาชิกให้การสนับสนุน ด้านอารมณ์ สังคม ครูให้การสนับสนุนด้านเทคนิค
การคัดเลือกข้อมูล และประสบการณ์ (Selection)	สมาชิกแบ่งปันชิ้นงานในกระดาน สนทนา	สมาชิกแบ่งปันชิ้นงานใน กระดานสนทนา ครูและสมาชิกแลกเปลี่ยน ข้อมูลเชิงลึก
การสะท้อนความคิด (Reflection)	นักเรียนเขียนสะท้อนประสบการณ์ ของตนเอง ครู (หน้าที่) ให้ผลป้อนกลับรายกลุ่ม ครูและสมาชิก (หน้าที่) ชมเชย เสริมแรง	นั ก เรี ย น เ ขี ย น ส ะ ท ้อ น ประสบการณ์ของตนเอง ครูและสมาชิก (หน้าที่) ให้ผล ป้อนกลับรายบุคคล ครูและสมาชิก (หน้าที่) ให้ผล ป้อนกลับรายกลุ่ม ครูและสมาชิก (หน้าที่) ชมเชย เสริมแรง
การประเมิน (Evaluation)	ครูตรวจสอบการทำหน้าที่ในระบบ กิจกรรม นักเรียน (หน้าที่) ประเมินแฟ้มสะสม ผลงานของตนเอง สมาชิก (หน้าที่) ประเมินแฟ้มสะสม ผลงาน (อย่างน้อย 3 คน) ให้ผล	สมาชิกทุกคนในกลุ่มร่วมกัน ตรวจสอบการทำหน้าที่ในระบบ กิจกรรม นักเรียน (หน้าที่) ประเมินแฟ้ม สะสมผลงานของตนเอง สมาชิก (หน้าที่) ประเมินแฟ้ม

	ป้อนกลับ ชมเชย และเสริมแรง	สะสมผลงานของทุกคนในกลุ่ม ให้ผลป้อนกลับ ชมเชย และ เสริมแรง
การลงมือปฏิบัติและ เชื่อมโยง (Take Action and Connect)	นักเรียนปรับปรุงเพิ่มสะสมผลงาน รายบุคคล นำเสนอและเผยแพร่เพิ่มสะสมผลงาน สมาชิกเขียนสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้	นักเรียนปรับปรุงเพิ่มสะสม ผลงานรายบุคคล เพื่อนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการ ออกความคิดเห็น นำเสนอและเผยแพร่เพิ่มสะสม ผลงาน สมาชิกเขียนสะท้อนสิ่งที่ได้ เรียนรู้

ขั้นตอนที่ 5 วางแผนการจัดกิจกรรมตลอดช่วงเวลาการทดลอง ระยะเวลา 12 ครั้ง
โดยมีขั้นตอนย่อยดังต่อไปนี้

5.1 การวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการจัดกิจกรรม

การวางแผนเตรียมการช่วงก่อนทำการทดลอง

- สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีแจ้งให้นักเรียนที่จะมาเข้าค่ายแนะแนวและเตรียมความพร้อมเตรียมสื่อหรือชิ้นงานในช่วงมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับจัดทำเพิ่มสะสมผลงาน
- ลักษณะของสื่อหรือผลงาน เช่น ข้อมูลผลการเรียน โปสเตอร์ ชิ้นงานเด่นของตนเอง เช่น งานเขียนเรียงความในชั้นเรียนภาษาไทยหรืออังกฤษ ผลงานที่เคยจัดทำในทุกวิชา เข้าประกวดรางวัลหรือเกียรติบัตร หลักฐานการเข้าค่ายหรือกิจกรรมนอกเหนือหลักสูตร ภาพถ่ายการเข้าร่วมกิจกรรม (รูปภาพหรือไฟล์)

5.2 กำหนดสาระสำคัญ และจุดประสงค์การเรียนรู้

วัตถุประสงค์ชั้นปี

- 1) ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจค่านิยมที่ตนให้ความสำคัญ มีแนวทางการพัฒนาตนให้สอดคล้องกับค่านิยมอย่างเหมาะสมและเป็นประโยชน์
- 2) ผู้เรียนรู้ค่านิยมในงานอาชีพของตนเองและรู้ข้อมูลอาชีพที่สอดคล้องกับค่านิยมของตน

- 3) ผู้เรียนสามารถปรับปรุงแก้ไขตนเองด้านการเรียนและวางแผนพัฒนาการเรียน ได้อย่างสอดคล้องกับ เป้าหมายการศึกษาของตน
- 4) ผู้เรียนตระหนักรู้และยอมรับปัญหาที่เกิดขึ้นกับตน สามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและจัดการได้อย่างเหมาะสม

จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) บอกค่านิยมในการดำเนินชีวิตของตนและแนวทางการพัฒนาตนให้สอดคล้องกับค่านิยมอย่างเหมาะสมและเป็นประโยชน์
- 2) บอกค่านิยมในงานอาชีพของตนและข้อมูลอาชีพที่สอดคล้องกับค่านิยมของตน
- 3) บอกความสามารถทางการเรียนของตนและเป้าหมายในการศึกษาต่อ
- 4) บอกวิธีการพัฒนาตนด้านการเรียนอย่างสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษา
- 5) บอกปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาได้อย่างเหมาะสม

5.3 กำหนดข้อคำถามสำหรับการสะท้อนคิดสำหรับเพิ่มสะสมผลงาน

ผู้วิจัยได้ร่างข้อคำถามสำหรับการสะท้อนคิด โดยแบ่งเป็นการสะท้อนคิดด้านอาชีพแยกตามสมรรถนะย่อย ที่สอดคล้องกับสมรรถนะที่ส่งเสริมวุฒิภาวะทางอาชีพ (Career Maturity) ของ Crites (1973) และข้อคำถามสะท้อนคิดการทำงานรายกลุ่ม เพื่อส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ ดังต่อไปนี้

ข้อคำถามสะท้อนคิดด้านอาชีพ

1) สมรรถนะการประเมินตนเอง (Self-Appraisal)

- 1.1 จากข้อมูลในเพิ่มสะสมผลงานที่คัดเลือกมานักเรียนคิดว่าตนเองมีความสามารถและความถนัดด้านใด
- 1.2 ในภาพรวม จากกิจกรรมแนะแนวนักเรียนมีรายการคณะหรือสาขาใดบ้างที่ตนเองสนใจ
- 1.3 ในภาพรวม คณะหรือสาขาวิชาที่สนใจมีความสอดคล้องกับความสามารถและความถนัดของตนเองหรือไม่ อย่างไร

2) การหาข้อมูลด้านอาชีพ (Occupational Information)

- 2.1 เลือกอันดับคณะและสาขาที่ตนเองสนใจมา 4 อันดับ
- 2.2 คณะหรือสาขาดังกล่าวมีมหาวิทยาลัยใดที่เปิดรับบ้าง

2.3 มีสายงานใดบ้างที่รองรับคณะหรือสาขาที่นักเรียนสนใจเข้าศึกษา ยกตัวอย่างอาชีพ ตำแหน่งงาน บริษัท หรือองค์กรที่นักเรียนสนใจเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษาในอนาคต

2.4 คิดว่าตลาดงานดังกล่าวในอนาคตมีแนวโน้มเป็นอย่างไร

3) การเลือกเป้าหมาย (Goal Selection)

3.1 วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของตนเอง

3.2 จากการวิเคราะห์ดังกล่าวนักเรียนตั้งเป้าหมายของตนเองไว้อย่างไร

3.3 นักเรียนคิดว่าตนเองมีความพร้อมแค่ไหนสำหรับเป้าหมายของตนเอง และยังสามารถพัฒนาด้านใดได้อีกบ้าง

4) การวางแผนอนาคต (Planning)

4.1 จากเป้าหมายของนักเรียนมีการวางแผนการเรียนต่อใน 5-10 ปีข้างหน้าอย่างไรบ้าง

4.2 นักเรียนมีขั้นตอนในการพัฒนาศักยภาพของตนเองสู่เป้าหมายที่วางไว้อย่างไร

5) การแก้ปัญหา (Problem Solving)

5.1 หากไม่สามารถทำได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ได้นักเรียนมีแผนหรือวิธีรับมือกับตนเองอย่างไร

ข้อคำถามสะท้อนคิดการทำงานรายกลุ่ม

1) การทำหน้าที่ของกลุ่มเราเป็นอย่างไร

2) สิ่งที่กลุ่มเราทำได้ดีในวันนี้

3) ปัญหาที่พบและแนวทางแก้ปัญหา

4) สิ่งที่กลุ่มเราจะพัฒนา

5.4 กำหนดกิจกรรมรายครั้ง รวมระยะเวลา 12 ครั้ง (กิจกรรมเตรียมความพร้อม 2 ครั้ง และกิจกรรมในการทดลองแฟ้มสะสมผลงาน 10 ครั้ง) ตามขอบข่ายของการแนะนำประกอบด้วย ชีวิตและสังคม, การศึกษา และอาชีพ

ตารางที่ 10 แสดงการกำหนดกิจกรรมสำหรับการทดลองรายครั้ง

ครั้งที่	เรื่อง	ขอข้ายด้าน	กิจกรรม
0	กิจกรรมแนะแนว	ชีวิตและสังคม, การศึกษา, อาชีพ	- กิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อโดย คณาจารย์ศูนย์แนะแนว
1	การแบ่งเข้ากลุ่ม และ ชี้แจงหน้าที่ตาม โครงสร้างกิจกรรม	ชีวิตและสังคม	- ชี้แจงวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ - ร่วมกันระบุโครงสร้างหน้าที่ของแต่ละ คนตามทฤษฎีกิจกรรม - มอบหมายภาระงานหลัก (เพิ่มสะสม ผลงาน)
2	เก็บรวบรวม (Collection)	การศึกษา	- อธิบายองค์ประกอบของแฟ้มสะสม ผลงาน - เก็บรวบรวมผลงานของตนเอง - สร้าง Mindmap แสดงรายการหลักฐาน ของตนเอง
3	คัดเลือกข้อมูลและ ประสบการณ์ (Selection)	อาชีพ การประเมินตนเอง (Self-Appraisal)	- เทคนิคการคัดเลือกผลงานสำหรับแฟ้ม สะสมผลงาน - คัดเลือกผลงานสำหรับแฟ้มสะสมผลงาน - แลกเปลี่ยนข้อมูลภายในกลุ่ม - เขียนสะท้อนประสบการณ์ <u>“จากข้อมูลในแฟ้มสะสมผลงานที่ คัดเลือกมานักเรียนคิดว่าตนเองมี ความสามารถและความถนัดด้านใด”</u> <u>“ในภาพรวม จากกิจกรรมแนะแนว นักเรียนมีรายการคณะหรือสาขาใดบ้าง ที่ตนเองสนใจ”</u> <u>“ในภาพรวม คณะหรือสาขาวิชาที่สนใจ มีความสอดคล้องกับความสามารถและ ความถนัดของตนเองหรือไม่ อย่างไร”</u> - ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสรุป รายการกลุ่ม

4-5	ขั้นดำเนินการ (โปรแกรม)	การศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - วิธีการใช้ระบบแฟ้มสะสมผลงาน Mahara - ใส่ข้อมูลส่วนตัวในเมนู Content - สร้างหน้าโปรไฟล์ของตนเองตาม Mindmap ที่วางไว้ - เขียนสะท้อนประสบการณ์ ได้หลักฐาน หรือผลงานของตนเอง - ปรับแต่งหน้าโปรไฟล์
6	สะท้อนความคิด (Reflection) (1)	อาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> - เขียนสะท้อนประสบการณ์ของตนเอง บนกระดานสนทนา - เขียนสะท้อนประสบการณ์โดยรวม ซึ่ง แสดงถึงความสามารถและความสนใจใน ประเด็นดังต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> “เลือกอันดับคณะและสาขาที่ตนเอง สนใจมา 4 อันดับ” “คณะหรือสาขาดังกล่าวมีมหาวิทยาลัย ไດที่เป็ดรับบ้าง” “มีสายงานใดบ้างที่รองรับคณะหรือ สาขาที่นักเรียนสนใจเข้าศึกษา ยกตัวอย่างอาชีพ ตำแหน่งงาน บริษัท หรือองค์กรที่นักเรียนสนใจเข้าทำงาน เมื่อสำเร็จการศึกษาในอนาคต” “คิดว่าตลาดงานดังกล่าวในอนาคตมี แนวโน้มเป็นอย่างไร” - จัดเก็บเป็นสฤติรยากลุ่ม

7	สะท้อนความคิด (Reflection) (2)	อาชีพ	การเลือกเป้าหมาย (Goal Selection)	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ผลป้อนกลับงานเขียนของเพื่อนในกระดานสนทนา - ปรับปรุงชิ้นงานของตนเอง - เขียนสะท้อนประสบการณ์ <u>“วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของตนเอง”</u> <u>“จากการวิเคราะห์ดังกล่าวนักเรียนตั้งเป้าหมายของตนเองไว้อย่างไร”</u> <u>“นักเรียนคิดว่าตนเองมีความพร้อมแค่ไหนสำหรับเป้าหมายของตนเอง และยังสามารถพัฒนาด้านใดได้อีกบ้าง”</u> - ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสรุปรายกลุ่ม
8	สะท้อนความคิด (Reflection) (3)	อาชีพ	การวางแผนอนาคต (Planning)	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ผลป้อนกลับงานเขียนของเพื่อนในกระดานสนทนา - เขียนสะท้อนประสบการณ์ <u>“จากเป้าหมายของนักเรียนมีการวางแผนการเรียนต่อใน 5-10 ปีข้างหน้าอย่างไรบ้าง”</u> <u>“นักเรียนมีขั้นตอนในการพัฒนาศักยภาพของตนเองสู่เป้าหมายที่วางไว้อย่างไร”</u> <u>“หากไม่สามารถทำได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ได้นักเรียนมีแผนหรือวิธีรับมือกับตนเองอย่างไร”</u> - ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสรุปรายกลุ่ม

9	ประเมิน (Evaluation)	ชีวิตและสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - ร่วมกันตรวจสอบการทำหน้าที่ - ประเมินเพิ่มสะสมผลงานของตนเอง - ประเมินเพิ่มสะสมผลงานของเพื่อน - เขียน “ปณิธานสู่เป้าหมายอาชีพของตนเอง” - ประชุมสรุปการทำงาน
10	ลงมือปฏิบัติและเชื่อมโยง (Take Action and Connect)	ชีวิตและสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงเพิ่มสะสมผลงานของตนเองสู่การนำเสนอ - นำเสนอและเผยแพร่เพิ่มสะสมผลงาน - สะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ - ประกาศเพิ่มสะสมผลงานดีเด่น และมอบรางวัล

สรุปรวบรวมผลงานจัดทำเป็นผลงานของกลุ่ม

ทั้งนี้เอกสารแผนการจัดกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่มีรูปแบบบุคลิกภาพต่างกันในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ ปรากฏในภาคผนวก ข

ขั้นตอนที่ 6 นำแผนการจัดกิจกรรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะตามแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรม เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินปรากฏในภาคผนวก ก) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective Congruence)

โดยใช้เกณฑ์พิจารณารายการประเมิน ดังนี้

- +1 หมายถึงแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องตรงตามเนื้อหา/นิยาม/จุดประสงค์
- 0 หมายถึงไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องตรงตามเนื้อหา/นิยาม/จุดประสงค์
- 1 หมายถึงแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องตามเนื้อหา/นิยาม/จุดประสงค์

โดยกำหนดให้ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะยอมรับว่าเกณฑ์พิจารณาแผนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม และหากข้อคำถามใดมีค่าความสอดคล้องน้อยกว่า 0.50 กำหนดให้ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรม พบว่าจากเกณฑ์การประเมินทั้งสิ้น 6 ส่วน รวมทั้งสิ้น 31 ข้อ ประกอบด้วยเกณฑ์ในการประเมินได้แก่

1. ความครบถ้วนของแผนการจัดกิจกรรม
2. ความสอดคล้องตามแนวทฤษฎีกิจกรรม
3. ความสอดคล้องของรูปแบบการจัดกิจกรรมกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่
4. ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมกับรูปแบบการให้การสนับสนุนทางสังคม
5. ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมกับขั้นตอนของแฟ้มสะสมผลงานแบบสะท้อนคิด
6. ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมสะท้อนคิดตามทฤษฎีวุฒิภาวะทางอาชีพ

จากการวิเคราะห์ค่า IOC พบว่าเกณฑ์การประเมินทุกข้อผ่านค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ (0.50 ขึ้นไป) (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค) ทั้งนี้มีเกณฑ์ที่ได้ความสอดคล้องเฉลี่ยที่ระดับ 1 จำนวน 29 ข้อ และเกณฑ์ที่ได้ความสอดคล้องเฉลี่ยที่ระดับ 0.66 จำนวน 3 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงตามรายละเอียดในขั้นตอนที่ 7

ขั้นตอนที่ 7 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ

จากการพิจารณาความสอดคล้อง IOC โดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมตามเกณฑ์การประเมินที่ได้รับคำแนะนำเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญดังนี้

ตารางที่ 11 การปรับปรุงแผนกิจกรรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การประเมิน	ข้อเสนอแนะที่นำมาปรับปรุง
สาระการเรียนรู้ครอบคลุม ชัดเจน และเข้าใจง่าย	เพิ่มรายละเอียดสาระการเรียนรู้ และเนื้อหา หรือคู่มือการใช้ระบบแฟ้มสะสมผลงาน
กิจกรรมในกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อยมีรูปแบบแตกต่างกันอย่างชัดเจน	ระบุความแตกต่างของรูปแบบกิจกรรม แยกตามครั้งที่จัดกิจกรรม
การสนับสนุนด้านอารมณ์ สังคม ในกลุ่มใหญ่ และกลุ่มย่อยเพียงพอและเหมาะสม	ระบุกิจกรรมใดที่สอดคล้องกับการสนับสนุนด้านอารมณ์ สังคม ในแผนการจัดกิจกรรม

นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ซึ่งผู้วิจัยไปปรับปรุงตามความเหมาะสม ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ได้แก่

- ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1
- ควรเพิ่มรายละเอียดกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 - ปรับภาษาข้อคำถามให้สอดคล้องกับสาระการแก้ปัญหา (Problem Solving) มากยิ่งขึ้น
- ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2
- เสนอให้เพิ่มเติมจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และเจตคติ
 - ควรระบุขั้นตอนของกิจกรรมในแต่ละวัน ซึ่งประกอบด้วยจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป และการประเมิน

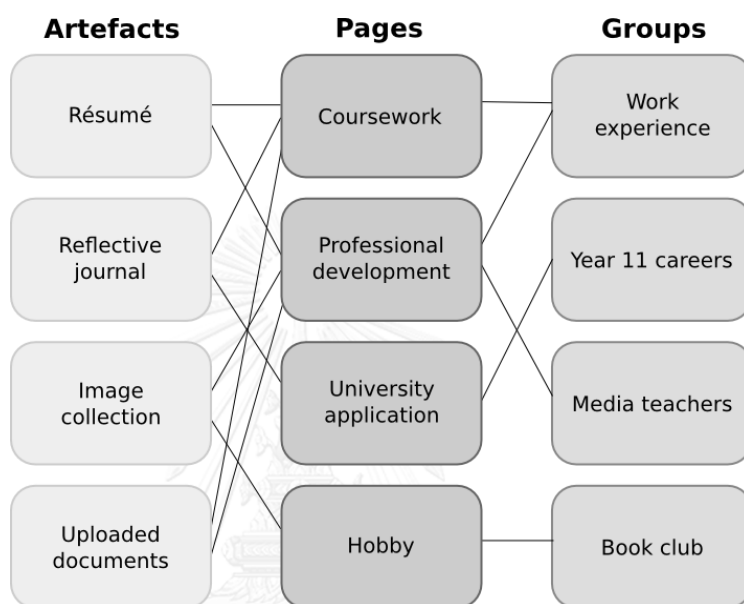
4.1.3 เครื่องมือสร้างแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด

มีรายละเอียดและขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษารูปแบบเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับการสร้างแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด มีรูปแบบที่ง่ายต่อการใช้งาน และสามารถทำงานในรูปแบบกระบวนการสนับสนุนแบบกลุ่ม และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสะสมผลงาน สามารถสะท้อนความคิด และเชื่อมโยงสู่ภายนอก

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่าโปรแกรม Mahara เครื่องมือที่เหมาะสมในการสร้างแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีลักษณะเปิดให้ใช้งานได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย (Free open software) โดยมีคุณสมบัติการทำงานที่สนับสนุนการพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ที่สำคัญ

ประกอบด้วย 1) การสร้างแฟ้มประวัติ 2) การเขียนบทความสะท้อนความคิด 3) การเก็บสะสมภาพ 4) การรวบรวมเอกสารที่สำคัญ และคุณสมบัติที่สนับสนุนการให้การสนับสนุนทางสังคมแบบกลุ่ม ประกอบด้วย 1) การสร้างความร่วมมือแบบกลุ่ม (Group Collaboration Tools) 2) การให้ผลป้อนกลับแบบกลุ่มส่วนบุคคล (Public or Private Feedback) 3) การเชื่อมต่อกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Networking for Learner Communities) ("MAHARA E-PORTFOLIO SYSTEM," 2016)

อ้างอิงแผนภาพที่ 8 แสดงตัวอย่างกรอบแนวคิดการใช้งานโปรแกรม Mahara

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาฟังก์ชันการทำงานของโปรแกรมสร้างแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ที่ส่งเสริมการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพตามขั้นตอนของแผนการจัดการเรียนรู้

การศึกษาฟังก์ชันการทำงานแบ่งออกเป็น

2.1 ความสอดคล้องของระบบ Mahara กับขั้นตอนของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด พบว่าระบบ Mahara มีฟังก์ชันที่สนับสนุนการทำงานดังนี้

ตารางที่ 12 แสดงความสอดคล้องของระบบ Mahara กับขั้นตอนของ
 แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด

ขั้นตอนของแฟ้มสะสมผลงาน อิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด	ฟังก์ชันที่สนับสนุนการทำงาน
ระบบ Mahara ส่งเสริมขั้นตอนการเก็บ รวบรวมข้อมูล (Collection)	ฟังก์ชันที่สนับสนุนการใช้งาน เช่น Files, Journals, Résumé, Plans, Groups
ระบบ Mahara ส่งเสริมขั้นตอนการ คัดเลือกข้อมูลและประสบการณ์ (Selection)	ฟังก์ชันที่สนับสนุนการใช้งาน เช่น Profile, Files, Journals, Résumé, Plans, Groups
ระบบ Mahara ส่งเสริมขั้นตอนการ สะท้อนความคิด (Reflection)	ฟังก์ชันที่สนับสนุนการใช้งาน เช่น Journals, Groups/ Discussion Forum, Direct Message
ระบบ Mahara ส่งเสริมขั้นตอนการ ประเมิน (Evaluation)	ฟังก์ชันที่สนับสนุนการใช้งาน เช่น Smart Evidence , Groups/Discussion Forum
ระบบ Mahara ส่งเสริมขั้นตอนการ ลงมือปฏิบัติและเชื่อมโยง (Take Action and Connect)	ฟังก์ชันที่สนับสนุนการใช้งาน เช่น Share & Edit access

2.2 ความเหมาะสมของฟังก์ชันการใช้งานที่สอดคล้องกับรูปแบบการจัดกิจกรรม
 ทดลองวิจัย พบว่าระบบ Mahara มีฟังก์ชันที่สนับสนุนการใช้ทำดังนี้

ตารางที่ 13 ความเหมาะสมของฟังก์ชันการใช้งานที่สอดคล้องกับรูปแบบการจัดกิจกรรม

รูปแบบการจัดกิจกรรมทดลอง	ฟังก์ชันที่สนับสนุนการทำงาน
จัดนักเรียนเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	Institution membership, Groups
กิจกรรมสร้างความท้าทายผ่านคำถาม	Group Forums (Discussion)
เก็บรวบรวม คัดเลือกข้อมูลและประสบการณ์	Profile, Pages, Files, Journals, Résumé, Plan
การให้การสนับสนุนด้านอารมณ์และสังคม	Group Forums (Discussion) และ Direct

รูปแบบการจัดกิจกรรมทดลอง	ฟังก์ชันที่สนับสนุนการทำงาน
(Socioemotional Aid) ด้านข้อมูล (Informational Aid) และด้านเครื่องมือ (Instrumental Aid)	Message
การประชุมและรายงานความคืบหน้ารายกลุ่ม	Group Forums (Discussion)
การเขียนสะท้อนประสบการณ์ของตนเอง	Journals Group, Journals
การประเมินแฟ้มสะสมผลงาน	Smart Evidence, Group Forums (Discussion)
การนำเสนอและเผยแพร่แฟ้มสะสมผลงาน	Share & Edit access

ขั้นตอนที่ 3 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมของระบบจัดการแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์และคู่มือการใช้งาน เพื่อนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะตามแบบประเมิน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินปรากฏในภาคผนวก ก)

แบบประเมินความเหมาะสมของระบบจัดการแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์และคู่มือการใช้งานประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ส่วน ได้แก่

- ความเหมาะสมของระบบ Mahara E-Portfolio System,
- ความสอดคล้องของระบบ Mahara กับขั้นตอนของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด
- ความเหมาะสมของฟังก์ชันการใช้งานที่สอดคล้องกับรูปแบบการจัดกิจกรรม
- เอกสารคู่มือการใช้งาน

โดยใช้เกณฑ์พิจารณาดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	ควรปรับปรุงแก้ไข

ค่าดัชนีความเหมาะสมที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 4.00 (มีความเหมาะสมมาก) ขึ้นไป จึงจะยอมรับว่าเกณฑ์พิจารณาความเหมาะสมของระบบจัดการเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ มีความเหมาะสม และหากข้อคำถามใดมีค่าความเหมาะสมน้อยกว่า 4.00 กำหนดให้ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

จากการวิเคราะห์ พบว่าเกณฑ์การประเมินทุกข้อผ่านค่าดัชนีความเหมาะสมที่ยอมรับได้ (4.00 ขึ้นไป) (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค) ทั้งนี้มีเกณฑ์ที่ได้ความสอดคล้องเฉลี่ยที่ระดับ 5 จำนวน 22 ข้อ และเกณฑ์ที่ได้ความสอดคล้องเฉลี่ยที่ระดับ 4.66 จำนวน 2 ข้อ จากข้อคำถามทั้งหมด 24 ข้อ และมีข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 - การใช้ QR เป็นช่องทางในการเข้าสู่ระบบเป็นแนวทางที่ดีมาก สอดคล้องกับการเข้าถึงระบบแบบ Responsive เหมาะสมกับลักษณะการใช้งานของผู้เรียนที่เข้าระบบผ่านคอมพิวเตอร์ และ Mobile Devices เช่น Smart Phone, Tablet

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 - ควรระบุ Agenda และหน้าที่ตามโครงสร้างทฤษฎีกิจกรรมในระบบเพิ่มสะสมผลงาน Mahara ด้วย และระบุหน้าที่ของแต่ละฝ่ายตามทฤษฎีกิจกรรมให้ชัดเจน

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 - ควรเพิ่มทางเลือกการเข้าใช้งานด้วย Mobile Application และระบุหน้าที่ของแต่ละคนให้ชัดเจน รวมทั้งเพิ่มคำแนะนำการทำงานแต่ละขั้นตอนสำหรับนักเรียนให้ชัดเจน

ขั้นตอนที่ 4 นำโปรแกรมไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้เรียนในระดับชั้นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง

4.1.4 คู่มือการสร้างเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด

มีรายละเอียดและขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 พัฒนาคู่มือการสร้างเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด โดยคู่มือดังกล่าวเป็นคู่มือการใช้งานระบบ Mahara 16.10 (Mahara 16.10 user manual) สำหรับนักเรียน โดยแบ่งหัวข้อในคู่มือประกอบด้วย

- แนะนำระบบ Mahara
- การเข้าสู่ระบบ
- ปุ่มต่างๆในหน้า Dashboard

- เมนู Content
- เมนู Portfolio
- Groups
- เทคนิคการปรับแต่งหน้า Profile ให้ดู Professional
- การสร้าง QR Code สำหรับนำไปประกอบในเอกสารต่างๆ

ขั้นตอนที่ 2 นำคู่มือไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมในด้านต่างๆ ประกอบด้วย

- 2.1 คู่มือการใช้งานเหมาะสมกับระดับของผู้ใช้ (ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย)
- 2.2 คู่มือการใช้งานมีการระบุลำดับขั้นตอนอย่างชัดเจนและเป็นระบบ
- 2.3 เนื้อหาภายในคู่มือการใช้งานมีความครบถ้วนครอบคลุมสำหรับการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด
- 2.4 ภาษาที่ใช้ในคู่มือการใช้งานมีความชัดเจนและเหมาะสม
- 2.5 การใช้ภาพประกอบสอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาในคู่มือการใช้งาน

โดยให้ผู้เชี่ยวชาญและเกณฑ์การพิจารณาชุดเดียวกับแบบประเมินความเหมาะสมของระบบจัดการแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ จากการวิเคราะห์ค่าความเหมาะสม พบว่าเกณฑ์การประเมินทุกข้อผ่านค่าดัชนีความเหมาะสมที่ยอมรับได้ (4.00 ขึ้นไป) (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค) ทั้งนี้มีเกณฑ์ที่ได้ความสอดคล้องเฉลี่ยที่ระดับ 5 จำนวน 4 ข้อ และเกณฑ์ที่ได้ความสอดคล้องเฉลี่ยที่ระดับ 4.66 จำนวน 1 ข้อ

ขั้นตอนที่ 3 นำคู่มือมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้เพิ่มเติมรายละเอียดเกี่ยวกับการระบุคำสั่งงาน และขั้นตอนการทำงาน ซึ่งจะปรากฏในหน้า About ในเมนู Groups

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่

4.2.1 แบบสอบถามบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือ

โดยมีรายละเอียดและขั้นตอนในการพัฒนาดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแบบวัดที่ใช้สำหรับการแบ่งบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือของคนซึ่งสามารถแบ่งผู้เรียนออกเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่แสวงหาความช่วยเหลือ และกลุ่มที่พึ่งตนเองอย่างมีอิสระ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

โดยแบบสอบถามบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบสอบถามที่ปรับปรุงจาก Komissarouk and Nadler (2014) ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 14 ข้อ โดยเริ่มจากการให้ผู้เข้าร่วมได้จินตนาการถึงสถานการณ์ที่ต้องเผชิญกับปัญหา และต้องการทางแก้เพื่อบรรลุเป้าหมายด้วยตนเอง จากนั้นจึงตอบแบบสอบถามโดยยึดวิธีการที่ตรงกับตนเองมากที่สุด ข้อคำถามแต่ละข้อประกอบด้วยคะแนน 7 ระดับ โดยมีระดับคะแนนตั้งแต่ -3 (ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง) ถึง 3 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง)

โดยในการพัฒนาแบบวัดดังกล่าวผู้พัฒนาได้รายงานค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (internal consistency) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α) ในกลุ่มบุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ (Dependent help-seeking) บุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (Avoidant help-seeking) และกลุ่มบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous help-seeking) ที่ระดับ .83, .74 และ .84 ตามลำดับ

การแปรผลคะแนนของแบบสอบถามรูปแบบในการแสวงหาความช่วยเหลือสามารถทำได้โดยรวมคะแนนในแต่ละหมวดหมู่บุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ (Dependent help-seeking) บุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (Avoidant help-seeking) บุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous help-seeking) โดยหมวดหมู่ที่มีค่าคะแนนมากที่สุดแสดงถึงบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือของผู้ตอบแบบสอบถามแบบนั้น

ขั้นตอนที่ 2 ขออนุญาตใช้แบบสอบถามจากผู้วิจัยผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์

โดยติดต่อผู้วิจัยเจ้าของแบบสอบถามต้นฉบับผ่านทางอีเมล @student.chula.ac.th โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการแปลแบบวัดและปรับปรุงข้อคำถามให้สอดคล้องกับบริบทในการวิจัยโดยข้อคำถามแบ่งออกเป็นสามหัวข้อ ได้แก่

1.บุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ (Dependent help-seeking) ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ข้อ ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น

- ฉันมักจะขอความช่วยเหลือในการแก้ปัญหา แม้ว่าฉันจะจัดการปัญหาดังกล่าวด้วยตัวฉันเองก็ตาม
- ฉันมักจะขอความช่วยเหลือในการแก้ปัญหา ก่อนที่ฉันจะพยายามแก้ปัญหาด้วยตัวของฉันเอง

2.บุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (Avoidant help-seeking) ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ข้อ ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น

- ฉันมักจะไม่ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น แม้ว่าสิ่งนี้จะขัดขวางการทำงานของฉันก็ตาม
- เมื่อฉันพยายามแก้ปัญหา ฉันจะพึ่งพาเฉพาะตัวของฉันเองเท่านั้น และไม่พึ่งคนอื่น

3.บุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous help-seeking) ประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ข้อ ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น

- ฉันมักจะขอคำแนะนำจากผู้อื่น เกี่ยวกับปัญหาที่ฉันพยายามแก้ไขอยู่ ถ้าสามารถช่วยให้ฉันรับมือกับปัญหานั้นได้ดีขึ้น
- เมื่อฉันต้องเผชิญกับปัญหา ฉันมักจะถามผู้อื่นที่มีปัญหาคือคล้ายคลึงกับฉันถึงวิธีแก้ปัญหาของพวกเขา และพยายามเรียนรู้จากประสบการณ์ของเขา

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือที่ผ่านการแปลแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินปรากฏในภาคผนวก ก) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective Congruence)

โดยใช้เกณฑ์พิจารณารายการประเมิน ดังนี้

- +1 หมายถึงแน่ใจว่าข้อคำถามแปลได้ตรงตามข้อคำถามจากแบบสอบถามต้นฉบับ
- 0 หมายถึงไม่แน่ใจว่าข้อคำถามแปลได้ตรงตามข้อคำถามจากแบบสอบถามต้นฉบับ
- 1 หมายถึงแน่ใจว่าข้อคำถามแปลไม่ตรงตามแบบสอบถามต้นฉบับ

โดยกำหนดให้ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะยอมรับว่าเกณฑ์พิจารณาแผนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม และหากข้อคำถามใดมีค่าความสอดคล้องน้อยกว่า 0.50 กำหนดให้ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

จากการวิเคราะห์ค่า IOC พบว่าจากข้อคำถาม 14 ข้อ มีข้อคำถามที่ผ่านค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ (0.50 ขึ้นไป) จำนวน 11 ข้อ และข้อคำถามที่ได้ความสอดคล้องเฉลี่ยที่ระดับ 0.33 จำนวน 3 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงตามรายละเอียดในขั้นตอนที่ 7

ขั้นตอนที่ 7 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ

จากการพิจารณาความสอดคล้อง IOC โดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อคำถามให้สอดคล้องตามบริบทตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญดังนี้

ตารางที่ 14 การปรับปรุงข้อคำถามแบบสอบถามบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อคำถาม	ข้อคำถามที่ปรับปรุง
ฉันรู้สึกมีความสุขเมื่อมีใครบางคนที่สามารถแก้ปัญหาของฉันได้ และช่วยฉันมากกว่าที่จะจัดปัญหานั้นด้วยตัวของฉันเอง	ฉันรู้สึกมีความสุขเมื่อมีใครบางคนที่สามารถแก้ปัญหาของฉันได้ และช่วยลดความพยายามในการจัดปัญหานั้นด้วยตัวของฉันเอง
แม้ฉันจะไม่สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตัวฉันเอง ฉันมักจะขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น	ฉันมักจะไม่ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นแม้จะไม่สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตัวเอง
เมื่อฉันพยายามแก้ปัญหา ฉันจะไม่พึ่งคนอื่น โดยจะพึ่งพาเฉพาะตัวของฉันเองเท่านั้น	เมื่อฉันพยายามแก้ปัญหา ฉันจะพึ่งพาเฉพาะตัวของฉันเองเท่านั้น และไม่พึ่งคนอื่น
ฉันรู้สึกดีที่เมื่อฉันรู้ว่าคนอื่นที่จัดการกับปัญหานี้ได้	ฉันรู้สึกดีที่เมื่อฉันรู้ว่าคนอื่นที่จัดการกับปัญหานี้ให้

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบวัดที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ด้วยการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (internal consistency) ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α) จากโปรแกรม SPSS

ตามรายงานการศึกษาของ Tavakol and Dennick (2011) ระบุว่ามีการรายงานหลายฉบับที่กำหนดค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α) ที่ยอมรับได้มีค่าตั้งแต่ 0.70 โดยรายงานการศึกษาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือจากการทดลองใช้กลุ่มย่อยในครั้งนี้อยู่ที่ระดับ .824

4.2.2 แบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ

โดยมีรายละเอียดและขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแบบวัดที่ใช้สำหรับทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision Self-Efficacy Scale (CDSE)) ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบวัดที่ปรับปรุงจาก Taylor and Betz (1983) จำนวน 50 ข้อ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วยระดับความมั่นใจ 5 ระดับ จาก 1 (ไม่มั่นใจ) จนถึงระดับ 5 (มั่นใจมากที่สุด)

ในการพัฒนาแบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision Self-Efficacy Scale (CDSE)) ผู้พัฒนาต้นฉบับได้รายงานการตรวจสอบวิเคราะห์ค่าความตรงและความเที่ยงของแบบวัดดังนี้ (1) ความตรงตามเนื้อเรื่อง (Content Validity) ได้รายงานระดับคะแนนรวมซึ่งแสดงถึงความเสี่ยงของระดับความเชื่อมั่นในการตัดสินใจเลือกอาชีพในภาพรวม และหัวข้อรองแสดงถึงการวัดที่เฉพาะเจาะจงในหัวข้อนั้นๆ (2) ความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) ผู้พัฒนาได้รายงานค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ (CDSE) กับมาตรวัดการไม่สามารถตัดสินใจ (CDS Indecision subscale) ในกลุ่มสมรรถนะการแก้ปัญหา (-.29) ไปจนถึงกลุ่มการเลือกเป้าหมาย (-.48) และค่าสหสัมพันธ์รวมทั้งฉบับที่ระดับ -.40 (3) ค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (internal

consistency) ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา ผู้พัฒนาได้รายงานค่าตั้งแต่ระดับ .86 ถึง .89 ในหัวข้อรองทุกสมรรถนะ และทั้งฉบับที่ระดับ .97 และรายงานจากฉบับอื่น ๆ ที่ได้นำแบบวัดนี้ไปใช้ ทั้งฉบับไม่ต่ำกว่าระดับ .7 (Taylor & Betz, 1983)

การแปลผลคะแนน

แบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision Self-Efficacy Scale) ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบวัดที่ปรับปรุงจาก Taylor and Betz (1983) จำนวน 50 ข้อ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วยระดับความมั่นใจ 5 ระดับ จาก 1 (ไม่มั่นใจ) จนถึงระดับ 5 (มั่นใจมากที่สุด) ประกอบด้วยหัวข้อในการประเมิน 5 หัวข้อ ได้แก่ การประเมินตนเอง (Self-Appraisal) การหาข้อมูลด้านอาชีพ (Occupational Information) การเลือกเป้าหมาย (Goal Selection) การวางแผนอนาคต (Planning) และการแก้ปัญหา (Problem Solving) โดยแต่ละหัวข้อมีข้อคำถาม 10 ข้อ

จากนั้นนำคะแนนในแต่ละหัวข้อ คิดเป็นค่าเฉลี่ยรวม 5 คะแนน เพื่อประเมินระดับความเชื่อมั่นในการตัดสินใจเลือกอาชีพในภาพรวม โดยความหมายระดับคะแนนแต่ละหมวดดังนี้

1.0 to 2.5	หมายถึงระดับความมั่นใจต่ำ
2.5 to 3.5	หมายถึงระดับความมั่นใจอยู่ในระดับปานกลาง
3.5 to 5.0	หมายถึงระดับความมั่นใจในระดับดี

ขั้นตอนที่ 2 ชื่อลิขสิทธิ์การใช้แบบวัดจากผู้วิจัยผู้เป็นเจ้าของ

โดยติดต่อผู้วิจัยได้รับลิขสิทธิ์การใช้แบบวัด Copyright © 2012 Nancy E. Betz and Karen M. Taylor จาก Mind Garden, Inc. เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2559

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการแปลแบบวัดและปรับปรุงข้อคำถามให้สอดคล้องกับบริบทในการวิจัยโดยข้อคำถามแบ่งออกเป็นประเมิน 5 หัวข้อ ได้แก่ การประเมินตนเอง (Self-Appraisal) การหาข้อมูลด้านอาชีพ (Occupational Information) การเลือกเป้าหมาย (Goal Selection) การวางแผนอนาคต (Planning) และการแก้ปัญหา (Problem Solving) ตัวอย่างข้อคำถามเช่น

1. การประเมินตนเอง (Self-Appraisal) ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น
 - มีหลากหลายรายการสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจเข้าศึกษา
 - จัดเตรียมรายการอาชีพที่สนใจ
 - ตัดสินคุณค่าในสาขาอาชีพที่ตนเองเลือก
2. การหาข้อมูลด้านอาชีพ (Occupational Information) ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น
 - ใช้อินเทอร์เน็ตในการหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่สนใจ
 - หาข้อมูลเกี่ยวกับคณะที่ต้องการศึกษาต่อ
 - สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสในการทำงานต่อจากผู้ที่เกี่ยวข้อง
3. การเลือกเป้าหมาย (Goal Selection) การวางแผนอนาคต (Planning) และการแก้ปัญหา (Problem Solving) ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น
 - เลือกสาขาวิชาหรืออาชีพแม้ผู้ปกครองไม่เห็นด้วย
 - เลือกสาขาหรืออาชีพที่ตรงกับความสนใจของตนเอง
 - เลือกสาขาวิชาที่ดีที่สุดสำหรับตนเองแม้ต้องใช้ระยะเวลาในการเรียนนานกว่าสาขาอื่นๆ
4. การวางแผนอนาคต (Planning) ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น
 - หาประสบการณ์การทำงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายในอนาคต
 - วางแผนกิจกรรมนอกเหนือหลักสูตร ที่เป็นประโยชน์ต่องานในอนาคต
 - เตรียมความพร้อมตนเองเพื่อการสัมภาษณ์
5. การแก้ปัญหา (Problem Solving) ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น
 - ย้ายข้ามจังหวัดหรือภาค เพื่อให้ได้งานที่ตนเองสนใจได้
 - หากคณะทางเลือกหรือสาขาวิชาอื่นๆ อย่างมีเหตุผล หากไม่สามารถเข้าเรียนในสาขาที่เลือกเป็นอันดับแรกได้
 - มีกลยุทธ์ในการจัดการกับความกลัวในการสอบ

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision Self-Efficacy Scale (CDSE)) ที่ผ่านการแปลแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข (รายชื่อ

ผู้เชี่ยวชาญประเมินปรากฏการณ์ในภาคผนวก ก) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective Congruence)

โดยใช้เกณฑ์พิจารณารายการประเมิน ดังนี้

- +1 หมายถึงแน่ใจว่าข้อคำถามแปลได้ตรงตามข้อคำถามจากแบบสอบถามต้นฉบับ
- 0 หมายถึงไม่แน่ใจว่าข้อคำถามแปลได้ตรงตามข้อคำถามจากแบบสอบถามต้นฉบับ
- 1 หมายถึงแน่ใจว่าข้อคำถามแปลไม่ตรงตามแบบสอบถามต้นฉบับ

โดยกำหนดให้ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะยอมรับว่าเกณฑ์พิจารณาแผนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม และหากข้อคำถามใดมีค่าความสอดคล้องน้อยกว่า 0.50 กำหนดให้ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

จากการวิเคราะห์ค่า IOC พบว่าจากข้อคำถาม 14 ข้อ มีข้อคำถามที่ผ่านค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ (0.50 ขึ้นไป) จำนวน 36 ข้อ และข้อคำถามที่ได้ความสอดคล้องเฉลี่ยที่ระดับต่ำกว่า 0.50 จำนวน 14 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงตามรายละเอียดในขั้นตอนที่ 7

ขั้นตอนที่ 7 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ

จากการพิจารณาความสอดคล้อง IOC โดยผู้เชี่ยวชาญ มีรายการที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อคำถามให้สอดคล้องตามบริบทตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาดังนี้

ตารางที่ 15 การปรับปรุงข้อคำถามแบบสอบถามแบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเอง
ด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อคำถาม	ข้อคำถามที่ปรับปรุง
มีรายการสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจเข้าศึกษา	มีหลากหลายรายการสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจเข้าศึกษา
เลือกสาขาวิชาที่เหมาะสมกับศักยภาพตนเองจากรายการสาขาที่กำลังพิจารณาอยู่	เลือกหนึ่งสาขาวิชาที่เหมาะสมกับศักยภาพตนเองจากรายการสาขาที่กำลังพิจารณาอยู่

ข้อความคำถาม	ข้อความที่ปรับปรุง
มีความเสมอต้นเสมอปลายในสาขาวิชาที่เลือกหรือเป้าหมายที่วางไว้ แม้ว่าจะรู้สึกท้อถอย	มีความเสมอต้นเสมอปลายในสาขาวิชาที่เลือกหรือเป้าหมายด้านอาชีพที่วางไว้ แม้ว่าจะรู้สึกท้อแท้
เลือกสาขาวิชาหรืออาชีพที่ผู้ปกครองไม่เห็นด้วย	เลือกสาขาวิชาหรืออาชีพแม้ผู้ปกครองไม่เห็นด้วย
ต่อต้านความคิดเห็นของผู้ปกครองหรือเพื่อนที่พยายามให้เราเลือกเรียนคณะที่คิดว่าเกินความสามารถของตนเองได้	ต้านทานความพยายามของผู้ปกครองหรือเพื่อนที่พยายามให้เราเลือกเรียนคณะที่คิดว่าเกินความสามารถของ
ใช้สถานที่ทำงานและหาข้อมูลในโรงเรียน	ให้ปรับเปลี่ยนบริบทจากข้อความเดิม (มหาวิทยาลัย-โรงเรียน)
ตัดสินใจว่าจะเข้าศึกษาต่อในคณะที่ตนเองสนใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายด้านอาชีพของตน	ให้ปรับเปลี่ยนบริบทจากข้อความเดิม (การเข้าศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัย)
หาคณะหรือสาขาวิชาอื่นๆ อย่างมีเหตุผล หากไม่สามารถเข้าเรียนในสาขาที่เลือกเป็นอันดับแรกได้	หาคณะทางเลือกหรือสาขาวิชาอื่นๆ อย่างมีเหตุผล หากไม่สามารถเข้าเรียนในสาขาที่เลือกเป็นอันดับแรกได้
บอกรายชื่อบริษัท สถาบัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเป็นไปได้เกี่ยวกับอาชีพได้	บอกรายชื่อบริษัท สถาบัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอาชีพได้
มีกลยุทธ์ในการจัดการกับความกลัวในการสอบ	มีการปรับเปลี่ยนบริบทจากข้อความเดิม (การเข้าศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัย)

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบวัดที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ด้วยการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (internal consistency) ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α) จากโปรแกรม SPSS โดยรายงานการศึกษาค่าความเที่ยงของแบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision Self-Efficacy Scale (CDSE)) จากการทดลองใช้กลุ่มย่อยในครั้งนี้อยู่ที่ระดับ .966

4.2.3 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานที่ตามภาระงานของตนเอง และการทำหน้าที่ตาม ทฤษฎีกิจกรรม

มีรายละเอียดและขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ร่างแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานที่ตามภาระงานของตนเอง และการ
ทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรม

โดยใช้การบันทึกความถี่ในการตอบคำถามสะท้อนคิด จำนวน 3 ครั้ง เป็นเกณฑ์ในการระบุ
การทำงานที่ตามภาระงานของตนเอง

และใช้การบันทึกความถี่ในการแสดงความคิดเห็น (ตามเกณฑ์บังคับสูงสุด 9 ครั้ง) เป็นเกณฑ์
ในการระบุทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรม และคิดเป็นคะแนนเฉลี่ยด้านละ 3 คะแนน

ขั้นตอนที่ 2 นำแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานที่ตามภาระงานของตนเอง และ
การทำงานที่ตามทฤษฎีกิจกรรมให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 3 ปรับปรุงแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานที่ตามภาระงานของตนเอง และ
การทำงานที่ตามทฤษฎีกิจกรรมตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4.2.4 แบบประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด

มีรายละเอียดและขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ร่างแบบประเมินแฟ้มสะสมผลงานแฟ้มอิเล็กทรอนิกส์

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ปรับปรุงเกณฑ์ประเมินแฟ้มสะสม
ผลงานแฟ้มอิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับขั้นตอนของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อน
คิดและการทำหน้าที่ในระบบกิจกรรมดังปรากฏในตาราง

ตารางที่ 16 เกณฑ์รูบริคในการประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด

องค์ประกอบ	ดีมาก (3)	ดี (3)	พอใช้ (1)
1.การเลือก หลักฐานหรือ ตัวอย่าง ผลงาน	ผลงานและหลักฐาน ทุกชิ้นมีความชัดเจน เป็นตัวแทนของ ผลงานที่ดีที่สุดและ นำไปสู่เป้าหมายของ	ผลงานและหลักฐาน ส่วนใหญ่ <u>ตั้งแต่ร้อยละ</u> 60) มีความชัดเจน เป็นตัวแทนของผลงาน ที่ดีที่สุดและนำไปสู่	ผลงานและหลักฐาน บางส่วน (<u>ต่ำกว่าร้อยละ</u> 60) มีความชัดเจน เป็น ตัวแทนของผลงานที่ดี ที่สุดและนำไปสู่

	แฟ้มสะสมผลงาน	เป้าหมายของแฟ้มสะสมผลงาน	เป้าหมายของแฟ้มสะสมผลงาน
2.การออกแบบเลือกใช้สื่อมัลติมีเดีย	แฟ้มสะสมผลงานนำเสนอใจรูปภาพ และสื่อมัลติมีเดียที่นำมาใช้แสดงประกอบแฟ้มสะสมผลงานมีการออกแบบอย่างสร้างสรรค์ และน่าดึงดูดใจ มีการเลือกใช้สีและจัดวางให้อ่านง่าย สอดคล้องกับเป้าหมายของแฟ้มสะสมผลงานของตน	ขาดองค์ประกอบ 1-2 ได้แก่รูปภาพ และสื่อมัลติมีเดียที่นำมาใช้แสดงประกอบแฟ้มสะสมผลงานไม่ถูกออกแบบอย่างสร้างสรรค์ หรือไม่น่าดึงดูดใจ หรือการเลือกใช้สีและจัดวางให้อ่านยาก หรือการออกแบบไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของแฟ้มสะสมผลงานของตน	รูปภาพ และสื่อมัลติมีเดียที่นำมาใช้แสดงประกอบแฟ้มสะสมผลงานไม่ถูกออกแบบอย่างสร้างสรรค์ ไม่น่าดึงดูดใจ การเลือกใช้สีและจัดวางให้อ่านยาก และการออกแบบไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของแฟ้มสะสมผลงานของตน
3.การวางแผน/กำหนดเค้าโครงและข้อความ	มีการวางแผนการจัดทำชิ้นงาน และกำหนดเค้าโครงของแฟ้มสะสมผลงานอย่างเป็นระบบ สามารถเข้าถึงได้ง่าย มีหัวข้อหลัก หัวข้อรอง และหัวข้อย่อยชัดเจน	ขาดการวางแผนการจัดทำชิ้นงาน หรือการกำหนดเค้าโครงของแฟ้มสะสมผลงานอย่างเป็นระบบ หรือไม่ สามารถเข้าถึงได้ง่าย (มีหัวข้อหลัก หัวข้อรอง และหัวข้อย่อยชัดเจน) อย่างน้อย 1 องค์ประกอบ	ไม่มีการวางแผนการจัดทำชิ้นงาน และการกำหนดเค้าโครงของแฟ้มสะสมผลงานอย่างเป็นระบบ และไม่สามารถเข้าถึงได้ง่าย (มีหัวข้อหลัก หัวข้อรอง และหัวข้อย่อยชัดเจน)
4. การเขียนคำอธิบายผลงาน/เชื่อมโยง	เขียนอธิบายรายละเอียดของผลงานอย่างละเอียด ได้แก่ข้อมูลเหตุการณ์	เขียนอธิบายรายละเอียดของผลงานโดยขาดองค์ประกอบด้านข้อมูลเหตุการณ์	ขาดเขียนอธิบายรายละเอียดของผลงานโดยขาดองค์ประกอบด้านข้อมูลเหตุการณ์หรือ

ประสบการณ์	หรือประสบการณ์ วันที่ และสถานที่ พร้อมทั้งเขียน ความสำคัญและ เชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้ หรือประสบการณ์ที่ ได้รับจากผลงานนั้นๆ	หรือประสบการณ์ วันที่ และสถานที่ หรือ ความสำคัญ หรือการ เชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้ หรือประสบการณ์ไม่ สอดคล้องกับผลงาน นั้นๆ	ประสบการณ์ วันที่ และ สถานที่ และการเขียน ความสำคัญและขาดการ เชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้ หรือประสบการณ์ไม่ สอดคล้องกับผลงาน นั้นๆ หรือขาดการ เชื่อมโยงประสบการณ์
5.การทำงาน ตามหน้าที่ใน ระบบ กิจกรรม	มีการตรวจสอบการ ทำหน้าที่ในการให้การ สนับสนุนกลุ่มในการ จัดทำแฟ้มสะสม ผลงานของผู้อื่นด้าน ข้อมูล ด้านอารมณ์ สังคม และด้านเทคนิค อย่างครบถ้วนและ สม่ำเสมอ และเปิดรับ ฟังความคิดเห็นของ ผู้อื่นเพื่อพัฒนาชิ้นงาน ของตนเอง	ไม่ทำหน้าที่ในการให้ การสนับสนุนกลุ่มใน การจัดทำแฟ้มสะสม ผลงานของผู้อื่นด้าน ข้อมูล ด้านอารมณ์ สังคม และด้านเทคนิค อย่างสม่ำเสมอ หรือไม่ ตอบสนองต่อความ คิดเห็นของผู้อื่นเพื่อ พัฒนาชิ้นงานของ ตนเองโดยปราศจาก เหตุผล	ไม่ทำหน้าที่ในการให้การ สนับสนุนกลุ่มในการ จัดทำแฟ้มสะสมผลงาน ของผู้อื่นด้านข้อมูล ด้าน อารมณ์สังคม และด้าน เทคนิคอย่างสม่ำเสมอ และไม่ตอบสนองต่อ ความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อพัฒนาชิ้นงานของ ตนเองโดยปราศจาก เหตุผล
6.การ สะท้อนคิด	การสะท้อนความคิด ครอบคลุมและ สอดคล้องกับหลักฐาน หรือชิ้นงานที่ปรากฏ ในชิ้นงานของตนเอง ซึ่งแสดงให้เห็นถึง เป้าหมายของแฟ้ม สะสมผลงาน	พบว่าการสะท้อน ความคิดบางส่วนไม่ ครอบคลุมหรือ สอดคล้องกับหลักฐาน หรือชิ้นงานที่ปรากฏ และบางส่วนยังไม่ นำไปสู่เป้าหมายของ แฟ้มสะสมผลงาน	การสะท้อนความคิดไม่ ครอบคลุมและไม่ สอดคล้องกับหลักฐาน หรือชิ้นงานที่ปรากฏใน ชิ้นงานของตนเอง และ ไม่นำไปสู่เป้าหมายของ แฟ้มสะสมผลงาน

7.ความ เรียบร้อย สมบูรณ์ของ แฟ้มสะสม ผลงาน	แฟ้มสะสมผลงานมี ความเรียบร้อย สมบูรณ์ พร้อมในการ นำไปใช้งานได้จริง การแสดงผลทั้ง ข้อความ รูปภาพและ การเชื่อมโยง (Hyperlink) ผ่านการ ตรวจสอบว่าสามารถ แสดงผลได้ถูกต้อง ร้อยละ 80 ขึ้นไป	แฟ้มสะสมผลงานมี ความเรียบร้อยสมบูรณ์ พร้อมในการนำไปใช้ งานได้จริง การ แสดงผลทั้งข้อความ รูปภาพและการ เชื่อมโยง (Hyperlink) ผ่านการตรวจสอบว่า สามารถแสดงผลได้ ถูกต้อง ตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป	แฟ้มสะสมผลงานมีความ เรียบร้อยสมบูรณ์ พร้อม ในการนำไปใช้งานได้จริง การแสดงผลทั้งข้อความ รูปภาพและการเชื่อมโยง (Hyperlink) ผ่านการ ตรวจสอบว่าสามารถ แสดงผลได้ถูกต้อง <u>ต่ำ กว่าร้อยละ 60 ขึ้นไป</u>
--	--	--	---

เกณฑ์การแปลผลคะแนน :

คะแนนเต็ม 60 คะแนน

องค์ประกอบที่ 1-4 และ 7 คิดเป็นคะแนนร้อยละ 50

องค์ประกอบที่ 5-6 (การทำงานตามหน้าที่ในระบบกิจกรรม และ
การสะท้อนคิด) คิดเป็นคะแนนร้อยละ 50

การแปลผลคะแนน

- แฟ้มสะสมผลงานระดับดีมาก ได้คะแนนตั้งแต่ ร้อยละ 85 (ตั้งแต่ 51 คะแนนขึ้นไป)
- แฟ้มสะสมผลงานระดับดี ได้คะแนนตั้งแต่ ร้อยละ 70 (น้อยกว่า 42-51 คะแนน)
- แฟ้มสะสมผลงานระดับพอใช้ ได้คะแนนตั้งแต่ ร้อยละ 50 (น้อยกว่า 30-41 คะแนน)
- แฟ้มสะสมผลงานระดับต้องปรับปรุง ได้คะแนนต่ำกว่า ร้อยละ 50 (น้อยกว่า 30 คะแนน)

ขั้นตอนที่ 2 นำแบบประเมินแฟ้มสะสมผลงานแฟ้มอิเล็กทรอนิกส์ให้อาจารย์ที่ปรึกษา
ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 3 ปรับปรุงแบบประเมินแฟ้มสะสมผลงานแฟ้มอิเล็กทรอนิกส์ตามคำแนะนำ
ของอาจารย์ที่ปรึกษา

5. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ช่วงเวลาในการทดลองระหว่างวันที่ 18 มีนาคม – 31 มีนาคม 2560 ณ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) โดยมีกระบวนการในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

5.1 ชั้นเตรียมการ

- 5.1.1 จัดเตรียมแผนการจัดกิจกรรมรูปแบบสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดสำหรับกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่
- 5.1.2 ทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลและทำการวิจัยจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- 5.1.3 ทำหนังสือขออนุญาตทำการวิจัยในช่วงค่ายแนะแนวและเตรียมความพร้อมเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ถึงโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)
- 5.1.4 จัดเตรียมเครื่องมือสำหรับจัดทำเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์

5.2 ชั้นดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

- 5.2.1 ให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มทำแบบวัดบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือ โดยไม่แจ้งผลให้นักเรียนทราบ
- 5.2.2 ให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มทำแบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยไม่แจ้งผลระดับคะแนนให้นักเรียนทราบ
- 5.2.3 จัดนักเรียนเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยจัดให้กลุ่มทดลองมีจำนวน 1 กลุ่ม (จำนวนสมาชิก 5-8 คน จำนวน 6 กลุ่ม) รวมกลุ่มทดลอง 40 คน และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม จำนวน 40 คน โดยคลอบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือของผู้เรียน

- 5.2.4 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาเพิ่ม
 สะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดสำหรับกลุ่มย่อย (กลุ่มทดลอง) และ
 กลุ่มใหญ่ (กลุ่มควบคุม) รวมระยะเวลา 12 ครั้ง (กิจกรรมเตรียมความพร้อม 2
 ครั้ง และกิจกรรมในการทดลองเพิ่มสะสมผลงาน 10 ครั้ง) และเก็บรวบรวมข้อมูล
 เชิงคุณภาพโดยใช้แบบสังเกตการทำหน้าที่ตามภาระงานของตนและการทำหน้าที่
 ตามทฤษฎีกิจกรรม และทำการประเมินโดยใช้แบบประเมินเพิ่มสะสมผลงาน
 อิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด
- 5.2.5 หลังสิ้นสุดการทำกิจกรรม ให้ผู้เรียนทั้งสองกลุ่มทำแบบวัดทักษะการรับรู้
 ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจอาชีพอีกครั้งและนำคะแนนจาก
 แบบทดสอบมาวิเคราะห์ข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้รับจากการทำแบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการ
 ตัดสินใจเลือกอาชีพก่อนและหลังการจัดกิจกรรมพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบ
 สนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด ของผู้เรียนทั้งสอง
 ทดลองและกลุ่มควบคุม มาคำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูล
 ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (IBM SPSS Statistics) โดยวิเคราะห์ข้อมูล
 ประกอบด้วย

- 6.1 เปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิตของทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการ
 ตัดสินใจเลือกอาชีพก่อนและหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบ
 สะท้อนคิดของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบความแตกต่างของค่า
 มัชฌิมเลขคณิตด้วยการทดสอบค่าสถิติ t- test แบบ dependent
- 6.2 เปรียบเทียบผลของการพัฒนาทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการ
 ตัดสินใจเลือกอาชีพในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
 โดยการทดสอบความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตด้วยการทดสอบค่าสถิติ t- test
 แบบ independent

6.3 ศึกษากลุ่มผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ และแบบพึ่งตนเอง
อย่างมีอิสระที่อยู่ในกิจกรรมการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อน
คิดตามทฤษฎีกิจกรรมในกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย โดยใช้คะแนนเฉลี่ยรวมทักษะการ
รับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพรายกลุ่มด้วยการทดสอบ
ค่าสถิติ t- test แบบ dependent คะแนนการทำหน้าที่ของตนเองตามทฤษฎี
กิจกรรม และข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสะท้อนคิดในระบบกิจกรรม

7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือสถิติที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่ามัชฌิมเลข
คณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าสถิติ t- test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ผลของกลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่มีบุคลิกภาพต่างกันในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นการวิจัยแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มทดลอง (Experiment group) 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม (Control group) 1 กลุ่ม โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพก่อนและหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีการใช้กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่
2. เพื่อศึกษาทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพก่อนและหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีการใช้กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย
3. เพื่อเปรียบเทียบผลของการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ที่มีต่อทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ
4. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานตามโครงสร้างทฤษฎีกิจกรรมของกลุ่มผู้เรียนที่มีรูปแบบบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือที่แตกต่างกันในกิจกรรมการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ออกเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 นำเสนอข้อมูลด้านโครงสร้างของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ตอนที่ 2 นำเสนอผลการวิเคราะห์ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพก่อนและหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรม

ตอนที่ 3 นำเสนอการเปรียบเทียบผลของการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ที่มีต่อทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ

ตอนที่ 4 นำเสนอพฤติกรรมการทำงานตามโครงสร้างทฤษฎีกิจกรรมของกลุ่มผู้เรียนที่มีรูปแบบบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือที่แตกต่างกันในกิจกรรมการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด

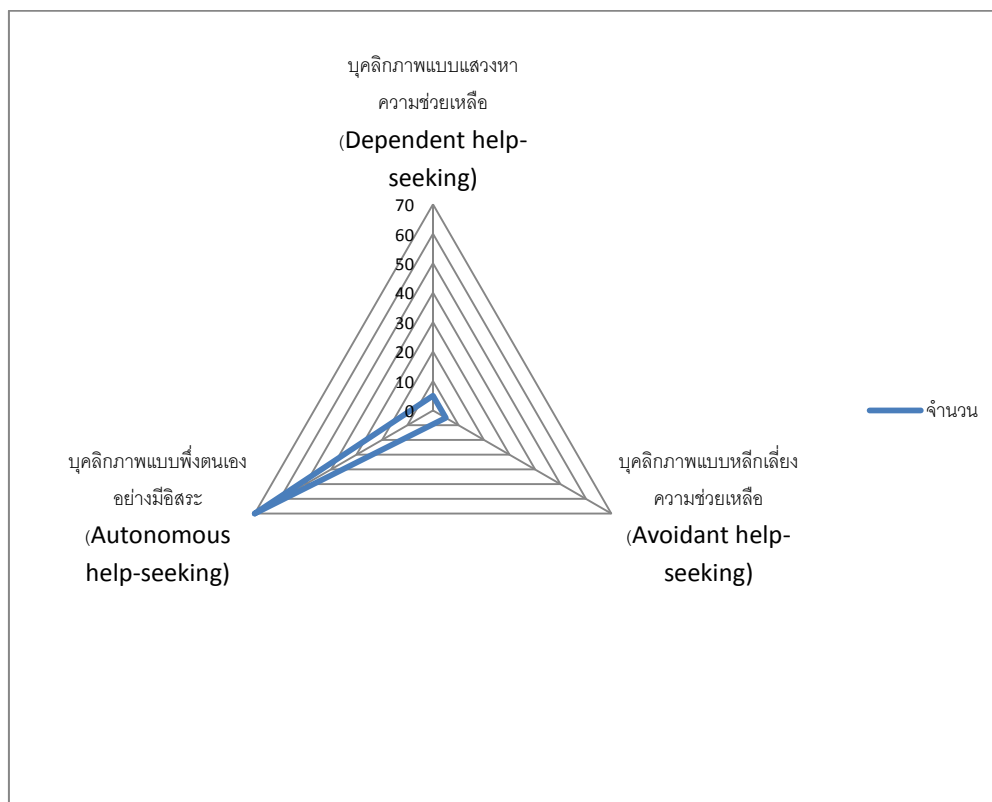
ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านโครงสร้างของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ในการทดลองเรื่องผลของกลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่มีบุคลิกภาพต่างกันในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 80 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยจัดให้กลุ่มทดลองมีจำนวน 1 กลุ่ม 40 คน (โดยมีสมาชิก 5-8 คน 6 กลุ่ม) และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม 40 คน ที่มีผู้เรียนคณะบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือ

1.1 สถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย (Demographics)

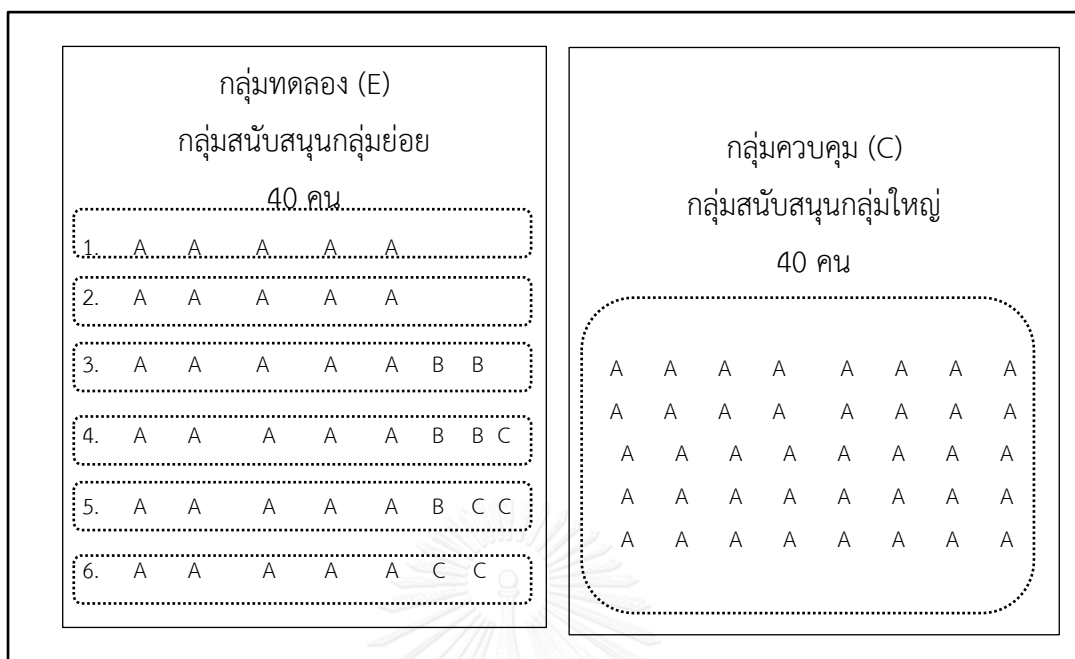
กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย รวมทั้งสิ้น 80 คนเป็นเพศชาย 26 คน (32.5%) และเพศหญิง 54 คน (67.5%) ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยกำลังศึกษาอยู่ในแผนการเรียนวิทย์-คณิตมากที่สุดจำนวน 48 คน (60%) ศิลป์-คำนวณ (คณิต-อังกฤษ) จำนวน 7 คน (8.75%) ศิลป์-อังกฤษจำนวน 1 คน (1.25%) ศิลป์-จีนจำนวน 3 คน (3.75%) ศิลป์-ญี่ปุ่นจำนวน 2 คน (2.25%) ธุรกิจ-คอมพิวเตอร์จำนวน 2 คน (2.25%) และแผนการเรียนอื่นๆ จำนวน 17 คน (21.25%) โดยคณะภูมิลำเนา โดยมีนักเรียนที่อาศัยในภูมิลำเนาภาคกลางจำนวน 10 คน (12.5%) ภาคเหนือจำนวน 23 คน (28.75%) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 17 คน (21.25%) ภาคตะวันออกจำนวน 14 คน (17.5%) และภาคใต้จำนวน 16 คน (20%)

1.2 การวิเคราะห์รูปแบบบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือ

แผนภาพที่ 16 แสดงบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามแผนภาพที่ 16 ผลจากการให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือ พบว่าจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 80 คน มีนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ (Dependent help-seeking) จำนวน 5 คน นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (Avoidant help-seeking) จำนวน 5 คน และนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous help-seeking) จำนวน 70 คน ซึ่งไม่เป็นไปตามวิธีดำเนินการวิจัยเดิมที่คาดการณ์ไว้ ผู้วิจัยจึงแบ่งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยละบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือทั้งสองกลุ่มใหม่ โดยจัดให้ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ และบุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ คละอยู่เฉพาะในกลุ่มทดลอง โดยจัดให้มีรูปแบบบุคลิกภาพคละกันมากที่สุดเท่าที่จะสามารถจัดได้ตามหลักความน่าจะเป็น ปรากฏดังแผนภาพที่ 17

แผนภาพที่ 17 แสดงสภาพจริงในการจัดกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

สัญลักษณ์ A แทนผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous Seeking)

สัญลักษณ์ B แทนผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพบุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ (Dependent Seeking)

สัญลักษณ์ C แทนผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพบุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (Avoidance Help-Seeking)

อย่างไรก็ตามการ จัดกลุ่มทดลอง (กลุ่มสนับสนุนกลุ่มย่อย) ดังกล่าวอยู่ภายใต้กรอบแนวคิดในการวิจัย ที่กำหนดให้กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย มีจำนวนสมาชิกกลุ่มละ 5-8 คน และยังคงบทบาทในการสร้างปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมในการอภิปราย ตามหน้าที่ในกลุ่มที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ Corey (1997: 116) ที่ระบุว่ากลุ่มวัยรุ่นสามารถมีสมาชิกในกลุ่มเพิ่มขึ้นได้ถึง 6 หรือ 8 คน ทั้งนี้ควรคำนึงถึงขนาดของกลุ่มที่จะทำให้สมาชิก สามารถโต้ตอบปฏิสัมพันธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม

ตอนที่ 2 นำเสนอผลการวิเคราะห์ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพก่อนและหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรม

2.1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคะแนนเฉลี่ยทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจอาชีพของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคะแนนเฉลี่ยในแต่ละหัวข้อการประเมินและค่าเฉลี่ยรวมทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจอาชีพ ก่อนและหลังทำการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ระดับ คะแนน	Pre_SA	Post_SA	Pre_OI	Post_OI	Pre_GS	Post_GS	Pre_P	Post_P	Pre_PS	Post_PS	Pre_Total	Post_Total
กลุ่มควบคุม		กลุ่มสนับสนุนกลุ่มใหญ่										
M	3.59	3.73	3.65	3.81	3.48	3.65	3.60	3.67	3.42	3.61	3.55	3.69
SD	.45	.48	.57	.51	.39	.39	.47	.48	.39	.39	.37	.39
กลุ่มทดลอง		กลุ่มสนับสนุนกลุ่มย่อย										
M	3.44	4.03	3.38	4.01	3.40	3.86	3.28	3.94	3.18	3.84	3.34	3.93
SD	.73	.60	.76	.58	.72	.59	.79	.61	.78	.51	.70	.53
ค่าเฉลี่ยรวม												
M	3.51	3.88	3.51	3.91	3.44	3.75	3.44	3.80	3.30	3.72	3.44	3.81
SD	.61	.56	.68	.55	.58	.51	.67	.56	.62	.47	.57	.48

การแปลความหมาย: Pre-คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง, Post- คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง SA-การประเมินตนเอง (Self-Appraisal), OI-การหาข้อมูลด้านอาชีพ (Occupational Information), GS-การเลือกเป้าหมาย (Goal Selection), P-การวางแผนอนาคต (Planning) และPS-การแก้ปัญหา (Problem Solving), total-คะแนนเฉลี่ยรวมทุกด้าน

จากตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า หากใช้เกณฑ์คะแนนที่ตั้งไว้ ประกอบด้วย 1.0 ถึง 2.5 หมายถึงระดับความมั่นใจต่ำ 2.5 ถึง 3.5 หมายถึงระดับความมั่นใจอยู่ในระดับปานกลาง 3.5 ถึง 5.0 หมายถึงระดับความมั่นใจในระดับดี พบว่าในกลุ่มควบคุม (กลุ่มสนับสนุนกลุ่มใหญ่) มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจอาชีพ ก่อนการทดลองอยู่ในระดับดี ยกเว้นในกลุ่มการเลือกเป้าหมาย (M=3.48, SD=.39) และการแก้ปัญหา (M=3.42, SD=.39) และหลังการทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีในทุกด้าน ส่วนในกลุ่มทดลอง (กลุ่มสนับสนุนกลุ่มย่อย) มีคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองในกลุ่มการประเมินตนเอง (M=3.44, SD=.73) การหาข้อมูล

อาชีพ (M=3.38, SD=.76) การเลือกเป้าหมาย (M=3.40, SD=.72) การวางแผนอนาคต (M=3.28, SD=.79) การแก้ปัญหา (M=3.18, SD=.78) และคะแนนเฉลี่ยรวมทุกด้าน (M=3.34, SD=.70) อยู่ในระดับพอใช้ และหลังการทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีทุกด้าน

2.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าเฉลี่ย ระดับคะแนนทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจอาชีพก่อนและหลังทำการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 18 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคะแนนเฉลี่ยในแต่ละหัวข้อการประเมิน และค่าเฉลี่ยรวมทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจอาชีพ ก่อนและหลังทำการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

	M	SD	T	P
กลุ่มควบคุม กลุ่มสนับสนุนกลุ่มใหญ่				
Pre - Post_SA	.14	.69	1.29	.20
Pre - Post_OI	.16	.78	1.31	.19
Pre -Post_GS	.16	.50	2.03	.04*
Pre - Post_P	.07	.68	.68	.49
Pre- Post_PS	.18	.60	1.97	.05
Pre - Post_Total	.14	.54	1.68	.10
กลุ่มทดลอง กลุ่มสนับสนุนกลุ่มย่อย				
Pre - Post_SA	.58	.88	4.19	.00*
Pre - Post_OI	.63	.86	4.66	.00*
Pre -Post_GS	.45	.89	3.24	.00*
Pre - Post_P	.65	.93	4.41	.00*
Pre- Post_PS	.65	.90	4.57	.00*
Pre - Post_Total	.59	.82	4.58	.00*

*P<.05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 18 พบว่าในกลุ่มควบคุม (กลุ่มสนับสนุนกลุ่มใหญ่) มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจด้านอาชีพรวมทุกด้านหลังการ จัดกิจกรรมทดลองไม่แตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig = .10)

สำหรับในกลุ่มทดลอง (กลุ่มสนับสนุนกลุ่มย่อย) พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจด้านอาชีพรวมทุกด้านหลังการจัดกิจกรรมทดลองแตกต่างจากก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig = .00) โดยหลังการทดลองมีคะแนนสูงกว่าก่อนการทดลองโดยเฉลี่ย .59

เมื่อพิจารณาแยกตามเกณฑ์ในกลุ่มย่อย 5 หัวข้อ ได้แก่ การประเมินตนเอง (Self-Appraisal) การหาข้อมูลด้านอาชีพ (Occupational Information) การเลือกเป้าหมาย (Goal Selection) การวางแผนอนาคต (Planning) และการแก้ปัญหา (Problem Solving) พบว่าในกลุ่มควบคุม (กลุ่มสนับสนุนกลุ่มใหญ่) ทุกเกณฑ์ในการประเมินมีระดับคะแนน ด้านหลังการจัดกิจกรรมทดลองไม่แตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นในกลุ่มการเลือกเป้าหมาย ที่มีคะแนนหลังการทดลองแตกต่างจากก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig = .04) ส่วนในกลุ่มทดลอง (กลุ่มสนับสนุนกลุ่มย่อย) มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจด้านอาชีพทุกเกณฑ์ในการประเมินหลังการจัดกิจกรรมทดลองแตกต่างจากก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig = .00 ในทุกเกณฑ์การประเมิน) โดยหลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียนโดยเฉลี่ย Sa=.58, Oi=.63, Gs=.45, P=.65 และ Ps=.65 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 นำเสนอการเปรียบเทียบผลของการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ที่มีต่อทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ

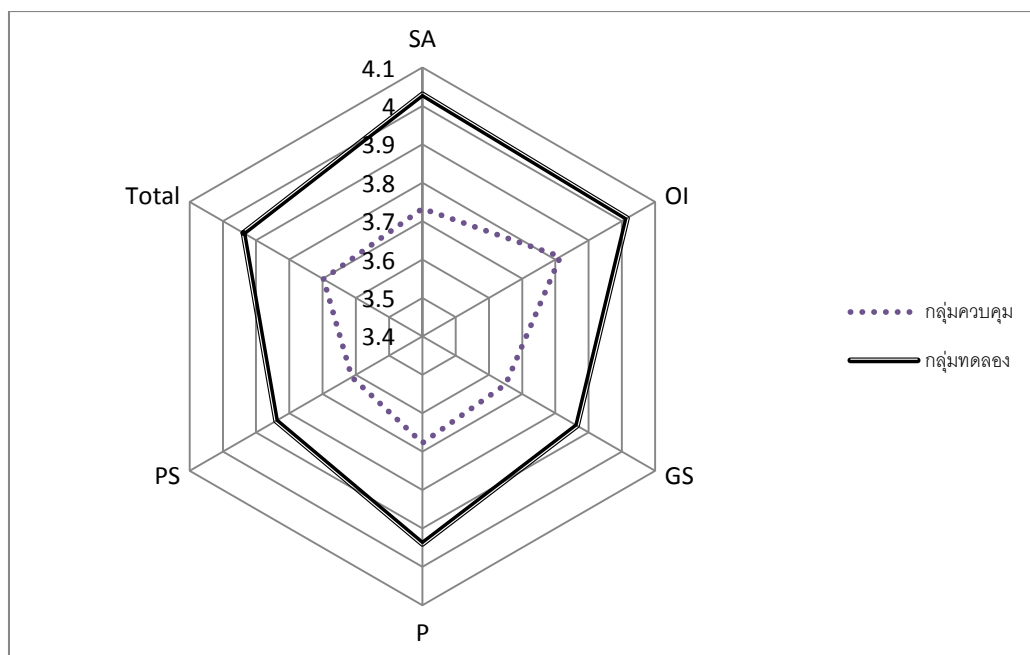
ตารางที่ 19 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคะแนนเฉลี่ยในแต่ละหัวข้อการประเมิน และค่าเฉลี่ยรวมทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจอาชีพ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมในกลุ่มสนับสนุนทางสังคม

		M	SD	T	MD	P
SA	กลุ่มควบคุม	3.73	.48	2.44	0.29	.01*
	กลุ่มทดลอง	4.03	.60			
OI	กลุ่มควบคุม	3.81	.51	1.62	0.20	.10
	กลุ่มทดลอง	4.01	.58			
GS	กลุ่มควบคุม	3.65	.39	1.91	0.21	.06
	กลุ่มทดลอง	3.86	.59			
P	กลุ่มควบคุม	3.67	.48	2.11	-0.26	.03*
	กลุ่มทดลอง	3.94	.61			
PS	กลุ่มควบคุม	3.61	.39	2.21	0.22	.03*
	กลุ่มทดลอง	3.84	.51			
Total	กลุ่มควบคุม	3.69	.39	2.28	0.24	.02*
	กลุ่มทดลอง	3.93	.53			

*P<.05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 19 พบว่าผลของการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมในกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพรวมทุกด้าน ในกลุ่มทดลอง (กลุ่มสนับสนุนกลุ่มย่อย) สูงกว่ากลุ่มควบคุม (กลุ่มสนับสนุนกลุ่มใหญ่) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig = .02) โดยเฉลี่ย 0.24

โดยเมื่อพิจารณาจากเกณฑ์ย่อยใน 5 หัวข้อการประเมินพบว่า ผลของการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมในกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ 3 ด้าน ประกอบด้วยได้แก่ การประเมินตนเอง (Self-Appraisal) การวางแผนอนาคต (Planning) และการแก้ปัญหา (Problem Solving) ในกลุ่มทดลอง (กลุ่มสนับสนุนกลุ่มย่อย) สูงกว่ากลุ่มควบคุม (กลุ่มสนับสนุนกลุ่มใหญ่) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig = .01, .03 และ .03) และในการหาข้อมูลด้านอาชีพ (Occupational Information) และการเลือกเป้าหมาย (Goal Selection) มีคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ ในกลุ่มทดลองไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig = .10, .06) โดยสรุประดับคะแนนตามแผนภาพที่ 18

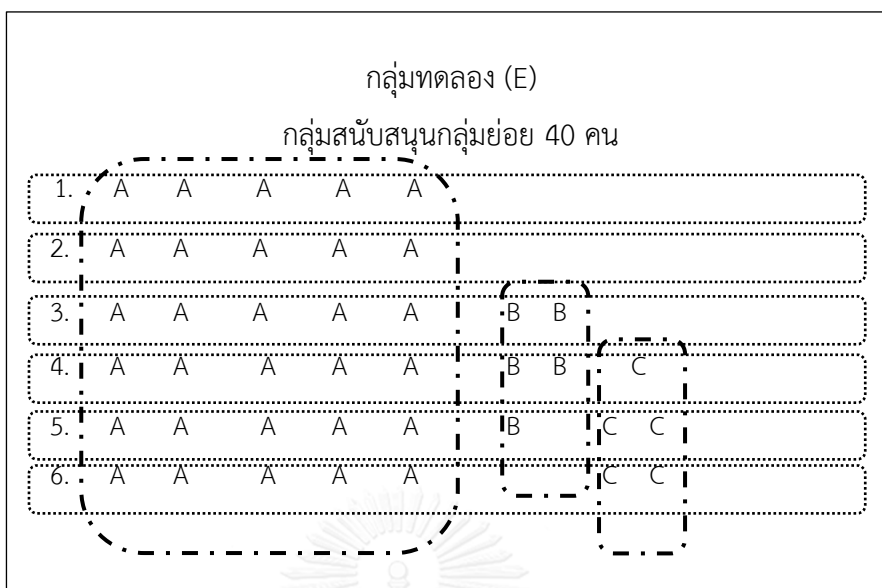

แผนภาพที่ 18 แสดงระดับคะแนนเฉลี่ยในแต่ละหัวข้อการประเมิน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมในกลุ่มสนับสนุนทางสังคม

ตอนที่ 4 พฤติกรรมการทำงานตามโครงสร้างทฤษฎีกิจกรรมของกลุ่มผู้เรียนที่มีรูปแบบบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือที่แตกต่างกันในกิจกรรมการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด

ในตอนนี้นำเสนอการเก็บข้อมูลจากคะแนนเฉลี่ยทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ และข้อมูลเชิงคุณภาพจากร่องรอยพฤติกรรมในการจัดกิจกรรมเพิ่มพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมในกลุ่มสนับสนุนทางสังคม กลุ่มย่อย (กลุ่มทดลอง) ที่จัดให้มีการคลอบุคลิกภาพของผู้เรียน

จากกลุ่มทดลอง จำนวน 40 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous help-seeking) จำนวน 30 คน แบบแสวงหาความช่วยเหลือ (Dependent help-seeking) จำนวน 5 คน และแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (Avoidant help-seeking) จำนวน 5 คน โดยในส่วนนี้จะอภิปรายรูปแบบการทำงานตามโครงสร้างทฤษฎีกิจกรรมโดยแบ่งออกเป็นลักษณะของกลุ่มประกอบด้วย

แผนภาพที่ 19 แสดงการจัดกลุ่มบุคลิกภาพในการทดลอง ที่ใช้ในการอภิปรายข้อมูล

ประเด็นในการอภิปรายประกอบด้วย

- 4.1 ระดับคะแนนเฉลี่ยทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของกลุ่มบุคลิกภาพที่แตกต่างกันในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย
- 4.2 ข้อมูลร่องรอยการทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรม
- 4.3 ระดับคะแนนเฉลี่ยการประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด
- 4.4 พฤติกรรมการทำงานของสมาชิกในกลุ่มที่มีบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือที่ต่างต่างกันจากกิจกรรมสะท้อนคิด

4.1 ระดับคะแนนเฉลี่ยทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของกลุ่มบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน ในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับคะแนนเฉลี่ยทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของกลุ่มบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือที่ต่างต่างกัน 3 รูปแบบ ประกอบด้วย บุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous Seeking) บุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ (Dependent Seeking) และบุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (Avoidance Help-Seeking) ในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย (กลุ่มทดลอง) ปรากฏตามตารางที่

ตารางที่ 20 ระดับคะแนนเฉลี่ยทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของกลุ่มบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน ในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย

	N	M	SD	T	P
กลุ่มทดลอง					
Autonomous	30	.57	.69	4.54	.00*
Dependent	10	.656	1.17	1.76	.11
และ					
Avoidance					

*P<.05

จากการวิเคราะห์ผลข้อมูลพบว่าผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous) ในกลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยรวมทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจด้านอาชีพหลังการจัดกิจกรรมทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig = .00) โดยหลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียนโดยเฉลี่ย .577

สำหรับกลุ่มบุคลิกภาพอื่นๆ ประกอบด้วยผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ (Dependent Seeking) และในกลุ่มผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (Avoidance Seeking) ในกลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยรวมทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจด้านอาชีพหลังการจัดกิจกรรมทดลองไม่แตกต่างจากก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig = .11)

เมื่อทดสอบค่าสถิติแบบนันทารามเมตริก (Nonparametric Tests) พบว่าคะแนนเฉลี่ยรวมทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจด้านอาชีพหลังการจัดกิจกรรมทดลองของผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous) และกลุ่มบุคลิกภาพอื่นๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 Exact Sig. [2*(1-tailed sig.)] = .14 ดังปรากฏในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 การทดสอบค่าสถิติแบบแบบนั้พารามตริก ระหว่างบุคคิภภาพแบบพื้งตนเองอย่างมีอิสระ และกลุ่มบุคคิภภาพอื่น ๆ

กลุ่มบุคคิภภาพ	Mean	N	Mean Rank	Mann-Whitney U Value	Mann-Whitney U Prob
Dependent และ Avoidance	3.67	10	15.75	102.5	.14
Autonomous	4.02	30	22.08		

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้นำเสนอผลค่าเฉลี่ยรวมทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ แยกตามบุคคิภภาพของผู้เรียนรายบุคคล ในกลุ่มบุคคิภภาพทั้งสามรูปแบบ พบว่ากลุ่มบุคคิภภาพแบบพื้งตนเองอย่างมีอิสระ ได้รับคะแนนเฉลี่ยของทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองหลังการทำกิจกรรมสูงสุด (M=4.025, SD=.457) ตามด้วยกลุ่มที่หลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (M=3.908, SD=.574) และในกลุ่มแสวงหาความช่วยเหลือมีคะแนนค่าเฉลี่ยหลังการทำกิจกรรมต่ำที่สุด (M=3.444, SD=.757) อย่างไรก็ตามทั้งสามกลุ่มมีระดับคะแนนเฉลี่ยหลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรม

ตารางที่ 22 ระดับคะแนนเฉลี่ยทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย รายกลุ่ม

	N	M	SD	T	P
กลุ่มทดลอง					
Pre-Post G1	5	.74	.72	2.30	.08
Pre-Post G2	5	.63	.85	1.66	.17
Pre-Post G3	7	.63	.52	2.21	.01*
Pre-Post G4	8	.69	.91	2.14	.06
Pre-Post G5	8	.51	.79	1.82	.11
Pre-Post G6	7	.41	.61	1.77	.12

*P<.05

เมื่อพิจารณากลุ่มทดลองรายกลุ่มพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อยในกลุ่มที่ 3 เท่านั้น ซึ่งในกลุ่มนี้มีผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระจำนวน 5 คน และบุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือจำนวน 2 คน โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวมทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจด้านอาชีพหลังการจัดกิจกรรมทดลองแตกต่างจากก่อนการทดลอง (Sig = .018) ส่วนกลุ่มที่เหลือไม่พบความแตกต่างหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ข้อมูลร่องรอยการทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรม

ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นสองส่วน ได้แก่ ระดับของการทำหน้าที่ของตนเองตามทฤษฎีกิจกรรม และร่องรอยจากการสะท้อนคิดในการทำงานกลุ่มร่วมกัน

4.2.1 ระดับของการทำหน้าที่ของตนเองตามทฤษฎีกิจกรรม

ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนมาร่วมใช้ในการวิเคราะห์ผลข้อมูล โดยแยกตามบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือของผู้เรียนทั้ง 3 รูปแบบ และนำมาหาค่าเฉลี่ย โดยแต่ละหัวข้อมีค่าคะแนนเต็ม 3 คะแนน ดังปรากฏในตาราง ตารางที่ 23 แสดงระดับคะแนนการทำหน้าที่ตามภาระงานของตนเอง และการทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรม

	การทำหน้าที่ตามภาระงาน ของตนเอง	การทำหน้าที่ตามทฤษฎี กิจกรรม
Autonomous Seeking - บุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ		
G1A01	3	2.25
G1A02	3	2.25
G1A03	2	2.75
G1A04	3	1.75
G1A05	3	2.25
G2A01	3	2.25
G2A02	2	2.25
G2A03	3	1.75
G2A04	3	2

G2A05	3	2
G3A01	3	1.25
G3A02	3	2.5
G3A03	3	1.75
G3A04	3	1.75
G3A05	3	1.75
G4A01	3	2
G4A02	3	1.25
G4A03	3	1.5
G4A04	3	2.5
G4A05	3	1.75
G5A01	3	1.5
G5A02	2	1.25
G5A03	3	2.75
G5A05	3	3
G6A01	3	1.25
G6A02	3	1.75
G6A03	3	1.5
G6A04	3	1.75
G6A05	3	2
M total	2.9	1.93

Dependent Seeking - บุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ

G3B01	3	1.75
G3B02	3	2.75
G4B01	3	2.25
G4B02	3	2
G5B01	3	2
M total	3	2.15

Avoidance Help-Seeking– บุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ

G4C01	3	1
G5C01	2	1.75
G5C02	3	1.5
G6C01	3	1
G6C02	2	1
M total	2.6	1.25

จากระดับคะแนนที่ปรากฏในตารางที่ 23 พบว่าสำหรับบุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ (Dependent Seeking) มีการทำหน้าที่ตามภาระงานของตนเอง และการทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรมสูงที่สุด โดยเฉลี่ยที่ระดับ 3 และ 2.15 ตามลำดับ ตามด้วยกลุ่มบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous Seeking) มีการทำหน้าที่ตามภาระงานของตนเอง และการทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรม โดยเฉลี่ยที่ระดับ 2.9 และ 1.93 ตามลำดับ และบุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (Avoidant Help-Seeking) มีการทำหน้าที่ตามภาระงานของตนเอง และการทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรมน้อยที่สุดที่ระดับ 2.6 และ 1.25

4.2.2 ร่องรอยจากการสะท้อนคิดในการทำงานกลุ่มร่วมกัน

จากข้อมูลในการสะท้อนคิดในการทำงานกลุ่มตามทฤษฎีกิจกรรมพบว่า มีลักษณะการสื่อสารภายในกลุ่มดังต่อไปนี้

กลุ่มที่มีเฉพาะผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous Seeking) (G1, G2)

มีภาพรวมการทำหน้าที่ในกลุ่ม โดยทำภาระงานของตนเองให้สำเร็จก่อน และมีความเห็นร่วมกันในการให้ความช่วยเหลือกันมากยิ่งขึ้น

“เพื่อนในกลุ่มช่วยกันเมื่อทำของตนเองเสร็จแล้ว” G1

“บางคนไม่ค่อยพูดคุยกับเพื่อน” “อยากให้พูดคุยกันมากขึ้น” G1

“อาจจะมีเวลาช่วยเพื่อนในกลุ่มน้อยไปหน่อย” “อยากให้เห็นแก่ส่วนรวมให้มากยิ่งขึ้น” G2

กลุ่มที่มีผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระและแบบแสวงหาความช่วยเหลือ (G3)

มีภาพรวมการทำงานหน้าที่ในกลุ่ม โดยให้ความช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มเมื่อเกิดปัญหา ทั้งนี้มีการสะท้อนในแง่การให้ความสนใจกับสมาชิกในกลุ่มให้มากยิ่งขึ้น

“ทุกคนทำหน้าที่ของตัวเองตามที่ตกลงกันเป็นอย่างดี และช่วยเหลือเมื่อเพื่อนมีปัญหา”

“เพื่อนในกลุ่มทำงานไม่ค่อยทัน และเพื่อนๆควรให้ความสนใจกับเพื่อนในกลุ่มมากขึ้น” G3

กลุ่มที่มีผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระและแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (G6)

มีภาพรวมในการทำงานในระดับดี มีการช่วยเหลือในการแก้ปัญหาาร่วมกัน แต่ประสบความล่าช้าในการแก้ปัญหา และสะท้อนถึงความจำเป็นในการร่วมมือแก้ปัญหามากยิ่งขึ้น

“เป็นไปได้ด้วยดีแม้มีปัญหาหรืออุปสรรคในบางครั้งแต่เราก็ช่วยกันในการแก้ไขปัญหาทุกอย่างมีคุณภาพ” G6

“ความล่าช้าในการช่วยกันแก้ไขปัญหา” “ช่วยกันทำงานอย่างเป็นทีมให้มากขึ้น” G6

กลุ่มที่มีผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ แบบแสวงหาความช่วยเหลือ และแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (G4, G5)

มีการสะท้อนภาพรวมการทำงานของกลุ่มอยู่ในระดับดี และได้สะท้อนถึงปริมาณของข้อมูลของแต่ละคนยังไม่เพียงพอสำหรับการทำงาน และไม่ชัดเจน ทำให้มีความคิดเห็นว่าเป็นกลุ่มสามารถทำตามเป้าหมายร่วมกันได้ดีกว่านี้

“ถือว่าทำได้ดีพอสมควรเพราะสามารถทำได้ครบทุกคนแต่ข้อมูลยังไม่เพียงพอที่จะเรียกว่าเพิ่มสมบูรณ์” “ถือว่าทำได้ตามเป้าหมายส่วนหนึ่ง แต่เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์มันดีกว่าที่ทำอยู่ดังนั้นต้องทำต่อให้ดีกว่านี้” G4

“บางคนยังไม่สามารถตอบตนเองได้ชัดเจน ทำให้ยังไม่ถึงเป้าหมาย” G5

“ข้อมูลของบางคนอาจไม่เพียงพอ” G4 “อนาคตเป้าหมายยังไม่แน่นอน” G5

4.3 ระดับคะแนนเฉลี่ยการประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด

เมื่อวิเคราะห์ระดับคะแนนเฉลี่ยการประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดในกลุ่มบุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ และกลุ่มบุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ เมื่ออยู่ในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่แตกต่างกันเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา พบว่าเมื่อกลุ่มบุคลิกภาพทั้งสองรูปแบบเมื่อเข้าไปอยู่ในกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคมแล้ว มีระดับคะแนนแฟ้มสะสมผลงานอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ โดยกลุ่มแสวงหาความช่วยเหลือ มีคะแนนแฟ้มสะสมผลงาน

ระดับดีมาก จำนวน 2 คน ระดับดี จำนวน 2 คน และระดับพอใช้ จำนวน 1 คน ส่วนในกลุ่ม หลีกเลี่ยงความช่วยเหลือมีคะแนนอยู่ในระดับดีมากจำนวน 4 คน และคะแนนอยู่ในระดับดี จำนวน 1 คน

ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ยรวมทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือก อาชีพ แยกตามบุคลิกภาพของผู้เรียน ในกลุ่มบุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ และ บุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ

กลุ่ม	ระดับการประเมิน (ร้อยละ)	การแปลผล
Dependent Seeking – บุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ		
G3B01	92	ระดับดีมาก
G3B02	72	ระดับดี
G4B01	76	ระดับดี
G4B02	65	ระดับพอใช้
G5B01	87	ระดับดีมาก
Avoidance Help-Seeking– บุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ		
G4C01	88	ระดับดีมาก
G5C01	92	ระดับดีมาก
G5C02	92	ระดับดีมาก
G6C01	87	ระดับดีมาก
G6C02	79	ระดับดี

4.4 พฤติกรรมการทำงานของสมาชิกในกลุ่มที่มีบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือที่แตกต่างจากกิจกรรมสะท้อนคิด

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากร่องรอยการสะท้อนคิดในกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคม ในหัวข้อการเลือกเป้าหมาย และวางแผนอนาคตและเตรียมแก้ปัญหา พบว่าร่องรอยพฤติกรรมดังกล่าวมีความสอดคล้องกับรูปแบบการทำงานกลุ่ม และผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ปรับปรุงจากKomissarouk and Nadler (2014) และแสดงถึงรูปแบบหรือวิธีการทำงานของสมาชิกรายบุคคลดังต่อไปนี้

4.4.1 บุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous Seeking)

ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระมีแนวโน้มในการหาทางแก้ไขปัญหาด้านตนเองอย่างมีอิสระ และส่วนใหญ่มีการวางแผนและเตรียมความพร้อมตนเองเป็นอย่างดี

“เริ่มเตรียมตัวอ่านหนังสือเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัยตั้งแต่ปิดเทอมนี้ เริ่มอ่านตั้งแต่ตื่นนอนทุกวัน และอ่านในเวลาว่างหรือหัดทำข้อสอบเก่าๆจากหลายปีที่ผ่านมา” G1A04

“ตั้งใจเรียนให้มากขึ้นกว่าเดิม อ่านหนังสือเตรียมสอบให้ได้วันละ 2 ชั่วโมง ทำข้อสอบปีเก่าๆย้อนหลัง และหาประสบการณ์เพิ่มเติม เช่น เข้าค่าย เข้าอบรมที่โรงเรียนจัดขึ้น” G1A04

“ฝึกทำข้อสอบมากๆ เพื่อที่จะได้สอบติด หากความรู้ที่ยังไม่รู้ ทดลองสอนหนังสือน้องว่าน้องเข้าใจหรือไม่ และฝึกร่างกายให้เตรียมพร้อมอยู่เสมอ และมีความสุขกับสิ่งที่ทำ” G5A01

“การไม่ค่อยถามคนอื่นเลยทำให้เราไม่รู้จึงต้องพยายามแก้ปัญหาเองบางโอกาส” G1A02

ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ มีความกล้าที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆโดยไม่กลัวความล้มเหลว และไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคโดยง่าย

“สิ่งที่ตนเองสนใจมาก และมามองตัวเองว่ามีความสามารถพอไหมที่จะสามารถประกอบอาชีพได้อย่างสมบูรณ์แบบ ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นและนำส่วนที่ควรแก้ไขของตนเองมาแก้ไขและลงมือทำอย่างจริงจัง หากไม่สามารถทำได้ตามเป้าหมายได้จะศึกษาใหม่ไม่ยอมแพ้และสู้ หาข้อมูลมาเรียนรู้ใหม่และปรับใช้ และลงมือทำหลายๆครั้งจนให้สำเร็จและจะภูมิใจมาก” G2A03

“ยอมรับและกลับมาพัฒนาให้ดีขึ้นและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค” G2A04

“ไม่ท้อแท้กับอุปสรรคที่ผ่านเข้ามาไม่ว่าอะไรจะเกิดจะผ่านมันไปให้ได้” G1A01

“จุดแข็งที่เป็นเอกลักษณ์ของผมนั่นก็คือผมกล้าที่จะเรียนรู้อะไรใหม่ๆโดยไม่คำนึงว่าอะไรจะเกิดขึ้นบ้าง แต่สิ่งที่ผมคิดคือการที่ผมได้เรียนรู้อะไรใหม่ๆทำให้ผมได้เปิดโลกทัศน์ในการเรียนรู้อะไรใหม่ๆที่ผมไม่เคยได้รู้หรือพบเห็นมาก่อน” G06A01

“จุดแข็งคือ เป็นคนที่ กล้าคิด กล้าทำ ไม่ยอมแพ้ง่ายๆและสามารถเป็นผู้นำของในกลุ่มได้ ชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เข้ากับบุคคลอื่นได้ทุกวัย” G1A03

“จุดแข็งของฉันคือ เป็นคนที่กล้าได้กล้าเสีย มีความเป็นตัวของตัวเอง ทำผิดก็ยอมรับผิด แต่ถ้าไม่ผิดก็ จะไม่ยอมเหมือนกัน ถ้าได้คิดอะไรแล้วก็จะทำให้สำเร็จไม่ยอมท้อถึงแม้มันจะยากแค่ไหนก็ตาม และ เวลาตั้งเป้าหมายก็จะทำให้สำเร็จเช่นกัน ซึ่งฉันก็ตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะเป็นการตรวจตระเวนชายแดน และ ก็จะต้องเป็นให้ได้” G5A01

ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ มี แนวโน้มในการขอคำแนะนำหรือการสนับสนุนจากผู้อื่นเพื่อหามุมมองใหม่ๆและเรียนรู้วิธีการ แก้ปัญหา

“พูดคุยกับผู้ที่ประสบความสำเร็จเพื่อให้รู้แนวทาง ในการศึกษาต่อ” G3A02

“ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ศึกษาหาความรู้ใหม่ๆอยู่เสมอ ทั้งจากห้องสมุดและจากสื่อ ต่างๆที่มีประโยชน์ ขยันและทบทวนความรู้จากบทเรียนอยู่เสมอ หากไม่สามารถทำได้ตามเป้าหมายที่ วางไว้ได้ เริ่มแรกตั้งสติคิดหาทางออกที่ดีและเหมาะสมที่สุดสำหรับตัวเองโดยปรึกษาพ่อและแม่ก่อน ว่าเห็นด้วยหรือไม่อย่างไร และต้องมีคณะหรือมหาลัยที่ตนสนใจมากกว่าหนึ่งคณะสำรองไว้เพื่อเป็น ทางออกที่ดีที่สุดยามผิดหวัง” G6A05

“ข้าพเจ้าคิดว่าทำได้เพราะเราถนัดด้านนี้และถ้าเราชอบและถนัดจะทำให้ทุกอย่างดีขึ้น และ พูดคุยกับคนที่มีความรู้ในด้านที่เราสนใจเช่นอาจารย์และคนที่ทำงานในด้านนี้และนำไปพัฒนาตนเอง ให้ดียิ่งขึ้น” G1A02

“หากสนใจอะไรจะต้องค้นหาความรู้จนกระจ่าง เข้ากับคนอื่นได้ง่าย สงสัยอะไรก็จะถามทันที มี เหตุผล ใส่ใจรายละเอียด” G5A03

ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ มี แนวโน้มประเมินข้อผิดพลาดด้วยตนเอง และพร้อมพยายามใหม่อีกครั้ง

“หากไม่ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ก็พยายามหางานอื่นๆทำที่พอหาเลี้ยงครอบครัวได้ระหว่างที่เราทำงาน เราต้องคิดไปด้วยว่าทำไมเราไม่สามารถทำให้เป้าหมายของเราสำเร็จได้ และเราก็ต้องพยายามทำให้ เป้าหมายสำเร็จให้ได้ ถ้าไม่ได้ก็กลับไปเริ่มที่พยายามต่อ ครับ” G1A05

“มีแผนสำรองสำหรับการผิดพลาด การสำรองสิ่งที่ตนเองอยากเป็นอยากได้ หากไม่เป็นไปตามคาด เลือกออาชีพสำรองและเป้าหมายสำรอง หากไม่สามารถทำได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ก็จะยอมรับและ

เริ่มแผนสอง เพราะผมจะสำรองแผนไว้เสมอ ทำตามแผนสองอย่างมุ่งมั่นอีกครั้ง และไม่ท้อถอยแม้เจอสิ่งที่ยากลำบากก็ตาม” G4A03

“ข้าพเจ้าจะคิดทบทวนถามตัวเองก่อนว่าเปื้อนแล้วหรือ ทำไมถึงทำได้ไม่ดี มันไม่ใช่เป้าหมายแล้วหรือ เรากำลังให้ความสำคัญผิดไปหรือเปล่า จะทิ้งอนาคตหรือ หลังจากคิดได้จะกลับไปทำมันอย่างตั้งใจและมีสติอีกครั้งเพื่ออนาคตของเรา” G5A03

“การทำอะไรหรือตั้งใจทำอะไรต้องทำสุดขีดและเมื่อทำสุดขีด เป้าหมายนั้นต้องสำเร็จ หากมีการผิดพลาดผมมีแผนสำรองสำหรับความผิดพลาดและเพื่ออนาคตผมจึงต้องรอบคอบไว้ก่อน” G4A01

ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระมีแนวโน้มพฤติกรรมให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นในกลุ่มคนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับตนเอง

“จุดแข็งของผมคือเป็นคนมีความกล้าแสดงออกและมีความเป็นผู้นำสูง เป็นคนมองโลกใหม่ๆ คิดอะไรมักจะคิดถึงคนอื่นๆ โดยส่วนตัวผมแล้วก็ยังเป็นคนชอบการช่วยเหลือผู้อื่นเป็นอย่างมากไม่เคยคิดที่จะไม่รักคนอื่นเพราะผมมักจะใช้หลักธรรมมาช่วยในการคิดทำสิ่งต่างๆ เพื่อให้มีสติมีปัญญาเกิดขึ้นตลอดเวลา” G2A01

“จุดแข็งของข้าพเจ้าคือ ชอบการพูดคุยเจรจากับคนอื่น ชอบทำกิจกรรมต่างๆ เข้ากับคนอื่นได้ง่าย พูดเก่ง และเข้าใจคนอื่นในเรื่องต่างๆ ชอบดูแลเอาใจใส่คนอื่น” G3A02

“มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ชอบการค้นหาคำความจริงของธรรมชาติ ไม่ยอมรับสิ่งมกมาย ชอบช่วยเหลือผู้อื่นหรือผู้ด้อยโอกาสกว่าตนเอง และชอบการลงมือทำ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นซึ่งจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาและการทำงานของตัวเองให้ประสบความสำเร็จได้ตามเป้าหมายของตนเอง” G3A01

4.4.2 บุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ (Dependent Seeking)

ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบบุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือมีแนวโน้มในการขอความช่วยเหลือและพึ่งพาผู้อื่นที่อยู่ในสังคมของตน

“ไม่ฟังทฤษฎีเน้นปฏิบัติ มีปัญหาให้ถาม ยกมือถามอย่างเดียว จำไม่ได้ความคุ้นเคยเป็นหลัก” G3B02

“จุดแข็ง คือ ถนัดเรื่องการจัดสวน ปลูกพืช ชอบฟรีเซนต์งาน ชอบแสดงออก เข้าสังคมได้ง่าย ถนัดและชอบวิชาหน้าที่พลเมือง มีคนคอยแนะนำดีอาจจะมีโอกาสในการเป็นอาชีพนั้นๆ ได้ อยากทำอาชีพ

ที่ตนเองชอบ เพราะตรงกับตัวเองและเป็นสิ่งที่เราชอบ และเราก็มีคนที่จะช่วยเหลือและเป็นกำลังใจก็ เยอะด้วย” G4B01

บทบาทและอิทธิพลของผู้อื่นในสังคมมีความสำคัญต่อผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสวงหา ความช่วยเหลือ

“สามารถเข้ากับคนได้ง่ายเพราะ ชอบเข้าสังคมอยู่แล้วเลยคิดว่าจะสามารถเป็นคุณครูได้เพราะชอบ อยู่กับเด็ก” G3B01

4.4.3 บุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (Avoidant Help-Seeking)

ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือมีแนวโน้มในการจัดการสิ่งต่างๆด้วย ตนเอง

“จุดแข็งของตัวเองเป็นคน คิดแล้วทำเลย เป็นคนมีความอดทนสูง เป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ จุดอ่อนของตัวเองเป็นคนใจร้อน ทำอะไรด้วยตนเอง เป็นคนไม่ชอบแสดงออกกับคนหมู่มาก เวลามีปัญหาจะชอบอยู่เงียบๆคนเดียว” G5C01

“หากไม่สามารถทำได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ ก็ต้องทำใจยอมรับแต่จะไม่ยอมแพ้ งานเล็กๆทำ ก่อนแล้วถ้ามีเงินทุนค่อยเริ่มทำอย่างอื่นใหม่ ทำใจกว้างๆและถ้ามีโอกาสก็จะรีบคว้ามันไว้ และจะไม่ เลือกลงตามแต่ใจตัวเอง” G5C01

ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือไม่ชอบแสดงบทบาทในสังคม

“อุปสรรค คือ ไม่ชอบถามหรือตอบคำถามผู้อื่น ไม่กล้าแสดงออกต่อหน้าเพื่อนๆและคนอื่นๆ ไม่ชอบ ที่มีคนเยอะ” G5C02

“จุดแข็ง ไม่ว่าจะใครจะว่าอย่างไรก็จะไม่สนใจไม่ได้ตอบ ถ้าคำว่าใครก็พูดอ้อมโลกนิดหนึ่ง ทิ้งไว้ให้เขา คิดหาคำตอบในสิ่งที่เราพูด ชอบใช้ภาษากำกวม จุดอ่อนไม่ชอบอยู่กับคนหมู่มากโกรธง่ายเกลียดง่าย ไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าพูด ไม่มีความมั่นใจ อุปสรรคคือไม่กล้าพูด ไม่ชอบยืมให้ใคร ไม่ค่อยพูดมาก เท่าไหร่ถ้าไม่ใช่เพื่อนสนิทกัน” G06C02

จากข้อมูลในประเด็นในการอภิปรายทั้ง 4 หัวข้อ ประกอบด้วย ระดับคะแนนเฉลี่ยทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของกลุ่มบุคลิกภาพที่แตกต่างกันในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย ข้อมูลร่องรอยการทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรม ระดับคะแนนเฉลี่ยการประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด และพฤติกรรมการทำงานของสมาชิกในกลุ่มที่มีบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือที่แตกต่างกันจากกิจกรรมสะท้อนคิด สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous Seeking) มีแนวโน้มในการหาทางแก้ไขปัญหาด้านตนเองอย่างมีอิสระ มีการวางแผนและเตรียมความพร้อมตนเอง กล้าที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรค ทั้งนี้จะขอคำแนะนำหรือการสนับสนุนจากผู้อื่นเพื่อหามุมมองใหม่ๆ และเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา โดยทำงานของตนเองให้สำเร็จล่วงหน้าก่อน โดยการเข้าร่วมในกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่มีบุคคลต่างบุคลิกกันนั้นไม่ขัดขวางการทำงานของตนเอง ทั้งนี้พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นที่อยู่ในกลุ่มของตนเอง และการเข้าร่วมในกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคมในกลุ่มนี้ ส่งผลต่อคะแนนเฉลี่ยรวมทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจด้านอาชีพซึ่งพบว่าหลังการจัดกิจกรรมทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig = .00)
2. ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ (Dependent Seeking) มีแนวโน้มในการขอความช่วยเหลือและพึ่งพาผู้อื่นที่อยู่ในสังคมของตน บทบาทและอิทธิพลของผู้อื่นในสังคมมีความสำคัญ โดยเมื่อก่อนเมื่อเข้าไปอยู่ในกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคมแล้ว พบพัฒนาจากคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพตั้งต้นเฉลี่ยในระดับที่ต่ำที่สุด เมื่อเทียบกับกลุ่มบุคลิกภาพอื่นๆ ($M=2.496$) สู่อันดับคะแนนเฉลี่ย ($M=3.444$) หลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคม นอกจากนี้ระดับการทำหน้าที่ตามภาระงานของตนเองและการทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรมยังได้รับคะแนนสูงที่สุด และผลการประเมินแฟ้มสะสมผลงานรายบุคคลส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีถึงดีมาก อย่างไรก็ตามผลการศึกษาไม่พบนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มบุคลิกภาพนี้

3. ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (Avoidant help-seeking) มีแนวโน้มในการจัดการสิ่งต่างๆด้วยตนเอง ไม่ชอบแสดงบทบาทเด่นในสังคม และมีการทำหน้าที่ตามภาระงานของตนเอง และการทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรมน้อยกว่าในอีกสองกลุ่ม ซึ่งจากข้อมูลที่ปรากฏพบว่าสมาชิกในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีระดับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพที่ตั้งต้นเฉลี่ยสูงอยู่แล้ว ($M=3.544$) และมีการพัฒนาสู่ระดับคะแนนเฉลี่ย ($M=3.908$) สำหรับผลการประเมินแฟ้มสะสมผลงานในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีความสามารถสูงและโดยมากทักษะที่เพิ่มพูนเกิดการพัฒนาจากตนเอง และไม่ได้สนใจบทบาทการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคมของตนเองเท่าที่ควร อย่างไรก็ตามผลการศึกษาไม่พบนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มบุคลิกภาพนี้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลของกลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่มีบุคลิกภาพต่างกันในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มทดลอง (Experiment group) 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม (Control group) 1 กลุ่ม มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพก่อนและหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีการใช้กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่
2. เพื่อศึกษาทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพก่อนและหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีการใช้กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย
3. เพื่อเปรียบเทียบผลของการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ที่มีต่อทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ
4. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมตามโครงสร้างทฤษฎีกิจกรรมของกลุ่มผู้เรียนที่มีรูปแบบบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือที่แตกต่างกันในกิจกรรมการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด

สมมติฐานการวิจัย

1. ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีการใช้กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่สูงกว่าก่อนการพัฒนา

2. ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีการใช้กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อยสูงกว่าก่อนการพัฒนา
3. ผลของการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมต่อทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพในกลุ่มย่อยสูงกว่ากลุ่มใหญ่
4. กลุ่มผู้เรียนที่มีรูปแบบบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือต่างกันในกิจกรรมการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรม มีพฤติกรรมการทำงานในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่แตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง เป็นนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2559 ที่ได้รับทุนการศึกษาจากทั่วทุกภูมิภาค ที่เข้าร่วมกิจกรรมค่ายแนะแนวและเตรียมความพร้อมเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยความร่วมมือกับคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) ในช่วงเดือนมีนาคม 2560 ใช้การสุ่มตัวอย่างสำหรับการทดลองแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 80 คน เข้ากลุ่มทดลองจำนวน 40 คน (สมาชิก 5-8 คน 6 กลุ่ม) และกลุ่มควบคุมจำนวน 40 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ การใช้กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ รูปแบบบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือ และรูปแบบเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรม และตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาและวิเคราะห์ผลของกลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่มีบุคลิกภาพต่างกันในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีการใช้กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่ไม่แตกต่างจากก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig = .10)
2. ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีการใช้กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อยสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig = .00) โดยหลังการทดลองมีคะแนนสูงกว่าโดยเฉลี่ย .597
3. ผลของการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมต่อทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพในกลุ่มย่อยสูงกว่ากลุ่มใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig = .025) โดยเฉลี่ย 0.2405
4. กลุ่มผู้เรียนที่มีรูปแบบบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือต่างกันในกิจกรรมการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรม มีพฤติกรรมการทำงานในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่แตกต่างกัน โดยพบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous Seeking) และได้ข้อสรุปที่เป็นประโยชน์อันแสดงถึงพฤติกรรมในการทำงานของแต่ละบุคลิกภาพจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous Seeking) มีแนวโน้มในการหาทางแก้ไขปัญหาด้านตนเองอย่างมีอิสระ ขอคำแนะนำหรือการสนับสนุนจากผู้อื่นเพื่อหามุมมองใหม่ๆ และเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา และพร้อมให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นในกลุ่มคนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับตนเอง โดยทำงานของตนให้สำเร็จลุล่วงก่อน และกลุ่มสนับสนุนทางสังคมส่งผลดีต่อผู้เรียนในกลุ่มบุคลิกภาพนี้

ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ (Dependent Seeking) มีแนวโน้มในการขอความช่วยเหลือและพึ่งพาผู้อื่นที่อยู่ในสังคมของตน โดยมีระดับการทำหน้าที่ตามภาระงานของตนเอง และการทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรมสูงสุด

ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (Avoidant help-seeking) มีแนวโน้มในการจัดการสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ไม่ชอบแสดงบทบาทในสังคม และมีการทำหน้าที่ตามภาระงานของตนเอง และการทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรมน้อยกว่ากลุ่มอื่น โดยมากมักจะเป็นกลุ่มที่มีความรู้ความสามารถสูงอยู่แล้ว และกระบวนการพัฒนาเกิดจากกระบวนการนำทางตนเองมากกว่าการได้รับการสนับสนุนทางสังคมในกลุ่มสนับสนุน

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัยที่นำเสนอข้างต้น ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลของการจัดกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรม

การอภิปรายผลตอนที่ 1 เป็นการเปรียบเทียบทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อยเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 และ 2 พบว่าทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีการใช้กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่ไม่แตกต่างจากก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig = .10) และในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อยพบว่าหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig = .00) โดยหลังการทดลองมีคะแนนสูงกว่าโดยเฉลี่ย .597

ตอนที่ 2 ผลของการใช้กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อยในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรม

การอภิปรายผลตอนที่ 2 เป็นการเปรียบเทียบทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพหลังการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่ระหว่างกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อยเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 พบว่าผลของการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมต่อทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพในกลุ่มย่อยสูงกว่ากลุ่มใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig = .025) โดยเฉลี่ย 0.2405

จากข้อค้นพบในการอภิปรายผลตอนที่ 1 และ 2 แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของขนาดในการจัดกลุ่มสนับสนุนทางสังคมในกิจกรรมพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด พบว่าขนาดของกลุ่ม ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในโครงสร้างทฤษฎีกิจกรรม ซึ่งงานวิจัยในครั้งนี้ชี้ให้เห็นถึงผลของการแบ่งงานตามโครงสร้างทฤษฎีกิจกรรมที่กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย (สมาชิก 5-8 คน) ส่งผลดีกว่ากลุ่มใหญ่ (สมาชิก 40 คน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Albrecht and Adelman (1987: 62) ได้กล่าวถึงขนาดของกลุ่มสนับสนุน เป็นปัจจัยหนึ่งที่ต้องพิจารณาสำหรับการจัดโครงสร้างการสนับสนุนทางสังคม โดย Trotzer (1997) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่ากลุ่มแนะนำโดยส่วนใหญ่จะจัดให้มีสมาชิก 10 คน หรือน้อยกว่า และแนะนำจำนวนสมาชิกที่ 6-

10 คน สำหรับกลุ่มผู้เรียนในระดับวัยรุ่น และผลการศึกษาของ Pai et al. (2015) ซึ่งได้ศึกษาการวิเคราะห์ห่อภิมาณ และยืนยันผลว่าขนาดของกลุ่มย่อยที่ส่งผลทางบวกต่อความสามารถในการถ่ายโอนความรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับรายงานถึงข้อดีของการจัดกลุ่มย่อย ประกอบด้วย Bertucci et al. (2010) ได้รายงานว่าการจัดกลุ่มย่อยส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และส่งเสริมการได้รับการสนับสนุนทางสังคมด้านวิชาการมากกว่าการทำงานเดี่ยว และรายงานการศึกษาของ Y. Cho et al. (2016) กล่าวว่าแม้คะแนนหลังการทดลองในการจัดกิจกรรมอบรมให้นักเรียนระหว่างกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อยจะไม่แตกต่างกัน แต่มีรายงานว่าผู้เรียนมีแนวโน้มต้องการการทำกิจกรรมกลุ่มย่อยมากกว่า และในกลุ่มย่อยมักจะได้รับระดับความสนใจ และการให้ผลป้อนกลับมากกว่ากลุ่มใหญ่ อย่างไรก็ตาม ยังมีผลการศึกษาที่ขัดแย้งกับข้อสรุปดังกล่าว อาทิเช่น COŞKUN (2011) ระบุว่าในการทำงานร่วมกันออนไลน์ ขนาดของกลุ่มไม่ได้มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำงาน แต่ขนาดของกลุ่มใหญ่ช่วยการสร้างแนวความคิดใหม่ๆ และเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ และพบว่ายังปัจจัยอื่นๆสำหรับพิจารณาที่ส่งผลต่อความร่วมมือในกระบวนการกลุ่ม ทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ เช่น Artinger and Vulkan (2016) ที่ระบุว่า แม้ไม่พบความแตกต่างระหว่างระดับความร่วมมือในกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย แต่ผู้วิจัยได้พบปัจจัยอื่นๆที่ส่งผล ได้แก่ ปัจจัยด้านเพศ ซึ่งไม่สามารถอธิบายความแตกต่างด้านบุคลิกภาพได้ ซึ่งประเด็นดังกล่าวผู้วิจัยจะได้นำเสนอในข้อเสนอแนะการวิจัยต่อไป

ในด้านการวางโครงสร้างของระบบกิจกรรม ผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการการแบ่งงาน (Division of labor) ในกระบวนการจัดกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย ตามโครงสร้างของทฤษฎีกิจกรรม มีบทบาทสำคัญในการวางกรอบการทำงานร่วมกันภายใต้ชุมชนเดียวกัน ซึ่งเป็นไปในทางเดียวกับงานวิจัยของ Abidin et al. (2014) ที่ใช้กรอบทฤษฎีกิจกรรมในการวิเคราะห์กระบวนการพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานของกลุ่ม ทั้งนี้ภายใต้กิจกรรมดังกล่าวแต่ละบุคคลมีบทบาทหน้าที่ในการทำชิ้นงานของตนเองที่ได้รับมอบหมาย และทำหน้าที่ของกลุ่ม ได้แก่การร่วมอภิปราย แสดงความคิดเห็น และตรวจสอบการทำหน้าที่ระหว่างกันและกัน อันนำไปสู่ผลลัพธ์ที่สมาชิกในกลุ่มคาดหวัง แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อกลาง (Mediating Artifact) ในการขับเคลื่อน อันเห็นผลเชิงประจักษ์จากกิจกรรมการพัฒนาในสรุปผลการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Yang and Wu (2013) ที่ได้เน้นย้ำถึงการเกิดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองระหว่างกิจกรรมพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์อีกด้วย

แนวความคิดในการทำงานร่วมกันของกลุ่มสนับสนุนทางสังคมภายใต้ทฤษฎีกิจกรรม ยังสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ซึ่งการจัดกิจกรรมเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สะท้อนคิด มีการตรวจสอบการทำหน้าที่อย่างมีโครงสร้างและทั่วถึง ดังที่ Bandura (1997) ได้กล่าวว่าพฤติกรรมเกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ภายใต้องค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่พฤติกรรม ปัญญาและองค์ประกอบส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อม ซึ่งองค์ประกอบในการสร้างทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเอง ประกอบด้วยประสบการณ์ที่สำเร็จของตนเอง การสังเกตประสบการณ์จากผู้อื่น การพูดชักจูง และการกระตุ้นทางอารมณ์ เป็นปัจจัยที่หลอมรวมให้เกิดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ สอดคล้องกับนักวิจัยหลายท่านที่ได้นำทฤษฎีดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ เช่น Lent et al. (2016) ได้ย้มาถึงโครงสร้างการสนับสนุนทางสังคม ในฐานะองค์ประกอบหนึ่งส่งผลต่อการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ

ในด้านผลลัพธ์ที่คาดหวัง หรือตัวแปรตามของการวิจัยในครั้งนี้ คือทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ พบว่ากลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย (สมาชิก 5-8 คน) ในกิจกรรมพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ ภายใต้โครงสร้างทฤษฎีกิจกรรมส่งผลทางบวกต่อทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ ซึ่งมีงานวิจัยหลายชิ้นที่สนับสนุนขั้นตอนการทำงานของเพิ่มสะสมผลงานแบบสะท้อนคิด ประกอบด้วย Tonni and Oliver (2013) กล่าวถึงความเกี่ยวข้องของเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ ที่ต้องอาศัยเวลาการสนับสนุนจากพี่เลี้ยง และความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้ดูแล ในขณะที่ Matthews et al. (2015) ได้กล่าวถึงการใช้เพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ จะเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้สร้างการมีส่วนร่วมในชุมชน ผ่านการสะท้อนเรื่องราวของทุนการศึกษา และการฝึกปฏิบัติในการมีส่วนร่วมกับชุมชน การได้รับผลป้อนกลับจากสมาชิกในชุมชน การได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ๆที่ผ่านการคัดกรองจากเพื่อนแล้ว และได้รับข้อมูลเชิงลึกจากกระบวนการเขียนสะท้อนคิดของตนและคนในชุมชน และ Öntaş and Tekindal (2015) ที่รายงานว่าเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ มีส่วนช่วยเสริมสร้างกระบวนการพัฒนาการสะท้อนคิด และช่วยส่งเสริมการวางแผนอาชีพ ในด้านของ Xu et al. (2016) กล่าวว่าทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ เกิดขึ้นจากกระบวนการสะสมข้อมูล (Information Collecting) เกี่ยวกับตนเองและโลกแห่งอาชีพ จากนั้นจึงนำข้อมูลดังกล่าวมาประกอบการตัดสินใจ โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างอาชีพที่สนใจกับปัจจัยด้านการศึกษาของตนเอง

นอกจากนี้การแบ่งโครงหน้าที่ในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมตามทฤษฎีกิจกรรมยังส่งผลต่อตัวแปรตาม โดยมีข้อสนับสนุนผลการวิจัยหลายประการประกอบด้วย Savickas, Briddick, and Jr. (2002) ได้สรุปผลการวิจัยว่าผลการวิจัยพบว่าทัศนคติที่มีต่ออาชีพ การวางแผนและการสำรวจด้านอาชีพ ส่งผลต่อความสัมพันธ์กับผู้อื่นและการอยู่ร่วมกันภายใต้บรรทัดฐานในกลุ่มของสังคมเดียวกัน J.-H. Lee (2012) การให้การสนับสนุนทางสังคมส่งผลต่อทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ และเชื่อมโยงสู่คุณภาพทางอาชีพ Adler-Constantinescu, Besu, and Negovanc (2013) พบความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการได้รับการสนับสนุนทางสังคมและการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในกลุ่มวัยรุ่นอายุ 15 -20 ปี Garcia, Restubog, Bordia, Bordia, and Roxa (2015) ได้แสดงผลการศึกษาและพบความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการให้การสนับสนุนจากบริบทต่างๆและทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพในกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 รูปแบบการทำงานในกลุ่มสนับสนุนทางสังคม ของผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือต่างกัน ในกิจกรรมการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรม

การอภิปรายผลตอนที่ 3 เป็นการศึกษาในรูปแบบการทำงานในกลุ่มสนับสนุนทางสังคม ที่อ้างอิงจากกลุ่มผู้เรียนที่มีรูปแบบบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือต่างกัน ในกิจกรรมการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรม โดยจากการวิเคราะห์ข้อมูลได้ข้อสรุปดังนี้

- 3.1 บุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous Seeking) มีแนวโน้มการทำงานดังนี้ 1) แนวโน้มในการหาทางแก้ไขปัญหาด้านตนเองอย่างมีอิสระ และส่วนใหญ่มีการวางแผนและเตรียมความพร้อมตนเองเป็นอย่างดี 2) มีความกล้าที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆโดยไม่กลัวความล้มเหลว และไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคโดยง่าย 3) มีแนวโน้มในการขอคำแนะนำหรือการสนับสนุนจากผู้อื่นเพื่อหามุมมองใหม่ๆและเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา 4) ประเมินข้อผิดพลาดด้วยตนเอง และพร้อมพยายามใหม่อีกครั้ง และ 5) แสดงพฤติกรรมให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นในกลุ่มคนที่มีความใกล้เคียงกับตนเอง การเข้าร่วมในกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคมในกลุ่มนี้ ส่งผลต่อคะแนนเฉลี่ยรวมทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจด้าน

อาชีพซึ่งพบว่าหลังการจัดกิจกรรมทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig = .00)

เป็นไปในทิศทางเดียวกับ Tuomisto (1999) กล่าวถึงการใช้เทคนิคทางสังคมเพื่อออกแบบงาน (sociotechnical approach) โดยพบว่าระดับของการทำงานด้วยตนเองภายในกลุ่มมีความสำคัญในการช่วยให้ภาพรวมของกลุ่มประสบความสำเร็จ อย่างไรก็ตามพวกเขายังต้องพึ่งพาการสนับสนุนทางสังคมผ่านระบบสารสนเทศ และ Stefanou et al. (2004) ได้กล่าวว่าการให้การสนับสนุนแก่ผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomy Support) เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนถึงมีส่วนร่วมในสิ่งแวดล้อมของการเรียนรู้ต่างๆ เช่น โอกาสในการเลือกวิธีการทำงานด้วยตนเอง การตั้งกฎกติการ่วมกัน ความมีอิสระในการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย เช่น การเลือกเขา กลุ่ม หรือกำหนดวันในการส่งงาน เป็นต้น

3.2 บุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ (Dependent Seeking) มีแนวโน้มในการขอความช่วยเหลือและพึ่งพาผู้อื่นที่อยู่ในสังคมของตน บทบาทและอิทธิพลของผู้อื่นในสังคมมีความสำคัญ โดยเมื่อก่อนนี้เมื่อเข้าไปอยู่ในกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคมแล้ว พบพัฒนาจากคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพตั้งต้นเฉลี่ยในระดับที่ต่ำที่สุด เมื่อเทียบกับกลุ่มบุคลิกภาพอื่นๆ ($M=2.496$) สู่อันดับคะแนนเฉลี่ย ($M=3.444$) หลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคม นอกจากนี้ระดับการทำหน้าที่ตามภาระงานของตนเอง และการทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรมยังได้รับคะแนนสูงที่สุด และผลการประเมินประเมินผลงานรายบุคคลส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีถึงดีมาก อย่างไรก็ตามผลการศึกษาไม่พบนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มบุคลิกภาพนี้

3.3 บุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (Avoidant help-seeking) มีแนวโน้มในการจัดการสิ่งต่างๆด้วยตนเอง ไม่ชอบแสดงบทบาทเด่นในสังคม และมีการทำหน้าที่ตามภาระงานของตนเอง และการทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรมน้อยกว่าในอีกสองกลุ่ม ซึ่งจากข้อมูลที่ปรากฏพบว่าสมาชิกในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีระดับคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพตั้งต้นเฉลี่ยสูงอยู่แล้ว ($M=3.544$) และมีการพัฒนาสู่อันดับคะแนนเฉลี่ย ($M=3.908$) สำหรับผลการ

ประเมินแฟ้มสะสมผลงานในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีความสามารถสูงและโดยมากทักษะที่เพิ่มพูนเกิดการพัฒนาจากตนเอง และไม่ได้สนใจบทบาทการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม สนับสนุนทางสังคมของตนเองเท่าที่ควร อย่างไรก็ตามผลการศึกษาไม่พบนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มบุคลิกภาพนี้

ข้อสังเกตดังกล่าว เป็นไปในทิศทางเดียวกับ Komissarouk and Nadler (2014) กล่าวว่ากลุ่มที่พึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomy-oriented help-seeking) เป็นกลุ่มที่แสวงหาความช่วยเหลือจากผู้อื่น เพื่อที่จะเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง และพร้อมให้ความช่วยเหลือกลุ่มคนในระดับเดียวกัน ในขณะที่กลุ่มที่แสวงหาความช่วยเหลือ (Dependency-oriented help-seeking) หรือกลุ่มที่ต้องการให้ผู้อื่นเข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือทั้งหมดนั้น หากเกิดปัญหาในรูปแบบเดิมซ้ำอีก ก็ยังคงต้องการความช่วยเหลือจากบุคคลเหล่านั้นเช่นเดิม ในขณะที่ Golestaneh and Askari (2013) ได้กล่าวถึงผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (Help Avoidance) ว่าเป็นกลุ่มที่มีความสนใจที่จะหาคำตอบด้วยตนเองมากกว่าการพยายามทำความเข้าใจในชิ้นงาน ไม่ต้องการความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นเพราะคิดว่าตนเองดีกว่าเพื่อนร่วมชั้น หรืออาจมีความเชื่อว่าการช่วยเหลือจากคนอื่นไม่เป็นประโยชน์สำหรับตนเอง

แม้ผลการศึกษาในครั้งนี้จะมีข้อจำกัดในด้านการจัดกลุ่มตัวอย่างคละบุคลิกภาพตามแผนของการวิจัยที่ได้นำเสนอในขั้นต้นแล้วนั้น อย่างไรก็ตามการจัดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองครั้งนี้ได้พิสูจน์ให้เห็นถึงผลดีของกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อยต่อกลุ่มบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous Seeking) และข้อค้นพบอื่นๆจากการวิจัยเชิงคุณภาพในด้านการทำหน้าที่ตามภาระงานของตนเอง และการทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรม ที่แสดงให้เห็นว่าการคละบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือในกลุ่มสนับสนุนทางสังคม ไม่ขัดต่อกระบวนการทำงานของผู้เรียน ทั้งกระบวนการทำงานเดี่ยวและกระบวนการทำหน้าที่ในกลุ่ม จากข้อมูลเชิงคุณภาพที่พบว่าผู้เรียนบุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ (Dependent Seeking) มีการทำหน้าที่ตามภาระงานของตนเอง และการทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรมสูงที่สุด โดยเฉลี่ยที่ระดับ 3 และ 2.15 ตามลำดับ ตามด้วยกลุ่มบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous Seeking) มีการทำหน้าที่ตามภาระงานของตนเอง และการทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรม โดยเฉลี่ยที่ระดับ 2.9 และ 1.93 ตามลำดับ และบุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (Avoidant help-seeking) มีการทำหน้าที่ตามภาระงานของตนเอง และการทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรมน้อยที่สุดที่ระดับ 2.6 และ 1.25 แสดงถึงการทำ

หน้าที่ของตนเองอย่างดีเยี่ยมในกลุ่มพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ และให้ความช่วยเหลือคนอื่น ๆ ที่อยู่ในภาวะเดียวกันเสมอ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Nadler (2002) ได้นำเสนอโมเดลที่แสดงความสัมพันธ์ด้านความช่วยเหลือระหว่างกลุ่ม โดยระบุว่าพฤติกรรมแสวงหาความช่วยเหลือในกลุ่มสูงมีความคาดหวังที่จะรักษาระดับในกลุ่มของตนเอง และไม่เต็มที่จะขอหรือยอมรับความช่วยเหลือจากคนในกลุ่มต่ำ แต่ทั้งนี้คนในกลุ่มสูงมีแนวโน้มที่จะเปิดกว้างก็ต่อเมื่อ 1) มีระดับความต้องการความช่วยเหลือสูงจริง ๆ 2) รูปแบบการแสวงหาความช่วยเหลือเป็นรูปแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ หรือ 3) เรื่องที่ขอความช่วยเหลือเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับส่วนกลาง

ทั้งนี้ มีงานวิจัยที่สนับสนุนแนวคิดดังกล่าวอีกจำนวนหนึ่ง ประกอบด้วยการศึกษาวิเคราะห์อภิธานของ Choi et al. (2012) ภายใต้กรอบแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาด้านอาชีพพบว่าตัวแปรด้านการสนับสนุนจากเพื่อน (Peer Support) ส่งผลทางบวกต่อทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเอง ขณะที่ Reeves and Sperling (2015) พบว่าผู้เรียนในกลุ่มอ่อนมีแนวโน้มในการแสวงหาความช่วยเหลือจากเครื่องมือสื่อกลางโดยใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระดานสนทนาที่มีการโต้ตอบในเวลาทำการ ในขณะที่ผู้เรียนในกลุ่มสูง มีแนวโน้มในการแสวงหาความช่วยเหลือแบบเผชิญหน้ามากกว่า และ Yalçın (2016) พบว่าการรับการสนับสนุนจากเพื่อนเป็นตัวทำนายทัศนคติและส่งผลทางบวกต่อการแสวงหาความช่วยเหลือทางด้านจิตวิทยาในกลุ่มวัยรุ่น จากทุกข้อที่กล่าวมาแสดงให้เห็นชัดว่า ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือต่างกันสามารถทำงานร่วมกันในกลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อยได้ในลักษณะถ้อยทีถ้อยอาศัย และได้รับประโยชน์ซึ่งกันและกัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

อย่างไรก็ตามในการศึกษาเรื่องบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือ ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ต้องพิจารณา เช่น ปัจจัยด้านเพศ สาขาที่ศึกษา ภูมิหลังประสบการณ์ ประภูณในงานวิจัยของ Kakhnovets (2011) พบว่าบุคลิกภาพที่แตกต่างกันย่อมส่งผลต่อทัศนคติในการแสวงหาความช่วยเหลือ เช่น ปัจจัยข้อแตกต่างระหว่างเพศหญิงและชาย และลักษณะบุคลิกภาพแบบเปิดกว้างต่อประสบการณ์ใหม่ ซึ่งส่งผลทางบวกต่อลักษณะในการแสวงหาความช่วยเหลืออีกด้วย และรายงานการศึกษาของ Kumcagiz (2013) ซึ่งระบุว่า ปัจจัยด้านเพศ สาขาที่ศึกษา และระดับประสบการณ์ในการได้รับความช่วยเหลือส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อระดับของการแสวงหาความช่วยเหลืออีกด้วย

ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีข้อจำกัดในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพต่างกัน ซึ่งไม่สามารถคลอบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือเข้ากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมตามหลักความน่าจะเป็นได้ ทำให้ผลการศึกษาอาจไม่ลึกเพียงพอสำหรับการสรุปและอภิปรายผลการวิจัย นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ อันเป็นตัวแปรที่ต้องพิจารณาเกี่ยวกับบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ในข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดโครงสร้างทฤษฎีกิจกรรม โดยกำหนดบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในชุมชน ประกอบด้วย ประชากร กิจกรรม ชุมชน เครื่องมือ กฎ การแบ่งงาน และผลลัพธ์ สามารถบูรณาการไปใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสาขาวิชา ทั้งนี้จะต้องอาศัยการแบ่งโครงสร้างและหน้าที่อย่างชัดเจน มีการตรวจสอบการทำหน้าที่ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม และการประเมินผลทั้งระหว่างการทำกิจกรรมและหลังการทำกิจกรรมควบคู่ไปด้วย

1.2 การจัดกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคมสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และควบคุมประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมของผู้เรียน โดยการจัดให้มีการสนับสนุนทางสังคมทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านอารมณ์สังคม การสนับสนุนด้านเครื่องมือ และการสนับสนุนด้านข้อมูล ทั้งนี้ในการจัดกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคมควรคำนึงถึงโครงสร้างของกลุ่ม เช่นขนาดของกลุ่มในการจัดกิจกรรม ซึ่งส่งผลต่อปฏิสัมพันธ์ ระดับการทำหน้าที่และมีส่วนร่วมในโครงสร้างทางสังคมอีกด้วย

1.3 การใช้แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนให้บรรลุผลลัพธ์ตามโครงสร้างของกิจกรรม โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง และได้รับแนวทางที่ชัดเจน จากการสะท้อนผ่านผลงานของตนเอง อันส่งผลความเข้าใจบทบาทของชีวิต และการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง การศึกษาและอาชีพ

1.4 การจัดกิจกรรมแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดร่วมกับกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคม เป็นการบูรณาการบทบาททางสังคมในการพฤติกรรมที่เอื้อประโยชน์ต่อกันในสังคม จากสมาชิกในกลุ่ม เช่น ครู พี่เลี้ยง และเพื่อนนักเรียน มาใช้ร่วมกับการทำแฟ้มสะสม

ผลงานที่มีกระบวนการสะท้อนคิดควบคู่ไปด้วย โดยระหว่างที่จัดทำเพิ่มสะสมผลงาน ผู้เรียนจะได้สะท้อนคิดตนเอง และมีสมาชิกคนอื่นๆ ให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ ซึ่งส่งผลให้การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 การจัดกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดควรนำไปทดลองใช้ ในกลุ่มผู้เรียนที่มีระดับที่แตกต่างออกไป โดยในการทดลองครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งควรขยายไปยังระดับชั้นอื่นๆ เช่น มัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อศึกษาการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนต่อ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีความใกล้เคียงและกระชั้นชิดในการเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา และในระดับปริญญาบัณฑิต ซึ่งกำลังออกสู่ตลาดแรงงานจริง เป็นต้น
- 2.2 การศึกษากลุ่มสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดควมเก็บข้อมูลโดยวิธีศึกษาระยะยาว (Longitudinal Study) และใช้การวัดซ้ำหลายครั้ง เพื่อทดสอบความคงทนของตัวแปร
- 2.3 ควรศึกษาตัวแปรตามอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด เช่น การตั้งเป้าหมายอาชีพ ทักษะคิด ทักษะในการแก้ปัญหา พัฒนาการด้านวิชาการ เป็นต้น
- 2.4 การขยายขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งงานวิจัยในครั้งนี้มีข้อจำกัดในการจัดกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพต่างกัน เข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายด้านบุคลิกภาพมากยิ่งขึ้น อาจมีข้อค้นพบที่แตกต่าง และนำมาใช้ในการอภิปรายได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
- 2.5 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลต่อการทำงานในกลุ่มสนับสนุนทางสังคม เช่น ปัจจัยด้านเพศ แผนการเรียน ชาติพันธุ์ ภูมิสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งประสบการณ์เดิมในการได้รับความช่วยเหลือ เป็นต้น
- 2.6 การศึกษาพฤติกรรมสื่อสารระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม จะช่วยให้เกิดความเข้าใจในการแสดงออกของแต่ละบุคคล และอธิบายปรากฏการณ์การทำงานร่วมกันในกลุ่มของสมาชิกที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

รายการอ้างอิง

- Abidin, W. Z., Uden, L., & Alias, R. A. (2014). E-portfolio Development Through Activity Theory in Action Research. *Springer International Publishing*, 185, 311-320.
- Adler-Constantinescu, C., Besu, E.-C., & Negovanc, V. (2013). Perceived Social Support and Perceived Self-Efficacy during Adolescence. *Social and Behavioral Sciences*, 78, 275-279.
- AL-HAMADI, H. M., AL-OTAIBI, N., & AL-LOUD, H. (2008). *ACTIVITY THEORY WEB-BASED STUDENT PORTOFOLIO*. Paper presented at the International Scientific Conference, Bucharest.
- Albrecht, T. L., & Adelman, M. B. (1987). *Communicating Social Support*. CA: SAGE Publications, Inc.
- Artinger, S., & Vulkan, N. (2016). Does Group Size Matter for Behavior in Online Trust Dilemmas? *PLOS ONE*. doi:10.1371/journal.pone.0166279
- Ash, L. E. (2000). *Electronic Student Portfolios*. IL, USA: SkyLight Training and Publishing Inc.
- Bambina, A. (2007). *Online Social Support The Interplay of Social Networks and Computer-Mediated Communication*. NY: CAMBRIA PRESS.
- Bandura, A. (1976). *Social learning theory*. N.J.: PRENTICE-HALL, INC.
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action : a social cognitive theory*. N.J.: Englewood Cliffs.
- Bandura, A. (1997). *Self-Efficacy The Exercise of Control*. NY: W.H. Freeman and Company.
- Baran, B., & Cagiltay, K. (2010). The Dynamics of Online Communities in the Activity Theory Framework. *Educational Technology & Society*, 13(4), 155-166.
- Baris, M. F., & Tosun, N. (2013). Can Social Networks and E-Portfolio be Used together for Enhancing Learning Effects and Attitudes? *Turkish Online Journal of Educational Technology - TOJET*, 12(2), 51-62.

- Barrera, M. (1986). Distinctions between social support concepts, measures, and models. *American Journal of Community Psychology*, 14(4), 413-445.
doi:10.1007/BF00922627
- Barrett, H. C. (2010). *Balancing the Two Faces of ePortfolios Education for a Digital World: Advice, Guidelines, and Effective Practice from Around the Globe* (2 ed.). Province of British Columbia.
- Bella, N. J. (2004). *Reflective Analysis of Student Work: Improving Teaching Through Collaboration*. CA: Corwin Press.
- Bertucci, A., Conte, S., Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2010). The Impact of Size of Cooperative Group on Achievement, Social Support, and Self-Esteem. *The Journal of General Psychology*, 173(3), 256-272.
- Betz, N. E., Klein, K. L., & Taylor, K. M. (1996). Evaluation of a Short Form of the Career Decision-Making Self-Efficacy Scale. *Journal of Career Assessment*, 4(1), 47-57.
- Bostock, J., & Wood, J. (2015). *Supporting Student Transition 14-19*. NY: Routledge.
- Boud, D. (2010). *Beyond Reflective Practice New approaches to professional lifelong learning*. NY: Routledge.
- Brown, D., & Brooks, L. (1991). *Career Counseling Techniques*. MA: A Division of Simon & Schuster, Inc.
- Bruffee, K. A. (1983). Teaching Writing Through Collaboration *Learning in Groups*. SF: Jossey-Bass Inc.
- Burleson, B., & Goldsmith, D. (1988). *How the Comforting Process Works: Alleviating Emotional Distress through Conversationally Induced Reappraisals In Handbook of communication and emotion*. San Diego: CA: Academic Press.
- Burn, S. M. (2004). *Groups Theory and Practice*. Canada: A Division of Thomson Learning, Inc.
- Campbell, M. I., & Schmidt, K. J. (2005). Polaris: An Undergraduate Online Portfolio System that Encourages Personal Reflection and Career Planning. *Int. J. Engng Ed.*, 21(5), 931-942.
- Caplan, S. E., & Turner, J. S. (2007). Bringing theory to research on computer-mediated comforting communication. *Computers in Human Behavior*, 23, 985-998.

- Cauce, A. M., Felner, R. D., & Primavera, J. (1982). Social support in high-risk adolescents: Structural components and adaptive impact. *American Journal of Community Psychology*, 10(4), 417-428. doi:10.1007/BF00893980
- Cauce, A. M., Reid, M., Landesman, S., & Gonzales, N. (1990). *Social Support : An Interaction View*. Canada: John Wiley & Sons, Inc.
- Chaney, P. (2014). The Difference Between How Small and Large Groups Communicate. Retrieved from <https://bizzuka.com/company-blog/the-difference-between-how-small-and-large-groups-communicate>
- Chatzisarantis, N. L. D., Hagger, M. S., & Brickell, T. (2008). Using the construct of perceived autonomy support to understand social influence within the theory of planned behavior. *Psychology of Sport and Exercise*, 9(1), 27-44. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.psychsport.2006.12.003>
- Chewning, L. V., & Montemurro, B. (2016). The structure of support: Mapping network evolution in an online support group. *Computers in Human Behavior*, 64, 355-365. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2016.07.006>
- Cho et al. (2016). The effect of peer-group size on the delivery of feedback in basic life support refresher training: a cluster randomized controlled trial. *BMC Medical Education*(16).
- Cho, Y., Je, S., Yoon, Y. S., Roh, H. R., Chang, C., Kang, H., & Lim, a. T. (2016). The effect of peer-group size on the delivery of feedback in basic life support refresher training: a cluster randomized controlled trial. *BMC Medical Education*, 16(167).
- Choi, B. Y., Park, H., Yang, E., Lee, S. K., Lee, Y., & Lee, S. M. (2012). Understanding Career Decision Self-Efficacy: A Meta-Analytic Approach. *Journal of Career Development*, 39(5). doi:10.1177/0894845311398042
- Cole, D. J. (2000). *Portfolios across the curriculum and beyond*. CA: Corwin Press.
- Collin, S., & Karsenti, T. (2012). The Role of Online Interaction as Support for Reflective Practice in Preservice Teachers. 20, 2.
- Conger, D. S. (1994). *Policies and Guidelines for Educational and Vocational Guidance*. Paris: UNESCO.

- Conrad, R.-M., & Donalson, J. A. (2011). *Engaging the Online Learner : Activities and Resources for Creative Instruction*. CA.
- Conroy, D. E., Elliot, A. J., & Thrash, T. M. (2009). *Handbook of Individual Differences in Social Behavior*. New York: The Guilford Press.
- Corey, M. S. (1997). *Group Process and Practice*. CA: International Thomson Publishing Inc.
- Corporation, U. (1990). *Group Support Technologies, A study prepared for Organizational Planning and Development Division*. Cambridge, MA,: Federal Aviation Administration.
- COŞKUN, H. (2011). The Effects of Group Size, Memory Instruction, and Session Length on the Creative Performance in Electronic Brainstorming Groups. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(1).
- Creed, P. A., Patton, W., & Prideaux, L.-A. (2007). Predicting change over time in career planning and career exploration for high school students. *Journal of Adolescence*, 30(3), 377-392.
doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.adolescence.2006.04.003>
- Crites, J. O. (1973). *Career Maturity*. Retrieved from NCME Measurement in Education, East Lansing, Mich:
- Dale H. Schunk, & Meece, J. L. (2005). SELF-EFFICACY DEVELOPMENT IN ADOLESCENCES *Self-Efficacy Beliefs of Adolescents* (pp. 71-96): Information Age Publishing.
- Dennen, V. P. (2014). Becoming a blogger: Trajectories, norms, and activities in a community of practice. *Computers in Human Behavior*, 36, 350-358.
doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2014.03.028>
- Department of Administration Rehabilitation & Postsecondary Education. (2011). THE REFLECTIVE STUDENT LEARNING PORTFOLIO. San Diego San Diego State University.
- Dodd, C. F. (2013). *THE DEVELOPMENT OF CAREER MATURITY AND CAREER DECISION SELF-EFFICACY AMONG HIGH-SCHOOL AGED YOUTH ENROLLED IN THE TEXAS 4-H HEALTHY LIFESTYLES PROGRAM*. (Doctor of Philosophy).

- Dwyer, D. C., Ringstaff, C., & Sandholtz, J. H. (1991). Changes in Teachers' Beliefs and Practices in Technology-Rich Classroom. *Educational Leadership*.
- Engeström, Y. (1999a). *ACTIVITY THEORY AND EXPANSIVE DESIGN*. University of California, San Diego and University of Helsinki.
- Engeström, Y. (1999b). Activity theory and individual and social transformation *Perspectives on Activity Theory*. Cambridge: CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS.
- Engeström, Y., Miettinen, R., & Punamaki, R.-L. (1999). *Perspectives on Activity Theory*. UK: Cambridge University Press.
- Eynon, B., Gambino, L. M., & Török, J. (2015). Reflection, Integration, and ePortfolio Pedagogy. *Catalyst for Learning ePortfolio Resources and Research*. Retrieved from <http://www.c2l.mcnrc.org> website:
- Fisher, B. A., & Ellis, D. G. (1990). *Small Group Decision Making*. Singapore: McGraw-Hill, Inc.
- Garcia, P. R. J. M., Restubog, S. L. D., Bordia, P., Bordia, S., & Roxa, R. E. O. (2015). Career optimism: The roles of contextual support and career decision-making self-efficacy. *Journal of Vocational Behavior*, 88, 10-18.
- Gianakos, I. (2001). Predictors of Career Decision-Making Self-Efficacy. *Journal of Career Assessment*, 9(2), 101-114.
- Golestaneh, S. M., & Askari, F. (2013). Help-Seeking or Help Avoidance: Important Motivational, Personality and Metacognitive Antecedents Role in Help-Seeking and Help-Avoidance between Normal and Gifted Students. *European Online Journal of Natural and Social Sciences*, 2(3).
- Gordon, D. (2011). *THE RELATIONSHIP BETWEEN SELF-EFFICACY, HELP-SEEKING BEHAVIORS AND STUDENT ACHIEVEMENT AMONG MIDDLE LEVEL MATHEMATICS STUDENTS IN AN INTERACTIVE LEARNING ENVIRONMENT*. Trident University CA.
- Hackett, G., & Betz, N. E. (1981). A self-efficacy approach to the career development of woman. *Journal of Vocational Behavior*, 18, 326-339.
- Hegarty, B. (2011). *Leading practitioners stepwise through the murky waters of reflective practice*. Paper presented at the Ascilite, Auckland.

- House, J. S. (1987). Social support and social structure. *Sociological Forum*, 2(1), 135-146. doi:10.1007/bf01107897
- Isik, E. (2013). Effect of Interest Inventory Feedback on Career Decision Self-efficacy among Undergraduate Students. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 84, 1437-1440. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.06.769>
- Ivory Research. (2016). Reflective Portfolio – how to write 1st class reflective portfolio. Retrieved from <http://www.ivoryresearch.com/reflective-portfolio-how-to-write-1st-class-reflective-portfolio/>
- Jason, L. A., Weine, A. M., Johnson, J. H., Warren-Sohlberg, L., Filippelli, L. A., Y. Turner, E., & Lardon, C. (1992). *Helping Transfer Students: Strategies for Educational and Social Readjustment*. NY: Jossey Bass.
- Joslyn, B. M. (2014). *EXPLORING THE IMPACT OF A CAREER DEVELOPMENT INTERVENTION ON THE CAREER DECISION-MAKING SELF-EFFICACY AND GOAL INSTABILITY OF FIRST GENERATION COLLEGE STUDENTS, GIVEN PERCEIVED BARRIERS*. (Doctor of Philosophy), Florida State University.
- Kakhnovets, R. (2011). Relationships Among Personality, Expectations About Counseling, and Help-Seeking Attitudes. *Journal of Counseling Development*, 89.
- Keengwe, J., & Kang, J.-J. (2013). A triangular prism model: Using activity theory to examine online learning communities. *Education and Information Technologies*, 18, 85-93. doi:10.1007/s10639-011-9178-4
- Kehoe, M. (2013). *Make That Grade Organisational Behaviour*: Gill & Macmillan Ltd.
- Khanova, J. (2012). Moving Courses Online as a Catalyst of Pedagogical Innovation: An Activity Theory-Based View. *American Society for Information Science and Technology*, 49(1), 1-4. doi:10.1002/meet.14504901258
- Killion, J. P., & Todnem, G. R. (1991). A process for personal theory building. *Educational Leadership*, 48(7), 14-16.
- Kimeldorf, M. (2016). A Guide to your Career Portfolio Retrieved from www.potsdam/offices/career. Retrieved 8/11/2559, from SUNY College at Potsdam, Career Planning www.potsdam/offices/career

- Komissarouk, S., & Nadler, A. (2014). "I" Seek Autonomy, "We" Rely on Each Other: Self-Construal and Regulatory Focus as Determinants of Autonomy and Dependency-Oriented Help-Seeking Behavior. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 1-13.
- Kumcagiz, H. (2013). Psychological help-seeking attitudes of helping professional candidates and factors influencing them. *Academic Journals*, 8(16).
doi:10.5897/ERR2013.1501
- Leary, M. R., & Hoyle, R. H. (2009). *Handbook of Individual Differences in Social Behavior*. NY: A Division of Guilford Publications, Inc.
- Lee, J.-H. (2012). The Effects of Social Support and Career Decision-Making Self-Efficacy on Career Maturity among Adolescents. *Journal of Korean Home Management Association*, 30(4).
- Lee, V. E., Smith, J. B., Perry, T. E., & Smylie, M. A. (1999). Social Support, Academic Press, and Student Achievement: A View from the Middle Grades in Chicago. Improving Chicago's Schools. A Report of the Chicago Annenberg Research Project. *Eric*.
- Lehman, R. M., & Concicao, S. C. O. (2014). *Motivating and Retaining Online Students*. CA: John Wiley & Sons, Inc.
- Lent, R. W., & Brown, S. D. (2013). Social cognitive model of career self-management: toward a unifying view of adaptive career behavior across the life span. *Journal of Counseling Psychology*, 60(4), 557-568.
- Lent, R. W., Brown, S. D., & Hackett, G. (1994). Toward a Unifying Social Cognitive Theory of Career and Academic Interest, Choice, and Performance [Monograph]. *Journal of Vocational Behavior*, 45, 79-122.
- Lent, R. W., Ezeofor, I., Morrison, M. A., Penn, L. T., & Ireland, G. W. (2016). Applying the social cognitive model of career self-management to career exploration and decision-making. *Journal of Vocational Behavior*, 93, 47-57.
doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.jvb.2015.12.007>
- Lent, R. W., Taveira, M. d. C., Sheu, H.-B., & Singley, D. (2009). Social cognitive predictors of academic adjustment and life satisfaction in Portuguese college

- students: A longitudinal analysis. *Journal of Vocational Behavior*, 74(2), 190-198. doi:<https://doi.org/10.1016/j.jvb.2008.12.006>
- Levinson, W. M., Ohler, D. L., Caswell, S., & Kiewra, K. (1998). Six Approaches to the Assessment of Career Maturity. *Journal of Counseling & Development*, 76.
- Lorraine Stefani, Robin Mason, & Pegler, C. (2007). *The Educational Potential of e-Portfolios Supporting personal development and reflective learning*. New York: Routledge.
- MAHARA E-PORTFOLIO SYSTEM. (2016).
- Malthouse, R., & Roffey-Barentsen, J. (2013). *Reflective Practice in Education and Training*. London: SAGE Publications Ltd.
- Matthews, P. H., Karls, A. C., Doberneck, D. M., & Springer, a. N. C. (2015). Portfolio and Certification Programs in Community Engagement as Professional Development for Graduate Students: Lessons Learned From Two Land-Grant Universities. *Journal of Higher Education Outreach and Engagement*, 19(1), 157.
- McNair, V., & Galanouli, D. (2002). Information and communications technology in teacher education: can a reflective portfolio enhance reflective practice? *Journal of Information Technology for Teacher Education*, 11(2).
- Mennecke, B. E. (1997). Using group support systems to discover hidden profiles: an examination of the influence of group size and meeting structures on information sharing and decision quality. *International Journal of Human-Computer Studies*, 47(3), 387-405. doi:<http://dx.doi.org/10.1006/ijhc.1997.0136>
- Merino-Tejedor, E., Hontangas, P. M., & Boada-Grau, J. (2016). Career adaptability and its relation to self-regulation, career construction, and academic engagement among Spanish university students. *Journal of Vocational Behavior*, 93, 92-102. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.jvb.2016.01.005>
- Morgan, K. L. (2014). *Self-Efficacy and Social Support: An Application of Social Cognitive Career Theory*. Retrieved from http://digitalcommons.brockport.edu/edc_theses/169

- Murphy, S. (1994). Writing Portfolios in K-12 Schools: Implications for Linguistically Diverse Students *New Directions in Portfolio Assessment*. NH: Boynton/Cook Publishers, Inc.
- Nadler, A. (1997). *Personality and Help Seeking Autonomous Versus Dependent Seeking of Help*. NY: Springer Science+Business Media, LLC.
- Nadler, A. (2002). Inter-Group Helping Relations as Power Relations: Maintaining or Challenging Social Dominance Between Groups Through Helping. *Journal of Social Issues*, 58(3), 487-502.
- Nadler, A., & Halabi, S. (2006). Intergroup Helping as Status Relations: Effects of Status Stability, Identification, and Type of Help on Receptivity to High-Status Group's Help. *Journal of Personality and Social Psychology*, 91(1), 97-110.
- National Occupational Information Coordinating Committee. (1989). *The national career development guidelines: Trainer's manual*. Washington, DC.
- Nursten, J. P. (1979). *Process and action in work with groups*. Norway: Pergamon Press.
- Öntaş, Ö. C., & Tekindal, M. T. (2015). The Effect of Group Work on the Self-efficacy of Social Work Students. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 174, 1124-1128. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.01.804>
- Osipow, S. H. (1973). *Theories of Career Development*. NY: MEREDITH CORPORATION.
- Pai, H.-H., Sears, D. A., & Maeda, Y. (2015). Effects of Small-Group Learning on Transfer: a Meta-Analysis. *Educ Psychol Rev*, 27, 79-102.
- Parkes, K. A., Dredger, K. S., & Hicks, D. (2013). ePortfolio as a Measure of Reflective Practice. *International Journal of ePortfolio*, 3(2).
- Paul Hernandez-Martinez, Julian Williams, Laura Blackb, Pauline Davis, Maria Pampakab, & Wake, a. G. (2011). Students' views on their transition from school to college mathematics: rethinking transition as an issue of identity. *Taylor & Francis (Routledge) c British Society for Research into Learning Mathematics*, 13(2), 119-130.
- Pearson, R. E. (1990). *Counseling and Social Support*. CA: SAGE Publications Pvt. Ltd.
- Perry, D. G., & Bussey, K. (1984). *Social Development*. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

- Prideaux, L.-A., & Creed, P. A. (2001). Career Maturity, Career Decision-Making Self-Efficacy and Career Indecision. *Australian Journal of Career Development*, 10(3).
- Reeves, P. M., & Sperling, R. A. (2015). A comparison of technologically mediated and face-to-face help-seeking sources. *British Journal of Educational Psychology*, 85, 570-584.
- Renn, R. W., Steinbauer, R., Taylor, R., & Detwiler, D. (2014). School-to-work transition: Mentor career support and student career planning, job search intentions, and self-defeating job search behavior. *Journal of Vocational Behavior*, 85(3), 422-432. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.jvb.2014.09.004>
- Rhoads, R. A., & Howard, J. P. F. (1998). *A Pedagogy of Action and Reflection*. CA: Jossey-Bass Inc.
- Said, M. N. H. M., Tahir, L. M., Ali, M. F., Noor, N. M., Atan, N. A., & Abdullah, Z. (2014). Using Activity Theory as Analytical Framework for Evaluating Contextual Online Collaborative Learning. *International Journal of Emerging Technologies in Learning*, 9(54-59).
- Sam, C. (2012). Activity Theory and Qualitative Research in Digital Domains. 51, 2. doi:10.1080/00405841.2012.662856
- Savickas, M. L., Briddick, W. C., & Jr., C. E. W. (2002). The Relation of Career Maturity to Personality Type and Social Adjustment. *Journal of Career Assessment*, 10(1).
- Sharkin, B. S., Plageman, P. M., & Coulter, L. P. (2005). Help-Seeking and Non-Help-Seeking Students' Perceptions of Own and Peers' Mental Health Functioning. *Journal of College Counseling*, 8.
- Smith, E. (2010). THE ROLE OF SOCIAL SUPPORTS AND SELF-EFFICACY IN COLLEGE SUCCESS. *Institute for Higher Education Policy 1993-2015*.
- Sochowski, R., William, . (2013). *Applying Activity Theory: Instructor Design and Development Experiences with Online Distance Learning in the Electrical Apprenticeship Trades Programs*. (Doctor of Education), University of Calgary.
- Song, L., Son, J., & Lin, N. (2012). *Social Network Analysis*. London: SAGE.
- Stefanou, C. R., Perencevich, K. C., DiCintio, M., & Turner, J. C. (2004). Supporting Autonomy in the Classroom: Ways Teachers Encourage Student Decision

- Making and Ownership. *Educational Psychologist*, 39(3), 97-110.
doi:10.1207/s15326985ep3902_2
- Stringer, K., Kerpelman, J., & Skorikov, V. (2012). A Longitudinal Examination of Career Preparation and Adjustment During the Transition From High School. *Developmental Psychology*, 48(5), 1343-1354.
- Su, Y., Feng, L., Hsu, C.-H., & Yang, C.-C. (2013). Technology as an Activity System for Self-directed, Expanding Learning: An Analysis based on Activity Theory. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 106, 2575-2582.
doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.12.296>
- Swanson, J. L., & Fouad, N. A. (2010). *Career Theory and Practice Learning Through Case Studies*. CA: SAGE Publication, Inc.
- Symonds, J. (2015). *Understanding School Transition, What happens to children and how to help them*. NY: Routledge.
- Tang, J.-H., Chen, M.-C., Yang, C.-Y., Chung, T.-Y., & Lee, Y.-A. (2016). Personality traits, interpersonal relationships, online social support, and Facebook addiction. *Telematics and Informatics*, 33(1), 102-108.
doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.tele.2015.06.003>
- Tao, S., Dong, Q., Pratt, M. W., Hunsberger, B., & Pancer, S. M. (2015). Social Support: Relations to Coping and Adjustment During the Transition to University in the People's Republic of China. *Journal of Adolescent Research*, 15.
doi:10.1177/0743558400151007
- Tavakol, M., & Dennick, R. (2011). Making sense of Cronbach's alpha *International Journal of Medical Education*, 2, 53-55. doi: 10.5116/ijme.4dfb.8dfd
- Taylor, K. M., & Betz, N. E. (1983). Applications of Self-Efficacy Theory to the Understanding and Treatment of Career Indecision. *Journal of Vocational Behavior*, 23, 63-81.
- Taylor, K. M., & Popma, J. (1990). An Examination of the Relationships among Career Decision-Making Self-Efficacy, Career Salience, Locus of Control, and Vocational Indecision. *Journal of Vocational Behavior*, 37, 17-31.
- Tezci, E., Sezer, F., Gurgan, U., & Aktan, a. S. (2015). A Study on Social Support and Motivation. *Anthropologist*, 22(2), 284-292.

- The Missouri Department of Elementary and Secondary Education. (2014). Guidance for Using Student Portfolios in Educator Evaluation Retrieved from www.dese.mo.gov. Retrieved May 5, 2017 www.dese.mo.gov
- Thiots, P. A. (2011). Mechanisms Linking Social Ties and Support to Physical and Mental Health. *Journal of Health and Social Behavior*, 52(2), 145-161.
- Thomson, S., & Kahn, J. H. (1970). *The Group Process as a Helping Technique*. NY: Robert Maxwell, M.C.
- Tonni, & Oliver, R. G. (2013). Acceptability of a reflective e-portfolio instituted in an orthodontic specialist programme: a pilot study. *European Journal of Dental Education*, 17.
- Trotzer, J. P. (1997). *The counselor and the group : integrating theory, training, and practice* NY: Routledge.
- Tuomisto, A. (1999). *Autonomy of Group Work: The Realm of Work Groups and Information Systems*. (LICENTIATE OF PHILOSOPHY), University of Turku, Finland.
- Urish, C. (2008). Organizing Your Professional Development : The Reflective Portfolio. *OT Practice*. Retrieved from www.AOTA.org website:
- Vieno, A., Santinello, M., Pastore, M., & Perkins, D. D. (2007). Social support, sense of community in school, and self-efficacy as resources during early adolescence: an integrative model. *Am J Community Psychol*, 39, 177-190.
- Westberry, N., & Margaret, F. (2015). Pedagogical distance: explaining misalignment in student-driven online learning activities using Activity Theory. *Taylor & Francis Group*, 20(3), 300-312. doi:10.1080/13562517.2014.1002393
- Wright, S. L., Perrone-McGovern, K. M., Boo, J. N., & White, a. A. V. (2014). Influential Factors in Academic and Career Self-Efficacy: Attachment, Supports, and Career Barriers. *Journal of Counseling & Development*, 92, 36-46.
- Xu, H., Hou, Z.-J., Tracey, T. J. G., & Zhang, X. (2016). Variations of career decision ambiguity tolerance between China and the United States and between high school and college. *Journal of Vocational Behavior*, 93, 120-128. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.jvb.2016.01.007>

- Yalçın, İ. (2016). The Role of Self-Construal and Perceived Social Support in Prediction of Attitudes Toward Seeking Professional Psychological Help. *Education and Science*, 41(183), 339-349.
- Yamagata-Lynch, L. C. (2007). Confronting Analytical Dilemmas for Understanding Complex Human Interactions in Design-Based Research From a Cultural—Historical Activity Theory (CHAT) Framework. *Journal of the Learning Sciences*, 16(4), 451-484.
- Yang, H. H., & Wu, D. (2013). Improving Self-efficacy for Electronic Portfolio Development. In S. K. S. Cheung, J. Fong, W. Fong, F. L. Wang, & L. F. Kwok (Eds.), *Hybrid Learning and Continuing Education: 6th International Conference, ICHL 2013, Toronto, ON, Canada, August 12-14, 2013. Proceedings* (pp. 167-177). Berlin, Heidelberg: Springer Berlin Heidelberg.
- Yasin, M. A. S. M. (2011). The Relationship between Social Support and Academic Achievement. *International Journal of Humanities and Social Science*, 1(5), 277-281.
- Yu, T. (2011). E-portfolio, a valuable job search tool for college students. *Campus-Wide Information Systems*, 29(1), 70-76. doi:10.1108/10650741211192064
- Zhao, L. (2012). Effects of Social Supports on the Career Choice Consideration of Chinese Farmers: A Social Cognitive Perspective. *The Career Development Quarterly*, 60(4), 355-366. doi:10.1002/j.2161-0045.2012.00027.x
- Zimmerman, B. J., Bonner, S., & Kovach, R. (2009). *Developing Self-Regulated Learners Beyond Achievement to Self-Efficacy*. NY: American Psychological Association.
- ขจรศักดิ์ สวงสวัสดิ์ (2554). กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการเรียนวิทยาศาสตร์ด้วยการทำโครงการตามทฤษฎีกิจกรรมที่ใช้แบบการแสดงตัวตนในบล็อกและการประเมินโดยเพื่อนที่แตกต่างกันของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. (2549). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- โชติกา ภาชีผล และพิทักษ์ โสตถยาคม. (2555). การพัฒนารูปแบบแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ที่สะท้อนข้อมูลย้อนกลับในการประเมินพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. Retrieved from กรุงเทพฯ:
- ดุลา จิตตยโสธร. (2557). การสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม Social Support and Prosocial Behavior. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 34(2).
- ทิพย์ศิริ กาญจนวาสิ. (2559). วิธีวิทยาการวิจัย (*Research Methodology*). กรุงเทพฯ: ทรีบีการพิมพ์และตรายาง จำกัด.
- นิรันดร์ จุลทรัพย์. (2558). การแนะแนวอาชีพ. สงขลา: สาขาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- บุรชัย ศิริมหาสาคร. (2545). *portfolio* กับการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: บুক พอยท์.
- ประกอบ กรณิกิจ. (2550). การพัฒนารูปแบบแฟ้มสะสมงานอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้การประเมินตนเองเพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. (ปริญาดุชฎิบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประกอบ กรณิกิจ, & จินตวีร์ คล้ายสังข์. (2557). ระบบจัดการแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานบริหารโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย, สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- ประกอบ กรณิกิจ และพิทักษ์ โสตถยาคม. (2554). การพัฒนารูปแบบแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้และการวางแผนพัฒนาตนเองของครูในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. Retrieved from กรุงเทพฯ:
- ปราวีณา สุวรรณรัฐโชติ และพรสุข ตันตระกูลรุ่งโรจน์. (2555). การเสริมสร้างการรับรู้ความสามารถของตนเองและความรู้แบบบูรณาการด้านการออกแบบสื่อดิจิทัลของนิสิตครูด้วยการสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการกำกับตนเองในการเรียนรู้แบบโครงการออนไลน์. Retrieved from กรุงเทพฯ:
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2542). พฤติกรรมกลุ่ม. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาศึกษา.
- พรพิศ วาณิชยการ. (2528). คู่มือการแนะแนว การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) (2553).
- พันธุ์ทิพย์ พัชรพงศ์. (2556). การรับรู้ความสามารถแห่งตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (สารนิพนธ์). (ปริญาศึกษามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2557). การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล แยมวงษ์. (2555). การศึกษาการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- ภานุพงษ์ วิยะบุญ. (2555). การใช้การวิเคราะห์ระบบกิจกรรมแบบปรับปรุงเพื่อระบุนความขัดแย้งภายใน ในการทำกิจกรรมทางวิชาการของครู. (ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โยธิน ศันสนยุทธ. (2536). พลวัตกลุ่ม. ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โยธิน ศันสนยุทธ, & และจุมพล พูลภัทรชีวิน. (2529). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ฤติมา รักซารักษ์ และงามลมัย ผิวเหลือง. (2558). อิทธิพลของการสนับสนุนทางสังคม การเห็นคุณค่าในตนเอง และการควบคุมตนเองที่มีต่อความหย่นตัวของนิสิตรอพินิจ. วารสารบัณฑิตศึกษา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 4(2).
- ศุภมาศ เจือกโวัน. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกอาชีพนักวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. (ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- แผนยุทธศาสตร์การแนะแนวระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559), (2554).
- สิทธิโชค วรานุสันติกูล. (2546). จิตวิทยาสังคม : ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- สุภกร บัวสาย. (2556). ระบบแนะแนวอาชีพ : ชวนเยาวชนให้วางแผนอนาคต. from จดหมายข่าวสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2556). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โสภา ชูพิกุลชัย. (2522). จิตวิทยาสังคมประยุกต์. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2531). กระบวนการกลุ่มหรือกลุ่มสัมพันธ์และการบริหารทีมงานที่มีประสิทธิภาพ. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแผนการจัดกิจกรรม

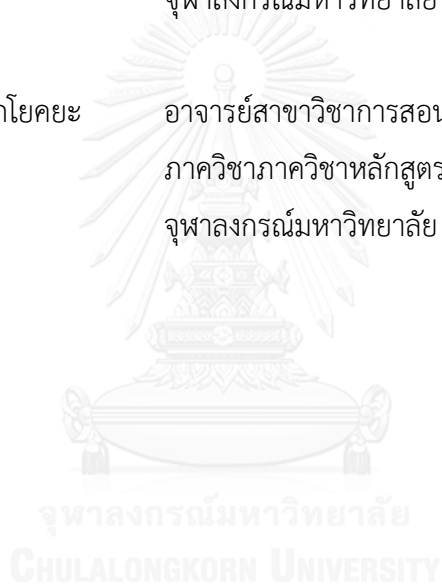
ผศ.ดร.พรสุข ตันตระกูลรุ่งโรจน์	อาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาจารย์ ดร.นาถวดี นันทาภินัย	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ และ อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม
อาจารย์ ดร. รับขวัญ ภูเขาแก้ว	เลขาธิการสมาคมอาจารย์แนะแนวแห่งประเทศไทย หัวหน้ากลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบชื่อ Mahara และคู่มือ

รศ.ดร.จินตวีร์ คล้ายสังข์	อาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รศ.ดร.เนาวนิตย์ สงคราม	อาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุ ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผศ. ดร. ปณิตา วรรณพิรุณ	หัวหน้าศูนย์วิจัยการจัดการนวัตกรรมและเทคโนโลยี สำนักวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามรูปแบบในการแสวงหาความช่วยเหลือ
และแบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจอาชีพ

ผศ.ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง	อาจารย์สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาจารย์ ดร.พรพิมล ศุขะวาที	อาจารย์สาขาวิชาการสอนภาษาต่างประเทศ ภาควิชาภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาจารย์ ดร.มนีรัตน์ เอกโยคยะ	อาจารย์สาขาวิชาการสอนภาษาต่างประเทศ ภาควิชาภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

- เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Informed Consent Form)
- แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงาน
- อีเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดสำหรับกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่
- เครื่องมือสร้างเพิ่มสะสมผลงานอีเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด
- คู่มือการสร้างเพิ่มสะสมผลงานอีเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด

เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Informed Consent Form)

โครงการวิจัยเรื่อง: ผลของกลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่มีบุคลิกภาพต่างกันในการพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง ด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : วิทยานิพนธ์หลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสาร การศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันที่ให้คำยินยอม วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
เขียนที่

1. ก่อนที่จะลงนามในเอกสารยินยอมให้ทำการวิจัยนี้ ข้าพเจ้าได้รับทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย จากผู้วิจัยเป็นอย่างดีแล้ว โดยปราศจากข้อสงสัย
2. ข้าพเจ้าเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้โดยสมัครใจ และสามารถบอกยกเลิกการเข้าร่วมได้ทุกเมื่อ
3. ข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าจะถูกปิดเป็นความลับ โดยสามารถเผยแพร่ได้เฉพาะในรูปแบบรายงานผลการวิจัยโดยไม่ระบุตัวตน หากต้องการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้า ผู้วิจัยจะต้องแจ้งให้ข้าพเจ้ารับทราบทุกเมื่อ
4. การเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ไม่มีผลต่อการพิจารณาทุนการศึกษาของสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทุกกรณี
5. ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นแล้วเข้าใจดีทุกประการ และได้ลงนามในเอกสารยินยอมนี้ด้วยความเต็มใจ

ลงนาม.....ผู้ยินยอม
(.....)

ลงนาม.....พยาน
(.....)

ลงนาม.....ผู้ทำวิจัย

(นาย สุธนิต เวชโซ)

แผนการจัดกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคม
ในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรม

ระยะเวลาในการทดลอง

- ในช่วงเวลาบ่ายแนะแนว จันทร์-ศุกร์ ระหว่างวันที่ 20-31 มีนาคม 2560 วันละ 1 ชั่วโมง 30 นาที
- รวมระยะเวลา 10 วัน

สถานที่ ห้องคอมพิวเตอร์ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)

1. วัตถุประสงค์ชั้นปี

- 1.1 ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจค่านิยมที่ตนให้ความสำคัญ มีแนวทางการพัฒนาตนให้สอดคล้องกับค่านิยมอย่างเหมาะสมและเป็นประโยชน์
- 1.2 ผู้เรียนรู้ค่านิยมในงานอาชีพของตนเองและรู้ข้อมูลอาชีพที่สอดคล้องกับค่านิยมของตน
- 1.3 ผู้เรียนสามารถปรับปรุงแก้ไขตนเองด้านการเรียนและวางแผนพัฒนาการเรียน ได้อย่างสอดคล้องกับ เป้าหมายการศึกษาของตน
- 1.4 ผู้เรียนตระหนักรู้และยอมรับปัญหาที่เกิดขึ้นกับตน สามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และจัดการได้อย่างเหมาะสม

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 บอกค่านิยมในการดำเนินชีวิตของตนและแนวทางการพัฒนาตนให้สอดคล้องกับค่านิยมอย่างเหมาะสมและเป็นประโยชน์
- 2.2 บอกค่านิยมในงานอาชีพของตนและข้อมูลอาชีพที่สอดคล้องกับค่านิยมของตน
- 2.3 บอกความสามารถทางการเรียนของตนและเป้าหมายในการศึกษาต่อ
- 2.4 บอกวิธีการพัฒนาตนด้านการเรียนอย่างสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษา
- 2.5 บอกปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาได้อย่างเหมาะสม

3. สารสำคัญ

ค่านิยมคือ สิ่งที่บุคคลให้คุณค่าและเป็นแรงจูงใจในการกระทำสิ่งต่างๆ ดังนั้นการตระหนักรู้และพัฒนาค่านิยมของตนให้เหมาะสมและเป็นประโยชน์ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนา

ตนได้เต็มตามศักยภาพ การมีเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน จะเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนแสวงหาแนวทางในการพัฒนาตนเองทางการเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อไปสู่เป้าหมายทางการเรียนของตน ขณะเดียวกันการสำรวจค่านิยมในงานอาชีพ จะทำให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง ตลอดจนมีแนวทางในการวางแผนไปสู่อาชีพที่สอดคล้องและเหมาะสมกับค่านิยมของตน ทั้งนี้ในระหว่างการเตรียมพร้อมในการพัฒนาด้านต่างๆที่กล่าวมา ความเครียดอาจเป็นผลจากการสะสมปัญหาที่เกิดขึ้นใน ดังนั้นการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถจัดการกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหาเหล่านั้นได้อย่างเหมาะสมตามลำดับความสำคัญ

4. สารการเรียนรู้

4.1 การประเมินตนเอง (Self-Appraisal)

4.2 การหาข้อมูลด้านอาชีพ (Occupational Information)

4.3 การเลือกเป้าหมาย (Goal Selection)

4.4 การวางแผนอนาคต (Planning)

4.5 การแก้ปัญหา (Problem Solving)

อ้างอิงจาก สมรรถนะที่ส่งเสริมวุฒิภาวะทางอาชีพ (Career Maturity) Crites (1973)

6. กิจกรรมการเรียนรู้

การเตรียมการช่วงก่อนทำการทดลอง

- สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีแจ้งให้นักเรียนที่จะมาเข้าค่ายแนะแนวและเตรียมความพร้อมเตรียมสื่อหรือชิ้นงานในช่วงมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน
- ลักษณะของสื่อหรือผลงาน เช่น ข้อมูลผลการเรียน โปรเจค ชิ้นงานเด่นของตนเอง เช่น งานเขียนเรียงความในชั้นเรียนภาษาไทยหรืออังกฤษ ผลงานที่เคยจัดทำในทุกวิชา เข้าประกวด รางวัลหรือเกียรติบัตร หลักฐานการเข้าค่ายหรือกิจกรรมนอกเหนือหลักสูตร ภาพถ่ายการเข้าร่วมกิจกรรม (รูปภาพหรือไฟล์)

ช่วงทดลอง

ครั้งที่	เรื่อง	ขอบข่ายด้าน	กิจกรรม
0	กิจกรรมแนะแนว	ชีวิตและสังคม, การศึกษา, อาชีพ	- กิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อโดย คณาจารย์ศูนย์แนะแนว
1	การแบ่งเข้ากลุ่ม และ ชี้แจงหน้าที่ตาม โครงสร้างกิจกรรม	ชีวิตและสังคม	- ชี้แจงวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ - ร่วมกันระบุโครงสร้างหน้าที่ของแต่ละ คนตามทฤษฎีกิจกรรม - มอบหมายภาระงานหลัก (เพิ่มสะสม ผลงาน)
2	เก็บรวบรวม (Collection)	การศึกษา	- อธิบายองค์ประกอบของแฟ้มสะสม ผลงาน - เก็บรวบรวมผลงานของตนเอง - สร้าง Flowchart แสดงรายการ หลักฐานของตนเอง
3	คัดเลือกข้อมูลและ ประสบการณ์ (Selection)	อาชีพ การประเมินตนเอง (Self-Appraisal)	- เทคนิคการคัดเลือกผลงานสำหรับ แฟ้มสะสมผลงาน - คัดเลือกผลงานสำหรับแฟ้มสะสม ผลงาน - แลกเปลี่ยนข้อมูลภายในกลุ่ม - เขียนสะท้อนประสบการณ์ <u>“จากข้อมูลในแฟ้มสะสมผลงานที่ คัดเลือกมานักเรียนคิดว่าตนเองมี ความสามารถและความถนัดด้านใด”</u> <u>“ในภาพรวม จากกิจกรรมแนะแนว นักเรียนมีรายการคณะหรือสาขา ใตบ้างที่ตนเองสนใจ”</u> <u>“ในภาพรวม คณะหรือสาขาวิชาที่ สนใจมีความสอดคล้องกับ ความสามารถและความถนัดของ ตนเองหรือไม่ อย่างไร”</u>

			<ul style="list-style-type: none"> - ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสรุปรายกลุ่ม
4-5	ขั้นตอนการ (โปรแกรม)	การศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - วิธีการใช้ระบบแฟ้มสะสมผลงาน Mahara - ใส่ข้อมูลส่วนตัวในเมนู Content - สร้างหน้าโปรไฟล์ของตนเองตาม Flowchart ที่วางไว้ - 1. เขียนสะท้อนประสบการณ์ ได้ หลักฐานหรือผลงานของตนเอง
6	สะท้อนความคิด (Reflection) (1)	อาชีพ การหาข้อมูลด้านอาชีพ (Occupational Information)	<ul style="list-style-type: none"> - เขียนสะท้อนประสบการณ์ของตนเอง บนกระดานสนทนา - เขียนสะท้อนประสบการณ์โดยรวม ซึ่งแสดงถึงความสามารถและความสนใจในประเด็นดังต่อไปนี้ <u>“เลือกอันดับคณะและสาขาที่ตนเองสนใจมา 4 อันดับ”</u> <u>“คณะหรือสาขาดังกล่าวมีมหาวิทยาลัยใดที่เปิดรับบ้าง”</u> <u>“มีสายงานใดบ้างที่รองรับคณะหรือสาขาที่นักเรียนสนใจเข้าศึกษา ยกตัวอย่างอาชีพ ตำแหน่งงาน บริษัท หรือองค์กรที่นักเรียนสนใจเข้าทำงาน เมื่อสำเร็จการศึกษาในอนาคต”</u> <u>“คิดว่าตลาดงานดังกล่าวในอนาคตมีแนวโน้มเป็นอย่างไร”</u> - จัดเก็บเป็นสไลด์รายกลุ่ม
7	สะท้อนความคิด (Reflection) (2)	อาชีพ การเลือกเป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ผลป้อนกลับงานเขียนของเพื่อนในกระดานสนทนา - ปรับปรุงชิ้นงานของตนเอง - เขียนสะท้อนประสบการณ์

		(Goal Selection)	<p><u>“วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของตนเอง”</u></p> <p><u>“จากการวิเคราะห์ดังกล่าวนักเรียนตั้งเป้าหมายของตนเองไว้อย่างไร”</u></p> <p><u>“นักเรียนคิดว่าตนเองมีความพร้อมแค่ไหนสำหรับเป้าหมายของตนเอง และยังสามารถพัฒนาด้านใดได้อีกบ้าง”</u></p> <p>- ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสรุปรายกลุ่ม</p>
8	สะท้อนความคิด (Reflection) (3)	<p>อาชีพ</p> <p>การวางแผนอนาคต (Planning)</p> <p>การแก้ปัญหา (Problem Solving)</p>	<p>- ให้ผลป้อนกลับงานเขียนของเพื่อนในกระดานสนทนา</p> <p>- เขียนสะท้อนประสบการณ์</p> <p><u>“จากเป้าหมายของนักเรียนมีการวางแผนการเรียนต่อใน 5-10 ปีข้างหน้าอย่างไรบ้าง”</u></p> <p><u>“นักเรียนมีขั้นตอนในการพัฒนาศักยภาพของตนเองสู่เป้าหมายที่วางไว้อย่างไร”</u></p> <p><u>“หากไม่สามารถทำได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ได้นักเรียนมีแผนหรือวิธีรับมือกับตนเองอย่างไร”</u></p> <p>- ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสรุปรายกลุ่ม</p>
9	ประเมิน (Evaluation)	ชีวิตและสังคม	<p>- ร่วมกันตรวจสอบการทำหน้าที่</p> <p>- ประเมินเพิ่มเติมผลงานของตนเอง</p> <p>- ประเมินเพิ่มเติมผลงานของเพื่อน</p> <p>- เขียน “ปณิธานในการบรรลุเป้าหมายอาชีพของตนเอง”</p> <p>- ประชุมสรุปการทำงาน</p>

10	ลงมือปฏิบัติและ เชื่อมโยง (Take Action and Connect)	ชีวิตและสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงเพิ่มสะสมผลงานของตนเอง สู่การนำเสนอ - นำเสนอและเผยแพร่เพิ่มสะสม ผลงาน - สะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ - ประกาศเพิ่มสะสมผลงานดีเด่น และ มอบรางวัล
11 ครูรวบรวมผลงานจัดทำเป็นผลงานของกลุ่ม			

แผนการจัดกิจกรรมรายคาบ

วันที่ 1

ขั้นเตรียมความพร้อม	
<p>ทำแบบสอบถามวัดบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือ เพื่อจำแนกผู้เรียนเป็นสามกลุ่มได้แก่</p> <p>บุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือ (Dependent help-seeking) บุคลิกภาพแบบหลีกเลี่ยงความช่วยเหลือ (Avoidant help-seeking) บุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมีอิสระ (Autonomous help-seeking)</p> <p>สุ่มผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือและบุคลิกภาพแบบพึ่งตนเองอย่างมี อิสระ เข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม</p>	
<p>ทำแบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision Self-Efficacy Scale)</p>	
ขั้นกิจกรรม	
<p>กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่ (กลุ่มควบคุม)</p>	<p>กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย (กลุ่มทดลอง)</p>
ชี้แจงวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ในการจัดทำเพิ่ม สะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด	ชี้แจงวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ในการจัดทำ เพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบ

<p>ร่วมกัน</p> <p>ครูแนะนำโครงสร้างของกิจกรรม ประกอบด้วย</p> <p>1) กลุ่มเป้าหมาย (Subjects) คือ นักเรียนในพระราชานุญาตกระทรวงศึกษาธิการ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5</p> <p>2) จุดประสงค์ (Object) คือ ทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ</p> <p>(ในส่วนนี้ครูพูดผลลัพธ์แทน)</p> <p>3) ชุมชน (Community) ประกอบด้วยนักเรียนในพระราชานุญาตสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และผู้ดูแลนักเรียน</p> <p>4) เครื่องมือ (Mediating Artifacts) คือ แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด (Reflective E-Portfolio)</p> <p>5) กฎ (Rules) เกณฑ์การประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ และเงื่อนไขในการรับทุน</p> <p>6) การแบ่งงาน (Division of Labor) ประกอบด้วยกลุ่มสนับสนุนกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ และผู้เรียนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบแสวงหาความช่วยเหลือและกลุ่มที่พึ่งตนเองอย่างมีอิสระ</p> <p>7) ผลลัพธ์ (Outcomes) คือการวางแผนอาชีพ</p> <p>ชี้แจงหน้าที่ของแต่ละคน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ - การตรวจสอบการทำหน้าที่ - การแบ่งปันข้อมูล - การให้ผลป้อนกลับ 	<p>สะท้อนคิดร่วมกัน</p> <p>ครูและสมาชิกร่วมกันกำหนดโครงสร้างของกิจกรรม ประกอบด้วย</p> <p>1) กลุ่มเป้าหมาย (Subjects)</p> <p>2) จุดประสงค์ (Object)</p> <p>3) ชุมชน (Community)</p> <p>4) เครื่องมือ (Mediating Artifacts) คือ แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด (Reflective E-Portfolio)</p> <p>5) กฎ (Rules)</p> <p>6) การแบ่งงาน (Division of Labor)</p> <p>7) ผลลัพธ์ (Outcomes) คือการวางแผนอาชีพ</p> <p>สมาชิกในกลุ่มร่วมกันกำหนดหน้าที่ของแต่ละคน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ - บทบาทของกลุ่ม - การตรวจสอบการทำหน้าที่
--	--

<p>มอบหมายภาระงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สร้างแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วยขั้นตอน ได้แก่ การรวบรวมผลงานของตน คัดเลือกข้อมูลและประสบการณ์ การสะท้อนคิด การประเมิน การลงมือปฏิบัติและการเชื่อมโยง <p>สมาชิกในกลุ่มทำข้อตกลงร่วมกันในการทำภาระงานให้สำเร็จ เพื่อรวบรวมผลงานของทุกคนเป็นคลังข้อมูลสำหรับรุ่น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การแบ่งปันข้อมูล - การให้ผลป้อนกลับ <p>มอบหมายภาระงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สร้างแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วยขั้นตอน ได้แก่ การรวบรวมผลงานของตน คัดเลือกข้อมูลและประสบการณ์ การสะท้อนคิด การประเมิน การลงมือปฏิบัติและการเชื่อมโยง <p>สมาชิกในกลุ่มทำข้อตกลงร่วมกันในการทำภาระงานให้สำเร็จ เพื่อรวบรวมผลงานของทุกคนเป็นคลังข้อมูลสำหรับรุ่น</p>
<p>ครูมอบหมายให้นักเรียนนำหลักฐานหรือผลงานที่เตรียมมาในวันพรุ่งนี้</p>	

วันที่ 2

เก็บรวบรวม (Collection)	
กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่ (กลุ่มควบคุม)	กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย (กลุ่มทดลอง)
<ul style="list-style-type: none"> - ครูให้ข้อมูลเรื่องกลุ่มอาชีพ โดยคณาจารย์กลุ่มแนะแนว - ครูอธิบายองค์ประกอบของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ - ครูอธิบายเทคนิคในการเก็บรวบรวมข้อมูลและคัดเลือกผลงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ครูให้ข้อมูลเรื่องกลุ่มอาชีพ โดยคณาจารย์กลุ่มแนะแนว - ครูอธิบายองค์ประกอบของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ - ครูใช้กิจกรรมกลุ่มนำการอภิปรายเทคนิคในการเก็บรวบรวมข้อมูลและคัดเลือกผลงาน
	<p>สมาชิกในกลุ่มสร้างความท้าทายผ่านคำถามร่วมกัน</p> <p>เช่น ชิ้นงานแบบใดที่ควรนำมาใช้ในแฟ้มสะสมผลงาน</p>

<p>ครูให้นักเรียนจัดหมวดหมู่ของหลักฐานหรือผลงานตามความคิดของตนเอง และแชร์ข้อมูลลงในคลาวด์</p> <p>ครูติดตามความคืบหน้าของการทำงานรายกลุ่ม</p> <p>ครูให้การสนับสนุนด้านข้อมูล</p> <p>เช่น ตัวอย่างแฟ้มสะสมผลงาน</p> <p>ครูให้การสนับสนุนด้านเทคนิคหน้าชั้นเรียน</p> <p>สมาชิกในกลุ่มร่วมกันประชุมสรุป จัดทำรายการหลักฐานของกลุ่ม อัปเดตในคลาวด์ และนำเสนอหน้าชั้นเรียน</p>	<p>ครูให้นักเรียนจัดหมวดหมู่ของหลักฐานหรือผลงานตามความคิดของตนเอง และแชร์ข้อมูลลงในคลาวด์</p> <p>ครูติดตามความคืบหน้าของการทำงานรายบุคคล</p> <p>ครูและสมาชิกให้การสนับสนุนด้านข้อมูล</p> <p>เช่น ตัวอย่างแฟ้มสะสมผลงาน</p> <p>ครูและสมาชิกให้การสนับสนุนด้านอารมณ์สังคม</p> <p>ครูให้การสนับสนุนด้านเทคนิครายกลุ่ม</p> <p>สมาชิกในกลุ่มร่วมกันประชุมสรุป จัดทำรายการหลักฐานของกลุ่ม อัปเดตในคลาวด์ และนำเสนอหน้าชั้นเรียน</p>
--	---

วันที่ 3

คัดเลือกข้อมูลและประสบการณ์ (Selection)	
กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่ (กลุ่มควบคุม)	กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย (กลุ่มทดลอง)
<p>ครูให้นักเรียนสร้าง Flowchart แสดงหัวข้อและรายการของหลักฐานหรือผลงานของตนเอง</p> <p>สมาชิกแบ่งปันชิ้นงาน Flowchart ในกระดานสนทนา</p> <p>ครูให้ข้อมูลคอมเมนต์ที่เป็นประโยชน์หน้าชั้นเรียน</p> <p>สมาชิกในกลุ่มร่วมกันประชุมสรุป จัดทำ</p>	<p>ครูให้นักเรียนสร้าง Flowchart แสดงหัวข้อและรายการของหลักฐานหรือผลงานของตนเอง</p> <p>สมาชิกแบ่งปันชิ้นงาน Flowchart ในกระดานสนทนา</p> <p>ครูและสมาชิกในกลุ่มแลกเปลี่ยนข้อมูลเชิงลึกรายกลุ่ม</p> <p>สมาชิกในกลุ่มร่วมกันประชุมสรุป จัดทำรายงานสรุปความคืบหน้าของกลุ่ม อัปเดตใน</p>

รายงานสรุปความคืบหน้าของกลุ่ม อัพเดทใน คลาวน์ และนำเสนอหน้าชั้นเรียน	คลาวน์ และนำเสนอหน้าชั้นเรียน
นักเรียนเขียนสะท้อนประสบการณ์ของตนเองบทกระดานสนทนา โดยใช้ข้อความถาม “จากข้อมูลในแฟ้มสะสมผลงานนักเรียนคิดว่าตนเองมีความสามารถในด้านใด” โดยบทความดังกล่าวจะนำไปใช้ประกอบเป็นส่วนหนึ่งของแฟ้มสะสมผลงาน	

วันที่ 4-5

ขั้นตอนการ (โปรแกรม)	
กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่ (กลุ่มควบคุม)	กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย (กลุ่มทดลอง)
ครูสอนวิธีการใช้ Mahara ในการสร้างแฟ้ม สะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์	ครูสอนวิธีการใช้ Mahara ในการสร้างแฟ้ม สะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์
ครูให้นักเรียนสร้างเมนูและหน้าต่างในแฟ้ม สะสมผลงานรายบุคคล และคอยช่วยแก้ปัญหา	ครูให้นักเรียนสร้างเมนูและหน้าต่างในแฟ้ม สะสมผลงานรายบุคคล แต่จัดการนั่งเป็นกลุ่ม ย่อย ซึ่งสมาชิกสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูล และ มีบทบาทในการช่วยกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้
สมาชิกในกลุ่มร่วมกันตรวจสอบความคืบหน้า ของสมาชิก ช่วยกันเสนอแนวทางการทำงานให้ บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม จากนั้นรายงานสรุป ความคืบหน้าของกลุ่ม อัพเดทในคลาวน์ และ นำเสนอหน้าชั้นเรียน	สมาชิกในกลุ่มร่วมกันตรวจสอบความคืบหน้า ของสมาชิก ช่วยกันเสนอแนวทางการทำงานให้ บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม จากนั้นรายงานสรุป ความคืบหน้าของกลุ่ม อัพเดทในคลาวน์ และ นำเสนอหน้าชั้นเรียน
นักเรียนแชร์ผลงานของตนเอง (เฉพาะสมาชิกในกลุ่มสามารถเข้าไปชมผลงาน ของเพื่อนได้)	นักเรียนแชร์ผลงานของตนเอง (เฉพาะสมาชิกในกลุ่มสามารถเข้าไปชมผลงาน ของเพื่อนได้)

วันที่ 6

สะท้อนความคิด (Reflection) (1)	
<p>นักเรียนเขียนสะท้อนประสบการณ์ของตนเองบทกระดานสนทนา</p> <p>โดยมีรายละเอียดดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เขียนสะท้อนประสบการณ์ ได้หลักฐานหรือผลงานของตนเอง 2. เขียนสะท้อนประสบการณ์โดยรวม ซึ่งแสดงถึงความสามารถและความสนใจในประเด็นดังต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> - “อาชีพหรือคณะใดที่สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียน” - “จากข้อมูลในแฟ้มสะสมผลงานนักเรียนตั้งเป้าหมายของตนเองว่าอย่างไร” 	
<p>กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่ (กลุ่มควบคุม)</p>	<p>กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย (กลุ่มทดลอง)</p>
<p>ครูและสมาชิกให้การสนับสนุนด้านอารมณ์สังคม</p> <p>รายกลุ่ม</p> <p>ครูให้การสนับสนุนด้านเทคนิครายกลุ่ม</p> <p>นักเรียนแชร์ผลงานของตนเอง</p> <p>สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายอาชีพหรือคณะ และเป้าหมายของสมาชิกในกลุ่มโดยภาพรวม และนำเสนอหน้าชั้นเรียน</p>	<p>ครูและสมาชิกให้การสนับสนุนด้านอารมณ์สังคมรายบุคคล</p> <p>ครูให้การสนับสนุนด้านเทคนิครายบุคคล</p> <p>นักเรียนแชร์ผลงานของตนเอง</p> <p>สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายอาชีพหรือคณะ และเป้าหมายของสมาชิกในกลุ่มโดยภาพรวม และนำเสนอหน้าชั้นเรียน</p>

วันที่ 7

สะท้อนความคิด (Reflection) (2)	
<p>กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่ (กลุ่มควบคุม)</p>	<p>กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย (กลุ่มทดลอง)</p>
<p>สมาชิก (หน้าที่) ให้ผลป้อนกลับงานเขียนของเพื่อนรายบุคคล (อย่างน้อยสามคน)</p> <p>ครูให้ผลป้อนกลับตามการร้องขอ</p> <p>ครูและสมาชิก (หน้าที่) ชมเชย เสริมแรง</p>	<p>สมาชิก (หน้าที่) ให้ผลป้อนกลับงานเขียนของเพื่อนรายบุคคล (สมาชิกทุกคน)</p> <p>ครูให้ผลป้อนกลับตามการร้องขอ</p> <p>ครูและสมาชิก (หน้าที่) ชมเชย เสริมแรง</p>

นักเรียนปรับปรุงชิ้นงานของตนเอง	นักเรียนปรับปรุงชิ้นงานของตนเอง
นักเรียนเขียนสะท้อนประสบการณ์ของตนเองบทกระดานสนทนา โดยใช้ข้อคำถาม “จากข้อมูลคณะหรืออาชีพที่นักเรียนได้รับ นักเรียนมีอันดับคณะที่สนใจอะไรบ้าง”	
สมาชิกร่วมกันจัดกลุ่มคณะที่สนใจ เพื่อจัดเก็บเป็นข้อมูลสถิติของกลุ่ม	สมาชิกร่วมกันจัดกลุ่มคณะที่สนใจ เพื่อจัดเก็บเป็นข้อมูลสถิติของกลุ่ม

วันที่ 8

สะท้อนความคิด (Reflection) (3)	
กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่ (กลุ่มควบคุม)	กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย (กลุ่มทดลอง)
สมาชิก (หน้าที่) ให้ผลป้อนกลับงานเขียนของเพื่อนรายบุคคล (อย่างน้อยสามคน) ครูให้ผลป้อนกลับตามการร้องขอ ครูและสมาชิก (หน้าที่) ชมเชย เสริมแรง	สมาชิก (หน้าที่) ให้ผลป้อนกลับงานเขียนของเพื่อนรายบุคคล (สมาชิกทุกคน) ครูให้ผลป้อนกลับตามการร้องขอ ครูและสมาชิก (หน้าที่) ชมเชย เสริมแรง
นักเรียนปรับปรุงชิ้นงานของตนเอง	นักเรียนปรับปรุงชิ้นงานของตนเอง
นักเรียนเขียนสะท้อนประสบการณ์ของตนเองบทกระดานสนทนา โดยใช้ข้อคำถาม “นักเรียนคิดว่าตนเองจะประกอบอาชีพอะไรหลังสำเร็จการศึกษา”	
สมาชิกร่วมกันจัดกลุ่มอาชีพที่สมาชิกในกลุ่มสนใจ เพื่อจัดเก็บเป็นข้อมูลสถิติของกลุ่ม	สมาชิกร่วมกันจัดกลุ่มอาชีพที่สมาชิกในกลุ่มสนใจ เพื่อจัดเก็บเป็นข้อมูลสถิติของกลุ่ม

วันที่ 9

ประเมิน (Evaluation)	
กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่ (กลุ่มควบคุม)	กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย (กลุ่มทดลอง)
ครูตรวจสอบการทำหน้าที่ในระบบกิจกรรม	สมาชิกทุกคนในกลุ่มร่วมกันตรวจสอบการทำหน้าที่ในระบบกิจกรรม
นักเรียน (หน้าที่) ประเมินเพิ่มสะสมผลงาน	นักเรียน (หน้าที่) ประเมินเพิ่มสะสมผลงาน

<p>ของตนเอง</p> <p>สมาชิก (หน้าที่) ประเมินเพิ่มสะสมผลงานของผู้อื่น (อย่างน้อย 3 คน) ให้ผลป้อนกลับ ชมเชย และเสริมแรง</p> <p>สมาชิกช่วยกันสรุปการทำงานในภาพรวม และระบุผลจากการทำภาระงาน ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบและแนวทางในการแก้ปัญหา ร่วมกัน</p>	<p>ของตนเอง</p> <p>สมาชิก (หน้าที่) ประเมินเพิ่มสะสมผลงานของทุกคนในกลุ่ม ให้ผลป้อนกลับ ชมเชย และเสริมแรง</p> <p>สมาชิกช่วยกันสรุปการทำงานในภาพรวม และระบุผลจากการทำภาระงาน ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบและแนวทางในการแก้ปัญหา ร่วมกัน</p>
--	--

วันที่ 10

ลงมือปฏิบัติและเชื่อมโยง (Take Action and Connect)	
กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มใหญ่ (กลุ่มควบคุม)	กลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มย่อย (กลุ่มทดลอง)
<p>นักเรียนเตรียมพร้อมเพิ่มสะสมผลงานสำหรับนำเสนอและเผยแพร่</p> <p>นำเสนอเพิ่มสะสมผลงาน</p> <p>เผยแพร่เพิ่มสะสมผลงาน</p> <p>สมาชิกเขียนสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ และแชร์ร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม</p>	<p>นักเรียนเตรียมพร้อมเพิ่มสะสมผลงานสำหรับนำเสนอและเผยแพร่</p> <p>นำเสนอเพิ่มสะสมผลงาน</p> <p>เพื่อนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น</p> <p>เผยแพร่เพิ่มสะสมผลงาน</p> <p>สมาชิกเขียนสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ และแชร์ร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม</p>
<p>ทำแบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision Self-Efficacy Scale)</p>	
<p>ครูจัดทำเว็บไซต์รวบรวมลิงก์เพิ่มสะสมผลงานของสมาชิกในรุ่นเพื่อเก็บเป็นผลงานของกลุ่ม</p> <p>ประกาศมอบรางวัลสำหรับนักเรียนที่ได้รับการประเมินเพิ่มสะสมผลงานระดับดีมาก</p>	

7. สื่อการเรียนรู้

- 7.1 เครื่องมือจัดทำแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ด้วย Mahara
- 7.2 เครื่องมือสำหรับการนำเสนอ Google Slides
- 7.3 เอกสารคู่มือจัดทำแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ด้วย Mahara
- 7.3 เอกสารประกอบการแนะนำอาชีพ

8. การวัดและการประเมินผล

8.1 วิธีการประเมิน

- 8.1.1 สังเกตการณ์ปฏิบัติกิจกรรม
- 8.1.2 ตรวจสอบแฟ้มสะสมผลงาน

8.2 เกณฑ์การประเมิน

8.2.1 สังเกตการณ์ปฏิบัติกิจกรรม

เกณฑ์	ข้อความบ่งชี้
ผ่าน	มีความตั้งใจร่วมกิจกรรม ให้ความร่วมมือกับกลุ่มในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น และส่งงานตามกำหนด
ไม่ผ่าน	ขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

8.2.2 เกณฑ์การประเมินแฟ้มสะสมผลงาน

ประเมินแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดด้วยวิธีการประเมินแบบรูบริค

เกณฑ์การแปลผลคะแนน : คะแนนเต็ม 60 คะแนน

องค์ประกอบที่ 1-4 และ 7 คิดเป็นคะแนนร้อยละ 50

องค์ประกอบที่ 5-6 (การทำงานตามหน้าที่ในระบบกิจกรรม

และการสะท้อนคิด) คิดเป็นคะแนนร้อยละ 50

องค์ประกอบ	ดีมาก (3)	ดี (2)	พอใช้ (1)
1.การเลือก หลักฐานหรือ ตัวอย่างผลงาน	ผลงานและหลักฐานทุก <u>ชิ้น</u> มีความชัดเจน เป็น ตัวแทนของผลงานที่ดี ที่สุดและนำไปสู่	ผลงานและหลักฐานส่วน ใหญ่ (<u>ตั้งแต่</u> ร้อยละ 60) มี ความชัดเจน เป็นตัวแทน ของผลงานที่ดีที่สุดและ	ผลงานและ หลักฐานบางส่วน (ต่ำกว่าร้อยละ 60) มีความชัดเจน

	เป้าหมายของแฟ้มสะสมผลงาน	นำไปสู่เป้าหมายของแฟ้มสะสมผลงาน	เป็นตัวแทนของผลงานที่ดีที่สุดและนำไปสู่เป้าหมายของแฟ้มสะสมผลงาน
2.การออกแบบเลือกใช้สื่อมัลติมีเดีย	แฟ้มสะสมผลงาน น่าสนใจรูปภาพ และสื่อมัลติมีเดียที่นำมาใช้แสดงประกอบแฟ้มสะสมผลงานมีการออกแบบอย่างสร้างสรรค์ และน่าดึงดูดใจ มีการเลือกใช้สีและจัดวางให้อ่านง่าย สอดคล้องกับเป้าหมายของแฟ้มสะสมผลงานของตน	ขาดองค์ประกอบ 1-2 ได้แก่ รูปภาพ และสื่อมัลติมีเดียที่นำมาใช้แสดงประกอบแฟ้มสะสมผลงานไม่ถูกออกแบบอย่างสร้างสรรค์ <u>หรือไม่</u> น่าดึงดูดใจ <u>หรือ</u> การเลือกใช้สีและจัดวางให้อ่านยาก <u>หรือ</u> การออกแบบไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของแฟ้มสะสมผลงานของตน	รูปภาพ และสื่อมัลติมีเดียที่นำมาใช้แสดงประกอบแฟ้มสะสมผลงานไม่ถูกออกแบบอย่างสร้างสรรค์ <u>ไม่</u> น่าดึงดูดใจ การเลือกใช้สีและจัดวางให้อ่านยาก <u>และ</u> การออกแบบไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของแฟ้มสะสมผลงานของตน
3.การวางแผน/กำหนดเค้าโครงและข้อความ	มีการวางแผนการจัดทำชิ้นงาน และกำหนดเค้าโครงของแฟ้มสะสมผลงานอย่างเป็นระบบสามารถเข้าถึงได้ง่าย มีหัวข้อหลัก หัวข้อรอง และหัวข้อย่อยชัดเจน	ขาดการวางแผนการจัดทำชิ้นงาน <u>หรือ</u> การกำหนดเค้าโครงของแฟ้มสะสมผลงานอย่างเป็นระบบ <u>หรือ</u> ไม่สามารถเข้าถึงได้ง่าย (มีหัวข้อหลัก หัวข้อรอง และหัวข้อย่อยชัดเจน) อย่างน้อย 1 องค์ประกอบ	<u>ไม่</u> มีการวางแผนการจัดทำชิ้นงาน <u>และ</u> การกำหนดเค้าโครงของแฟ้มสะสมผลงานอย่างเป็นระบบ <u>และ</u> ไม่สามารถเข้าถึงได้ง่าย (มีหัวข้อหลัก หัวข้อรอง และ

			หัวข้อย่อยชัดเจน)
4. การเขียนคำอธิบายผลงาน/เชื่อมโยงประสบการณ์	เขียนอธิบายรายละเอียดของผลงานอย่างละเอียด ได้แก่ข้อมูลเหตุการณ์หรือประสบการณ์ วันที่ และสถานที่ พร้อมทั้งเขียนความสำคัญและเชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับจากผลงานนั้นๆ	เขียนอธิบายรายละเอียดของผลงานโดยขาดองค์ประกอบด้านข้อมูลเหตุการณ์หรือประสบการณ์ วันที่ และสถานที่ หรือความสำคัญหรือการเชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้หรือประสบการณ์ ไม่สอดคล้องกับผลงานนั้นๆ	<u>ขาด</u> เขียนอธิบายรายละเอียดของผลงานโดยขาดองค์ประกอบด้านข้อมูลเหตุการณ์หรือประสบการณ์ วันที่ และสถานที่ <u>และ</u> การเขียนความสำคัญและขาดการเชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้หรือประสบการณ์ <u>ไม่</u> สอดคล้องกับผลงานนั้นๆ หรือขาดการเชื่อมโยงประสบการณ์
5. การทำงานตามหน้าที่ในระบบกิจกรรม	มีการตรวจสอบการทำหน้าที่ในการให้การสนับสนุนกลุ่มในการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานของผู้อื่นด้านข้อมูล ด้านอารมณ์สังคม และด้านเทคนิคอย่างครบถ้วน และสม่ำเสมอ และเปิดรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อพัฒนาชิ้นงานของตนเอง	<u>ไม่ทำหน้าที่</u> ในการให้การสนับสนุนกลุ่มในการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานของผู้อื่นด้านข้อมูล ด้านอารมณ์สังคม และด้านเทคนิคอย่างสม่ำเสมอ <u>หรือไม่</u> ตอบสนองต่อความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อพัฒนาชิ้นงานของตนเองโดยปราศจากเหตุผล	<u>ไม่ทำหน้าที่</u> ในการให้การสนับสนุนกลุ่มในการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานของผู้อื่นด้านข้อมูล ด้านอารมณ์สังคม และด้านเทคนิคอย่างสม่ำเสมอ <u>และไม่ตอบสนอง</u> ต่อความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อพัฒนาชิ้นงานของ

			ตนเองโดย ปราศจากเหตุผล
6.การสะท้อนคิด	การสะท้อนความคิด ครอบคลุมและ สอดคล้องกับหลักฐาน หรือชิ้นงานที่ปรากฏใน ชิ้นงานของตนเอง ซึ่ง แสดงให้เห็นถึงเป้าหมาย ของแฟ้มสะสมผลงาน	พบว่ามี การสะท้อน ความคิดบางส่วนไม่ ครอบคลุมหรือสอดคล้อง กับหลักฐานหรือชิ้นงานที่ ปรากฏ และบางส่วนยังไม่ นำไปสู่เป้าหมายของแฟ้ม สะสมผลงาน	การสะท้อน ความคิดไม่ ครอบคลุมและไม่ สอดคล้องกับ หลักฐานหรือ ชิ้นงานที่ปรากฏ ในชิ้นงานของ ตนเอง และไม่ นำไปสู่เป้าหมาย ของแฟ้มสะสม ผลงาน
7.ความเรียบร้อย สมบูรณ์ของแฟ้ม สะสมผลงาน	แฟ้มสะสมผลงานมีความ เรียบร้อยสมบูรณ์ พร้อม ในการนำไปใช้งานได้จริง การแสดงผลทั้งข้อความ รูปภาพและการเชื่อมโยง (Hyperlink) ผ่านการ ตรวจสอบว่าสามารถ แสดงผลได้ถูกต้อง ร้อย ละ 80 ขึ้นไป	แฟ้มสะสมผลงานมีความ เรียบร้อยสมบูรณ์ พร้อม ในการนำไปใช้งานได้จริง การแสดงผลทั้งข้อความ รูปภาพและการเชื่อมโยง (Hyperlink) ผ่านการ ตรวจสอบว่าสามารถแสดง ผลได้ถูกต้อง ตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป	แฟ้มสะสมผลงาน มีความเรียบร้อย สมบูรณ์ พร้อมใน การนำไปใช้งานได้ จริง การแสดงผล ทั้งข้อความ รูปภาพและการ เชื่อมโยง (Hyperlink) ผ่าน การตรวจสอบว่า สามารถแสดง ผลได้ถูกต้อง ต่ำ กว่าร้อยละ 60 ขึ้น ไป

การแปลผลคะแนน

- แฟ้มสะสมผลงานระดับดีมาก ได้คะแนนตั้งแต่ ร้อยละ 85 (ตั้งแต่ 51 คะแนนขึ้นไป)
- แฟ้มสะสมผลงานระดับดี ได้คะแนนตั้งแต่ ร้อยละ 70 (น้อยกว่า 42-51 คะแนน)
- แฟ้มสะสมผลงานระดับพอใช้ ได้คะแนนตั้งแต่ ร้อยละ 50 (น้อยกว่า 30-41 คะแนน)
- แฟ้มสะสมผลงานระดับต้องปรับปรุง ได้คะแนนต่ำกว่า ร้อยละ 50 (น้อยกว่า 30 คะแนน)

แบบสังเกตพฤติกรรม

โดยใช้การบันทึกความถี่ในการตอบคำถามสะท้อนคิด จำนวน 3 ครั้ง เป็นเกณฑ์ในการระบุการทำหน้าที่ตามภาระงานของตนเอง

และใช้การบันทึกความถี่ในการแสดงความคิดเห็น (ตามเกณฑ์บังคับสูงสุด 9 ครั้ง) เป็นเกณฑ์ในการระบุทำหน้าที่ตามทฤษฎีกิจกรรม และคิดเป็นคะแนนเฉลี่ยด้านละ 3 คะแนน

แบบประเมินผลงานนักเรียน

ที่	รหัส	การตอบ คำถาม สะท้อนคิด	บันทึกความถี่ ในการแสดง ความคิดเห็น	คะแนนรวม	ผ่าน	ไม่ผ่าน
		(3)	(3)			
...						

กิจกรรมจัดทำแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ (E-Portfolio)

เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย

ให้นักเรียนเตรียมผลงานสำหรับกิจกรรมจัดทำแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ (E-Portfolio) ในโครงการค่ายแนะแนวและเตรียมความพร้อมเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ ปีการศึกษา 2559 (วันที่ 18 มีนาคม-1 เมษายน 2560)

ลักษณะของสื่อหรือผลงาน

1. ข้อมูลผลการเรียน สมุดพกหรือระเบียบสะสม
2. ชิ้นงานเด่น หรือโปรเจกต์ของตนเอง เช่น งานเขียนเรียงความในชั้นเรียนภาษาไทยหรืออังกฤษ รูปเล่มรายงาน โครงการงานวิทยาศาสตร์ ผลงานที่เคยจัดในรายวิชาที่ตนเองชื่นชอบ

- ที่ตนเองภาคภูมิใจ หรือคิดว่าผลงานเป็นที่น่าพอใจ (ไฟล์ เช่น รูปภาพ วิดีโอ เอกสาร ต่างๆ หรือหากเป็นชิ้นงานให้ถ่ายภาพมา)
3. รางวัลหรือเกียรติบัตรจากการเข้าร่วมกิจกรรมหรือประกวด (ไฟล์ รูปภาพหรือเกียรติบัตร และเอกสารการเข้าร่วม)
 4. หลักฐานการเข้าค่ายต่างๆหรือการเข้าร่วมกิจกรรมนอกเหนือหลักสูตร (ไฟล์ รูปภาพหรือ เอกสาร)

ตัวอย่างระบบเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรม Mahara

หน้าแรก (Homepage)

หน้าเข้าสู่ระบบ (Login Page)

หน้าสำหรับสร้างโปรไฟล์ในเพิ่มสะสมผลงาน (Profile Page)

Search users Admin User Settings 381 Logout

Dashboard Content Portfolio Groups Administration

Profile Profile pictures Files Journals Résumé Plans Notes

Profile ⁱ

About me Contact information Social media General

*Fields marked by * are required.*

Please go to your Profile page to arrange the information you wish to display to other users.
Enter your real first and last name here. If you want to show a different name to people in the system, put that name in as your display name.

First name *

Last name *

Admin User

My groups:

- A01 (Administrator)
- B01 (Administrator)
- B02 (Administrator)
- B03 (Administrator)
- B04 (Administrator)
- B05 (Administrator)
- B06 (Administrator)
- B07 (Administrator)

หน้าสำหรับกระดานสนทนาในกลุ่ม (Group Discussion Page)

Search users Admin User Settings 381 Logout

Dashboard Content Portfolio Groups Administration

My groups Find groups My friends Find friends Institution membership Topics

My groups ⁱ

All my groups

Results

A01 - Open
 Group administrators: Admin User (admin)
 Members: 43

B01 - Open
 Group administrators: Admin User (admin)
 Members: 4

B02 - Open
 Group administrators: Admin User (admin)
 Members: 3

Admin User

My groups:

- A01 (Administrator)
- B01 (Administrator)
- B02 (Administrator)
- B03 (Administrator)
- B04 (Administrator)
- B05 (Administrator)
- B06 (Administrator)
- B07 (Administrator)

ตัวอย่างกิจกรรมในกลุ่มสนับสนุนทางสังคม

- การร่วมกันกำหนดโครงสร้างของกิจกรรม

กลุ่ม B03

บันทึกต้นฉบับกลุ่ม B03

โครงสร้างกิจกรรมที่ได้ตกลงร่วมกันในกลุ่ม

Created: 23 March 2017

Open

ตัวอย่างการสะท้อนคิดในกระดานสนทนาในกลุ่ม

Search users Admin User Settings 381 Logout

Forums | B03

New forum

FORUM	TOPICS
วางแผนอนาคตและเตรียมแก้ปัญหา 29 มีนาคม 2560 ให้คิดเขียนและพร้อมส่ง กาน่างาน 3 ข้อ 1. จากเป้าหมายของกิจกรรมมีกิจกรรมภาคเรียนอยู่ใน 5-10 ปีข้างหน้าอย่างไรบ้าง 2. นักเรียนมีข้อเสนอในการพัฒนาคุณภาพของคณะอย่างไรบ้างอย่างไร 3. หากไม่สามารถทำได้ตามเป้าหมายข้างต้นไว้ให้นักเรียนมีแผนหรือวิธีรับมือกับตนเองอย่างไร	5 Unsubscribe

หัวข้อของคำถาม

- คิด New Topic
- Subject * ใช้อี-นามสกุลของเรา
- พิมพ์คำขอของเพื่อนๆ 3 ข้อ

- A01 (Administrator)
- B01 (Administrator)
- B02 (Administrator)
- B03 (Administrator)
- B04 (Administrator)
- B05 (Administrator)
- B06 (Administrator)
- B07 (Administrator)
- B08 (Administrator)
- C01 (Administrator)

ตัวอย่างหัวข้อที่ปรากฏในคู่มือการใช้ระบบเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรม

Mahara

หัวข้อ

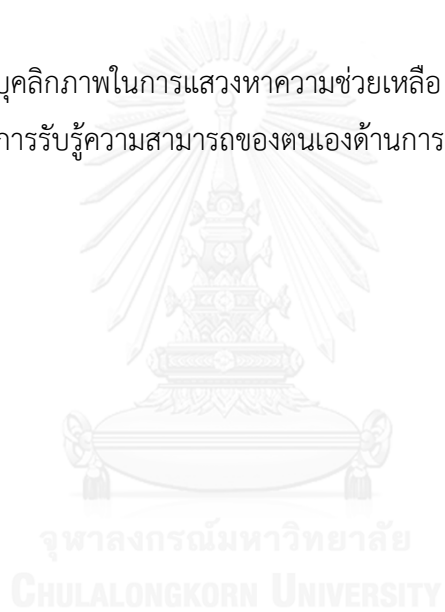
1. แนะนำระบบ Mahara
2. การเข้าสู่ระบบ
3. ปุ่มต่างๆในหน้า Dashboard
4. เมนู Content
 - 4.1 Profile ★★☆☆
 - 4.2 Profile Picture
 - 4.4 Journals ★★☆☆
 - 4.5 Résumé ★★☆☆
 - 4.6. Plans
5. เมนู Portfolio
 - 5.1. Pages ★★☆☆
 - 5.2. Page editor
 - 5.3. Shared by me
 - 5.4 Shared with me
 - 5.5 Skins
6. Groups ★★☆☆
7. เทคนิคการปรับแต่งหน้า Profile ให้ดู Professional
 - 7.1 เลือก Layout ให้ตรงกับสไตล์ของตนเอง ง่ายๆใน Edit layout
 - 7.2 สร้าง Skin เพิ่มความแตกต่าง และทำให้โปรไฟล์น่าดึงดูดใจยิ่งขึ้น
 - 7.3 ปรับแต่ง Profile ด้วย Page editor
 - 7.4 ใส่เครื่องหมายลิขสิทธิ์เพิ่มสะสมผลงานด้วย Creative Commons license
 - 7.5 เพิ่มข้อมูลส่วนตัวในเมนู Personal info
8. การสร้าง QR Code สำหรับนำไปประกอบในเอกสารต่างๆ

หัวข้อที่สำคัญ ★★☆☆

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

- แบบสอบถามบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือ
- แบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจอาชีพ

แบบสอบถามบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือ

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เรื่อง “ผลของกลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่มีบุคลิกภาพต่างกันในการพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย”

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีจำนวน 3 หน้า

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบเติมคำตอบและตรวจสอบรายการ (Check-list) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามรูปแบบในการแสวงหาความช่วยเหลือ ได้รับอนุญาตแปลและทดลองใช้ในการวิจัยจากแบบสอบถามต้นฉบับ Komissarouk, S. & Nadler, A. (2014) “I” Seek Autonomy; “We” Rely on Each Other: Self-Construal and Regulatory Focus as Determinants of Autonomy- and Dependency-Oriented Help-Seeking Behavior. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 40(6), 26-738. doi: 10.1177/0146167214524444

ข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 14 ข้อ โดยใช้ระดับคะแนนตั้งแต่ -3 (ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง) ถึง 3 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง)

กรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนในพระราชานุเคราะห์ที่ในรุ่นต่อไป

การตอบแบบสอบถามดังกล่าวไม่มีผลใดๆทั้งสิ้นต่อการพิจารณาทุนการศึกษาของสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับตัวนักเรียนมากที่สุด

- 1.1 แผนการเรียน วิทยุ-คณิต ศิลป์-คำนวณ (คณิต-
อังกฤษ)
- ศิลป์-อังกฤษ ศิลป์-ฝรั่งเศส
- ศิลป์-จีน ศิลป์-ญี่ปุ่น
- ศิลป์-เยอรมัน ศิลป์-เกาหลี
- ธุรกิจ-คอมพิวเตอร์ อื่นๆ โปรดระบุ.....

- 1.3 ภูมิลำเนา ภาคกลาง ภาคเหนือ
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก
- ภาคตะวันออก ภาคใต้
- อำเภอ..... จังหวัด

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการแสวงหาความช่วยเหลือของนักเรียน

คำชี้แจง คำถามมีทั้งสิ้น 14 ข้อ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริง
ของนักเรียนมากที่สุด

ให้นักเรียนจินตนาการถึงความคิดและความรู้สึกของตนเอง เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาที่
ข้องเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายที่สำคัญของตนเอง ระบุระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดของ
ตนเองมากที่สุด โดยใช้ระดับคะแนนตั้งแต่ -3 (ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง) ถึง 3 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง)

ไม่ เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	ไม่เห็น ด้วยใน ระดับ ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย บางส่ว น	ไม่เห็น ด้วยหรือ เห็นด้วย	เห็นด้วย บางส่วน	เห็นด้วยใน ระดับปาน กลาง	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
-3	-2	-1	0	1	2	3

ตัวอย่างข้อคำถาม

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น						
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย ใน ระดับปาน กลาง	เห็นด้วย บางส่วน	ไม่เห็น ด้วยหรือ เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย บางส่วน	ไม่เห็น ด้วย ใน ระดับ ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
	-3	-2	-1	0	1	2	3
- ย้ายข้าม จังหวัดหรือภาค เพื่อให้ได้งานที่ ตนเองสนใจได้							
- หากคณะ ทางเลือกหรือ สาขาวิชาอื่นๆ อย่างมีเหตุผล หากไม่สามารถ เข้าเรียนใน สาขาที่เลือก เป็นอันดับแรก ได้							
- มีกลยุทธ์ใน การจัดการกับ ความกลัวใน การสอบ							
.....							

แบบวัดทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจอาชีพ

คำชี้แจง

แบบวัดฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เรื่อง “ผลของกลุ่มสนับสนุนทางสังคมที่มีบุคลิกภาพต่างกันในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย”

แบบวัดนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีจำนวน 4 หน้า

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบเติมคำตอบและตรวจสอบรายการ (Check-list) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพโดยได้รับลิขสิทธิ์การใช้งานจากต้นฉบับ Copyright © 2012 Nancy E. Betz and Karen M. Taylor.

ข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 50 ข้อ

กรุณาตอบแบบวัดตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนในพระราชนุเคราะห์ที่ในรุ่นต่อไป

ข้อมูลดังกล่าวจะถูกปิดเป็นความลับและการตอบแบบวัดดังกล่าวไม่มีผลใดๆทั้งสิ้นต่อการพิจารณาทุนการศึกษาของสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

กลุ่ม

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับตัวนักเรียนมากที่สุด1.1 เพศ ชาย หญิง

1.2 แผนการเรียน

วิทย-คณิต ศิลป์-คำนวณ (คณิต-อังกฤษ)

ศิลป์-อังกฤษ ศิลป์-ฝรั่งเศส

ศิลป์-จีน ศิลป์-ญี่ปุ่น

ศิลป์-เยอรมัน ศิลป์-เกาหลี

ธุรกิจ-คอมพิวเตอร์ อื่นๆ โปรดระบุ.....

1.3 ภูมิลำเนา

ภาคกลาง ภาคเหนือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก

ภาคตะวันออก ภาคใต้

อำเภอ..... จังหวัด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ

คำชี้แจง คำถามมีทั้งหมด 50 ข้อ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยใช้คะแนนระดับความคิดเห็นดังนี้

ไม่มั่นใจ	มั่นใจในระดับ น้อย	มั่นใจในระดับ ปานกลาง	มั่นใจ เป็นส่วนใหญ่	มั่นใจ มากที่สุด
1	2	3	4	5

ตัวอย่างข้อคำถาม

ข้อความ	ระดับความมั่นใจที่ตรงกับนักเรียนมากที่สุด				
	1 ไม่ มั่นใจ	2 มั่นใจ ใน ระดับ น้อย	3 มั่นใจ ใน ระดับ ปาน กลาง	4 มั่นใจ เป็น ส่วน ใหญ่	5 มั่นใจ มาก ที่สุด
- มีหลากหลายรายการสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจเข้าศึกษา					
- จัดเตรียมรายการอาชีพที่สนใจ					
.....					
- ใช้อินเทอร์เน็ตในการหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่สนใจ					
- หาข้อมูลเกี่ยวกับคณะที่ต้องการศึกษาต่อ					
.....					
- เลือกสาขาวิชาหรืออาชีพแม้ผู้ปกครองไม่เห็นด้วย					
- เลือกสาขาวิชาที่ดีที่สุดสำหรับตนเองแม้ต้องใช้ระยะเวลาในการเรียนนานกว่าสาขาอื่นๆ					
.....					
- วางแผนกิจกรรมนอกเหนือหลักสูตร ที่เป็นประโยชน์ต่องานในอนาคต					
- เตรียมความพร้อมตนเองเพื่อการสัมภาษณ์					
.....					

ภาคผนวก ค

แบบประเมินที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ตารางสังเคราะห์ทฤษฎีกิจกรรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ผลการวิเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

แบบประเมินความตรงรายข้อ (Item Validity)

ของแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ

คำชี้แจง

แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพโดยได้รับลิขสิทธิ์การใช้งานจากต้นฉบับ Copyright © 2012 Nancy E. Betz and Karen M. Taylor.

โปรดพิจารณาแบบสอบถามบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือว่ามีความสอดคล้องกับ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามแปลได้ตรงตามข้อคำถามจากแบบสอบถามต้นฉบับ
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามแปลได้ตรงตามข้อคำถามจากแบบสอบถามต้นฉบับ
 -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามแปลไม่ตรงตามแบบสอบถามต้นฉบับ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	การแปลผล	รายการที่ปรับปรุง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1.	0	-1	-1	-0.67		มีหลากหลายรายการสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจเข้าศึกษา
2.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
3.	1	-1	-1	-0.33		เลือกหนึ่งสาขาวิชาที่เหมาะสมกับศักยภาพตนเองจากรายการสาขาที่กำลังพิจารณาอยู่
4.	0	1	1	0.67	ใช้ได้	
5.	0	1	1	0.67	ใช้ได้	
6.	0	1	1	0.67	ใช้ได้	
7.	1	-1	1	0.33		มีการปรับบริบทจากข้อคำถาม
8.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	การแปลผล	รายการที่ปรับปรุง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
9.	0	1	1	0.67	ใช้ได้	
10.	0	1	0	0.33		มีความเสมอต้นเสมอปลายในสาขาวิชาที่เลือกหรือเป้าหมายด้านอาชีพที่วางไว้แม้ว่าจะรู้สึกท้อแท้
11.	1	0	1	1.00	ใช้ได้	
12.	1	1	1	0.67	ใช้ได้	มีการปรับบริบทจากข้อคำถาม
13.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
14.	0	1	1	0.67	ใช้ได้	
15.	0	1	1	0.67	ใช้ได้	
16.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
17.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	พูดคุยเกี่ยวกับการทำงานในอนาคตกับผู้ที่อยู่ในคณะที่ตนเองสนใจ
18.	0	1	1	0.67	ใช้ได้	
19.	0	1	1	0.67	ใช้ได้	คำถามกว้างเกินไปขอจดหมายแนะนำจากอาจารย์เพื่อใช้ในการศึกษาต่อ
20.	0	1	1	0.67	ใช้ได้	
21.	1	1	0	0.67	ใช้ได้	ตัดสินใจว่านักเรียนให้คุณค่าอะไรต่อสายอาชีพที่ตนเองเลือก

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	การแปลผล	รายการที่ปรับปรุง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
						มากที่สุด
22.	1	0	1	0.67	ใช้ได้	
23.	0	1	0	0.33		เลือกสาขาวิชาหรืออาชีพแม่ผู้ปกครองไม่เห็นด้วย
24.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
25.	1	1	-1	0.33		ด้านทานความพยายามของผู้ปกครองหรือเพื่อนที่พยายามให้เราเลือกเรียนคณะที่คิดว่าเกินความสามารถของตนเองได้
26.	1	0	1	0.67	ใช้ได้	มีการปรับบริบทจากข้อความ คำถาม คิดว่าตนเองมีความสามารถที่จะประสบความสำเร็จในด้านการเรียนและการทำงานในอนาคตได้
27.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
28.	0	1	0	0.33		
29.	0	0	1	0.33		
30.	0	-1	1	0.00		ย้ายข้ามจังหวัดหรือภาค เพื่อให้ได้งานที่ตนเองสนใจได้
31.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
32.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	การแปลผล	รายการที่ปรับปรุง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
33.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
34.	1	-1	1	0.33		มีการปรับบริบทจากข้อคำถาม
35.	0	1	1	0.67	ใช้ได้	
36.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
37.	0	1	1	0.67	ใช้ได้	
38.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
39.	0	1	1	0.67	ใช้ได้	
40.	0	0	1	0.33		หาคณะทางเลือกหรือสาขาวิชาอื่นๆ อย่างมีเหตุผล หากไม่สามารถเข้าเรียนในสาขาที่เลือกเป็นอันดับแรกได้
41.	0	0	1	0.33		
42.	1	1	0	0.67	ใช้ได้	พูดคุยหาข้อมูลการทำงานกับบุคคลในอาชีพที่ตนเองอยากเป็น
43.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
44.	1	-1	0	0		บอกรายชื่อบริษัทสถาบัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอาชีพได้
45.	1	0	1	0.67	ใช้ได้	มีการปรับบริบทจากข้อคำถาม
46.	0	1	1	0.67	ใช้ได้	
47.	0	1	1	0.67	ใช้ได้	

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	การแปล ผล	รายการที่ปรับปรุง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
48.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
49.	0	1	1	0.67	ใช้ได้	
50.	0	0	1	0.33		มีการปรับบริบทจากข้อ คำถาม

ผลการวิเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย
แบบประเมินความตรงรายข้อ (Item Validity)
ของแบบสอบถามรูปแบบในการแสวงหาความช่วยเหลือ

คำชี้แจง

แบบสอบถามรูปแบบในการแสวงหาความช่วยเหลือ ผู้วิจัยได้รับอนุญาตแปลและทดลองใช้ในการวิจัยจากแบบสอบถามต้นฉบับ Komissarouk, S. & Nadler, A. (2014) "I" Seek Autonomy; "We" Rely on Each Other: Self-Construal and Regulatory Focus as Determinants of Autonomy- and Dependency-Oriented Help-Seeking Behavior. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 40(6), 26-738. doi: 10.1177/0146167214524444

โปรดพิจารณาแบบสอบถามบุคลิกภาพในการแสวงหาความช่วยเหลือว่ามีความสอดคล้องกับ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามแปลได้ตรงตามข้อคำถามจากแบบสอบถามต้นฉบับ
 0 หมายถึง ไม่แน่ว่าข้อคำถามแปลได้ตรงตามข้อคำถามจากแบบสอบถามต้นฉบับ
 -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามแปลไม่ตรงตามแบบสอบถามต้นฉบับ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	การแปล ผล	รายการที่ปรับปรุง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
2.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
3.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
4.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
5.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
6.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
7.	1	1	1	0.33		
8.	-1	0	1	0.67	ใช้ได้	ฉันรู้สึกมีความสุขเมื่อมีใครบางคนที่สามารถแก้ปัญหาของฉันได้ และช่วยลดความพยายามในการจัด

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	การแปลผล	รายการที่ปรับปรุง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
						ปัญหานั้นด้วยตัวของ ฉันเอง
9.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
10.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
11.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
12.	-1	1	1	0.33		เมื่อฉันพยายาม แก้ปัญหา ฉันจะพึ่งพา เฉพาะตัวของฉันเอง เท่านั้น และไม่พึ่งคน อื่น
13.	1	0	1	0.67	ใช้ได้	
14.	-1	1	1	0.33		เปลี่ยนคำว่าได้เป็นให้

ผลการวิเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย
แบบประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดกิจกรรม
กลุ่มสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด
ตามทฤษฎีกิจกรรม

คำชี้แจง

1. แบบประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมประกอบด้วยข้อคำถาม 6 ส่วน รวมทั้งสิ้น 31 ข้อ
2. โปรดอ่านนิยามศัพท์และขั้นตอนของการจัดกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรม และพิจารณาความสอดคล้องของรายการประเมิน โดยใช้เกณฑ์พิจารณาดังนี้
 +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องตรงตามเนื้อหา/นิยาม/จุดประสงค์
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องตรงตามเนื้อหา/นิยาม/จุดประสงค์
 -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องตามเนื้อหา/นิยาม/จุดประสงค์
3. โปรดอ่านรายการประเมินในแต่ละข้อและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผลการประเมินตามความคิดเห็นของท่าน

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ระดับคะแนนเฉลี่ย	ผลการประเมิน	รายการที่ปรับ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. ความครบถ้วนของแผนการจัดกิจกรรม						
1.1 องค์กรประกอบครบถ้วนสมบูรณ์	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน	
1.2 วัตถุประสงค์ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน	
1.3 สาระการเรียนรู้	1	1	0	0.66	ผ่านการ	เพิ่ม

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ระดับคะแนนเฉลี่ย	ผลการประเมิน	รายการที่ปรับ
ครอบคลุม ชัดเจน และเข้าใจง่าย					ประเมิน	รายละเอียดสาระการเรียนรู้ และเนื้อหาหรือคู่มือการใช้ระบบแฟ้มสะสมผลงาน
1.4 วิธีการประเมินผล สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน	
2. ความสอดคล้องตามแนวทฤษฎีกิจกรรม						
2.1 กลุ่มเป้าหมาย (Subjects) ในระบบกิจกรรมมีความสอดคล้องและเหมาะสม	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน	
2.2 จุดประสงค์ (Object) ในระบบกิจกรรมมีความสอดคล้องและเหมาะสม	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน	
2.3 ชุมชน (Community) ในระบบกิจกรรมมีความสอดคล้องและเหมาะสม	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน	
2.4 เครื่องมือ (Mediating Artifacts) ในระบบกิจกรรมมีความสอดคล้องและเหมาะสม	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน	
2.5 กฎ (Rules) ในระบบกิจกรรมมีความสอดคล้องและเหมาะสม	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน	
2.6 การแบ่งงาน (Division of Labor) ในระบบกิจกรรมมีความ	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน	

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ระดับคะแนนเฉลี่ย	ผลการประเมิน	รายการที่ปรับ
สอดคล้องและเหมาะสม						
2.7 ผลลัพธ์ (Outcomes) ในระบบกิจกรรมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน	
2.8 องค์ประกอบต่างๆในทฤษฎีกิจกรรมมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน	
3. ความสอดคล้องของรูปแบบการจัดกิจกรรมกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ (กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม)						
3.1 การแบ่งหน้าที่และภาระงานในกลุ่ม ใหญ่ มีความสอดคล้องและเหมาะสม	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน	
3.2 การแบ่งหน้าที่และภาระงานในกลุ่ม ย่อย มีความสอดคล้องและเหมาะสม	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน	
3.3 การจัดกิจกรรมในกลุ่ม ใหญ่ มีความเหมาะสมตามวัตถุประสงค์	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน	
3.4 การกิจกรรมในกลุ่ม ย่อย มีความเหมาะสมตามวัตถุประสงค์	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน	
3.5 กิจกรรมในกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อยมีรูปแบบแตกต่างกันอย่างชัดเจน	1	1	0	0.66	ผ่านการประเมิน	รูปแบบกิจกรรมบางวันยังไม่สามารถระบุความแตกต่างได้อย่าง

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ระดับคะแนนเฉลี่ย	ผลการประเมิน	รายการที่ปรับ
							ชัดเจน
4. ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมกับรูปแบบการให้การสนับสนุนทางสังคม							
4.1 การสนับสนุนด้านข้อมูลในกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อยเพียงพอและเหมาะสม	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน		
4.2 การสนับสนุนด้านอารมณ์สังคมในกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อยเพียงพอและเหมาะสม	0	1	1	0.66	ผ่านการประเมิน	ควรระบุว่ากิจกรรมใดที่สอดคล้องกับการสนับสนุนด้านอารมณ์สังคม	
4.3 การสนับสนุนด้านเทคนิคในกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อยเพียงพอและเหมาะสม	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน		
5. ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมกับขั้นตอนของแฟ้มสะสมผลงานแบบสะท้อนคิด							
5.1 มีการเตรียมความพร้อมนักเรียนอย่างเพียงพอ	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน		
5.2 การจัดกิจกรรมการเก็บรวบรวม (Collection) มีความเหมาะสม	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน		
5.3 การจัดกิจกรรมการ	1	1	1	1	ผ่านการ		

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ระดับคะแนนเฉลี่ย	ผลการประเมิน	รายการที่ปรับ
คัดเลือกข้อมูลและประสบการณ์ (Selection) มีความเหมาะสม					ประเมิน	
5.4 การสะท้อนความคิด (Reflection) นำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน	
5.5 มีการจัดการประเมิน (Evaluation) อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน	
5.6 การลงมือปฏิบัติและเชื่อมโยง (Take Action and Connect) มีความเหมาะสม	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน	
6. ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมสะท้อนคิดตามทฤษฎีวุฒิภาวะทางอาชีพ						
6.1 รูปการจัดกิจกรรมสามารถวัดได้ตรงตามสาระการประเมินตนเอง (Self-Appraisal)	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน	
6.2 รูปการจัดกิจกรรมสามารถวัดได้ตรงตามสาระการหาข้อมูลด้านอาชีพ (Occupational Information)	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน	
6.3 รูปการจัดกิจกรรมสามารถวัดได้ตรงตามสาระการเลือกเป้าหมาย (Goal Selection)	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน	
6.4 รูปการจัดกิจกรรมสามารถวัดได้ตรงตามสาระการวางแผนอนาคต (Planning)	1	1	1	1	ผ่านการประเมิน	

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ระดับ คะแนน เฉลี่ย	ผลการ ประเมิน	รายการที่ปรับ
	1	1	1			
6.5 รูปการจัดกิจกรรม สามารถวัดได้ตรงตามสาระการ แก้ปัญหา (Problem Solving)	1	1	1	1	ผ่านการ ประเมิน	

ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็น

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1

- ควรเพิ่มรายละเอียดกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- ปรับภาษาข้อความให้สอดคล้องกับสาระการแก้ปัญหา (Problem Solving) มาก

ยิ่งขึ้น

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2

- เสนอให้เพิ่มเติมจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ
กระบวนการ และเจตคติ
- ควรระบุขั้นตอนของกิจกรรมในแต่ละวัน ซึ่งประกอบด้วยจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม
ชั้นนำ ชั้นสอน ชั้นสรุป และการประเมิน

การวิเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย
แบบประเมินความเหมาะสม
ของระบบจัดการแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์และคู่มือการใช้งาน

คำชี้แจง

4. แบบประเมินความเหมาะสมของระบบจัดการแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์และคู่มือการใช้

ประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ส่วน ได้แก่

 - ความเหมาะสมของระบบ Mahara ePortfolio System,
 - ความสอดคล้องของระบบ Mahara กับขั้นตอนของแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด
 - ความเหมาะสมของฟังก์ชันการใช้งานที่สอดคล้องกับรูปแบบการจัดกิจกรรม
 - เอกสารคู่มือการใช้งาน
5. แบบประเมินฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมของระบบจัดการแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์และคู่มือการใช้งานต่อการจัดกิจกรรมการทดลองเรื่อง “ผลของกลุ่มสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” โดยใช้เกณฑ์พิจารณาดังนี้

5 หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4 หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
3 หมายถึง	มีความเหมาะสมระดับปานกลาง
2 หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1 หมายถึง	ควรปรับปรุงแก้ไข
6. ระบบจัดการแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ ในการทดลองครั้งนี้ใช้ระบบสนับสนุน Open Source Software ของ Mahara ePortfolio System สามารถเข้าถึงได้จาก <http://edtech.edu.chula.ac.th/admin/hrscholars/mahara/htdocs/>
 URL: Username: testexpert01
 Password: test01

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน เฉลี่ย	ผลการ ประเมิน	ข้อเส นอแ นะ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. ความเหมาะสมของระบบ Mahara ePortfolio System						
1.1 ระบบสามารถเข้าถึงได้ อย่างสะดวกและรวดเร็ว	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
1.2 ระบบมีความเหมาะสมกับ กลุ่มผู้ใช้ (ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย)	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
1.3 ระบบการทำงานเป็นมิตร กับผู้ใช้ (User friendly)	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
2. ความสอดคล้องของระบบ Mahara กับขั้นตอนของแฟ้ม สะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบ สะท้อนคิด						
2.1 ระบบ Mahara ส่งเสริม ขั้นตอนการเก็บรวบรวม ข้อมูล (Collection) (ฟังก์ชันที่สนับสนุนการใช้งาน เช่น Files, Journals, Résumé, Plans, Groups)	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
2.2 ระบบ Mahara ส่งเสริม ขั้นตอนการคัดเลือกข้อมูล และประสบการณ์ (Selection) (ฟังก์ชันที่สนับสนุนการใช้งาน เช่น Profile, Files, Journals, Résumé, Plans, Groups)	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน เฉลี่ย	ผลการ ประเมิน	ข้อเส นอแ นะ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
2.3 ระบบ Mahara ส่งเสริม ขั้นตอนการสะท้อน ความคิด (Reflection) (ฟังก์ชันที่สนับสนุนการใช้งาน เช่น Journals, Groups/ Discussion Forum, Direct Message)	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
2.4 ระบบ Mahara ส่งเสริม ขั้นตอนการประเมิน (Evaluation) (ฟังก์ชันที่สนับสนุนการใช้งาน เช่น Smart Evidence , Groups/Discussion Forum)	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
2.5 ระบบ Mahara ส่งเสริม ขั้นตอนการ ลงมือ ปฏิบัติและเชื่อมโยง (Take Action and Connect) (ฟังก์ชันที่สนับสนุนการใช้งาน เช่น Share & Edit access)	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
3. ความเหมาะสมของฟังก์ชัน การใช้งานที่สอดคล้องกับรูปแบบ การจัดกิจกรรม						
3.1 จัดนักเรียนเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม						
3.1.1 Institution membership	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
3.1.2 Groups	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน เฉลี่ย	ผลการ ประเมิน	ข้อเส นอแ นะ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
3.2 กิจกรรมสร้างความท้าทายผ่านคำถาม						
3.2.1 Group Forums (Discussion)	5	4	5	4.66	ผ่านการ ประเมิน	
3.3 เก็บรวบรวม คัดเลือกข้อมูลและประสบการณ์						
3.3.1 Profile และ Pages	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
3.3.2 Files	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
3.3.3 Journals	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
3.3.4 Résumé	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
3.3.5 Plan	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
3.4 การให้การสนับสนุนด้านอารมณ์และสังคม (Socioemotional Aid) ด้านข้อมูล (Informational Aid) และด้านเครื่องมือ (Instrumental Aid)						
3.4.1 Group Forums (Discussion)	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
3.4.2 Direct Message	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
3.5 การประชุมและรายงานความคืบหน้ารายกลุ่ม						
3.5.1 Group Forums (Discussion)	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
3.6 การเขียนสะท้อนประสบการณ์ของตนเอง						
3.6.1 Journals	5	4	5	4.66	ผ่านการ ประเมิน	

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน เฉลี่ย	ผลการ ประเมิน	ข้อเสนอ แนะ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
3.6.2 Group Journals	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
3.7 การประเมินแฟ้มสะสมผลงาน						
3.7.1 Smart Evidence	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
3.7.2 Group Forums (Discussion)	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
3.8 การนำเสนอและเผยแพร่แฟ้มสะสมผลงาน						
3.8.1 Share & Edit access	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
4. เอกสารคู่มือการใช้งาน						
4.1 คู่มือการใช้งานเหมาะสม กับระดับของผู้ใช้ (ระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย)	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
4.2 คู่มือการใช้งานมีการระบุ ลำดับขั้นตอนอย่างชัดเจนและเป็น ระบบ	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
4.3 เนื้อหาภายในคู่มือการใช้ งานมีความครบถ้วนครอบคลุม สำหรับการจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน อิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิด	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	
4.3 ภาษาที่ใช้ในคู่มือการใช้ งานมีความชัดเจนและเหมาะสม	5	4	5	4.66	ผ่านการ ประเมิน	
4.4 การใช้ภาพประกอบ สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาใน คู่มือการใช้งาน	5	5	5	5	ผ่านการ ประเมิน	

ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็น

คนที่ 1 การใช้ QR เป็นช่องทางในการเข้าสู่ระบบเป็นแนวทางที่ดีมาก
สอดคล้องกับการเข้าถึงระบบแบบ Responsive เหมาะสมกับลักษณะการใช้งานของผู้เรียนที่เข้า
ระบบผ่านคอมพิวเตอร์ และ Mobile Devices เช่น Smart Phone, Tablet

คนที่ 2 ควรระบุ Agenda และหน้าที่ตามโครงสร้างทฤษฎีกิจกรรมในระบบแฟ้มสะสมผลงาน
Mahara ด้วย และระบุหน้าที่ของแต่ละฝ่ายตามทฤษฎีกิจกรรมให้ชัดเจน

คนที่ 3 ควรเพิ่มทางเลือกการเข้าใช้งานด้วย Mobile Application และระบุหน้าที่ของแต่ละคน
ให้ชัดเจน รวมทั้งเพิ่มคำแนะนำการทำงานแต่ละขั้นตอนสำหรับนักเรียนให้ชัดเจน

ตารางสังเคราะห์ ทฤษฎีกิจกรรม (Activity Theory)

	Dennen (2014)	(Sochowsk i, 2013)	(ขจรศักดิ์ สงวนสิทธิ์ 2554)	(Baran & Cagiltay, 2010)	(Khanova, 2012)	(Keengwe & Kang, 2013)
1.ทฤษฎีที่ใช้อ้างอิง	Engestrom, 2000, 2001)	ประยุกต์จาก Kaptelinin and Nardi (2006) and Engeström (2001)	(Kaptelinin 1996, Vygotsky, 1920)	Engestrom (1999)	Engestrom (1999)	Engestrom (2001) ซึ่งได้ ขยายมาจาก แนวคิดทฤษฎี สื่อกลาง กิจกรรม (Mediated activity)
2.คำจำกัดความของ ทฤษฎีในงานวิจัย	ใช้เพื่อมุ่ง อธิบายวิธีการ ที่ผู้เริ่มต้น เขียนบล็อกมี ส่วนเกี่ยวข้องกับ องค์ประกอบ ต่างๆในชุมชน เช่น กฎเกณฑ์ หรือเครื่องมือ	เป็นการ วิเคราะห์ ปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้คน วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และ ประสบการณ์ ชีวิต และการ ตรวจสอบภูมิ หลังมีมี อิทธิพลต่อ วิธีการสื่อสาร ของผู้คน และ ใช้ในการทำ ความเข้าใจ การมีส่วนร่วม ในโลกดิจิทัล	เป็นทฤษฎีที่ กล่าวถึงมนุษย์ เมื่อมีการทำ กิจกรรมก็ ย่อมจะทำให้ ความสัมพันธ์ ในสังคมดีขึ้น และทำให้การ ทำงานบรรลุ วัตถุประสงค์ ผู้ที่มีบทบาท หน้าที่ตาม ทฤษฎีนั้นจะ เป็นส่วน เกี่ยวเนื่องกันและ กัน	ไม่ปรากฏ	ไม่ปรากฏ	ผู้วิจัยได้ ปรับปรุงกรอบ แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมที่ ส่งผลต่อ ลักษณะการ สร้างองค์ ความรู้ โดย ประกอบด้วย ระบบกิจกรรม ขนาดใหญ่ (macro-AS) หลากหลาย ระบบกิจกรรม ขนาดเล็ก (micro-AS) บริบท เวลา และการ เปลี่ยนผ่าน

(ต่อ)	(Westberry & Margaret, 2015)	(ภานุพงษ์ วิยะบุญ, 2555)	(Said et al., 2014)	(Su et al., 2013)	(Abidin et al., 2014)	(AL-HAMADI et al., 2008)
ทฤษฎีที่ใช้อ้างอิง	ทฤษฎีกิจกรรมในฐานะของเครื่องมือวิเคราะห์ ข้อมูลมากกว่า ทฤษฎีที่ให้แนวทาง (Jonassen 2000,110)	วิเคราะห์ระบบกิจกรรมตามแนวคิดของ Cole และ Engeström (1993, อ้างถึงใน Yamagata-Lynch, 2007)	ทฤษฎีกิจกรรม (Activity Theory) (Kaptelinin 1996, Vygotsky, 1920)	ทฤษฎีกิจกรรมของ Engestrom (1987)	ทฤษฎีกิจกรรมรุ่นที่ 3 ของ Engestrom	ทฤษฎีกิจกรรมของ Vygotsky
มองถึงการมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในบริบททางสังคมและวัฒนธรรมมากกว่าการเรียนรู้ทางปัญญา	ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ระบบกิจกรรมตามแนวคิดของ Cole และ Engeström (1993, อ้างถึงใน Yamagata-Lynch, 2007) เพื่อศึกษาความขัดแย้งภายในการทำกิจกรรมทางวิชาการของครูผู้ช่วย	ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ระบบกิจกรรมตามแนวคิดของ Cole และ Engeström (1993, อ้างถึงใน Yamagata-Lynch, 2007) เพื่อศึกษาความขัดแย้งภายในการทำกิจกรรมทางวิชาการของครูผู้ช่วย	การแสวงหาความรู้ทุกเกิดจากการสะสมผลลัพธ์จากความคิดส่วนตัว เชื่อมโยงกับการทำกิจกรรม ทฤษฎีกิจกรรมถูกมองภายใต้กรอบสามเหลี่ยมซ้อนกันสองรูป โดยมี ความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ	ทฤษฎีกิจกรรมนี้เน้นถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลง และการปฏิบัติ	มีความเกี่ยวข้องกับทฤษฎีบริบททางสังคมและวัฒนธรรม (Socio-cultural theory) และใช้เป็นการวิเคราะห์ลักษณะที่บุคคลหรือกลุ่มใช้เครื่องมือสื่อกลาง (e-Portfolio) เพื่อบรรลุเป้าหมายและผลลัพธ์	ความรู้ถูกส่งผ่านจากระดับทางสังคมสู่ระดับตนเอง ซึ่งมีสื่อกลางที่เรียกว่า “Tools of the mind”

	(Dennen, 2014)	(Sochowski, 2013)	(ขจรศักดิ์ สงวนสัตย์ 2554)	(Baran & Cagiltay, 2010)	(Khanova, 2012)	(Keengwe & Kang, 2013)
3.องค์ประกอบของ ทฤษฎีในบริบท การศึกษา	- ไม่ปรากฏ	1) เครื่องมือ (โครงสร้างของ กิจกรรม) 2) สิ่งแวดล้อม (สภาพทาง สังคมและทาง กายภาพ) 3) กระบวนการ เรียนรู้ทาง ปัญหา 4) การ พัฒนา 5) รอยต่อ พัฒนาการ	นักเรียน (Subject) ความรู้ บทเรียน ผลงาน ความสำเร็จของ โครงการ และ การแก้ปัญหา (Object) ชุมชน บนเว็บ (Community) เครื่องข่าย คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ อินเทอร์เน็ต งานวิจัย แหล่งข้อมูล (Tools) กฎเกณฑ์การ ประเมินผล กำหนดเวลาส่ง งาน กฎระเบียบ ในการโพสต์ ข้อความ (Rule, Norm) ผู้เชี่ยวชาญ (นักวิทยาศาสตร์) นักสื่อสาร วิทยาศาสตร์ ครู ครูผู้ช่วย ผู้ดูแลระบบ (Division of labor)	นักเรียน (Subject) บังคับ และ อาสาสมัคร, เครื่องมือ ได้แก่ (1) วิดีโอ (2) ใช้ บทความ วิชาการ กฎ ได้แก่ (1) การ ใช้นักวิจัยเป็น ศูนย์กลาง (2) การมีส่วนร่วม และการหา บรรทัดฐาน ร่วมกันของคน ในชุมชน, ชุมชน ได้แก่ (1) นักศึกษา ฝึกสอน นักวิชาการ และนักศึกษา ฝึกสอน, วิธีการ ได้แก่ (1) ผู้เขียนคอมเม้น และผู้ผลิต แผนการสอน (2) ผู้ร่วม อภิปราย ผู้ จัดหาสื่อ และผู้ สังเกตการณ์, จุดประสงค์ คือ การแบ่งปัน ความรู้และการ สร้างสรรค์ ผลลัพธ์ คือ ความเข้าใจใน การฝึกหัด	(subject) คือ (1)กลุ่มที่ถูก บังคับ และ อาสาสมัคร, เครื่องมือ ได้แก่ (1) วิดีโอ (2) ใช้ บทความ วิชาการ กฎ ได้แก่ (1) การ ใช้นักวิจัยเป็น ศูนย์กลาง (2) การมีส่วนร่วม และการหา บรรทัดฐาน ร่วมกันของคน ในชุมชน, ชุมชน ได้แก่ (1) นักศึกษา ฝึกสอน และทีม วิธีการ แบ่งงาน (Division of Labor) ได้แก่ บทบาทและ งานเฉพาะทาง จากสมาชิกใน ชุมชนที่แตกต่าง กัน, จุดประสงค์ (Common Object) หลักสูตรที่ปรับ เป็นรูปแบบ ออนไลน์ และ ผลลัพธ์ (Outcome) คือ การเปลี่ยน ของหลักสูตร	ทฤษฎี กิจกรรม ซึ่งใช้ ในการทำ ความเข้าใจ การทำงาน ของมนุษย์ ระบบของ กิจกรรมนี้เป็น พื้นฐานทำให้ เกิดโมเดล TMP (ซึ่ง ผู้วิจัยได้คิด ขึ้น)

(ต่อ)	(Westberry & Margaret, 2015)	(ภานุพงษ์ วิยะบุญ, 2555)	(Said et al., 2014)	(Su et al., 2013)	(Abidin et al., 2014)	(AL-HAMADI et al., 2008)
องค์ประกอบของทฤษฎี ในบริบทการศึกษา	1) Subject ได้แก่ นักเรียน 2) Object ได้แก่ ความเข้าใจและวินัยในการเข้าร่วม 3) Mediating Artifact ได้แก่ Online LMS 4) Rules ได้แก่ ผู้นำกิจกรรม ผู้อำนวยการในกลุ่ม 5) ชุมชน การแบ่งปันความคิด Division of Labor ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้	1) Subject ได้แก่ นักเรียน 2) Object ได้แก่ การทำงานแบบร่วมมือ 3) Mediating Artifact ได้แก่ Online LMS 4) Rules ได้แก่ หลักสูตร การทำงานกลุ่ม การให้คำปรึกษา 5) ชุมชน คำปรึกษา 6) ประกอบด้วยสมาชิกในกลุ่ม ผู้บรรยายและคณะ Division of Labor ได้แก่ การจัดกลุ่ม	1) Subject ได้แก่ นักเรียน 2) Object ได้แก่ การทำงานแบบร่วมมือ 3) Mediating Artifact ได้แก่ Online LMS 4) Rules ได้แก่ หลักสูตร การทำงานกลุ่ม การให้คำปรึกษา 5) ชุมชน ประกอบด้วยสมาชิกในกลุ่ม ผู้บรรยายและคณะ Division of Labor ได้แก่ การจัดกลุ่ม	1) Subject ได้แก่ นักเรียน 2) Object ได้แก่ การเตรียมความพร้อม การได้รับวิทยฐานะ 3) Mediating Artifact ได้แก่ คอมพิวเตอร์ หนังสือ การเรียนรู้ 4) Rules ได้แก่ โทษปรับหากใช้ความรุนแรง การให้ผลป้อนกลับเชิงบวก 5) ชุมชน ประกอบด้วยผู้เรียนปัจจุบัน ศิษย์เก่า และครู 6) Division of Labor ได้แก่ การร่วมมือของอาสาสมัคร การให้ข้อมูล การซื้อหนังสือ การสรุปทบทวน การรวบรวมคำตอบ แบบทดสอบ 7) Outcome ได้แก่ ความก้าวหน้าทางอาชีพ และการจ้างงาน	1) ผู้เข้าร่วมคือ นักเรียน 2) จุดประสงค์คือ การใช้แฟ้มสะสมงาน อิเล็กทรอนิกส์ 3) เครื่องมือ คือ ระบบคอมพิวเตอร์ หนังสือ อินเทอร์เน็ต คู่มือการใช้ และ Facebook 4) กฎ คือ ข้อกำหนดของหลักสูตร เวลาภาระงาน และการเข้าร่วม 5) ชุมชน คือ ผู้ปกครอง เพื่อน ผู้จัดการ หลักสูตร และทีมงานในคณะ 6) การแบ่งงาน ได้แก่ คณะผู้สอนและนักเรียน ที่ปรึกษาทางวิชาการ และที่ปรึกษาทางเทคนิค	1) ผู้เข้าร่วมคือ นักเรียน 2) จุดประสงค์ ผลลัพธ์ตามที่หลักสูตร กำหนด 3) เครื่องมือ คือ แฟ้มสะสมผลงานบนเว็บ 4) กฎ คือ รายละเอียดและข้อกำหนดของหลักสูตรต่อแฟ้มสะสมผลงานเว็บ 5) ชุมชน ผู้สอน ผู้ดูแล ที่ปรึกษา และกรรมการ 6) การแบ่งงาน ได้แก่ ความรับผิดชอบหน้าที่ของสมาชิกในชุมชน

	(Dennen, 2014)	(Sochowski, 2013)	(ขจรศักดิ์ สงวนสัตย์ 2554)	(Baran & Cagiltay, 2010)	(Khanova, 2012)	(Keengwe & Kang, 2013)
4. วัตถุประสงค์	ศึกษาวิธีการที่ผู้เริ่มต้นเขียนบล็อก ในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกหนึ่ง ของชุมชน บล็อก ออนไลน์ โดย การศึกษา ทฤษฎีชุมชน นักปฏิบัติ และทฤษฎี แห่งกิจกรรม	ศึกษาผลของ การใช้ เทคโนโลยี ออนไลน์ใน สิ่งแวดล้อม การศึกษา ทางไกล สำหรับ โปรแกรมการ ฝึกงานด้าน ไฟฟ้า	1) กระบวนการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ในการ ทำโครงการตาม ทฤษฎี กิจกรรมที่ใช้ แบบการแสดง ตัวตนในบล็อก และการ ประเมินโดย เพื่อนที่ แตกต่างกัน	ศึกษา ในการใช้ ชุมชนนัก ปฏิบัติ ออนไลน์เป็น ช่องทางในการ ช่วยครูแบ่งปัน ความรู้ ประสบการณ์	การศึกษาการใช้ทฤษฎี กิจกรรมใน การวิเคราะห์ สำหรับ นวัตกรรม การเรียนการสอน โดยใช้ตัวแปร ได้แก่ หลักสูตร ออนไลน์ และ ทฤษฎี กิจกรรม	ศึกษาการใช้ โมเดลแห่ง สามเหลี่ยม (Triangular Prism Model; TPM) ที่มีต่อ ความท้าทาย และปัจจัยใน การประสบ ความสำเร็จ สำหรับชุมชน การเรียนรู้ ออนไลน์
5. ตัวแปรที่พบ	ตัวแปรต้น: ทฤษฎีชุมชน นักปฏิบัติ (CoP) ของ Wenger, 1998 และ ทฤษฎีแห่ง กิจกรรม (Activity Theory) ของ Engestrom, 2000, 2001)	ตัวแปรต้น คือ การศึกษา ทางไกล (Online Distance Learning; OLD) และ การ ประยุกต์ใช้ ทฤษฎี กิจกรรม	ตัวแปรต้นใน การศึกษา ได้แก่การทำ โครงการตาม ทฤษฎี กิจกรรม และ การประเมิน โดยเพื่อน ตัว แปรตาม ได้แก่ ความสามารถ ในการทำ โครงการใน การเรียน วิชา ศาสตร์ ด้วยการ ทำ โครงการตาม ทฤษฎี กิจกรรม	ตัวแปรที่ใช้ใน การศึกษา คือ รูปแบบชุมชน นักปฏิบัติ ออนไลน์ (oCoP) และ ทฤษฎี กิจกรรม	ตัวแปรต้น คือ ทฤษฎี กิจกรรม และ ตัวแปรตามคือ หลักสูตร ออนไลน์ใน ฐานะ นวัตกรรม การเรียนการสอน	ตัวแปรได้แก่ โมเดลแห่ง สามเหลี่ยม (Triangular Prism Model; TPM) ที่และ ความสำเร็จ สำหรับชุมชน การเรียนรู้ ออนไลน์
	ตัวแปรตาม: การเข้าร่วม เป็นสมาชิก หนึ่งของชุมชน บล็อก ออนไลน์	จากการศึกษา ครั้งนี้คือ ผล ของการศึกษา ทางไกลใน โปรแกรม ฝึกงาน				

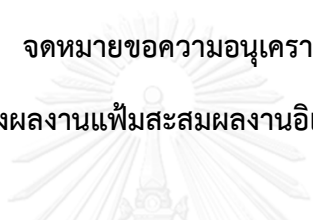
(ต่อ)	(Westberr y & Margaret, 2015)	(ภานุพงษ์ วิ ยะบุญ, 2555)	(Said et al., 2014)	(Su et al., 2013)	(Abidin et al., 2014)	(AL- HAMADI et al., 2008)
วัตถุประสงค์	มุ่งอธิบาย ปัจจัยที่ทำให้ การขับเคลื่อน ผู้เรียนใน กิจกรรมการ เรียนรู้ ออนไลน์ไม่ ประสบ ความสำเร็จ โดยใช้ทฤษฎี กิจกรรม วิเคราะห์	1) วิเคราะห์ สถานการณ์ที่ นำไปสู่ความ ขัดแย้งภายใน การทำ กิจกรรมทาง วิชาการ 2) เพื่อวิเคราะห์ ผลของความ ขัดแย้งภายใน ต่อการทำ กิจกรรมทาง วิชาการ	เพื่อ ประเมินผล การใช้การ เรียนรู้แบบ ร่วมมือ ออนไลน์ ร่วมกับการ สอนในชั้น เรียน โดยใช้ ทฤษฎี กิจกรรมเป็น กรอบใน การวิเคราะห์ ข้อมูล	ศึกษาวิธีการที่ ใช้เทคโนโลยี ในระบบ กิจกรรมซึ่ง เกี่ยวข้องและ ประกอบ การเรียนรู้ของ ผู้เรียน และ แสดงถึง ความสัมพันธ์ ที่ซับซ้อน ระหว่างผู้เรียน (ผู้ที่เข้าร่วม) และการเรียนรู้ (ผลลัพธ์)	ศึกษาการ พัฒนาเพิ่ม ผลงาน อิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้ทฤษฎี กิจกรรมเป็น เครื่องมือ ประเมิน	อธิบาย ความสำคัญ ของการ ร่วมมือ ให้ คำแนะนำ สำหรับการ พัฒนา กระบวนการ ทางปัญญา โดยใช้ทฤษฎี กิจกรรมของ Vygotsky โดยใช้แฟ้ม สะสมผลงาน บนเว็บ
ตัวแปรที่พบ	ตัวแปร ได้แก่ การเรียนรู้ ออนไลน์ ทฤษฎี กิจกรรม และ ปัจจัยที่ทำให้ การขับเคลื่อน ผู้เรียนใน กิจกรรมการ เรียนรู้ ออนไลน์ไม่ ประสบ ความสำเร็จ	ตัวแปรต้นคือ การวิเคราะห์ ระบบกิจกรรม แบบปรับปรุง และตัวแปร ตามคือ การ ระบุความ ขัดแย้งในการ ทำกิจกรรม ทางวิชาการ ของครู	ตัวแปรต้นคือ การสนับสนุน ทางเทคโนโลยี ภาระงานแบบ ร่วมมือ ปฏิสัมพันธ์ และระเบียบ วิธีการสอน ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการ เรียนรู้ทาง ปัญหา ผลการ เรียนรู้ทาง สังคม และผล การเรียนรู้ ทางด้านเชาว์ อารมณ์	ตัวแปรที่พบ ในการศึกษา ครั้งนี้ได้แก่ ระบบกิจกรรม ที่ใช้เทคโนโลยี , ทฤษฎี กิจกรรม และ ตัวแปรตามคือ ตัวแปรตาม ได้แก่ การ กำกับตนเอง	ประกอบด้วย ระบบแฟ้ม ผลงาน อิเล็กทรอนิกส์ และทฤษฎี กิจกรรม และ ตัวแปรตามคือ ทักษะการ สะท้อนคิด	ตัวแปรต้นคือ แฟ้มสะสม ผลงานบนเว็บ ที่ออกแบบ โดยใช้ทฤษฎี กิจกรรม และ ตัวแปรตามคือ ผลลัพธ์ตาม วัตถุประสงค์ที่ มหาวิทยาลัย กำหนด 4 หัวข้อหลัก

	(Dennen, 2014)	(Sochowski, 2013)	(ขจรศักดิ์ สงวนสัตย์ 2554)	(Baran & Cagiltay, 2010)	(Khanova, 2012)	(Keengwe & Kang, 2013)
6.Pedagogy	ศึกษาวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณนา (Ethnographic Studies)	งานวิจัยเชิงกรณีศึกษา (Case Study)	การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research)	งานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)	วิธีวิจัยเชิงกรณีศึกษา (Case Study Approach)	งานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)
7.การเก็บข้อมูล	แบบสัมภาษณ์ผ่าน Skype และโทรศัพท์	1) การสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็นสองส่วน ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยใช้คำถามปลายเปิด และส่วนที่สองได้แก่ การสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง	ใช้การสังเกตและเก็บข้อมูลจากพฤติกรรมการทำงาน พฤติกรรมการสื่อสาร ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ นั้นใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลอง หลังเรียนเพียงอย่างเดียว (Posttest Only Experiment al 2 X 2 Factorial Design)	ส่วนแรก ใช้การเข้าร่วมชุมชนแบบบังคับ ในระยะเวลา 4 เดือน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างครู มหาวิทยาลัย อาวุโส 3 มหาวิทยาลัย ในหลากหลายภาคของประเทศบุรีรัมย์ จำนวน 28 คน เป็นผู้สอน และผู้เข้าร่วมเป็นกลุ่ม นักศึกษาฝึกสอน ซึ่งจัดกลุ่มโดยมหาวิทยาลัย	เก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง โดยมีผู้เข้าร่วมประกอบด้วยกลุ่มสมาชิกในคณะ จาก 5 กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มนักออกแบบการเรียนการสอน และกลุ่มสนับสนุนช่วยเหลือในงาน e-learning รวมทั้งหมด 16 คน	กระบวนการ 4 ขั้นตอน ได้แก่สำรวจชั้นเรียนของผู้สอน และทำบันทึกการสัมภาษณ์ โดยใช้คำถามปลายเปิดเป็นเวลา 30 นาที การสำรวจออนไลน์และใช้คำถามปลายเปิดให้ตอบออนไลน์ และการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง

(ต่อ)	(Westberry & Margaret, 2015)	(ภานุพงษ์ วิยะบุญ, 2555)	(Said et al., 2014)	(Su et al., 2013)	(Abidin et al., 2014)	(AL-HAMADI et al., 2008)
Pedagogy	ศึกษาวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณา (Ethnographic Studies)	พหุเทศะกรณีศึกษา (Multi-Site Case Research)	งานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)	งานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)	วิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research)	งานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)
การเก็บข้อมูล	ผู้วิจัยเข้าไปสังเกตการณ์ในฐานะหนึ่ง ในผู้เข้าร่วมกลุ่มตัวอย่างนักเรียน พยาบาล ประกอบด้วย ผู้เข้าร่วม 4 คน ไม่ได้กำกับ โดยตรงโดยครู แต่ครูทำหน้าที่ให้ผลป้อนกลับ โดยให้คอมเม้นและเกรดในการอภิปราย 2 ครั้ง	ใช้วิธีการสัมภาษณ์ และสังเกต ครูผู้ช่วย ใช้การสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการ ผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องในการจัด กิจกรรมทางวิชาการ ในโรงเรียนทั้งสามแห่ง	มาเลเซีย แบ่งออกเป็น 9 กลุ่ม ใช้เวลาศึกษาในวิชาจำนวน 13 สัปดาห์ โดยใน 4 สัปดาห์แรก เป็นการ อภิปรายใน กลุ่ม 5 สัปดาห์ต่อมา เป็นการ อภิปรายระหว่างกลุ่ม และใน 4 สัปดาห์สุดท้ายเป็นการอภิปรายในกลุ่ม ผลจากการศึกษา)	ผู้วิจัยได้เข้าร่วมในชุมชน ในฐานะของผู้สังเกตการณ์ โดยระบุตัวตนเสมือน เป็นคนหนึ่งในชุมชน แต่ไม่ค่อยมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นใดๆที่จะกระทบต่อการเรียนรู้	การวิจัยเชิงปฏิบัติการมีขั้นตอน 4 ประการ ได้แก่ การวางแผน, การนำไปใช้, การประเมิน และการสะท้อน	ใช้แฟ้มสะสมผลงานบนเว็บเป็นเครื่องมือดังกล่าว ในการช่วยพัฒนาการเรียนรู้ทางปัญญาในบริบทสิ่งแวดล้อมทางสังคม

ภาคผนวก ง

จดหมายขอความอนุเคราะห์
ตัวอย่างผลงานแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/60-1556

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

มีนาคม 2560

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน เลขาธิการพระราชวัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการและแผนดำเนินการวิจัย

ด้วย นายสุรนิต เวชโช นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลของกลุ่มสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์แบบสะท้อนคิดตามทฤษฎีกิจกรรมที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ ณ สงขลา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยการ ทดลองจัดกิจกรรม ภายในค่ายแนะแนวและเตรียมความพร้อมเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบวัดและแบบสอบถาม กับกลุ่มนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ ปีการศึกษา 2559 ที่เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว ณ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ทั้งนี้ นิสิต ผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตวี สายฟ้า)

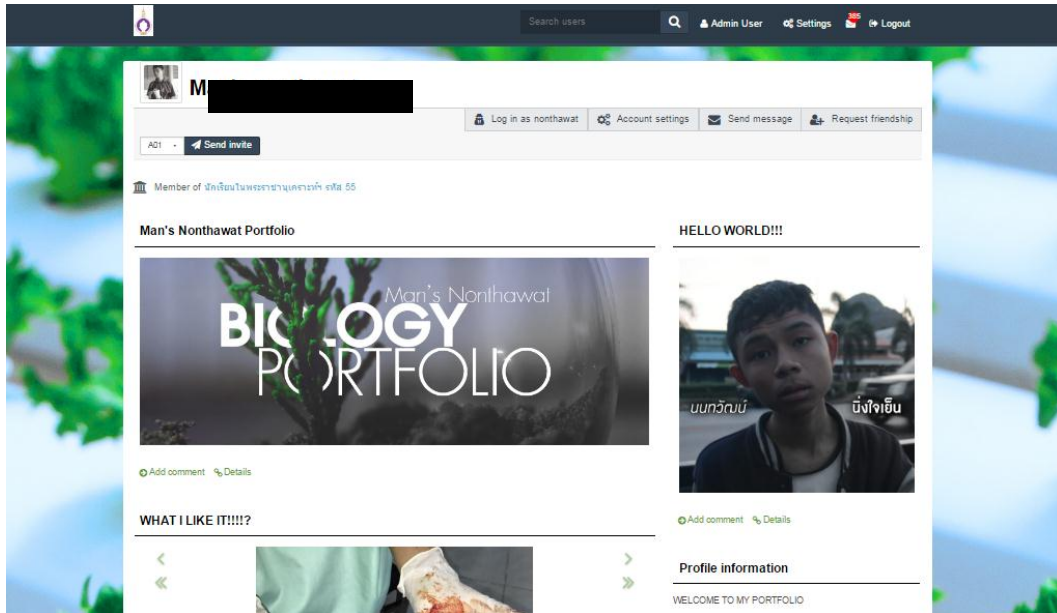
รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6732

ตัวอย่างผลงานแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์

Search users Admin User Settings 385 Logout

เป้าหมายในอนาคตของข้าพเจ้า

Posted by Khanittha Khunburee (101256) on

เป้าหมายในอนาคตของข้าพเจ้า

-> ดิฉัน นางสาว ธนิตธา ขุนบุรี เรียนจบชั้นป.6 ที่ โรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดน มหาสาร ๑ จังหวัดสงขลา ตั้งแต่เด็ก ดิฉันได้ศึกษาต่อเป็นครู ต่อมา เพราะดิฉันได้คุยกับอาชีพนี้มาตั้งแต่เด็ก ได้ทำอะไรหลายอย่างเกี่ยวกับอาชีพนี้ ที่สำคัญไม่ใช่แต่เพียงการสอนหนังสือเด็ก แต่คือการได้ช่วยเหลือชาวบ้านสิ่งที่ชาวบ้านขาดแคลน ชาวบ้านที่เดือดร้อน ที่ต้องการความช่วยเหลือ และเป็นตำรวจที่ดูแลรักษาประชาชน และประเทศไทยชาติ อาชีพนี้เลยอยู่ในใจมาตลอด แต่พอเริ่มเรียน ความคิดก็ยังคงอยู่ แต่พอได้ค้นหาตัวเอง ทำสิ่งที่ตัวเองสนใจและชอบ จนป.6 ดิฉันอยากเข้าเรียนอยู่คณะ คือคณะนิติศาสตร์

อาชีพที่ดิฉันอยากเป็นในอนาคต

-> ทหารบก เพราะดิฉันจะได้รับคะแนนพิเศษจากยศเป็นนักศึกษาวิชาทหาร เมื่อดิฉันจะสอบทหารบก และเป็นอาชีพที่ดิฉันมีความชอบต่อสังคม และมีความรักต่อสังคม อาชีพทหารมีความแตกต่างจากอาชีพอื่นในสังคมอย่างเห็นได้ชัด คือ เป็นอาชีพที่ต้องดำรงความอดทน อาชีพทหารเป็นอาชีพที่จำเป็นต่อสังคมในกาการทำงานที่เมื่อจำเป็น และพร้อมที่จะเสียสละชีวิตเพื่อทำหน้าที่ ทหารเป็นอาชีพที่มีเกียรติ อีกอย่างคืออยากไปพอกันบนภูผาใจกับตัวข้าพเจ้าและอยากทำให้พ่อแม่มีความสุขเขาจะทำอะไรก็จะทำทุกอย่างให้เต็มที่ให้เต็มที่ให้เต็มที่

-> ตำรวจสืบสวนทหาร ที่จะได้รับใบมีดคู่ และประชาชน ศึกษารวมของประเทศไทย อีกทั้งพ่อแม่รวมทั้งเราก็จะได้รับเกียรติยศชาติ เป็นอาชีพที่ดิฉันไม่ใ้เกินมาตั้งแต่เด็ก

ดิฉันจะตั้งใจเรียน เป็นเด็กดีของพ่อแม่ และทำงานความฝันที่ดิฉันตั้งเป้าหมายไว้ให้ดีที่สุด

Add comment Details

Comments (1) Add comment Details

Khanittha Khunburee

Posted by Khanittha Khunburee (101256) on

ปณิธานสู่เป้าหมาย

ดิฉันตั้งใจเรียน เป็นเด็กดีของพ่อแม่ และทำงานความฝันที่ดิฉันตั้งเป้าหมายไว้ให้ดีที่สุด

Search users Admin User Settings 385 Logout

Dashboard Content Portfolio Groups Administration

Member of ฝึกลงในพระราชาเอกพิ ๕๓ 55

โวลล์ A.Z

Add comment Details

YOUTUBE

ภาพ (Unreleased version) - Se

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายสุธนิต เวชโช

Suthanit.wt@gmail.com

เกิดเมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2533 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (คบ.) สาขาวิชามัธยมศึกษา มนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษ-เทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2555 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2558

